

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Εγχειρίδιο Λειτουργού Εργασιακών Σχέσεων

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

Το Έργο συγχρηματοδοτείται από την
Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό
Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

OEB

Εγχειρίδιο Λειτουργού Εργασιακών Σχέσεων: ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το «Εγχειρίδιο Λειτουργού Εργασιακών Σχέσεων» εκπονήθηκε και εκδόθηκε στο πλαίσιο υλοποίησης του συγχρηματοδοτούμενου έργου από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

Το Έργο συγχρηματοδοτείται από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ISBN 978-9963-9210-7-2

Έτος Έκδοσης: 2015

OEB

Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ)
Οδός Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχάνων Κύπρου 4,
Στρόβολος, 2000 Λευκωσία, Κύπρος.
Ηλεκτρονική Διεύθυνση: info@oeb.org.cy
Τηλέφωνο: +357 22 643 000
Ιστοσελίδα: www.oeb.org.cy

Απαγορεύεται η αντιγραφή η αναδημοσίευση ολόκληρου ή μέρους αυτού του βιβλίου, με οποιαδήποτε μέθοδο, χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση του εκδότη.

Περιεχόμενα

Χαιρετισμός Γενικού Διευθυντή ΟΕΒ κ. Μιχάλη Πήλικου για τη σειρά εγχειριδίων λειτουργιών εργασιακών σχέσεων	8
Πρόλογος	9
Σημαντικό Σημείωμα	10
Εισαγωγή	11
Κυριότερες Πρόνοιες του Νόμου - Περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ν.89(Ι)/96)	12
Βασικές Έννοιες	12
Σκοπός του Νόμου	13
Πεδίο Εφαρμογής	14
Εξαιρέσεις	14
Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας	14
Αντιπρόσωπος Ασφάλειας	14
Επιτροπές Ασφάλειας	15
Λειτουργός Ασφάλειας	15
Γενικές Υποχρεώσεις Εργοδοτών	15
Υποχρεώσεις Αυτοεργοδοτούμενων Προσώπων	18
Υποχρεώσεις Εργοδοτούμενων	19
Υποχρεώσεις Προσώπων Έναντι Άλλων, Μη-Εργοδοτούμενων Προσώπων	19
Υποχρεώσεις Σχεδιαστών, Κατασκευαστών, Εισαγωγέων και Άλλων	19
Υγεία και Ευημερία - Γενικές Διατάξεις	20
Ασφάλεια και Υγεία - Ειδικές Διατάξεις	21
Υγεία και Ευημερία - Γενικές Διατάξεις	22
Εφαρμογή	22
Αρμόδια Δικαστήρια	23
Έναρξη Ισχύος	23
Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών - Περί Επιτροπών Ασφάλειας στην Εργασία (Κ.Δ.Π. 134/97)	24
Εκλογή, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Αντιπροσώπων Ασφάλειας	24
Υποχρεώσεις Εργοδότη	26
Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Λειτουργών Ασφάλειας	27
Έναρξη Ισχύος	28
Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών - Περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κ.Δ.Π. 173/2002)	29
Βασικές Έννοιες	29
Εκτίμηση των Κινδύνων	29

Σύστημα Ασφάλειας ή Διαχείριση των Κινδύνων και Διευθετήσεις Ασφάλειας και Υγείας	30
Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης	31
Πρώτες Βοήθειες, Πυρασφάλεια, Εκκένωση των Χώρων, Σοβαρός και Άμεσος Κίνδυνος	33
Ενημέρωση των Προσώπων στην Εργασία	35
Συνεργασία, Συντονισμός και Αλληλοενημέρωση Εργοδοτών και Αυτοεργοδοτούμενων	36
Εργατικά Ατυχήματα και Επικίνδυνα Συμβάντα	36
Διαβουλεύσεις και Συμμετοχή των Εργοδοτούμενων	37
Εκπαίδευση των Προσώπων στην Εργασία	38
Υποχρεώσεις Εργοδοτούμενων	38
Επιτήρηση της Υγείας	39
Έναρξη Ισχύος	40
Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών - Περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρώτες Βοήθειες) (Κ.Δ.Π. 198/2009)	41
Βασικές Έννοιες	41
Διευκολύνσεις και Εξοπλισμός Πρώτων Βοηθειών	42
Χώροι Πρώτων Βοηθειών	43
Ενημέρωση Εργοδοτούμενων από τον Εργοδότη	43
Παροχή Πρώτων Βοηθειών σε Αυτοεργοδοτούμενα Πρόσωπα	44
Καταχώρηση Δεδομένων στο Ειδικό Αρχείο Ασφάλειας και Υγείας	44
Έγκριση από τον Αρχιεπιθεωρητή ή Επιθεωρητή ή/και Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας	44
Απαλλαγή Πρώτου Βοηθού από Ποινική ή Αστική Ευθύνη	44
Έναρξη Ισχύος	44
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Ελάχιστα Απαιτούμενα Υλικά Κιβωτίου Πρώτων Βοηθειών	45
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - Εκτίμηση Αναγκών σε Πρώτους Βοηθούς και Αρμόδια Πρόσωπα	46
Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Ελαχίστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κ.Δ.Π. 212/2000)	47
Πεδίο Εφαρμογής	47
Εξαιρέσεις	47
Υποχρεώσεις των Εργοδοτών, Αυτοεργοδοτούμενων και Άλλων Προσώπων	47
Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας	48
Ενημέρωση και Κατάρτιση των Εργαζομένων	48
Εκπαίδευση των Εργαζομένων	48
Διαβούλευση και Συμμετοχή των Εργαζομένων	48
Έναρξη Ισχύος	48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Σήμανση και Σήματα	49
Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών - Περί Ασφάλειας και Υγείας Στην Εργασία (Γνωστοποίηση Επαγγελματικών Ασθενειών) (Κ.Δ.Π. 530/2007)	62
Βασικές Έννοιες	62
Γνωστοποίηση Επαγγελματικών Ασθενειών ή Άλλων Ασθενειών από τον Εργοδότη	62

Γνωστοποίηση Επαγγελματικών Ασθενειών ή Άλλων Ασθενειών από Αυτοεργοδοτούμενο Πρόσωπο	62
Τήρηση Αρχείου	63
Γνωστοποίηση Επαγγελματικών Ασθενειών ή Άλλων Ασθενειών από Εγγεγραμμένο Ιατρό	64
Παροχή Στοιχείων από Εργοδοτούμενα Πρόσωπα	64
Γνωστοποίηση Επαγγελματικών Ασθενειών από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	65
Γνωστοποίηση Επαγγελματικών Ασθενειών ή Άλλων Ασθενειών από Άλλες Αρμόδιες Αρχές	65
Έναρξη Ισχύος	65
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I - Ασθένειες	65
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - Συμπληρωματικός Κατάλογος Ασθενειών	69
Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Ασφάλειας και Υγείας Στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων) (Κ.Δ.Π. 531/2007)	72
Βασικές Έννοιες	72
Πεδίο Εφαρμογής	73
Γνωστοποίηση Ατυχήματος	73
Γνωστοποίηση Επικίνδυνου Συμβάντος	75
Γνωστοποίηση Θανατηφόρου Ατυχήματος που Επέρχεται Μετά από Παρέλευση Χρονικού Διαστήματος	75
Αλλοίωση της Σκηνής του Ατυχήματος ή του Επικίνδυνου Συμβάντος	75
Τήρηση Αρχείου	75
Υποχρέωση Παροχής Πληροφοριών	76
Παροχή Πληροφοριών σε Επηρεαζόμενα Πρόσωπα	76
Αρχή της Εμπιστευτικότητας	76
Έναρξη Ισχύος	77
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I - Κατάλογος Επικίνδυνων Συμβάντων	77
Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Ασφάλειας και Υγείας Στην Εργασία (Προστασία των Νέων) (Κ.Δ.Π. 77/2012)	80
Βασικές Έννοιες	80
Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής	80
Παρουσία Νέου στους Χώρους Επιχείρησης και Εργοδότησης	80
Γενικές Υποχρεώσεις Εργοδότη	81
Ειδικό Κίνδυνο για τους Νέους - Απαγορευμένες Εργασίες	82
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I - Μη Εξαντλητικός Κατάλογος Παραγόντων, Διαδικασιών και Εργασιών	83
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - Μη Εξαντλητικός Κατάλογος Εργασιών και Διαδικασιών που Απαγορεύεται να Εργοδοτούνται Νέοι	85
Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί της Προστασίας της Μητρότητας (Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία) (Κ.Δ.Π. 255/2002)	95
Βασικές Έννοιες	95
Εκτίμηση των Κινδύνων και Μέτρα Προστασίας	95
Νυκτερινή Εργασία	96
Απαγόρευση Έκθεσης σε Επικίνδυνους Παράγοντες	96

ΠΡΩΤΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ - Μη Εξαντλητικός Κατάλογος Παραγόντων, Μεθόδων Παραγωγής και Συνθηκών Εργασιών	97
ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ - Μη Εξαντλητικός Κατάλογος Παραγόντων, Μεθόδων Παραγωγής και Συνθηκών Εργασιών	98
ΤΡΙΤΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ - Χημικοί Παράγοντες και Βιομηχανικοί Μέθοδοι Παραγωγής	99
Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας (Κ.Δ.Π. 174/2002)	100
Βασικές Έννοιες	100
Πεδίο Εφαρμογής	100
Εξαιρέσεις	100
Χώροι Εργασίας	101
Γενικές Υποχρεώσεις Εργοδοτών	101
Ενημέρωση, Διαβούλευση και Συμμετοχή των Εργοδοτούμενων	102
Υποχρεώσεις Αυτοεργοδοτούμενων	102
Έναρξη Ισχύος	102
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Ελάχιστες Προδιαγραφές Ασφάλειας και Υγείας για τους Χώρους Εργασίας που Χρησιμοποιούνται για Πρώτη Φορά ή Υφίστανται Μεταβολές, Επεκτάσεις ή/και Μετατροπές Μετά την Έναρξη Ισχύος των Κανονισμών	103
ΠΙΝΑΚΑΣ 1 - Εξαερισμός	119
ΠΙΝΑΚΑΣ 2 - Θερμοκρασία	120
ΠΙΝΑΚΑΣ 3 - Φωτισμός	120
ΠΙΝΑΚΑΣ 4 - Διευκολύνσεις Καθαρισμού	121
ΠΙΝΑΚΑΣ 5 - Υγειονομικές Διευκολύνσεις	121
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΗΔΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΟΝΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ. (Κανονισμοί 5 και 7)	122
Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση Κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) (Κ.Δ.Π. 444/2001)	134
Βασικές Έννοιες	134
Γενικές Υποχρεώσεις Εργοδοτών	134
Κανόνες Σχετικά με τον Εξοπλισμό Εργασίας	135
Έλεγχοι των Εξοπλισμών Εργασίας	135
Εξοπλισμός Εργασίας με Ειδικό Κίνδυνο	136
Εργονομία και Υγεία Κατά την Εργασίας	137
Ενημέρωση των Εργοδοτούμενων	137
Εκπαίδευση των Εργοδοτούμενων	137
Διαβουλεύσεις και Συμμετοχή των Εργοδοτούμενων	138
Υποχρεώσεις Αυτοεργοδοτούμενων	138
Έναρξη Ισχύος	138

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I - Ελάχιστες Προδιαγραφές Ασφάλειας και Υγείας για τους Εξοπλισμούς Εργασίας	138
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - Διατάξεις για την Χρησιμοποίηση των Εξοπλισμών Εργασίας	144
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ	152
ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ 2009	153
1 ^ο Βραβείο 2009: Πρόγραμμα Πρόληψης και Διαχείρισης του Κινδύνου Τρυπήματος από Αιχμηρό Αντικείμενο	153
2 ^ο Βραβείο 2009: Βυτία Μεταφοράς Οινικών Προϊόντων Εγκατεστημένα σε Καρότσα	156
3 ^ο Βραβείο 2009: Μείωση της Χειρωνακτικής Διακίνησης Φορτίων, Μείωση των Μυοσκελετικών Παθήσεων	158
ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ 2010	160
1 ^ο Βραβείο 2010: Ενημέρωση του Κοινού για τις εγκαταστάσεις SEVESO και τα ατυχήματα μεγάλης κλίμακας.	160
2 ^ο Βραβείο 2010: Άμεση Λήψη Μέτρων και Μείωση/Εξάλειψη των Κινδύνων στους Χώρους Εργασίας με την Χρήση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου - Monthly Hazards' Check List	163
ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ 2011	165
1 ^ο Βραβείο 2011: Διαφημιστικές Πινακίδες στους Μεταλλικούς Πυλώνες Οδικού Φωτισμού-Μετατροπή από Σταθερές σε Κινητές Πινακίδες	165
2 ^ο Βραβείο 2011: Ασφάλεια και Υγεία στα Εργοτάξια -Δημιουργία Άπειρων Επιθεωρητών Ασφάλειας	167
3 ^ο Βραβείο 2011: Αφαίρεση Ξυλότυπου Πλακών Οροφής - Χρήση Ανυψωτικής Συσκευής για την Αφαίρεση Ξυλότυπου Τύπου Πλακάζ (Μοριοσανίδων) από Πλάκα Οροφής	170
ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ 2012	172
Βραβείο 2012: H&S Management Systems at Atlantica Hotels & Resorts- Good Practices of Implementation	172
ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ 2013	178
1 ^ο Βραβείο 2013: Σκόνη Κατά την Συντήρηση - Κατασκευή Συστήματος Δέσμευσης Σκόνης	178
2 ^ο Βραβείο 2013: Προαγωγή της Υγείας και Ασφάλειας του Προσωπικού - Δημιουργία Πρότυπου Ιατρείου Επαγγελματικής Υγείας	182
3 ^ο Βραβείο 2013: Βελτίωση της Μεθόδου Ψεκασμού - Εγκατάσταση Μόνιμου Βελτιωμένου Συστήματος Εφαρμογής Εντομοκτόνου σε Φοινικίες	186

Χαιρετισμός Γενικού Διευθυντή ΟΕΒ κ. Μιχάλη Πήλικου για τη σειρά εγχειριδίων Λειτουργιών εργασιακών σχέσεων

Αρκετοί ειδικεύονται στο αντικείμενο των εργασιακών σχέσεων στην Κύπρο. Για την Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ) όμως, οι εργασιακές σχέσεις δεν αποτελούν απλώς τομέα ειδίκευσης αλλά τον λόγο σύστασης και εν πολλοίς ύπαρξης της Οργάνωσης. Από το 1960 η ΟΕΒ αποτελεί τον πιο αξιόπιστο αρωγό και συμπαραστάτη του επιχειρηματικού κόσμου και με την ανάμειξή της στα εργασιακά ζητήματα, μέσα από τους διάφορους θεσμούς και διαδικασίες που αποτελούν το κυπριακό σύστημα εργασιακών σχέσεων και στις οποίες ανελλιπώς συμμετέχει, έχει διαμορφώσει σε σημαντικό βαθμό το εργασιακό και θεσμικό πλαίσιο της πατρίδας μας. Η σφραγίδα της Οργάνωσής μας βρίσκεται στον Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων και σε αναρίθμητες συμφωνίες και συλλογικές συμβάσεις και για αυτό είμαστε ιδιαίτερα υπερήφανοι.

Ως ο κατεξοχήν επιχειρηματικός φορέας και η πλέον αντιπροσωπευτική εργοδοτική οργάνωση του τόπου, διαχειριζόμαστε ως ύψιστη προτεραιότητα την επιμόρφωση του επιχειρηματικού κόσμου σε σημαντικά εργασιακά ζητήματα όπως την ορθή εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας και πρακτικής, την ισοτιμία στην απασχόληση, την καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης και την προαγωγή της ασφάλειας και υγείας στο χώρο της εργασίας.

Ο Οδηγός που κρατάτε στα χέρια σας αποτελεί μέρος επτάτομης σειράς εγχειριδίων για τις εργασιακές σχέσεις. Οι εκδόσεις αυτές εντάσσονται στα πλαίσια του συγχρηματοδοτούμενου από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την Κυπριακή Δημοκρατία έργου «Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Υγιείς Επιχειρήσεις» για το οποίο η ΟΕΒ φέρει την ευθύνη υλοποίησης.

Η έκδοση των εγχειριδίων, την επιμέλεια των οποίων είχε το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων και Κοινωνικής Πολιτικής της ΟΕΒ, αποτελεί ολοκληρωμένη και εξειδικευμένη σειρά οδηγιών για το κυπριακό σύστημα εργασιακών σχέσεων. Συμπεριλαμβάνει επικαιροποιημένο υλικό και όλες τις σχετικές νομοθεσίες ενώ καλύπτει και θέματα για τα οποία η ΟΕΒ είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένη όπως η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης. Χρησιμοποιώντας εύκολα κατανοητή γλώσσα οι Οδηγοί αυτοί όχι μόνο εκλαϊκεύουν εξειδικευμένα θέματα και νομοθεσίες αλλά επιπρόσθετα παρουσιάζουν και προωθούν δοκιμασμένες καλές πρακτικές. Είναι Οδηγοί που απευθύνονται σε Κύπριους επιχειρηματίες και ιδιοκτήτες επιχειρήσεων ενώ ταυτόχρονα μπορούν να αξιοποιηθούν από Λειτουργούς Εργασιακών Σχέσεων και Λειτουργούς Ανθρώπινου Δυναμικού.

Από αυτή την άποψη, η σειρά αυτή είναι μοναδική και πρόθεση μας είναι η ΟΕΒ να συνεχίσει με χρήσιμα έργα να βρίσκεται συνεχώς στο πλευρό των Κυπριακών επιχειρήσεων.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΗΛΙΚΟΣ
Γενικός Διευθυντής ΟΕΒ

Πρόλογος

Ο Οδηγός εκδίδεται στα πλαίσια του Έργου με τίτλο «Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Υγιείς Επιχειρήσεις». Το Έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την Κυπριακή Δημοκρατία και την ευθύνη υλοποίησης φέρει η Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ).

Κυριότερος στόχος του Έργου είναι η βελτίωση της ποιότητας εφαρμογής του Κυπριακού νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου εργασιακών σχέσεων ανάμεσα στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) μέσα από μια ολοκληρωμένη και στοχευμένη προσέγγιση. Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την διεξαγωγή έρευνας ανάμεσα σε 800 ΜΜΕ που θα καταγράφει τις ελλείψεις τους στην κατανόηση και εφαρμογή του νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου που αφορά τις εργασιακές σχέσεις, την εκπόνηση προτύπου πιστοποίησης επιχειρήσεων σε θέματα εργασιακών σχέσεων, την καταγραφή και προσδιορισμό των απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων Λειτουργών Εργασιακών Σχέσεων αλλά και την εκπόνηση εγχειριδίων, όπως ο παρόν Οδηγός, για σημαντικά εργασιακά ζητήματα. Πέραν των πιο πάνω στόχων, το Έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση 100 Λειτουργών Εργασιακών Σχέσεων και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε τριάντα μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Σημαντικό Σημείωμα

Ενώ έχει καταβληθεί κάθε προσπάθεια για την εγκυρότητα του περιεχόμενου, η παρούσα έκδοση είναι αυστηρά ενημερωτικού χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί εξαντλητική του αντικειμένου που πραγματεύεται. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υποκαταστήσει ή να θεωρηθεί ως εξειδικευμένη επαγγελματική ή νομική συμβουλή.

Εισαγωγή

Η ασφάλεια και υγεία στους χώρους εργασίας αποτελεί ένα εξαιρετικά σημαντικό και αναπόσπαστο μέρος των σύγχρονων εργασιακών σχέσεων.

Βάσει στατιστικών στοιχείων, στις επιχειρήσεις όπου διατηρούνται υψηλά επίπεδα ασφάλειας και υγείας, η παραγωγικότητα παρουσιάζεται αυξημένη ενώ παράλληλα οι ημέρες απουσίας λόγω ασθένειας είναι ιδιαίτερα μειωμένες.

Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η εναρμόνιση της Κυπριακής Νομοθεσίας με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, είχε ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της υφιστάμενης και την εισαγωγή νέας νομοθεσίας που διασφαλίζει την προστασία των εργαζόμενων αλλά και τρίτων προσώπων (πελάτες, συνεργάτες, υπεργολάβους, το ευρύτερο κοινό) στους χώρους εργασίας.

Στις σύγχρονες επιχειρήσεις, πέραν των ελάχιστων προδιαγραφών στα θέματα ασφάλειας και υγείας που καθορίζονται από την Νομοθεσία, εφαρμόζονται επιπλέον μέτρα ή/και Καλές Πρακτικές, αυξάνοντας τα επίπεδα ασφάλειας και προάγοντας την υγεία των εργαζομένων.

Στον Οδηγό «Ασφάλεια και Υγεία στους Χώρους Εργασίας» που έχει εκπονηθεί στα πλαίσια του υπό αναφορά Έργου, καταγράφεται η βασική Νομοθεσία και οι Κανονισμοί που αφορούν τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως του τομέα στον οποίο δραστηριοποιούνται και επεξηγούνται οι νομικές υποχρεώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων σε σχέση με τον εντοπισμό, πρόληψη, αποφυγή και σωστή διαχείριση των κινδύνων στους χώρους εργασίας.

Επιπροσθέτως, παραθέτονται συγκεκριμένα παραδείγματα Καλών Πρακτικών που έχουν εφαρμοστεί από κυπριακές επιχειρήσεις, στα πλαίσια των Ετήσιων Βραβείων Καλών Πρακτικών στον τομέα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία που διοργανώνονται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, (ΥΕΠΚΑ) σε συνεργασία με τις οργανώσεις των Κοινωνικών Εταίρων.

Κυριότερες Πρόνοιες του Νόμου Περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ν.89(Ι)/96)

Βασικές Έννοιες

«εργασία» σημαίνει οποιοδήποτε έργο, καθήκον, ασχολία, δραστηριότητα ή υπηρεσία που παράγει προϊόν ή αποτέλεσμα και η οποία παρέχεται από εργοδοτούμενο ή αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο ή από εξωτερικό εργάτη, έναντι πληρωμής ή δωρεάν ή με παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών με σκοπό κερδοσκοπικό ή μη.

«εργοδότης» σημαίνει κάθε πρόσωπο που έχει την ευθύνη για το χώρο εργασίας, το υποστατικό, την επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση, στο οποίο απασχολείται ή απασχολήθηκε εργοδοτούμενος. Νοείται ότι στον ορισμό «εργοδότης» περιλαμβάνεται και πρόσωπο που δεν έχει άλλα εργοδοτούμενα πρόσωπα, αλλά διεξάγει οικονομική δραστηριότητα ή διευθύνει την επιχείρηση του με σκοπό κερδοσκοπικό ή μη.

«εργοδοτούμενος» σημαίνει πρόσωπο που εργάζεται ή εργάστηκε με σύμβαση απασχόλησης, με σκοπό την εκτέλεση εργασίας ή ασκούμενο ή μαθητευόμενο πρόσωπο και περιλαμβάνει πρόσωπο που εκπληρεί εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία δυνάμει του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται ή πρόσωπο που εκτελεί κοινοτική εργασία κατόπιν διατάγματος κηδεμονίας δυνάμει του περί Κηδεμονίας και Άλλων Τρόπων Μεταχείρισης Αδικοπραγούντων Νόμου του 1996 καθώς και πρόσωπο τα οποίο ως τρόφιμος ιδρύματος ή ως εθελοντής εκτελεί ή εκτελούσε εργασία που του έχει ανατεθεί υπό τον έλεγχο και την καθοδήγηση του εργοδότη, και ο όρος «εργοδότηση» θα ερμηνεύεται ανάλογα.

«εργολάβος» σημαίνει κάθε πρόσωπο που συμβάλλεται με τον κύριο του έργου και αναλαμβάνει την εκτέλεση του έργου ή τμήματος αυτού.

«κύριος του έργου» σημαίνει κάθε πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιείται ένα έργο.

«οικιακά υποστατικά» σημαίνει υποστατικά που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για σκοπούς κατοίκησης (περιλαμβανομένου οποιουδήποτε κήπου, αυλής, χώρου στάθμευσης, βοηθητικού κτιρίου ή άλλων κτιρίων συνδεδεμένων με τα υποστατικά ή χώρους που δεν χρησιμοποιούνται από κοινού από τους ενοίκους περισσότερων της μια κατοικιών) και ο όρος «μη οικιακά υποστατικά» θα ερμηνεύεται ανάλογα.

«πρόληψη» είναι το σύνολο των διατάξεων ή μέτρων που λαμβάνονται ή προβλέπονται καθ' όλα τα στάδια των δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως με στόχο την αποφυγή ή τη μείωση των επαγγελματικών κινδύνων.

Ο όρος «υποστατικό» περιλαμβάνει:

(α) Οποιαδήποτε επίγεια ή υπόγεια ή υπεράκτια εγκατάσταση και οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση είτε επιπλέουσα είτε ευρισκόμενη στο βυθό της θάλασσας, ή λίμνης, είτε ευρισκόμενη σε έδαφος που καλύπτεται από νερό.

(β) Οποιαδήποτε σκηνή ή κινητή κατασκευή.

(γ) Οποιοδήποτε όχημα ή σκάφος ή αεροσκάφος.

(δ) Οποιοδήποτε κατασκευαστικό έργο, οικοδομή, έργο διαχωρισμού γης, έργο οδοποιίας, οδογέφυρα, σήραγγα, αποχετευτικό ή αποστραγγιστικό έργο, έργο ύδρευσης ή άρδευσης, υπόγεια κατασκευή, δεξαμενή, υπόγειο ή υπέργειο δίκτυο υπηρεσιών, υπόγειο ή υπέργειο αγωγό, υδραγωγείο ή οποιοδήποτε άλλο τεχνικό έργο.

Ο όρος «χρήση στην εργασία» προκειμένου περί επιβλαβών για την υγεία ουσιών, σημαίνει οποιαδήποτε δραστηριότητα στην εργασία η οποία εκθέτει πρόσωπα σε επιβλαβείς ουσίες και περιλαμβάνει:

(α) Την παραγωγή ή την παρασκευή,

(β) Τον χειρισμό,

(γ) Την αποθήκευση,

(δ) Την μεταφορά,

(ε) Την επεξεργασία ή την απόρριψη επιβλαβών για την υγεία ουσιών,

(στ) Την έκλυση επιβλαβών για την υγεία ουσιών που προέρχονται από δραστηριότητες στην εργασία, καθώς και

(ζ) Την συντήρηση, επιδιόρθωση και καθαρισμό εξοπλισμού και δοχείων ή σωλήνων που περιείχαν επιβλαβείς για την υγεία ουσίες.

«χώρος εργασίας» περιλαμβάνει οποιοδήποτε χώρο εναέριο, επίγειο, υπόγειο, επιθαλάσσιο, υποθαλάσσιο στον οποίο ευρίσκονται ή είναι δυνατό να ευρίσκονται σε οποιοδήποτε χρόνο πρόσωπα στην εργασία.

Σκοπός του Νόμου

Σκοπός του Νόμου είναι η προαγωγή της ασφάλειας και της υγείας προσώπων στην εργασία καθώς και άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες στην εργασία περιλαμβανομένων οικιακών υποστατικών και εγκαταστάσεων, με την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων για την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων, την προστασία της ασφάλειας και υγείας, την εξάλειψη των συντελεστών κινδύνου των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.

Πεδίο Εφαρμογής

Ο Νόμος εφαρμόζεται σε όλους τους χώρους εργασίας, στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα περιλαμβανομένων και των οικιακών υποστατικών και εγκαταστάσεων.

Εξαιρέσεις

Ο Νόμος δεν εφαρμόζεται όταν δεν το επιτρέπουν εγγενείς ιδιαιτερότητες ορισμένων δραστηριοτήτων του δημόσιου τομέα όπως δραστηριότητες στις ένοπλες δυνάμεις, στην αστυνομία, ή ορισμένες δραστηριότητες στις υπηρεσίες πολιτικής άμυνας.

Από την εφαρμογή του Νόμου εξαιρούνται πρόσωπα που απασχολούνται σε ποντοπόρα πλοία.

Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας

Ο Αρχιεπιθεωρητής δύναται να συνιστά Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας του οποίου και προεδρεύει. Τα μέλη του Συμβουλίου και η περίοδος της θητείας τους ορίζονται από τον Αρχιεπιθεωρητή.

Το Συμβούλιο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

(α) Να συμβουλεύει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για ζητήματα προλήψεως ατυχημάτων και για την έκδοση νέων ή αναθεώρηση υφιστάμενων Κανονισμών για θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία,

(β) Να αναπτύσσει, διαδίδει και διατηρεί δραστηριότητες για τη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων και του ευρύτερου κοινού.

(γ) Να υποβάλλει στον Υπουργό προτάσεις ή εισηγήσεις για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται και τις μεθόδους εργασίας που πρέπει να ακολουθούνται για την εξασφάλιση της επαγγελματικής υγείας των εργαζομένων.

Αντιπρόσωπος Ασφάλειας

Σε κάθε χώρο εργασίας, υποστατικό, εγκατάσταση ή επιχείρηση όπου εργοδοτούνται από τον ίδιο εργοδότη, περισσότερα από δύο πρόσωπα, εκλέγεται πλειοψηφικά ή ορίζεται από τους εργοδοτούμενους μετά από διαβούλευση. Αντιπρόσωπος Ασφάλειας, ο οποίος εκπροσωπεί τους εργοδοτούμενους για θέματα που αφορούν την προστασία από τους κινδύνους στην εργασία.

Επιτροπές Ασφάλειας

Σε κάθε χώρο εργασίας, υποστατικό, εγκατάσταση ή επιχείρηση που (α) βρίσκεται σε διαφορετική γεωγραφική περιοχή και (β) εργοδοτείται ένας ελάχιστος αριθμός προσώπων που καθορίζεται με Κανονισμούς (βλέπε Πίνακα κατωτέρω), πρέπει να συνιστάται από τον εργοδότη Επιτροπή Ασφάλειας της οποίας ο ρόλος είναι συμβουλευτικός.

ΠΙΝΑΚΑΣ		
Αρ. Εργοδοτουμένων	Αντιπρόσωποι Ασφάλειας	Λειτουργός Ασφάλειας
5-9	1	---
10-19	2	---
20-49	3	---
Για κάθε 50 επιπρόσθετους	1	---
200 ή περισσότεροι	ανάλογα	1

Λειτουργός Ασφάλειας

Κάθε εργοδότης ο οποίος εργοδοτεί, κατά μέσο όρο στη διάρκεια κάθε χρόνου, περισσότερα από 200 πρόσωπα, πρέπει να διορίζει Λειτουργό Ασφάλειας ο οποίος θα ασχολείται αποκλειστικά και επί πλήρους απασχόλησης, με τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Ο Λειτουργός Ασφάλειας πρέπει να τυχάνει της έγκρισης του Αρχιεπιθεωρητή.

Ο εργοδότης πρέπει να διασφαλίζει ότι ο Λειτουργός Ασφάλειας κατέχει επαρκείς γνώσεις και πείρα ώστε:

(α) Να είναι ικανός να ελέγχει και διαχειρίζεται κάθε ζήτημα που αφορά την ασφάλεια και υγεία των προσώπων στην εργασία καθώς και τους χώρους, εγκαταστάσεις ή υποστατικά όπου διεξάγονται οι δραστηριότητες του εργοδότη,

(β) Να διενεργεί επιθεωρήσεις, και

(γ) Να ετοιμάζει εκθέσεις, να υποβάλλει συστάσεις, να διοργανώνει μαθήματα και να εκπαιδεύει τα πρόσωπα στην εργασία για θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας.

Γενικές Υποχρεώσεις Εργοδοτών

1. Κάθε εργοδότης πρέπει να διασφαλίζει την ασφάλεια, υγεία και ευημερία στην εργασία όλων των εργοδοτουμένων του. Νοείται ότι ο εργοδότης απαλλάσσεται από την ευθύνη για συμβάντα οφειλόμενα σε ξένες προς αυτόν, ανώμαλες και απρόβλεπτες συνθήκες, ή

σε έκτακτα γεγονότα, οι συνέπειες των οποίων δεν θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί παρόλη την επιδεικθείσα επιμέλεια.

2. Οι υποχρεώσεις κάθε εργοδότη περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

(α) Την παροχή και διατήρηση εγκαταστάσεων, συστημάτων και μεθόδων εργασίας τα οποία να είναι ασφαλή και χωρίς κινδύνους για την υγεία.

(β) Τις διευθετήσεις που διασφαλίζουν την ασφάλεια και την απουσία κινδύνων για την υγεία σε σχέση με την χρήση, χειρισμό, αποθήκευση και μεταφορά αντικειμένων και ουσιών.

(γ) Την παροχή τέτοιων πληροφοριών, οδηγιών, εκπαίδευσης και επιτήρησης για την διασφάλιση της ασφάλειας και υγείας των εργοδοτούμενων του.

(δ) Την παροχή και τη διατήρηση οιασδήποτε χώρων εργασίας που είναι κάτω από τον έλεγχο του, συμπεριλαμβανομένων και των μέσων προσπέλασης και εξόδου, σε κατάσταση που να είναι ασφαλείς και χωρίς κινδύνους για την υγεία.

(ε) Την παροχή και διατήρηση περιβάλλοντος εργασίας για τους εργοδοτούμενους του, το οποίο είναι ασφαλές, χωρίς κινδύνους για την υγεία και επαρκές όσον αφορά τις διευκολύνσεις και διευθετήσεις για την ευημερία τους στην εργασία.

(στ) Την επίβλεψη της ορθής εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας, υγείας και ευημερίας των εργοδοτούμενων του ή και των άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεάζονται από τις δραστηριότητες του ή από τον τρόπο που διευθύνει την επιχείρηση του.

(ζ) Την παροχή στους Αντιπροσώπους Ασφάλειας επαρκούς απαλλαγής από την εργασία χωρίς μισθολογική απώλεια, καθώς και των αναγκαίων μέσων προκειμένου να μπορούν να εκπληρώσουν τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους, που απορρέουν από τον παρόντα Νόμο.

3. Ο εργοδότης εφαρμόζει τα κατάλληλα μέτρα ακολουθώντας τις πιο κάτω γενικές αρχές πρόληψης:

(α) Αποφυγή κινδύνων,

(β) Εκτίμηση των κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν,

(γ) Καταπολέμηση των κινδύνων στην πηγή τους,

(δ) Προσαρμογή της εργασίας στον άνθρωπο, ειδικότερα όσον αφορά τη διαμόρφωση των θέσεων εργασίας καθώς και την επιλογή των εξοπλισμών εργασίας και των μεθόδων εργασίας και παραγωγής προκειμένου να μετριασθεί η μονότονη και ρυθμικά επαναλαμβανόμενη εργασία και να μειωθούν οι επιπτώσεις της στην υγεία,

(ε) Παρακολούθηση της εξέλιξης της τεχνολογίας,

(στ) Αντικατάσταση του επικίνδυνου από μη επικίνδυνο ή το λιγότερο επικίνδυνο,

(ζ) Ανάπτυξη μιας ενιαίας και συνολικής πολιτικής πρόληψης, η οποία να καλύπτει την

τεχνολογία, την οργάνωση της εργασίας, τις συνθήκες εργασίας, τις σχέσεις μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και την επίδραση των παραγόντων που συνδέονται με το εργασιακό περιβάλλον,

(η) Προτεραιότητα στην λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας,

(θ) Παροχή των κατάλληλων οδηγιών στα πρόσωπα στην εργασία.

4. Κάθε εργοδότης πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε ο εξοπλισμός εργασίας (μηχανές, μηχανήματα, συσκευές, εργαλεία) που τίθενται στην διάθεση των προσώπων στην εργασία να είναι κατάλληλα και προσαρμοσμένα για την προς εκτέλεση εργασία, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και υγεία των προσώπων στην εργασία, κατά την χρήση τους.

5. Κάθε εργοδότης πρέπει να διεξάγει τις δραστηριότητες του με τέτοιο τρόπο και πρέπει να παρέχει τέτοιες πληροφορίες ώστε να διασφαλίζει, καθόσον είναι ευλόγως εφικτό ότι, πρόσωπα που δεν εργοδοτούνται από αυτόν, αλλά που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες της επιχείρησής του, δεν θα εκτίθενται σε κίνδυνο.

6. Κανένας εργοδότης δεν πρέπει να επιβάλλει ή να εισπράττει ή να επιτρέπει να επιβάλλονται ή να εισπράττονται από τους εργοδοτούμενους του οποιαδήποτε τέλη σε σχέση με οτιδήποτε γίνεται ή παρέχεται για συμμόρφωση με τον Νόμο.

7. Η υποχρέωση του εργοδότη να διασφαλίζει την υγεία στην εργασία όλων των εργοδοτούμενων του περιλαμβάνει και την υποχρέωση να προστατεύει τη λειτουργία αναπαραγωγής των εργοδοτούμενων προσώπων και την υποχρέωση να προστατεύει τις εργοδοτούμενες γυναίκες κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης τους από κινδύνους για το έμβρυο και για επαρκή χρόνο μετά τον τοκετό από κινδύνους για τις ίδιες ή το νεογέννητο κατά την περίοδο θηλασμού.

8. Κάθε εργοδότης πρέπει να διαβουλεύεται με τους εργοδοτούμενους του ή τους Αντιπρόσωπους Ασφάλειας τους για τα θέματα που άπτονται της ασφάλειας και υγείας στην εργασία αλλά και για τη δημιουργία και διατήρηση διευθετήσεων για αποτελεσματική συνεργασία στην προαγωγή και εφαρμογή μέτρων ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια, υγεία και ευημερία των εργοδοτούμενων.

9. Οι υποχρεώσεις των εργοδοτούμενων στο τομέα της ασφάλειας και υγείας στην εργασία δεν θίγουν την αρχή της ευθύνης του εργοδότη.

10. Ο εργοδότης, όταν αναθέτει καθήκοντα σ' ένα εργοδοτούμενο του, να λαμβάνει υπόψη τις ικανότητες του σε θέματα ασφάλειας και υγείας.

11. Ο εργοδότης να μεριμνά ώστε ο προγραμματισμός και η εισαγωγή νέων τεχνολογιών να αποτελούν αντικείμενο διαβούλευσης με τους εργοδοτούμενους ή/και τους Αντιπρόσωπους Ασφάλειας τους, όσον αφορά τις συνέπειες για την ασφάλεια και υγεία των εργοδοτούμενων που συνδέονται με την επιλογή των εξοπλισμών και τη ρύθμιση

των συνθηκών εργασίας καθώς και την επίδραση των παραγόντων του περιβάλλοντος στην εργασία.

12. Ο εργοδότης όταν πρόκειται να αναθέσει εργασία σ' έναν εργοδοτούμενο του, να βεβαιώνεται ότι έχει επαρκείς γνώσεις και πείρα σε σχέση με την εργασία που πρόκειται να εκτελέσει, χωρίς κίνδυνο για τον ίδιο ή για άλλα πρόσωπα.

13. Σε περίπτωση που ο εργοδότης επιτρέπει ή αναθέτει σε άλλο πρόσωπο να διεξάγει εργασίες στο υποστατικό, στην επιχείρηση ή στην εγκατάσταση του, πρέπει καθόσον είναι εύλογα εφικτό πριν τη διεξαγωγή της εργασίας, να βεβαιώνεται ότι το πρόσωπο:

- (α) Θα είναι σε θέση να εφαρμόσει ή να διατηρήσει τα ίδια επίπεδα ασφάλειας και υγείας,
- (β) Διαθέτει ανάλογα με την περίπτωση, κατάλληλο σύστημα ασφάλειας και υγείας ή διαχείρισής των κινδύνων και επαρκείς γραπτές εκτιμήσεις κινδύνου.
- (γ) Ανάλογα με την περίπτωση διαθέτει τις επαρκείς γνώσεις και την πείρα, καθώς και τα αναγκαία έγγραφα, άδειες ή πιστοποιητικά για τη διεξαγωγή της εργασίας.

14. Κάθε εργοδότης έχει υποχρέωση να διαβιβάζει, όταν του ζητηθεί, σε οποιαδήποτε αρχή που εκδίδει άδεια λειτουργίας υποστατικού, πολεοδομική άδεια, ή άδεια οικοδομής, κατάλληλα συμπληρωμένο έντυπο στο οποίο βεβαιώνεται ότι διαθέτει τα σχετικά πιστοποιητικά ή έγγραφα.

15. Κάθε εργοδότης πρέπει κατάλληλα, επαρκώς και συστηματικά να οργανώνει, διευθύνει και ελέγχει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του ώστε να διασφαλίζει την προστασία των προσώπων στην εργασία ή άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες του.

Υποχρεώσεις Αυτοεργοδοτούμενων Προσώπων

Κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο πρέπει να:

1. Διευθύνει την επιχείρηση και να διεξάγει τις εργασίες του με τρόπο που να διασφαλίζει, καθόσον είναι ευλόγως εφικτό, ότι το ίδιο και τα άλλα πρόσωπα που δυνατόν να επηρεαστούν, δεν θα εκτίθενται σε κίνδυνο για την ασφάλεια ή την υγεία τους.
2. Παρέχει σε πρόσωπα που είναι δυνατόν να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες του, τέτοιες πληροφορίες που αφορούν τον τρόπο που διεξάγει την εργασία του ώστε να διασφαλίζει, καθόσον είναι ευλόγως εφικτό, ότι τα πρόσωπα αυτά δεν θα εκτίθενται σε κίνδυνο για την ασφάλεια ή την υγεία τους.
3. Διαβιβάζει όταν του ζητηθεί σε οποιαδήποτε αρχή, που εκδίδει άδεια λειτουργίας υποστατικού, πολεοδομική άδεια, ή άδεια οικοδομής, κατάλληλα συμπληρωμένο έντυπο στο οποίο βεβαιώνει ότι διαθέτει τα σχετικά πιστοποιητικά ή έγγραφα.

Υποχρεώσεις Εργοδοτούμενων

Κάθε εργοδοτούμενο πρόσωπο εφόσον ευρίσκεται στην εργασία πρέπει να:

1. Λαμβάνει εύλογη φροντίδα για την ασφάλεια και υγεία του καθώς και των άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεάζονται από τις πράξεις ή παραλείψεις του όταν βρίσκεται στην εργασία.
2. Συνεργάζεται με τον εργοδότη στην εκτέλεση κάθε καθήκοντος ή υποχρέωσης που επιβάλλεται σε αυτόν.
3. Χρησιμοποιεί τον προστατευτικό εξοπλισμό ή ιματισμό που παρέχεται από τον εργοδότη.

Υποχρεώσεις Προσώπων Έναντι Άλλων, Μη-Εργοδοτούμενων Προσώπων

Κάθε πρόσωπο που έχει οποιοδήποτε βαθμό ελέγχου σε μη οικιακά υποστατικά που διατίθενται ως χώροι εργασίας σε μη εργοδοτούμενα του πρόσωπα ή σε μέσα προσπέλασης ή εξόδου από τα υποστατικά, ή σε ουσίες που βρίσκονται στα υποστατικά, πρέπει να διασφαλίζει καθόσον είναι ευλόγως εφικτό ότι είναι ασφαλή και χωρίς κινδύνους για την υγεία.

Υποχρεώσεις Σχεδιαστών, Κατασκευαστών, Εισαγωγέων και Άλλων

Κάθε πρόσωπο που (α) σχεδιάζει, κατασκευάζει, εισάγει, προμηθεύει εκμισθώνει ή εκθέτει οποιαδήποτε εγκατάσταση ή οποιοδήποτε αντικείμενο για χρήση στην εργασία για σκοπούς κέρδους, (β) συναρμολογεί, μετατρέπει ή εγκαθιστά οποιοδήποτε αντικείμενο ή εγκατάσταση και (γ) παράγει, παρασκευάζει, εισάγει ή προμηθεύει οποιαδήποτε ουσία, οφείλει να:

1. Διασφαλίζει ότι το αντικείμενο ή/και η εγκατάσταση έχουν σχεδιαστεί, κατασκευαστεί, συναρμολογηθεί, μετατραπεί, εγκατασταθεί κατά τρόπο που είναι ασφαλή για οποιοδήποτε πρόσωπο κατά τη χρήση, ρύθμιση και συντήρηση του.
2. Διεξάγει ή διευθετεί διεξαγωγή δοκιμών ή εξετάσεων που μπορεί να είναι αναγκαίες για την ασφάλεια και υγεία οποιουδήποτε προσώπου.
3. Λαμβάνει τέτοια μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι έχουν παρασχεθεί επαρκείς πληροφορίες στα πρόσωπα που προμήθευσε το αντικείμενο ή εγκατάσταση σχετικά με την χρήση, και με οποιεσδήποτε συνθήκες που διασφαλίζουν ότι θα είναι ασφαλή και χωρίς κινδύνους ακόμα και στις περιπτώσεις αποσυναρμολόγησης, διάλυσης ή απόρριψης τους ως άχρηστα.

Ειδικά για τις ουσίες, διασφαλίζει ότι έχουν παρασχεθεί επαρκείς πληροφορίες στα πρόσωπα που προμήθευσε τις ουσίες σχετικά με οποιουδήποτε κινδύνους που δημιουργούνται λόγω των ιδιοτήτων των ουσιών και με τις συνθήκες που είναι αναγκαίες ώστε οι ουσίες να είναι ασφαλείς και χωρίς κινδύνους για την ασφάλεια και υγεία οποιουδήποτε προσώπου.

Υγεία και Ευημερία - Γενικές Διατάξεις

Σε κάθε χώρο εργασίας θα πρέπει:

1. Να διατηρείται η καθαριότητα και απαλλαγή δυσосμίας.
2. Να μην δημιουργείται συνωστισμός.
3. Να εξασφαλίζεται επαρκής αερισμός, κατάλληλη θερμοκρασία και υγρασία.
4. Να διατηρείται επαρκής και κατάλληλος φωτισμός.
5. Να έχει δάπεδα κατασκευασμένα από μη υδροπερατά υλικά και σε περίπτωση που διεξάγεται οποιαδήποτε διεργασία η οποία μπορεί να προκαλέσει συσσώρευση στο δάπεδα τέτοιας ποσότητας υγρού ώστε να μπορεί να αφαιρεθεί μέσω αποχέτευσης, να παρέχονται και να συντηρούνται αποτελεσματικά μέσα αποχέτευσης.
6. Να παρέχονται επαρκείς και κατάλληλες υγειονομικές διευκολύνσεις οι οποίες να συντηρούνται και διατηρούνται καθαρές.
7. Να παρέχεται πόσιμο νερό.
8. Να παρέχονται χώροι φύλαξης ιματισμού-αποδυτήρια, σε περίπτωση που οι εργοδοτούμενοι πρέπει να φορούν ειδικά ενδύματα εργασίας.
9. Να παρέχονται κατάλληλα καθίσματα όπου οποιοδήποτε πρόσωπο στην εργασία έχει κατά τη διάρκεια της απασχόλησης του εύλογη δυνατότητα να κάθεται χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς η εργασία του.
10. Να παρέχεται ο εξοπλισμός, διευκολύνσεις και επαρκή μέσα για την παροχή πρώτων βοηθειών στους εργοδοτούμενους σε περίπτωση που τραυματιστούν ή ασθενήσουν στην εργασία.
11. Να παρέχεται κατάλληλος χώρος ανάπαυσης, ξεχωριστός από τον χώρο εργασίας, όπου ο αριθμός των προσώπων ή η φύση της εργασίας το επιβάλλουν.
12. Να είναι διαρρυθμισμένοι ώστε να λαμβάνονται υπόψη, ανάλογα με την περίπτωση, οι ειδικές ανάγκες των μειονεκτούντων στην εργασία.

Ασφάλεια και Υγεία - Ειδικές Διατάξεις

1. Κάθε υποστατικό που χρησιμοποιείται ως χώρος εργασίας πρέπει να διαθέτει επαρκή μέσα διαφυγής σε περίπτωση κινδύνου, που να οδηγούν γρήγορα σε ασφαλή χώρο, χωρίς τα διαφεύγοντα πρόσωπα να εκτίθενται σε κίνδυνο. Ο αριθμός, η κατανομή και οι διαστάσεις των οδών και εξόδων κινδύνου πρέπει να είναι ανάλογα με τη χρήση, τον εξοπλισμό και τις διαστάσεις των χώρων του υποστατικού.
2. Όλες οι θύρες που προορίζονται για να χρησιμοποιηθούν ως μέσα διαφυγής από το υποστατικό κατασκευάζονται ώστε να ανοίγουν προς τα έξω, συντηρούνται κατάλληλα και δεν είναι ποτέ κλειδωμένες κατά τον χρόνο που υπάρχουν πρόσωπα στο υποστατικό.
3. Κάθε θύρα ή άλλη έξοδος κινδύνου πρέπει να είναι εμφανώς, ευδιακρίτως και διαρκώς σηματοδοτημένη με σχετική πινακίδα. Επιπλέον, οι οδοί και εξοδοί κινδύνου που χρειάζονται φωτισμό, πρέπει να είναι εφοδιασμένες με εφεδρικό φωτισμό επαρκούς έντασης σε περίπτωση που υπάρξει διακοπή του συνήθους φωτισμού.
4. Το περιεχόμενο κάθε χώρου του υποστατικού πρέπει να είναι διαρρυθμισμένο κατά τρόπο που παρέχεται ελεύθερη οδός διαφυγής σε πρόσωπο στην εργασία.
5. Όλα τα πρόσωπα στην εργασία είναι ενήμερα για τα μέσα διαφυγής και για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί σε περίπτωση κινδύνου.
6. Ανάλογα με τις διαστάσεις και την χρήση των υποστατικών, τον εξοπλισμό που περιέχουν, τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά των ουσιών που βρίσκονται σ' αυτά και τον μέγιστο αριθμό προσώπων που βρίσκονται στα υποστατικά, οι χώροι πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με επαρκή και κατάλληλο εξοπλισμό κατάσβεσης της πυρκαγιάς καθώς και με κατάλληλα συστήματα πυρανίχνευσης και συναγερμού εκεί και όπου απαιτούνται τα οποία συντηρούνται και δοκιμάζονται από αρμόδιο πρόσωπο σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα.
7. Τα σημεία όπου είναι εγκατεστημένος ο εξοπλισμός κατάσβεσης πυρκαγιάς ή ενεργοποίησης του συστήματος συναγερμού καταδεικνύονται με κατάλληλη πινακίδα-σήμανση.
8. Σε κάθε κτίριο ή εγκατάσταση που απαιτείται εξοπλισμός κατάσβεσης πυρκαγιάς, πρέπει να εκπαιδεύεται επαρκής αριθμός προσώπων στην εργασία για την σωστή χρήση του εξοπλισμού.
9. Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε εργοδοτούμενος, κατά την εκτέλεση της εργασίας του είναι δυνατό να πέσει από ύψος πέραν των δύο μέτρων, πρέπει να παρέχονται μέσα για την προστασία του έναντι πτώσεως.
10. Σε οποιοδήποτε χώρο εργασίας όπου παράγεται, μετασχηματίζεται, μεταφέρεται, διανέμεται ή χρησιμοποιείται ηλεκτρισμός για οποιοδήποτε σκοπό, ο εξοπλισμός, όλες οι

συσκευές και οι αγωγοί πρέπει να είναι λειτουργούν και να συντηρούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος.

11. Πρέπει να λαμβάνονται αποτελεσματικά μέτρα για παρεμπόδιση της έκθεσης προσώπων στην εργασία σε επιβλαβείς για την υγεία ουσίες και όπου η έκθεση αυτή δεν μπορεί να αποφευχθεί, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για έλεγχο της έκθεσης αυτής. Σε περίπτωση που το μέτρα δεν επαρκούν, πρέπει να παρέχεται κατάλληλος προσωπικός προστατευτικός εξοπλισμός και ιματισμός, που θα πρέπει να συντηρείται κατάλληλα για να διασφαλίζεται η χρήση του.

12. Πρέπει να λαμβάνονται αποτελεσματικά μέτρα, για την παρεμπόδιση της έκθεσης των προσώπων στην εργασία σε θόρυβο και όταν αυτό δεν είναι ευλόγως εφικτό, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για έλεγχο της έκθεσης αυτής. Σε περίπτωση που το μέτρα δεν επαρκούν, πρέπει να παρέχονται με προσωπικής προστασίας της ακοής, που θα πρέπει να συντηρείται κατάλληλα για να διασφαλίζεται η χρήση του.

Υγεία και Ευημερία - Γενικές Διατάξεις

1. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για σκοπούς διασφάλισης της ασφάλειας, υγείας και ευημερίας των προσώπων στην εργασία αλλά και άλλων προσώπων, έναντι κινδύνων που ενδεχομένως να δημιουργούνται από δραστηριότητες στην εργασία ή από δραστηριότητες που σχετίζονται με κατοχή, χρήση ή αποθήκευση επικίνδυνων ουσιών.

2. Ο Υπουργός Εργασίας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δύναται να εκδίδει Διατάγματα ή/και μέσω Διαταγμάτων να εκδίδει Κώδικες Πρακτικής, Πρότυπα και Προδιαγραφές για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν την ασφάλεια και υγεία στην εργασία.

Εφαρμογή

1. Ο Υπουργός Εργασίας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διορίζει κατάλληλα προσοντούχους, εγγεγραμμένους ιατρούς με ειδικότητα στον Κλάδο Ιατρικής της Εργασίας.

2. Οι Σύμβουλοι Ιατροί Εργασίας προσδιορίζουν τον πλαίσιο διεξαγωγής της επιτήρησης της υγείας των εργοδοτούμενων που απαιτείται και μπορούν να παρακολουθούν τα αποτελέσματα της επιτήρησης της υγείας.

3. Οι ιατρικές εξετάσεις για σκοπούς επίβλεψης της υγείας των εργοδοτούμενων διεξάγονται από ιατρούς που έχουν την ειδικότητα Ιατρικής της Εργασίας ή και από άλλους προσοντούχους ιατρούς που είναι κάτοχοι της ειδικότητας που καθορίζεται σε σχετικό Διάταγμα του Υπουργού.

4. Ο Υπουργός Εργασίας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί να διορίζει Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητές για την αποτελεσματική εφαρμογή του Νόμου, οι οποίοι μπορούν να εισέρχονται ελεύθερα και χωρίς προειδοποίηση σε οποιοδήποτε χώρο εργασίας για να διαπιστωθεί κατά πόσο υπάρχει συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Νόμου. Επιπλέον, μπορούν να διερευνούν ατυχήματα, ασθένειες ή επικίνδυνα συμβάντα που σχετίζονται με την ασφάλεια και υγεία στην εργασία.

6. Εάν ο Επιθεωρητής διαπιστώσει παράβαση του Νόμου που μπορεί να συνεχιστεί ή να επαναληφθεί, μπορεί να εκδώσει Ειδοποίηση Βελτίωσης, απαιτώντας όπως επανορθωθεί η παράβαση οι συνθήκες που την προκαλούν.

7. Εάν ο Επιθεωρητής διαπιστώσει παράβαση που δημιουργεί κίνδυνο σοβαρής σωματικής βλάβης, μπορεί να εκδώσει Ειδοποίηση Απαγόρευσης που απαγορεύει τη χρήση του υποστατικού μέχρις ότου εξαλειφθεί ο κίνδυνος.

8. Οποιοδήποτε πρόσωπο θεωρεί ότι έχει αδικηθεί με την έκδοση Ειδοποίησης Βελτίωσης ή Απαγόρευσης, μπορεί να προσφύγει στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και να υποβάλει αίτηση για ανάκληση ή για τροποποίηση της σχετικής Ειδοποίησης.

9. Κανένα πρόσωπο δεν πρέπει να αποκαλύπτει οποιαδήποτε πληροφορία που αφορά εμπορικό ή βιομηχανικό μυστικό η οποία έχει αποκτηθεί κατά την επιθεώρηση εκτός από συγκεκριμένες περιπτώσεις (π.χ. για σκοπούς ποινικής διαδικασίας κλπ).

Αρμόδια Δικαστήρια

Σε περίπτωση παράβασης του Νόμου, αρμόδια Δικαστήρια είναι τα κατά τόπους Επαρχιακά Δικαστήρια.

Έναρξη Ισχύος

Ο Νόμος τέθηκε σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου, 1996.

Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Επιτροπών Ασφάλειας στην Εργασία (Κ.Δ.Π. 134/97)

Εκλογή, Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Αντιπροσώπων Ασφάλειας

1. Σε κάθε καθορισμένη εγκατάσταση εκλέγονται Αντιπρόσωποι Ασφάλειας (βλ. Πίνακα):

(α) Η θτεία των Αντιπροσώπων Ασφάλειας είναι τριετής.

(β) Η εκλογή των Αντιπροσώπων Ασφάλειας σε μια εγκατάσταση διοργανώνεται από τον εργοδότη ή αντιπρόσωπο του, μεταξύ των εργοδοτούμένων και σε συνεργασία με τους εκπρόσωπους τους στην εγκατάσταση ή με τους αντιπρόσωπους ασφάλειας, όπου υπάρχουν.

(γ) Όπου υπάρχουν Αντιπρόσωποι Ασφάλειας και η θτεία τους πρόκειται να λήξει, η εκλογή πρέπει να γίνεται 15 ημέρες πριν από τη λήξη της θτείας τους.

(δ) Σε περίπτωση χρείας θέσης Αντιπροσώπου Ασφάλειας, εκλέγεται αντικαταστάτης μέσα σε 15 ημέρες από τη χρεία για το υπόλοιπο της θτείας.

(ε) Κάθε εργοδοτούμενος μπορεί να εκλεγεί Αντιπρόσωπος Ασφάλειας νοουμένου ότι απασχολείται για περισσότερο από δύο χρόνια στην εγκατάσταση ή σε παρόμοια εργοδότηση για το ίδιο χρονικό διάστημα.

(στ) Πρόσωπο που έχει εκλεγεί Αντιπρόσωπος Ασφάλειας παύει από τα καθήκοντα του όταν παύσει να εργοδοτείται στην καθορισμένη εγκατάσταση ή/και εάν υποβάλει γραπτώς την παραίτηση στον εργοδότη του.

2. Οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες και καθήκοντα:

(α) Συμμετέχουν τακτικά και ενεργά στις συνεδρίες της Επιτροπής Ασφάλειας στην οποία είναι μέλη.

(β) Συνοδεύουν τον Επιθεωρητή κατά τη διεξαγωγή επιθεώρησης της καθορισμένης εγκατάστασης. Νοείται ότι τον Επιθεωρητή μπορούν να συνοδεύουν κατόπιν συνεννόησης με τον εργοδότη και οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

(γ) Μεταφέρουν για συζήτηση στην Επιτροπή Ασφάλειας κάθε πρόβλημα που προκύπτει και σχετίζεται με τις συνθήκες επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας στην καθορισμένη εγκατάσταση.

(δ) Εισηγούνται προς τον εργοδότη ή τον αντιπρόσωπο του τη λήψη μέτρων για αποφυγή εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών.

(ε) Συμβουλευθούν άλλους εργοδοτούμενους σε θέματα που αφορούν την επαγγελματική ασφάλεια και υγεία τους.

(στ) Προάγουν και εξασφαλίζουν τη συνεργασία όλων στην καθορισμένη εγκατάσταση για την εφαρμογή μέτρων ασφάλειας και τρόπων και μεθόδων ασφαλούς διεξαγωγής της εργασίας καθώς και τρόπων δημιουργίας και ανάπτυξης συνείδησης ασφάλειας.

(ζ) Μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, ύστερα από ενημέρωση του εργοδότη, πληροφορούν τον Επιθεωρητή για τυχόν προβλήματα που σχετίζονται με θέματα επαγγελματικής ασφάλεια και υγείας στην καθορισμένη εγκατάσταση.

(η) Φροντίζουν και ενδιαφέρονται για δική τους ενημέρωση, πληροφόρηση και εκπαίδευση, καθώς και των συναδέλφων τους, στα θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας.

(θ) Διεξάγουν περιοδικές επιθεωρήσεις τουλάχιστο κάθε τρεις μήνες στην καθορισμένη εγκατάσταση για σκοπούς βελτίωσης των συνθηκών αι του περιβάλλοντος εργασίας.

(ι) Γενικά εκπροσωπούν του εργοδοτούμενους της καθορισμένης εγκατάστασης για όλα τα θέματα που αφορούν την επαγγελματική ασφάλεια και υγεία στην εν λόγω εγκατάσταση.

3. Η Επιτροπή Ασφάλειας αποτελείται από τους εξής:

(α) Τους Αντιπρόσωπους Ασφάλειας με αριθμό συμμετοχής όπως φαίνεται στον Πίνακα.

(β) Τον εργοδότη ή αντιπρόσωπο του ο οποίος θα είναι ο πρόεδρος της Επιτροπής,

(γ) Τον Λειτουργό Ασφάλειας εάν υπάρχει και

(δ) Τον αντιπρόσωπο της ιατρικής υπηρεσίας της εγκατάστασης εάν υπάρχει τέτοια υπηρεσία.

(ε) Η θητεία των μελών της Επιτροπής Ασφάλειας είναι τριετής, χωρίς περιορισμό σχετικά με το αριθμό θητειών που μπορεί κάποιος να υπηρετήσει.

4. Η Επιτροπή Ασφάλειας:

(α) Συνεδριάζει τακτικά μια φορά κάθε τρεις μήνες, μεριμνά να τηρούνται τα πρακτικά

των συνεδριάσεων της και αποφασίζει για τη ρύθμιση των διαδικασιών που αφορούν τις συνεδρίες της.

(β) Συνεδριάζει έκτακτα όταν αυτό ζητηθεί γραπτώς από όλους τους αντιπρόσωπους ασφάλειας ή τον εργοδότη ή αμέσως μετά από εργατικό ατύχημα ή σοβαρό περιστατικό και εξετάζει τα γεγονότα και τα αίτια σε σχέση με αυτό.

(γ) Επιλαμβάνεται κάθε θέματος περιλαμβανομένων και παραπόνων, που αφορά την ασφάλεια, υγεία και ευημερία των εργοδοτούμενων στην καθορισμένη εγκατάσταση και υποβάλλει εισηγήσεις στον εργοδότη σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και ασθενειών.

(δ) Εξετάζει τις εκθέσεις του Λειτουργού Ασφάλειας, όπου υπάρχει.

(ε) Προάγει και εξασφαλίζει τη συνεργασία όλων στην εγκατάσταση για την εφαρμογή μέτρων ασφάλειας και τρόπων και μεθόδων ασφαλούς διεξαγωγής της εργασίας, καθώς και τρόπων δημιουργίας και ανάπτυξης συνείδησης ασφάλειας.

(στ) Συμμετέχει στη σύνταξη κανόνων ασφάλειας που αφορούν την καθορισμένη εγκατάσταση.

(ζ) Φροντίζει ότι τα μέλη της και γενικά οι εργαζόμενοι στην καθορισμένη εγκατάσταση τυγχάνουν κατάλληλης πληροφόρησης, εκπαίδευσης και καθοδήγησης, αναφορικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία της ασφάλειας και υγείας τους.

(η) Συνεργάζεται με τις ιατρικές υπηρεσίες της καθορισμένης εγκατάστασης ή τις υπηρεσίες πρώτων βοηθειών, όπου υπάρχουν.

(θ) Συνεργάζεται με τον Επιθεωρητή για οποιαδήποτε θέματα σχετίζονται με τις συνθήκες επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων στην εγκατάσταση.

Υποχρεώσεις Εργοδότη

Οι βασικές υποχρεώσεις του Εργοδότη είναι οι εξής:

(α) Κοινοποιεί γραπτώς την σύνθεση της Επιτροπής Ασφάλειας σε Επιθεωρητή μέσα σε ένα μήνα από την ημέρα εκλογής των Αντιπροσώπων Ασφάλειας. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση αλλαγής στην σύνθεση της Επιτροπής.

(β) Παρέχει στους Αντιπρόσωπους Ασφάλειας και στα άλλα μέλη της Επιτροπής Ασφάλειας εύλογο χρόνο κατά τη διάρκεια των συννηθισμένων ωρών εργοδότησης, χωρίς επηρεασμό των εσόδων των εργοδοτούμενων, για να μπορούν να εκτελούν τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις τους αποτελεσματικά.

(γ) Παρέχει κάθε δυνατή διευκόλυνση στους Αντιπροσώπους Ασφάλειας και στα μέλη της Επιτροπής Ασφάλειας για σκοπούς πληροφόρησης, ενημέρωσης και εκπαίδευσης τους σε θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας.

(δ) Συμβουλευέται τους Αντιπροσώπους Ασφάλειας και την Επιτροπή Ασφάλεια σε θέματα προώθησης και ανάπτυξης αποτελεσματικών μέτρων για διασφάλιση της ασφάλειας και υγείας των εργοδοτούμενων του και ελέγχου της αποτελεσματικότητας των μέτρων αυτών.

(ε) Συγκαλεί τις συνεδρίες της Επιτροπής Ασφάλειας, καταρτίζει και διανέμει την ημερήσια διάταξη, στην οποία υποχρεώνεται να περιλαμβάνει και θέματα που εισηγούνται τα μέλη της Επιτροπής και μεριμνά για την τήρηση των πρακτικών των συνεδριών.

(στ) Λαμβάνει όλα τα ευλόγως εφικτά μέτρα για την εφαρμογή των εισηγήσεων της Επιτροπής Ασφάλειας, για τα οποία επήλθε συμφωνία μεταξύ εργοδότη και Επιτροπής.

(ζ) Θέτει στη διάθεση των μελών της Επιτροπής Ασφάλειας και των Αντιπροσώπων Ασφάλειας τις αναγκαίες πληροφορίες και οδηγίες για την ασφαλή διεξαγωγή της εργασίας.

(η) Παρέχει στο Λειτουργό Ασφάλειας όλες τις αναγκαίες διευκολύνσεις για να μπορεί να εκτελεί τα καθήκοντα του αποτελεσματικά, με εξαίρεση πληροφορίες που αφορούν εμπορικά ή βιομηχανικά μυστικά και πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένο πρόσωπο εκτός και εάν έχει την συγκατάθεση του προσώπου.

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Λειτουργών Ασφάλειας

Ο Λειτουργός Ασφάλειας έχει τα ακόλουθα καθήκοντα και αρμοδιότητες:

(α) Συμμετέχει στις εργασίες της Επιτροπής Ασφάλειας.

(β) Διεξάγει τακτικές επιθεωρήσεις στην καθορισμένη εγκατάσταση για επισήμανση επαγγελματικών κινδύνων, που δυνατό να προέρχονται από μηχανήματα, διεργασίες και επικίνδυνους παράγοντες στο περιβάλλον εργασίας καθώς και από μεθόδους και τρόπους εργασίας.

(γ) Υποβάλλει συστάσεις αναφορικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την αποφυγή των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στην καθορισμένη εγκατάσταση.

(δ) Συνοδεύει τον Επιθεωρητή κατά τη διεξαγωγή της επιθεώρησης της εγκατάστασης.

(ε) Οργανώνει ή βοηθά στην οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους εργοδοτούμενους στην καθορισμένη εγκατάσταση σε θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας.

(στ) Επιλαμβάνεται γενικά όλων των θεμάτων επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας στην καθορισμένη εγκατάσταση.

Έναρξη Ισχύος

Οι Κανονισμοί τέθηκαν σε ισχύ στις 24 Απριλίου, 1997.

ΠΙΝΑΚΑΣ		
Αρ. Εργοδοτουμένων	Αντιπρόσωποι Ασφάλειας	Λειτουργός Ασφάλειας
5-9	1	---
10-19	2	---
20-49	3	---
Για κάθε 50 επιπρόσθετους	1	---
200 ή περισσότεροι	ανάλογα	1

Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κ.Δ.Π. 173/2002)

Βασικές Έννοιες

«εκτίμηση» σημαίνει την εκτίμηση που γίνεται και αναθεωρείται, όπου είναι αναγκαίο, από τον εργοδότη ή από αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο.

«προληπτικά και προστατευτικά μέτρα» σημαίνει τα μέτρα τα οποία έχουν καθοριστεί από τον εργοδότη ή το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο ως συνέπεια της εκτίμησης, τα οποία είναι αναγκαία να ληφθούν για τη διασφάλιση της ασφάλειας, υγείας και ευημερίας των προσώπων στην εργασία, καθώς και για την προστασία οποιωνδήποτε άλλων προσώπων.

Εκτίμηση των Κινδύνων

1. Ο εργοδότης οφείλει, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων του υποστατικού, της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασής του:

(α) Να εκτιμά τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία των εργοδοτούμενων του, μεταξύ άλλων, κατά την επιλογή των εξοπλισμών εργασίας, των χρησιμοποιούμενων χημικών ουσιών ή παρασκευασμάτων, κατά τη διαρρύθμιση ή και καταλληλότητα των χώρων εργασίας.

(β) Μετά την εκτίμηση και όπου είναι αναγκαίο, οι δραστηριότητες πρόληψης και οι μέθοδοι εργασίας και παραγωγής που εφαρμόζονται από τον εργοδότη πρέπει να εξασφαλίζουν βελτίωση του επιπέδου προστασίας της ασφάλειας και υγείας των εργοδοτούμενων και να ενσωματώνονται στο σύνολο των δραστηριοτήτων του της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης και σε όλα τα επίπεδα ιεραρχίας.

2. Ο εργοδότης οφείλει, να έχει στη διάθεση του γραπτή εκτίμηση των υφιστάμενων κατά την εργασία κινδύνων, περιλαμβανομένων των κινδύνων που αφορούν ομάδες εργοδοτούμενων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους καθώς και των προσώπων που δεν εργοδοτούνται από αυτόν αλλά επηρεάζονται από τον τις δραστηριότητες της επιχείρησης του.

Με βάση την γραπτή εκτίμηση κινδύνων, ο εργοδότης οφείλει να καθορίζει προληπτικά και προστατευτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν και αν χρειαστεί, το υλικό ή τον εξοπλισμό που πρέπει να χρησιμοποιηθεί.

3. Στις περιπτώσεις που εργοδοτούνται πέντε ή περισσότερα πρόσωπα, ο εργοδότης πρέπει να προβαίνει σε καταχώρηση σε ειδικό αρχείο ασφάλειας και υγείας των ακόλουθων στοιχείων και εγγράφων:

- (α) Την γραπτή εκτίμησης των κινδύνων και των στοιχείων του προσώπου που διεξήγαγε την εκτίμηση.
- (β) Των προληπτικών και προστατευτικών μέτρων που καθορίστηκαν από την εκτίμηση.
- (γ) Των στοιχείων των εργοδοτούμενων που εκτίθενται σε κίνδυνο.
- (δ) Των στοιχείων των εργοδοτούμενων που έχουν καθοριστεί ότι κατ' εξοχήν βρίσκονται σε κίνδυνο.

4. Κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο πρέπει να έχει στην διάθεση του κατάλληλη και επαρκή γραπτή εκτίμηση των κινδύνων για την ασφάλεια και υγεία στους οποίους εκτίθεται το ίδιο στην εργασία καθώς και τα πρόσωπα που δεν εργοδοτούνται από αυτόν αλλά επηρεάζονται από τον τις δραστηριότητες του με σκοπό την λήψη προληπτικών και προστατευτικών μέτρων.

5. Οι γραπτές εκτιμήσεις και το ειδικό αρχείο ασφάλειας και υγείας, πρέπει όταν ζητηθούν να τίθενται από τον εργοδότη ή το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο στη διάθεση του Επιθεωρητή.

Σύστημα Ασφάλειας ή Διαχείριση των Κινδύνων και Διευθετήσεις Ασφάλειας και Υγείας

1. Κάθε εργοδότης πρέπει να εφαρμόζει κατάλληλο σύστημα ασφάλειας ή σύστημα διαχείρισης των κινδύνων και να προβαίνει σε κατάλληλες διευθετήσεις ανάλογα με τη φύση των δραστηριοτήτων και το μέγεθος της επιχείρησης του για τον αποτελεσματικό προγραμματισμό, την οργάνωση, τον έλεγχο καθώς και την παρακολούθηση και αναθεώρηση των προληπτικών και προστατευτικών μέτρων που καθορίστηκαν με βάση την εκτίμηση των κινδύνων.

Το σύστημα πρέπει να στοχεύει στην βελτίωση των θεμάτων ασφάλειας, υγείας και ευημερίας των εργοδοτούμενων και να εμπεδώνει τη συνεργασία μεταξύ εργοδότη και εργοδοτούμενων στα θέματα αυτά.

2. Κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο πρέπει να προβαίνει σε κατάλληλες διευθετήσεις ανάλογα με τη φύση των δραστηριοτήτων και το μέγεθος της επιχείρησης του για τον αποτελεσματικό προγραμματισμό, την οργάνωση, τον έλεγχο καθώς και την παρακολούθηση και αναθεώρηση των προληπτικών και προστατευτικών μέτρων που καθορίστηκαν με βάση την εκτίμηση των κινδύνων.

3. Εργοδότης που απασχολεί πέραν των πέντε προσώπων οφείλει να καταχωρεί στο ειδικό αρχείο ασφάλειας και υγείας τις διευθετήσεις και τα μέτρα που λαμβάνει.

Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης

1. Ο εργοδότης πρέπει να ορίζει έναν ή περισσότερους εργοδοτούμενους, για να ασχολούνται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων του υποστατικού, της επιχείρησης ή της εγκατάστασης του και για σκοπούς παροχής συμβουλευτικής βοήθειας σ' αυτόν για τη λήψη των προληπτικών και προστατευτικών μέτρων.

Στις περιπτώσεις που υπάρχει διορισμένος Λειτουργός Ασφάλειας, τότε αυτός θα είναι ο ένας ή ένας από τους οριζόμενους εργοδοτούμενους.

2. Οι εργοδοτούμενοι που ορίζονται γι' αυτό το σκοπό δεν υφίστανται δυσμενή μεταχείριση ή διακρίσεις από τον εργοδότη λόγω των δραστηριοτήτων τους στον τομέα προστασίας και πρόληψης επαγγελματικών κινδύνων. Επιπλέον, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους, ο εργοδότης τους παρέχει κατάλληλο χρόνο.

3. Ο εργοδότης πρέπει να διασφαλίζει ότι οι ορισθέντες εργοδοτούμενοι έχουν τις αναγκαίες ικανότητες, διαθέτουν τα απαιτούμενα μέσα και είναι επαρκείς σε αριθμό ώστε να μπορούν να αναλάβουν τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης, ανάλογα με:

(α) Το μέγεθος του υποστατικού και τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται οι εργοδοτούμενοι.

(β) Την κατανομή των εργοδοτούμενων στα διάφορα τμήματα στο σύνολο του υποστατικού.

(γ) Τους κινδύνους στους οποίους μπορεί να εκτίθενται άλλα πρόσωπα που μπορεί να επηρεασθούν από τις δραστηριότητες της επιχείρησης.

4. Εργοδοτούμενος που ορίζεται από τον εργοδότη για να ασχολείται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης θα θεωρείται ικανός εφόσον διαθέτει τα απαιτούμενα προσωπικά και επαγγελματικά προσόντα, όπως επαρκή κατάρτιση, πείρα ή γνώση σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία και άλλες ικανότητες που θα του επιτρέπουν να ασχολείται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης και να καθιστούν δυνατή από μέρους του την παροχή κατάλληλης βοήθειας προς τον εργοδότη του.

Τα ονόματα των προσώπων τα οποία ορίζονται για την εκτέλεση των εν λόγω δραστηριοτήτων καθώς και τα σχετικά δικαιολογητικά τα οποία θα πιστοποιούν την κατάρτιση, την πείρα, τις γνώσεις ή τις ικανότητές τους, θα καταχωρούνται στο ειδικό αρχείο ασφάλειας και υγείας.

5. Στις περιπτώσεις που εργοδότης εργοδοτεί λιγότερα από πέντε πρόσωπα μπορεί να αναλάβει ο ίδιος τις υποχρεώσεις, εφόσον διαθέτει τον εξοπλισμό καθώς και τα μέσα και τα αναγκαία προσωπικά και επαγγελματικά προσόντα, όπως επαρκή κατάρτιση, πείρα ή γνώση και άλλες ικανότητες που θα του επιτρέψουν να ασχολείται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης.

6. Εάν οι διαθέσιμες δυνατότητες μέσα στο υποστατικό, στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση δεν είναι επαρκείς για την οργάνωση των εν λόγω δραστηριοτήτων προστασίας και πρόληψης, ο εργοδότης πρέπει να απευθύνεται σε κατάλληλες υπηρεσίες ή κατάλληλα πρόσωπα εκτός της επιχείρησης του.

7. Στην περίπτωση που ο εργοδότης αποταθεί στις εν λόγω εξωτερικές υπηρεσίες ή πρόσωπα, τότε αυτός πρέπει:

(α) Να ενημερώσει τις εν λόγω εξωτερικές υπηρεσίες ή πρόσωπα για τους παράγοντες τους οποίους ο ίδιος γνωρίζει ότι έχουν ή μπορεί να έχουν, επιπτώσεις στην ασφάλεια και την υγεία οποιουδήποτε προσώπου στην εργασία ή και άλλου προσώπου, ως αποτέλεσμα της διεξαγωγής των δραστηριοτήτων.

(β) Να διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα ή οι εξωτερικές υπηρεσίες των οποίων έχει ζητηθεί η βοήθεια έχουν τα αναγκαία προσόντα, διαθέτουν τα απαιτούμενα προσωπικά και επαγγελματικά μέσα και είναι επαρκή ή επαρκείς σ' αριθμό ούτως ώστε να μπορούν να αναλάβουν τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης, ανάλογα με:

- (i) Το μέγεθος του υποστατικού και τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται οι εργοδοτούμενοι.
- (ii) Την κατανομή των εργοδοτούμενων στα διάφορα τμήματα στο σύνολο του υποστατικού.
- (iii) Τους κινδύνους στους οποίους μπορεί να εκτίθενται άλλα πρόσωπα που μπορεί να επηρεασθούν από τις δραστηριότητες της επιχείρησης.

(γ) Να κοινοποιεί στον Αρχιεπιθεωρητή ή στον Επιθεωρητή με επιστολή, αντίγραφο της οποίας θα τοποθετείται στο ειδικό αρχείο ασφάλειας και υγείας, τα ακόλουθα στοιχεία:

- (i) Το όνομα και τη διεύθυνση της κατάλληλης υπηρεσίας ή του κατάλληλου προσώπου που αναλαμβάνει τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης.
- (ii) Το είδος των προσφερόμενων υπηρεσιών.

8. Εάν ο εργοδότης προσφεύγει στις εξωτερικές υπηρεσίες ή πρόσωπα, αυτό δεν τον απαλλάσσει από τις οποιεσδήποτε υποχρεώσεις που του επιβάλλονται σύμφωνα με τον Νόμο.

9. Ο εργοδότης πρέπει να διασφαλίζει ότι:

(α) Η προστασία και η πρόληψη των κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία εξασφαλίζονται μέσω ενός ή περισσότερων εργοδοτούμενων, μέσω μιας υπηρεσίας ή μέσω διαφορετικών υπηρεσιών ή προσώπων ανεξαρτήτως του αν ανήκουν ή όχι στην επιχείρηση.

(β) Οι υπηρεσίες ή τα πρόσωπα που διεξάγουν τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης συνεργάζονται, αναλόγως των αναγκών, με τον εργοδότη ή και με τους οριζόμενους από τον εργοδότη εργοδοτούμενους, με τους εκπροσώπους των εργοδοτούμενων και τους εργοδοτούμενους.

10. Οι υπηρεσίες ή τα πρόσωπα που διεξάγουν τις δραστηριότητες της προστασίας και πρόληψης των κινδύνων και που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε άλλους εργοδότες ή σε άλλα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα πρέπει να:

- (α) Τυχάνουν της έγκρισης του Αρχιεπιθεωρητή εφόσον παρουσιάσουν στοιχεία που να πιστοποιούν ότι διαθέτουν οι ίδιες/τα ίδια ή ανάλογα τα πρόσωπα που εργοδοτούν:
 - (i) Τα αναγκαία προσόντα με την απαιτούμενη επιστημονική εξειδίκευση.
 - (ii) Τα απαιτούμενα μέσα ή τον εξοπλισμό για τη διενέργεια μετρήσεων, εξετάσεων κλπ.
- (β) Τηνούν φακέλους με στοιχεία, όπως εξετάσεις, μετρήσεις, έρευνες, υποδείξεις κλπ. για κάθε υποστατικό, επιχείρηση ή εγκατάσταση εργοδότη ή αυτοεργοδοτούμενου προσώπου με το οποίο έχουν συμβληθεί για να παρέχουν υπηρεσίες.
- (γ) Υποβάλλουν στον Αρχιεπιθεωρητή μέχρι το τέλος του πρώτου διμήνου κάθε νέου έτους ετήσια έκθεση των δραστηριοτήτων τους.
- (δ) Τηνούν το επιχειρησιακό απόρρητο που αφορά τόσο τις επιχειρήσεις όσο και τον εργοδότη ή το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο με το οποίο έχουν συμβληθεί για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

11. Οποιοδήποτε πρόσωπο δεν τύχει της έγκρισης του Αρχιεπιθεωρητή, μπορεί να προσφύγει στον Υπουργό για ακύρωση ή τροποποίηση τής απόφασης του Αρχιεπιθεωρητή.

Η προσφυγή θα πρέπει να υποβάλλεται το αργότερο εντός ενός μηνός από την ημέρα της κοινοποίησης της απόφασης του Αρχιεπιθεωρητή στον ενδιαφερόμενο.

12. Οι πρόνοιες δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση εργοδότη ή αυτοεργοδοτούμενου προσώπου που δεν εργοδοτούν άλλα πρόσωπα, νοούμενου ότι διαθέτουν τα απαιτούμενα προσωπικά και επαγγελματικά προσόντα και μέσα, όπως επαρκή κατάρτιση, πείρα ή γνώσεις σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία, εξοπλισμό και άλλες ικανότητες για να ασχολείται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης και να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζει την προστασία της ασφάλειας και της υγείας του ή των άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεασθούν από τις δραστηριότητές του στην εργασία.

Τα ανωτέρω ισχύουν και σε περίπτωση συνεταιρισμού αυτοεργοδοτουμένων προσώπων, νοούμενου ότι τουλάχιστον ένα από τα πρόσωπα που μετέχουν στον συνεταιρισμό διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα που αναφέρονται ανωτέρω.

Πρώτες Βοήθειες, Πυρασφάλεια, Εκκένωση των Χώρων, Σοβαρός και Άμεσος Κίνδυνος

1. Ο εργοδότης οφείλει να:

- (α) Να λαμβάνει, όσον αφορά τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια και την εκκένωση των χώρων από τους εργοδοτούμενους του, τα αναγκαία μέτρα τα οποία θα είναι προσαρμοσμένα στο μέγεθος και στη φύση των δραστηριοτήτων του υποστατικού, της

επιχείρησης ή/και της εγκατάστασής του και θα λαμβάνουν υπόψη τα άλλα πρόσωπα που είναι παρόντα.

(β) Να οργανώνει τις αναγκαίες επαφές με εξωτερικές υπηρεσίες, ειδικά όσον αφορά τις πρώτες βοήθειες, την επείγουσα ιατρική περίθαλψη, τη διάσωση και την πυρασφάλεια.

(γ) Να ορίζει τους εργοδοτούμενους του που θα είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των μέτρων που αφορούν τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια και την εκκένωση των χώρων από τους εργοδοτούμενους του ή από άλλα πρόσωπα που βρίσκονται στα υποστατικά του.

(δ) Οι εργοδοτούμενοι που ορίζονται υπεύθυνοι για την εφαρμογή των μέτρων πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλη κατάρτιση, να είναι επαρκείς σε αριθμό και να τίθεται στη διάθεσή τους ο κατάλληλος εξοπλισμός ανάλογα με το μέγεθος ή/και τους ειδικούς κινδύνους χτισ επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης. Τα ονόματα των προσώπων που ορίζονται και τα στοιχεία που θα πιστοποιούν την κατάρτισή τους και την καταλληλότητα του εξοπλισμού που θα χρησιμοποιούν πρέπει να καταχωρούνται στο ειδικό αρχείο ασφάλειας και υγείας.

2. Ο εργοδότης οφείλει στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εργοδοτούμενά του ή άλλα πρόσωπα, που είναι παρόντα στους χώρους όπου διεξάγει δραστηριότητες, εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν σε σοβαρό και άμεσο κίνδυνο.

(α) Να ενημερώνει το συντομότερο δυνατό τους εργοδοτούμενους του ή και αυτά τα άλλα πρόσωπα σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν.

(β) Να λαμβάνει μέτρα και να δίνει οδηγίες στους εργοδοτούμενους του ή και στα πρόσωπα αυτά ώστε να μπορούν, σέ περίπτωση σοβαρού, άμεσου και αναπόφευκτου κινδύνου, να εγκαταλείψουν τη θέση εργασίας τους ή/και την επικίνδυνη ζώνη μεταβαίνοντας σε ασφαλή χώρο.

(γ) Να μην απαιτεί από τους εργοδοτούμενους του, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες, να αναλάβουν πάλι τη διακοπείσα εργασία τους εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται σοβαρός και άμεσος κίνδυνος.

3. Ο εργοδοτούμενος ο οποίος, σε περίπτωση σοβαρού, άμεσου και αναπόφευκτου κινδύνου, απομακρύνεται από τη θέση εργασίας του ή/και από μια επικίνδυνη ζώνη, δεν επιτρέπεται να υποστεί από τον εργοδότη του ουδεμία δυσμενή επίπτωση και πρέπει να προστατεύεται από κάθε ζημιογόνο και αδικαιολόγητη συνέπεια, σύμφωνα με τον περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμο.

4. Ο εργοδότης πρέπει να εξασφαλίζει ότι όλοι οι εργοδοτούμενοί του είναι ικανοί ώστε, σε περίπτωση κινδύνου σοβαρού και άμεσου για την ιδιά τους την ασφάλεια ή και για την ασφάλεια άλλων προσώπων, και όπου υπάρχει αδυναμία να επικοινωνήσουν με τον αρμόδιο ιεραρχικά προϊστάμενό τους, να λαμβάνουν οι ίδιοι τα κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με τις γνώσεις τους και τα διαθέσιμα τεχνικά μέσα, ώστε να αποφευχθούν οι συνέπειες

του κινδύνου αυτού. Οι ενέργειες των εργοδοτούμενων σε τέτοιες περιπτώσεις δεν πρέπει να τους θέτουν σε δυσμενή θέση εκτός εάν ενήργησαν απερίσκεπτα ή αμελώς.

5. Ο εργοδότης πρέπει, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων του υποστατικού, της επιχείρησης ή και της εγκατάστασής του, να διασφαλίζει ότι έχουν πρόσβαση στις ζώνες σοβαρού και ειδικού κινδύνου μόνον οι εργοδοτούμενοι που έχουν λάβει τις κατάλληλες οδηγίες, που είναι κάτω από κατάλληλη καθοδήγηση και που διαθέτουν επαρκή υπό τις περιστάσεις μέσα για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας τους.

Ενημέρωση των Προσώπων στην Εργασία

1. Ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου οι εργοδοτούμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στο υποστατικό, στην επιχείρηση ή/και στην εγκατάσταση να λαμβάνουν όλες τις απαραίτητες σχετικές πληροφορίες κατά τρόπο που να τις καθιστά κατανοητές όσον αφορά:

(α) Τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία που προκύπτουν στην εργασία καθώς και τα μέτρα και τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης που αφορούν είτε το υποστατικό, την επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση εν γένει, είτε κάθε είδος θέσης εργασίας ή/και καθηκόντων.

(β) Τα μέτρα που λαμβάνονται, καθώς και τις διαδικασίες και τα ονόματα των προσώπων που καθορίστηκαν σχετικά με τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια, την εκκένωση των χώρων και το σοβαρό και άμεσο κίνδυνο.

(γ) Τις πληροφορίες σε θέματα ασφάλειας και υγείας που περιήλθαν στην αντίληψη ή γνώση του εργοδότη από άλλους εργοδότες ή αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα σχετικά με το συντονισμό, τη συνεργασία και την αλληλοενημέρωση.

(δ) Τη νομοθεσία που ισχύει και αφορά τις συγκεκριμένες δραστηριότητές του σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία και για τον τρόπο εφαρμογής της στο υποστατικό, στην επιχείρηση ή στην εγκατάσταση ή στους χώρους όπου διεξάγει τις δραστηριότητές του.

2. Ο εργοδότης πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου οι εργοδότες των εργοδοτούμενων προσώπων από εξωτερικές επιχειρήσεις ή/και εγκαταστάσεις ή τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα που εκτελούν ή που εμπλέκονται σε εργασίες στο υποστατικό, στην επιχείρηση ή στην εγκατάστασή του ή στους χώρους όπου διεξάγει τις δραστηριότητές του, να λαμβάνουν τις κατάλληλες πληροφορίες, πρέπει να παρασχεθούν στους εργοδοτούμενους των εξωτερικών επιχειρήσεων ή στα αυτοεργοδοτούμενα αυτά πρόσωπα.

3. Ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι εργοδοτούμενοι που εκτελούν ειδικά

καθήκοντα στον τομέα της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας ή οι εκπρόσωποι των εργοδοτούμενων που εκτελούν παρόμοια καθήκοντα, να έχουν πρόσβαση για τη διεκπεραίωση των καθηκόντων τους:

(α) Στην εκτίμηση των κινδύνων, στο σύστημα ασφάλειας ή στο σύστημα διαχείρισης των κινδύνων, στις διευθετήσεις ασφάλειας και υγείας, στα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα και στο αρχείο ασφάλειας και υγείας.

(β) Στον κατάλογο ατυχημάτων και στο ειδικό μητρώο εκθέσεων περιστατικών ατυχημάτων και επικινδύνων συμβάντων.

(γ) Στις πληροφορίες που προέρχονται από τις δραστηριότητες, την εφαρμογή μέτρων προστασίας και πρόληψης, και τον Αρχιεπιθεωρητή ή τους Επιθεωρητές.

4. Κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο πρέπει να διασφαλίζει ότι παρέχονται πληροφορίες κατά τρόπο κατανοητό σε άλλο αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο που εργάζεται στο ίδιο υποστατικό ή και σε άλλο εργοδότη του οποίοι οι εργοδοτούμενοι απασχολούνται στο ίδιο υποστατικό, αναφορικά με τους κίνδυνους από την διεξαγωγή των εργασιών του και τα μέτρα που λαμβάνει για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των προσώπων στην εργασία.

Συνεργασία, Συντονισμός και Αλληλοενημέρωση Εργοδοτών και Αυτοεργοδοτούμενων

Όταν ένας ή περισσότεροι εργοδότες ή όταν ένα ή περισσότερα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις μοιράζονται τον ίδιο χώρο εργασίας, τότε όλοι οι εργοδότες ή όλα τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα ή και όλες οι επιχειρήσεις οφείλουν να συνεργάζονται μεταξύ τους για την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή και, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων, να συντονίζουν τις δραστηριότητές τους σε θέματα προστασίας ή και πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων και να αλληλοενημερώνονται για τους κινδύνους αυτούς.

Εργατικά Ατυχήματα και Επικίνδυνα Συμβάντα

1. Κάθε εργοδότης πρέπει να τηρεί κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για εργοδοτούμενους του ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών συνεχών ημερών και να σημειώνει σ' αυτόν το συνολικό αριθμό ημερών που απώλεσε κάθε τραυματισμένος εργοδοτούμενός του.

2. Κάθε εργοδότης πρέπει να τηρεί ειδικό μητρώο εκθέσεων όλων των θανατηφόρων ή σοβαρών περιστατικών εργατικών ατυχημάτων και επικινδύνων συμβάντων που συνέβησαν στο υποστατικό, στην επιχείρηση ή στην εγκατάστασή του. Στις εκθέσεις αυτές πρέπει να περιγράφονται τα αίτια του περιστατικού, η ημερομηνία που συνέβηκε,

τα πρόσωπα που ενεπλάκησαν σ' αυτό και τα μέτρα που λήφθηκαν για μελλοντική αποφυγή παρόμοιου περιστατικού.

3. Το μητρώο των εκθέσεων και ο κατάλογος των ατυχημάτων πρέπει να φυλάσσονται στο ειδικό αρχείο ασφάλειας και υγείας στις περιπτώσεις που επιβάλλεται η ύπαρξη τέτοιου αρχείου. Ο κατάλογος και το μητρώο πρέπει όταν ζητηθούν να τίθενται από τον εργοδότη στη διάθεση του Επιθεωρητή.

Διαβουλεύσεις και Συμμετοχή των Εργοδοτούμενων

1. Οι εργοδότες ζητούν τη γνώμη των εργοδοτούμενων ή/και των εκπροσώπων τους και επιτρέπουν τη συμμετοχή τους στα πλαίσια όλων των ζητημάτων που άπτονται της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία. Αυτό συνεπάγεται:

- (α) Διαβούλευση με τους εργοδοτούμενους.
- (β) Δικαίωμα των εργοδοτούμενων ή/και των εκπροσώπων τους να υποβάλλουν προτάσεις.
- (γ) Ισόρροπη συμμετοχή σε Επιτροπές Ασφάλειας.

2. Οι εργοδοτούμενοι ή οι εκπρόσωποί τους, οι οποίοι εκτελούν ειδικά καθήκοντα για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας, συμμετέχουν κατά τρόπο ισόρροπο στις διαβουλεύσεις ή ζητείται η γνώμη τους από τον εργοδότη εκ των προτέρων και εγκαίρως για κάθε ενέργεια η οποία μπορεί να έχει ουσιαστικές επιπτώσεις στην ασφάλεια και την υγεία των προσώπων στην εργασία.

3. Οι εκπρόσωποι των εργοδοτούμενων, οι οποίοι εκτελούν ειδικά καθήκοντα για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας, έχουν το δικαίωμα να ζητούν από τον εργοδότη να λάβει τα ενδεδειγμένα μέτρα και να του υποβάλλουν σχετικές προτάσεις κατά τρόπο ώστε να αντιμετωπίζεται οιοσδήποτε κίνδυνος για τους εργοδοτούμενους ή/και να εξαλειφθούν οι πηγές του κινδύνου.

4. Οι εργοδοτούμενοι και οι εκπρόσωποί τους δεν πρέπει να υφίστανται δυσμενείς επιπτώσεις από τον εργοδότη εξαιτίας των δραστηριοτήτων τους και προστατεύονται σύμφωνα με τον περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμο.

5. Ο εργοδότης οφείλει να θέτει στη διάθεση των εκπροσώπων των εργοδοτούμενων που εκτελούν ειδικά καθήκοντα στον τομέα της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας, επαρκή απαλλαγή από την εργασία χωρίς μισθολογική απώλεια, καθώς και τα αναγκαία μέσα προκειμένου να μπορούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους.

6. Οι εργοδοτούμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους έχουν το δικαίωμα να απευθυνθούν στον αρμόδιο στο θέμα της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία Επιθεωρητή εάν κρίνουν ότι τα ληφθέντα μέτρα και τα διατιθέμενα από τον εργοδότη μέσα δεν αρκούν για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια και η υγεία στην εργασία.

7. Στους εκπροσώπους των εργοδοτούμενων πρέπει να δίνεται η ευκαιρία να διατυπώνουν τις παρατηρήσεις τους κατά τις επισκέψεις και τους ελέγχους που διεξάγει ο αρμόδιος Επιθεωρητής.

Εκπαίδευση των Προσώπων στην Εργασία

1. Ο εργοδότης πρέπει να εξασφαλίζει ότι παρέχεται σε κάθε εργοδοτούμενο κατάλληλη και επαρκής εκπαίδευση στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας, ιδίως υπό μορφή πληροφοριών και οδηγιών που αφορούν ειδικά τη θέση εργασίας ή τα καθήκοντα του επ' ευκαιρία:

- (α) Της πρόσληψής του.
- (β) Τυχόν μετάθεσης ή αλλαγής των καθηκόντων του.
- (γ) Της εισαγωγής ή αλλαγής εξοπλισμού εργασίας.
- (δ) Της εισαγωγής μιας νέας τεχνολογίας.
- (ε) Της εισαγωγής νέων ή αλλαγής υφισταμένων συστημάτων ή μεθόδων εργασίας στους χώρους εργασίας.

2. Η εκπαίδευση θα πρέπει να προσαρμόζεται στην εξέλιξη των κινδύνων και στην εμφάνιση νέων κινδύνων και εάν χρειάζεται να επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

3. Ο εργοδότης πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι εργοδοτούμενοι από εξωτερικές επιχειρήσεις ή/και εγκαταστάσεις ή τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα που απασχολούνται ή εμπλέκονται σε εργασία στο υποστατικό, στην επιχείρηση ή στην εγκατάστασή του, έχουν λάβει τις κατάλληλες οδηγίες όσον αφορά τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία κατά τις δραστηριότητές τους στο υποστατικό, στην επιχείρηση ή στην εγκατάστασή του.

4. Ο εργοδότης πρέπει να διασφαλίζει ότι οι εκπρόσωποι των εργοδοτούμενων που εκτελούν ειδικά καθήκοντα για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας λαμβάνουν την κατάλληλη εκπαίδευση.

5. Η εκπαίδευση δεν μπορεί να βαρύνει τους εργοδοτούμενους ή τους εκπροσώπους τους, ενώ θα πρέπει να παρέχεται κατά την ώρα εργασίας εντός ή εκτός του υποστατικού, της επιχείρησης ή και της εγκατάστασης.

Υποχρεώσεις Εργοδοτούμενων

1. Αποτελεί υποχρέωση του κάθε εργοδοτούμενου να φροντίζει, ανάλογα με τις δυνατότητες του, για την ασφάλεια και την υγεία του, καθώς και για την ασφάλεια και την υγεία των άλλων προσώπων που επηρεάζονται από τις πράξεις ή παραλείψεις του στην εργασία σύμφωνα με την εκπαίδευσή του και τις κατάλληλες οδηγίες του εργοδότη του.

2. Για την υλοποίηση αυτών των στόχων, οι εργοδοτούμενοι οφείλουν ειδικότερα,

σύμφωνα με την εκπαίδευσή τους και τις κατάλληλες οδηγίες του εργοδότη τους:

(α) Να χρησιμοποιούν σωστά τα μηχανήματα, τις μηχανές, τις συσκευές, τα εργαλεία, τις επικίνδυνες ουσίες, τα μεταφορικά και άλλα μέσα.

(β) Να χρησιμοποιούν σωστά τον ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό που τίθεται στη διάθεσή τους και, μετά τη χρήση, να τον τακτοποιούν στη θέση του.

(γ) Να μη θέτουν εκτός λειτουργίας, αλλάζουν ή μετατοπίζουν αυθαίρετα τους μηχανισμούς ασφάλειας των μηχανών, μηχανημάτων, εργαλείων, συσκευών, εγκαταστάσεων, υποστατικών και κτιρίων και να χρησιμοποιούν σωστά τους μηχανισμούς ασφαλείας.

(δ) Να αναφέρουν αμέσως στον εργοδότη ή/και στους εργοδοτούμενους που εκτελούν ειδικά καθήκοντα στον τομέα της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας, όλες τις καταστάσεις που μπορεί να θεωρηθεί εύλογα ότι παρουσιάζουν άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία των ίδιων ή άλλων προσώπων, καθώς και κάθε έλλειψη που διαπιστώνεται στα συστήματα προστασίας.

(ε) Να συντρέχουν τον εργοδότη ή και τους εργοδοτούμενους που εκτελούν ειδικά καθήκοντα στον τομέα της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργοδοτούμενων, όσο καιρό χρειαστεί, ώστε να καταστεί δυνατή η εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων ή απαιτήσεων που επιβάλλονται για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργοδοτούμενων στην εργασία ή και άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεάζονται από τις δραστηριότητες στην εργασία.

(στ) Να συντρέχουν τον εργοδότη ή και τους εργοδοτούμενους που εκτελούν ειδικά καθήκοντα στον τομέα της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργοδοτούμενων, όσο καιρό χρειαστεί, ώστε ο εργοδότης να μπορεί να εγγυηθεί ότι το περιβάλλον και οι συνθήκες εργασίας είναι ασφαλείς και χωρίς κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία εντός του πεδίου δραστηριότητάς τους.

3. Οι εργοδοτούμενοι οφείλουν να συνεργάζονται αναλόγως των αναγκών με τις κατάλληλες υπηρεσίες ή τα κατάλληλα πρόσωπα.

4. Οι εργοδοτούμενοι έχουν υποχρέωση να παρακολουθούν τα σχετικά μαθήματα, σεμινάρια ή άλλα επιμορφωτικά προγράμματα εκπαίδευσης ή κατάρτισης σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Επιτήρηση της Υγείας

1. Κάθε εργοδότης πρέπει να διασφαλίζει ότι στους εργοδοτούμενους του θα παρέχεται καθ' όσον είναι αναγκαία, κατάλληλη επίβλεψη της υγείας τους, σε συνάρτηση με τους κινδύνους, όσον αφορά την ασφάλεια και την υγεία τους στην εργασία, οι οποίοι

καθορίστηκαν από την σχετική εκτίμηση των κινδύνων.

2. Τα μέτρα να είναι τέτοια ώστε να υπάρχει τακτική επίβλεψη της υγείας κάθε εργοδοτουμένου, εφόσον αυτός το επιθυμεί.
3. Η επίβλεψη της υγείας είναι δυνατό να αποτελεί μέρος ενός γενικού σχεδίου υγείας.

Έναρξη Ισχύος

Οι Κανονισμοί τέθηκαν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου, 2003.

Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Πρώτες Βοήθειες) (Κ.Δ.Π. 198/2009)

Βασικές Έννοιες

«αρμόδιο πρόσωπο πρώτων βοηθειών» σημαίνει πρόσωπο το οποίο σε περίπτωση τραυματισμού ή ασθένειας εργοδοτούμενου προσώπου, εμπλέκεται άμεσα, δίνει οδηγίες για αντιμετώπιση της περίπτωσης και ελέγχει τον εξοπλισμό καθώς και τις διευκολύνσεις πρώτων βοηθειών.

«εγκεκριμένο πρόσωπο» σημαίνει πρόσωπο το οποίο εγκρίνεται, με ή χωρίς όρους από τον Αρχιεπιθεωρητή ή τον Επιθεωρητή ή/και από τον Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας.

«εξοπλισμός πρώτων βοηθειών» σημαίνει εξοπλισμό ο οποίος περιλαμβάνει κιβώτια πρώτων βοηθειών, με τα ελάχιστα απαιτούμενα υλικά του Παραρτήματος Ι, αλλά και οποιοδήποτε άλλο εξοπλισμό και επιπρόσθετα υλικά που κρίνονται αναγκαία, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους που υφίστανται ή που δύναται να δημιουργηθούν στους χώρους εργασίας, το μέγεθος του υποστατικού ή της επιχείρησης ή της εγκατάστασης, τον αριθμό και τη διασπορά των προσώπων στην εργασία, την απόσταση από τα τμήματα επειγόντων περιστατικών, τη διεξαγωγή εργασιών σε βάρδιες και την εκτέλεση εργασιών σε απομονωμένες περιοχές ή μακριά από τα υποστατικά ή τις εγκαταστάσεις.

«πρώτες βοήθειες» σημαίνει:

(α) Φροντίδα που στόχο έχει να διατηρήσει τη ζωή, να ελαχιστοποιήσει τις συνέπειες από τραυματισμό ή ασθένεια και να επισπεύσει την ανάρρωση, σε πρόσωπο που βρίσκεται στον χώρο εργασίας, μέχρι να του παρασχεθεί ιατρική βοήθεια.

(β) Φροντίδα μικροτραυματισμών που δεν τυγχάνουν ή δεν χρήζουν ιατρικής βοήθειας.

«πρώτος βοηθός» σημαίνει πρόσωπο το οποίο:

(α) Έχει εκπαιδευτεί στην παροχή πρώτων βοηθειών και κατέχει ισχύον πιστοποιητικό για το σκοπό αυτό από εγκεκριμένο πρόσωπο.

(β) Κατέχει τέτοια επιπρόσθετη εκπαίδευση, κατάλληλη για τις περιστάσεις του χώρου εργασίας και των δραστηριοτήτων που διεξάγονται στο χώρο αυτό.

Διευκολύνσεις και Εξοπλισμός Πρώτων Βοηθειών

1. Κάθε εργοδότης πρέπει να παρέχει ή να διασφαλίζει ότι παρέχονται, ανάλογα με τις περιστάσεις, διευκολύνσεις καθώς και ο επαρκής και κατάλληλος εξοπλισμός πρώτων βοηθειών σύμφωνα με το Παράρτημα Ι, ώστε να παρέχονται οι πρώτες βοήθειες στους εργοδοτούμενους του, καθώς και σε άλλα πρόσωπα, που είναι παρόντα στους χώρους όπου διεξάγει τις δραστηριότητες του, και στα οποία μπορεί να παραστεί ανάγκη όπως τους παρασχεθούν οι πρώτες βοήθειες.

2. Κάθε εργοδότης πρέπει να παρέχει ή να διασφαλίζει ότι παρέχεται επαρκής και κατάλληλος εξοπλισμός ταξιδιωτικού κιβωτίου πρώτων βοηθειών, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι, σε εργοδοτούμενους του οι οποίοι λόγω της φύσεως της εργασίας τους ταξιδεύουν ή και εργοδοτούνται μακριά από την εγκατάσταση ή το υποστατικό του, όταν τούτο κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με την γραπτή εκτίμηση των κινδύνων.

3. Κάθε εργοδότης πρέπει να διασφαλίζει ότι ο εξοπλισμός πρώτων βοηθειών:

- (i) Διατίθεται σε όλους τους χώρους όπου αυτό απαιτείται λόγω των συνθηκών εργασίας.
- (ii) Τοποθετείται στο πλησιέστερο δυνατό σημείο όπου ασκείται η εργασιακή δραστηριότητα.
- (iii) Είναι εύκολα προσβάσιμος.
- (iv) Φέρει τη σήμανση που προβλέπεται στους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς.

4. Κάθε εργοδότης πρέπει να διασφαλίζει ότι ο εξοπλισμός πρώτων βοηθειών συντηρείται κατάλληλα, διατηρείται πάντοτε σε χρησιμοποιήσιμη κατάσταση και αντικαθίσταται όταν τούτο κρίνεται αναγκαίο.

5. Κάθε εργοδότης πρέπει να παρέχει ή να διασφαλίζει ότι παρέχεται, επαρκής αριθμός πρώτων βοηθών, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ, για την παροχή πρώτων βοηθειών στους εργοδοτούμενους που τραυματίζονται ή ασθενούν στην εργασία, καθώς και σε άλλα πρόσωπα που είναι παρόντα στους χώρους όπου διεξάγει τις δραστηριότητες του και στα οποία μπορεί να προκύψει η ανάγκη να παρασχεθούν οι πρώτες βοήθειες.

Νοείται ότι, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να διαθέτει τους αναγκαίους πρόσθετους πρώτους βοηθούς, εάν προκύπτει τέτοια ανάγκη, σύμφωνα με την γραπτή εκτίμηση των κινδύνων και αφού ληφθούν υπόψη, το μέγεθος του υποστατικού ή της επιχείρησης ή της εγκατάστασης του, οι ξεχωριστές κτιριακές εγκαταστάσεις, ο αριθμός και η διασπορά των εργοδοτουμένων του, η απόσταση από τα τμήματα επειγόντων περιστατικών, η διεξαγωγή εργασιών σε βάρδιες και η εκτέλεση εργασιών σε απομονωμένες περιοχές ή μακριά από τα υποστατικά ή τις εγκαταστάσεις του.

6. Κάθε εργοδότης πρέπει να παρέχει ή να διασφαλίζει ότι παρέχεται, επαρκής αριθμός αρμόδιων προσώπων πρώτων βοηθών, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ, που κατέχουν τις απαραίτητες γνώσεις και ικανότητες, για την παροχή πρώτων βοηθειών, σε περίπτωση

τραυματισμού ή ασθένειας εργοδοτούμενου ή/και άλλων προσώπων που είναι παρόντα στον χώρο εργασίας στα οποία μπορεί να προκύψει η ανάγκη να παρασχεθούν οι πρώτες βοήθειες.

Νοείται ότι, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να διαθέτει τα αναγκαία πρόσθετα αρμόδια πρόσωπα πρώτων βοηθειών, εάν προκύπτει τέτοια ανάγκη, σύμφωνα με την γραπτή εκτίμηση των κινδύνων και αφού ληφθούν υπόψη, το μέγεθος του υποστατικού ή της επιχείρησης ή της εγκατάστασής του, οι ξεχωριστές κτιριακές εγκαταστάσεις, ο αριθμός και η διασπορά των εργοδοτούμενων του, η απόσταση από τα τμήματα επειγόντων περιστατικών, η διεξαγωγή εργασιών σε βάρδιες και η εκτέλεση εργασιών σε απομονωμένες περιοχές ή μακριά από τα υποστατικά ή τις εγκαταστάσεις του.

7. Ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι πρώτοι βοηθοί και τα αρμόδια πρόσωπα πρώτων βοηθειών να συμβουλεύουν τους εργοδοτούμενους που τραυματίζονται ή ασθενούν στην εργασία, όπως αποταθούν στον ιατρό τους.

8. Σε περίπτωση που ο εργοδότης δεν μπορεί να εξασφαλίσει από τους εργοδοτούμενους του την ύπαρξη επαρκούς αριθμού πρώτων βοηθών ή και αρμόδιων προσώπων πρώτων βοηθειών, οφείλει ο ίδιος να κατέχει τις απαραίτητες γνώσεις και ικανότητες, ώστε να παρέχει, όταν προκύπτει ανάγκη, τις πρώτες βοήθειες στους εργοδοτούμενους ή και σε άλλα πρόσωπα που είναι παρόντα στους χώρους όπου διεξάγει τις δραστηριότητες του.

Χώροι Πρώτων Βοηθειών

1. Κάθε εργοδότης πρέπει να παρέχει, όταν οι συνθήκες εργασίας το απαιτούν, ένα ή/και περισσότερους χώρους πρώτων βοηθειών, εφοδιασμένους με τον κατάλληλο εξοπλισμό πρώτων βοηθειών, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα παροχής πρώτων βοηθειών στους εργοδοτούμενους του, αν τραυματιστούν ή ασθενήσουν στην εργασία ή/και σε άλλα πρόσωπα που είναι παρόντα στους χώρους όπου διεξάγει τις δραστηριότητες του και στα οποία δύναται να προκύψει ανάγκη να τους παρασχεθούν οι πρώτες βοήθειες. Οι χώροι πρώτων βοηθειών πρέπει:

- (i) Να είναι εύκολα προσβάσιμοι.
- (ii) Να επιτρέπουν την άνετη είσοδο των τραυματιοφορέων και των φορέων.
- (iii) Να φέρουν τη σήμανση που προβλέπεται στο Παράρτημα II των περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών:

Νοείται ότι, στους χώρους αυτούς πρέπει να εξασφαλίζονται ικανοποιητικές συνθήκες υγιεινής.

Ενημέρωση Εργοδοτούμενων από τον Εργοδότη

Κάθε εργοδότης πρέπει να ενημερώνει τους εργοδοτούμενους του για όλες τις διευθετήσεις που έχουν ληφθεί για την παροχή των πρώτων βοηθειών προς αυτούς,

καθώς και για τα πρόσωπα που τις παρέχουν.

Παροχή Πρώτων Βοηθειών σε Αυτοεργοδοτούμενα Πρόσωπα

Κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο, ανάλογα με τις περιστάσεις, πρέπει να έχει στην κατοχή του ή να διασφαλίζει ότι του παρέχεται, επαρκής και κατάλληλος εξοπλισμός πρώτων βοηθειών, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα παροχής πρώτων βοηθειών στον εαυτό του ενόσω είναι στην εργασία.

Καταχώρηση Δεδομένων στο Ειδικό Αρχείο Ασφάλειας και Υγείας

Τα δεδομένα που αφορούν τις διευθετήσεις, τον εξοπλισμό πρώτων βοηθειών, τα ονόματα πρώτων βοηθών και αρμοδίων προσώπων πρώτων βοηθειών, η τοποθεσία του χώρου ή των χώρων παροχής πρώτων βοηθειών, αλλά και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες, πρέπει να καταχωρούνται στο ειδικό αρχείο ασφάλειας και υγείας.

Έγκριση από τον Αρχιεπιθεωρητή ή Επιθεωρητή ή/και Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας

Τα προγράμματα εκπαίδευσης πρώτων βοηθών και αρμόδιων προσώπων πρώτων βοηθειών που παρέχονται από εγκεκριμένα πρόσωπα, εγκρίνονται με ή χωρίς όρους από τον Αρχιεπιθεωρητή, ή τον Επιθεωρητή ή/και από τον Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας.

Απαλλαγή Πρώτου Βοηθού από Ποινική ή Αστική Ευθύνη

Πρώτος βοηθός που παρέχει πρώτες βοήθειες δεν έχει ποινική ευθύνη ή αστική ευθύνη σε περίπτωση αποτυχίας των προσπαθειών παροχής πρώτων βοηθειών, σε πρόσωπο που τραυματίζεται ή ασθενεί στους χώρους εργασίας εφόσον:

(α) Ενεργεί με καλή θέληση και έχει εκπαιδευθεί στην παροχή πρώτων βοηθειών και σε επιπρόσθετη εκπαίδευση, κατάλληλη για τις περιστάσεις του χώρου εργασίας και των δραστηριοτήτων που διεξάγονται στο χώρο αυτό.

(β) Οι ενέργειες του κατά τη διάρκεια του χειρισμού του περιστατικού είναι σύμφωνες με ότι έχει διδαχθεί στην εκπαίδευση πρώτων βοηθειών και την επιπρόσθετη εκπαίδευση που παρακολούθησε ή σε κάθε περίπτωση, οι ενέργειες αυτές είναι στα πλαίσια των αναμενόμενων ενεργειών από λογικό πρόσωπο που προσπαθεί να σώσει τη ζωή ενός συνανθρώπου του.

Έναρξη Ισχύος

Οι Κανονισμοί τέθηκαν σε ισχύ στις 15 Μαΐου, 2009.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ελάχιστα Απαιτούμενα Υλικά Κιβωτίου Πρώτων Βοηθειών

Υλικά	Υλικά Ταξιδιωτικού Κιβωτίου Πρώτων Βοηθειών	Υλικά Κιβωτίου Πρώτων Βοηθειών		
		1-5 πρόσωπα	6-25 πρόσωπα	26-50 (Σημ.1) πρόσωπα
Γενικές οδηγίες παροχής πρώτων βοηθειών στα ελληνικά με κατάλληλες εικόνες	1	1	1	1
Ατομικά, κλειστά, αποστειρωμένα, κολλητικά επιθέματα, διαφόρων μεγεθών κατάλληλα για το είδος της εργασίας (π.χ. τα επιθέματα αυτά μπορεί να είναι ανιχνεύσιμου τύπου για χειριστές τροφίμων)	6	12	20	40
Ατομικά, κλειστά, μη φαρμακευτικά, απορροφητικά οφθαλμικά επιθέματα μετά επίδεσμου	-	-	2	4
Ατομικοί κλειστοί, τριγωνικοί επίδεσμοι (κατά προτίμηση αποστειρωμένοι)	2	2	4	6
Παραμάνες ασφαλείας	2	2	6	6
Ατομικά κλειστά, μεσαίου τύπου, αποστειρωμένα, μη φαρμακευτικά επιθέματα πληγών διαστάσεων περίπου 12cm X 18cm	-	-	6	8
Μεγάλα ατομικά κλειστά, αποστειρωμένα, μη φαρμακευτικά επιθέματα πληγών διαστάσεων περίπου 18cm X 18cm	1	1	2	4
Ατομικά κλειστά, υγρά αντισηπτικά μανδυλάκια μιας χρήσης	8	8	8	10
Ζεύγος γάντια μιας χρήσης	1	1	2	2
Αποστειρωμένο οφθαλμικό ξέπλυμα (Σημ.2)	1	1	2	2

Σημειώσεις:

Σημ. 1: Όταν ο αριθμός των προσώπων ξεπερνά τους 50, τα υλικά των κιβωτίων πρώτων βοηθειών εκτιμούνται κατά αναλογία.

Σημ. 2: Όταν στον εργασιακό χώρο δεν υπάρχει πόσιμο νερό τότε για οφθαλμικό ξέπλυμα πρέπει να διατίθεται αποστειρωμένο νερό ή φυσιολογικός ορός (0,9%) σε σφραγισμένα κιβώτια, όταν παραστεί ανάγκη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Εκτίμηση Αναγκών σε Πρώτους Βοηθούς και Αρμόδια Πρόσωπα

Τομέας Οικονομικής δραστηριότητα στο υποστατικό / εγκατάσταση / επιχείρηση	Μέγιστος αριθμός προσώπων στην εργασία (Σημ. 1)	Αριθμός Πρώτων Βοηθών	Αριθμός Αρμοδίων Προσώπων Πρώτων Βοηθειών
	<10	Ένας όταν απαιτείται από την εκτίμηση κινδύνου (Σημ. 2).	Ένα αρμόδιο πρόσωπο πρώτων βοθηιών
Μεταποιητική Βιομηχανία Κατασκευές Εξορυκτικές Βιομηχανίες	10-50	Ένας πρώτος βοηθός ή περισσότεροι σύμφωνα με την εκτίμηση του κινδύνου	Ένα αρμόδιο πρόσωπο πρώτων βοθηιών ή περισσότερα σύμφωνα με την εκτίμηση του κινδύνου
	>50	1 επιπλέον πρώτος βοηθός για κάθε 50 πρόσωπα	1 επιπλέον αρμόδιο πρόσωπο πρώτων βοθηιών ή περισσότερα σύμφωνα με την εκτίμηση του κινδύνου
	<50	Ένας όταν απαιτείται από την εκτίμηση κινδύνου	Ένα αρμόδιο πρόσωπο πρώτων βοθηιών
Άλλοι τομείς οικονομικής δραστηριότητας	50-100	Τουλάχιστον ένας πρώτος βοηθός ή περισσότεροι σύμφωνα με την εκτίμηση του κινδύνου	Ένα αρμόδιο πρόσωπο πρώτων βοθηιών ή περισσότερα σύμφωνα με την εκτίμηση του κινδύνου
	>100	1 επιπλέον πρώτος βοηθός για κάθε 100 πρόσωπα	1 επιπλέον αρμόδιο πρόσωπο πρώτων βοθηιών ή περισσότερα σύμφωνα με την εκτίμηση του κινδύνου

Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Ελαχίστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κ.Δ.Π. 212/2000)

Πεδίο Εφαρμογής

Ο Νόμος εφαρμόζεται σε όλους τους χώρους εργασίας, στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα περιλαμβανομένων και των οικιακών υποστατικών και εγκαταστάσεων.

Εξαιρέσεις

Ο Νόμος δεν εφαρμόζεται στη σήμανση που χρησιμοποιείται για τη ρύθμιση της οδικής, σιδηροδρομικής, ποτάμιας, θαλάσσιας και εναέριας κυκλοφορίας.

Υποχρεώσεις των Εργοδοτών, Αυτοεργοδοτούμενων και Άλλων Προσώπων

1. Ο εργοδότης πρέπει να παρέχει ή να εξασφαλίζει την ύπαρξη σήμανσης ασφάλειας ή/και υγείας κατά την εργασία όταν οι υπαρκτοί ή πιθανοί κίνδυνοι δεν μπορούν να αποφευχθούν ή να μειωθούν επαρκώς με τα τεχνικά μέσα συλλογικής προστασίας ή με μέτρα, μεθόδους ή διαδικασίες οργάνωσης της εργασίας.
2. Για την επιλογή της κατάλληλης σήμανσης, ο εργοδότης οφείλει να λαμβάνει υπόψη την εκτίμηση κινδύνου.
3. Η σήμανση που εφαρμόζεται στην οδική, σιδηροδρομική, ποτάμια, θαλάσσια και εναέρια κυκλοφορία πρέπει να χρησιμοποιείται, αν χρειάζεται, για την κυκλοφορία στο εσωτερικό των επιχειρήσεων ή/και των υποστατικών.
4. Η σήμανση ασφάλειας των χώρων εργασίας σε καμιά περίπτωση δεν υποκαθιστά ή περιορίζει τη λήψη των αναγκαίων εκάστοτε μέτρων προστασίας των προσώπων στην εργασία.
5. Κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο πρέπει να εξασφαλίζει, στους χώρους εργασίας που είναι υπό τον έλεγχό του, την ύπαρξη σήμανσης ασφάλειας ή/και υγείας κατά την εργασία, όταν οι υπαρκτοί ή πιθανοί κίνδυνοι δεν μπορούν να αποφευχθούν ή να μειωθούν επαρκώς με τεχνικά μέσα ή με άλλα μέτρα.
6. Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει οποιουδήποτε βαθμού έλεγχο πάνω σε μη οικιακά υποστατικά που διατίθενται ως χώροι εργασίας σε μη εργοδοτούμενα του πρόσωπα ή

πάνω σε μέσα προσπέλασης προς, ή εξόδου από, τα υποστατικά αυτά, ή έχει τον έλεγχο πάνω σε οποιεσδήποτε εγκαταστάσεις ή ουσίες που βρίσκονται στα υποστατικά αυτά, πρέπει να προβλέπει ή να εξασφαλίζει την ύπαρξη σήμανσης ασφάλειας ή/και υγείας κατά την εργασία, όταν οι πιθανοί ή υπαρκτοί κίνδυνοι δεν μπορούν να αποφευχθούν ή μειωθούν επαρκώς με τεχνικά μέσα ή με άλλα μέτρα.

Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας

Η σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας που χρησιμοποιείται κατά την εργασία πρέπει να πληροί τις ελάχιστες προδιαγραφές.

Ενημέρωση και Κατάρτιση των Εργαζομένων

1. Ο εργοδοτούμενος ή/και οι εκπρόσωποί τους πρέπει να ενημερώνονται από τον εργοδότη σχετικά με όλα τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν σε ότι αφορά τη σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας που χρησιμοποιείται στην εργασία.
2. Η σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας που χρησιμοποιείται στις επιχειρήσεις ή στους χώρους εργασίας, πρέπει να απεικονίζεται με τις επεξηγήσεις της σημασίας της σε μικρογραφία σε συγκεντρωτικούς πίνακες.
3. Οι πίνακες αυτοί πρέπει να ευρίσκονται αναρτημένοι σε προσιτά και εμφανή σημεία των χώρων εργασίας ή των επιχειρήσεων ώστε να λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου των όλα τα πρόσωπα στην εργασία.

Εκπαίδευση των Εργαζομένων

1. Στα πλαίσια της εκπαίδευσης των εργοδοτούμενων, ο εργοδότης πρέπει να τους παρέχει κατάλληλη κατάρτιση, κυρίως με τη μορφή ακριβών οδηγιών, για ότι αφορά τη σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας που χρησιμοποιείται κατά την εργασία.
2. Η εκπαίδευση αυτή αφορά ειδικότερα τη σημασία της σήμανσης, κυρίως όταν αυτή περιλαμβάνει τη χρήση λέξεων, και τις γενικές και ειδικές συμπεριφορές που πρέπει να υιοθετηθούν.

Διαβούλευση και Συμμετοχή των Εργαζομένων

Ο εργοδότης πρέπει να διαβουλεύεται και να διευκολύνει την συμμετοχή των εργοδοτούμενων ή/και των εκπροσώπων τους για την εφαρμογή των μέτρων των παρόντων Κανονισμών.

Έναρξη Ισχύος

Οι Κανονισμοί τέθηκαν σε ισχύ στις 21 Ιουλίου, 2000.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Σήμανση και Σήματα

Μόνιμη Σήμανση

Η μόνιμη σήμανση γίνεται με πινακίδες ή χρώμα ασφάλειας και σχετίζεται με:

- (α) Την απαγόρευση.
- (β) Την προειδοποίηση.
- (γ) Την υποχρέωση.
- (δ) Τον εντοπισμό και την αναγνώριση των μέσων διάσωσης ή βοήθειας.
- (ε) Τον εντοπισμό και την αναγνώριση των υλικών και των εξοπλισμών καταπολέμησης της πυρκαγιάς.
- (στ) Τη σήμανση κινδύνων κρούσεων σε αντικείμενα καθώς και πτώσεων προσώπων.
- (ζ) Τη σήμανση των οδών κυκλοφορίας και των δοχείων ή/και σωλήνων που περιέχουν ή μεταφέρουν επικίνδυνες ουσίες.

Συνδυασμοί σχημάτων και χρωμάτων και η σημασία τους για τα σήματα ασφάλειας και υγείας

Γεωμετρικό σχήμα	Χρώμα	Σημασία ή σκοπός	Ενδείξεις και διευκρινήσεις
	Κόκκινο	Απαγορευτικό σήμα	Επικίνδυνες συμπεριφορές
	Κόκκινο	Κίνδυνος - συναγερμός	Διακοπή, στάση, συστήματα επείγουσας διακοπής, εκκένωση
		Υλικό και εξοπλισμός καταπολέμησης πυρκαγιάς	Αναγνώριση και εντοπισμός
	Κίτρινο ή Πορτοκαλοκίτρινο	Προειδοποιητικό σήμα	Προσοχή, προφυλακτικά μέτρα
	Μπλέ	Σήμα υποχρέωσης	Συγκεκριμένη συμπεριφορά ή δράση - υποχρέωση να φέρεται εξοπλισμός ατομικής προστασίας
	Πράσινο	Σήμα διάσωσης ή βοήθειας	Πόρτες, έξοδοι, οδοί, υλικά, θέσεις, χώροι
		Κατάσταση ασφαλείας	Επιστροφή στην ομαλή κατάσταση

Χαρακτηριστικά των Σημάτων

Τα εικονοσύμβολα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο απλά και πρέπει να παραλείπονται οι άχρηστες, όσον αφορά την κατανόησή τους, λεπτομέρειες.

Τα εικονοσύμβολα που χρησιμοποιούνται μπορεί να ποικίλουν ελαφρά ή να είναι αναλυτικότερα σε σχέση με τις παραστάσεις που παρουσιάζονται παρακάτω υπό τον όρο ότι η σημασία τους θα είναι ισοδύναμη και ότι δεν θα συγχέεται από διαφορές ή προσαρμογές.

Οι πινακίδες κατασκευάζονται από υλικό με την καλύτερη δυνατή αντοχή σε κρούσεις, σε κακές καιρικές συνθήκες και σε δυσμενείς επιδράσεις του περιβάλλοντος.

Οι διαστάσεις καθώς και τα χρωματομετρικά και φωτομετρικά χαρακτηριστικά των πινακίδων πρέπει να εξασφαλίζουν την καλή ορατότητα και την κατανόησή τους.

Συνθήκες Χρήσης

Οι πινακίδες τοποθετούνται αρχικά σε κατάλληλο ύψος και σε θέση ανάλογη με την οπτική γωνία, λαμβανομένων υπόψη ενδεχόμενων εμποδίων, είτε στο σημείο εισόδου μιας ζώνης γενικού κινδύνου, είτε σε άμεση γειτονία συγκεκριμένου κινδύνου ή επισημαινόμενου αντικειμένου και σε καλά φωτισμένο, εύκολα προσπελάσιμο και ορατό μέρος.

Σε περίπτωση κακών συνθηκών φυσικού φωτισμού θα πρέπει να χρησιμοποιούνται φωσφορίζοντα χρώματα, ανακλαστικά υλικά ή τεχνητός φωτισμός.

Η πινακίδα πρέπει να αφαιρείται, όταν η κατάσταση που δικαιολογούσε την ύπαρξή της παύει να υφίσταται.

Η σήμανση ασφάλειας και υγείας που χρησιμοποιείται σε κάθε επιχείρηση, πρέπει να απεικονίζεται με τις επεξηγήσεις της σημασίας της, σε μικρογραφία, σε συγκεντρωτικούς πίνακες που αναρτώνται σε προσιτά και εμφανή σημεία των χώρων εργασίας της επιχείρησης, ώστε να λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου τους όλοι οι εργαζόμενοι.

Σήματα Απαγόρευσης

Τα σήματα ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ απαγορεύουν να κάνουμε κάποια ενέργεια. Τα σήματα αυτά έχουν σχήμα κυκλικό.

Η ενέργεια που απαγορεύουν παριστάνεται με ένα μαύρο σύμβολο σε λευκό φόντο που περιβάλλεται από κόκκινη γραμμή.

Επίσης, μία κόκκινη γραμμή διασχίζει το σήμα από αριστερά προς τα δεξιά με κλίση 450 (το κόκκινο χρώμα πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το 35% του σήματος).

Απαγορεύεται
το κάπνισμα

Απαγορεύεται
η χρήση γυμνής
φλόγας

Απαγορεύεται
η διέλευση
πεζών

Μη πόσιμο νερό

Απαγορεύεται
η είσοδος στους
μη έχοντες ειδική
άδεια

Απαγορεύεται
η διέλευση
στα οχήματα
διακίνησης
φορτίων

Μην αγγίζετε

Σήματα Προειδοποίησης

Τα σήματα ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ προειδοποιούν για ένα υπαρκτό ή πιθανό κίνδυνο.

Τα σήματα έχουν σχήμα ισόπλευρου τριγώνου με τη μια του κορυφή προς τα πάνω.

Ο σχετικός κίνδυνος παριστάνεται με ένα μαύρο σύμβολο σε κίτρινο φόντο που περιβάλλεται από μαύρη γραμμή (το κίτρινο χρώμα πρέπει να καλύπτει το 50% του σήματος).

Εύφλεκτες ύλες
ή/και υψηλή
θερμοκρασία

Εκρηκτικές ύλες

Τοξικές ύλες

Οχήματα
διακίνησης
φορτίων

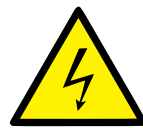
Διαβρώσιμες
ύλες

Ραδιενεργά υλικά

Αιωρούμενα φορτία

Κίνδυνος
ηλεκτροπληξίας

Γενικός
κίνδυνος

Ακτινοβολία
λείζερ

Αναφλέξιμες
ύλες

Μη ιονίζουσες
ακτινοβολίες

Ισχυρό
μαγνητικό πεδίο

Κίνδυνος
παραπατήματος

Κίνδυνος
πτώσης

Βιολογικός
κίνδυνος

Χαμηλή
θερμοκρασία

Βλαβερές ή
ερεθιστικές ύλες

Σήματα Υποχρέωσης

Τα σήματα ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ υποδεικνύουν συγκεκριμένη συμπεριφορά και έχουν κυκλικό σχήμα.

Η ενέργεια που υποδεικνύεται παριστάνεται με άσπρο σύμβολο σε μπλε φόντο. (Το μπλε χρώμα να καλύπτει τουλάχιστον το 50% του σήματος).

Για παράδειγμα, προκειμένου να δουλεύουμε σε θέση εργασίας που έχει ένα ή περισσότερα από αυτά τα σύμβολα, είμαστε υποχρεωμένοι να κάνουμε πρώτα αυτό που λέει το σήμα.

Υποχρεωτική
προστασία
ματιών

Υποχρεωτική
προστασία
του κεφαλιού

Υποχρεωτική
προστασία
της ακοής

Υποχρεωτική
προστασία των
αναπνευστικών
οδών

Υποχρεωτική
προστασία
των ποδιών

Υποχρεωτική
προστασία
των χεριών

Υποχρεωτική
προστασία
του σώματος

Υποχρεωτική
προστασία
του προσώπου

Υποχρεωτική
ατομική προστασία
έναντι πτώσεων

Υποχρεωτική
διάβαση
για πεζούς

Γενική Υποχρέωση
(συνοδευόμενη από
πρόσθετη πινακίδα)

Σήματα Πυροσβεστικού Υλικού ή Εξοπλισμού

Τα σήματα ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ή ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ δείχνουν τη θέση του. Τα σήματα αυτά έχουν σχήμα τετράγωνο ή ορθογώνιο.

Η ένδειξη του υλικού ή του εξοπλισμού παριστάνεται με λευκό σύμβολο σε κόκκινο φόντο. (τα κόκκινο χρώμα να καλύπτει τουλάχιστον το 50% του σήματος).

Πυροσβεστική
μάνικα

Σκάλα

Πυροσβεστήρας

Τηλέφωνο για
την καταπολέμηση
πυρκαγιών

Όταν πρέπει να δείξουμε την κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθήσουμε για να φθάσουμε στο πυροσβεστικό υλικό ή εξοπλισμό, τότε τα αντίστοιχα σήματα συνδυάζονται ανάλογα με τα παρακάτω σήματα κατεύθυνσης π.χ. κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθηθεί:

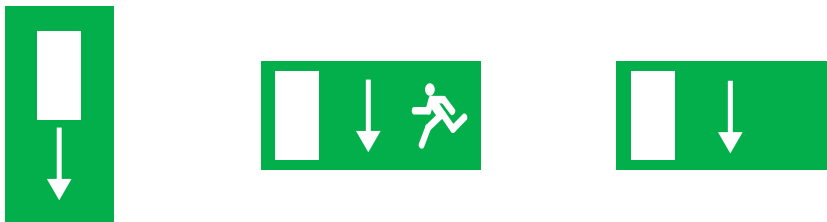
Σήματα Διάσωσης

Τα σήματα ΔΙΑΣΩΣΗΣ ή ΒΟΗΘΕΙΑΣ υποδεικνύουν τις οδούς διαφυγής, τις εξόδους κινδύνου και τα μέσα βοήθειας ή διάσωσης.

Τα σήματα αυτά έχουν σχήμα τετράγωνο ή ορθογώνιο.

Η ένδειξη τους παριστάνεται με άσπρο σύμβολο σε πράσινο φόντο (το πράσινο φόντο να καλύπτει τουλάχιστον το 50% του σήματος).

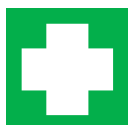
(α) Τα σήματα που δείχνουν τη θέση που βρίσκεται η έξοδος κινδύνου:

(β) Τα σήματα που δείχνουν την πορεία που πρέπει να ακολουθήσουμε σε περίπτωση κινδύνου για να φτάσουμε σε ασφαλή θέση που βρίσκεται η έξοδος κινδύνου:

(γ) Τα σήματα που δείχνουν τη θέση που βρίσκονται τα μέσα βοήθειας ή διάσωσης είναι:

Πρώτες
Βοήθειες

Φορείο

Θάλαμος
καταιονισμού
ασφαλείας

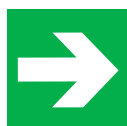

Πλύση
ματιών

Τηλέφωνο
για διάσωση και
Πρώτες Βοήθειες

δ) Όταν πρέπει να δείξουμε την κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθήσουμε για να φθάσουμε στα μέσα βοήθειας ή διάσωσης, τότε τα αντίστοιχα σήματα συνδυάζονται ανάλογα με τα παρακάτω σήματα κατεύθυνσης (κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθηθεί):

Σήμανση Εμποδίων, Επικίνδυνων Σημείων και Οδών Κυκλοφορίας

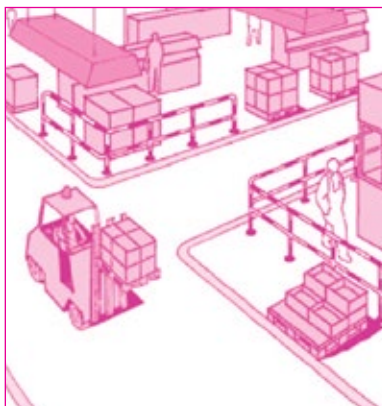
Η σήμανση των κινδύνων που αφορούν πρόσκρουση σε εμπόδια, πτώσεις αντικειμένων καθώς και προσώπων, πραγματοποιείται στο εσωτερικό των κτηριακών χώρων της επιχείρησης όπου ο εργαζόμενος έχει πρόσβαση στο πλαίσιο της εργασίας του, με τη βοήθεια κίτρινου χρώματος εναλλασσόμενου με μαύρο, ή κόκκινου χρώματος εναλλασσόμενου με άσπρο.

Οι κίτρινες, οι μαύρες, οι κόκκινες και οι άσπρες λωρίδες πρέπει να είναι ίσες μεταξύ τους και να έχουν κλίση 45° (μοίρες) όπως φαίνεται στα παρακάτω σκίτσα.

Όταν είναι απαραίτητο να επισημανθούν οι οδοί κυκλοφορίας, η επισήμανσή τους γίνεται και από τις δύο πλευρές τους με συνεχή λωρίδα ιδιαίτερα ορατού χρώματος, κατά προτίμηση άσπρου ή κίτρινου ανάλογα με το χρώμα του δαπέδου.

Η τοποθέτηση των λωρίδων πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις απαραίτητες αποστάσεις ασφάλειας μεταξύ οχημάτων που ενδεχομένως κυκλοφορούν και κάθε αντικειμένου που μπορεί να βρίσκεται είτε κοντά είτε ανάμεσα στους πεζούς και τα σήματα.

Οι μόνιμες οδοί που βρίσκονται εκτός των οικοδομημένων ζωνών πρέπει επίσης να σημαίνονται, εφόσον χρειάζεται, εκτός εάν είναι εφοδιασμένες με κατάλληλα περιφράγματα ή πλακοστρώσεις.

Περιστασιακή Σήμανση

Με φωτεινό σήμα, ηχητικό σήμα, σήμα δια χειρονομιών ή προφορική ανακοίνωση γίνεται, περιστασιακά, η σήμανση που σχετίζεται με:

- Την επισήμανση επικίνδυνων περιστατικών.
- Την κλήση προσώπων για μια συγκεκριμένη ενέργεια.
- Την επείγουσα απομάκρυνση προσώπων.
- Την καθοδήγηση προσώπων που εκτελούν χειρισμούς.

Ορισμένοι τρόποι αυτής της σήμανσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν μαζί όπως:

- Φωτεινό σήμα και ηχητικό σήμα.
- Φωτεινό σήμα και προφορική ανακοίνωση.
- Σήμα δια χειρονομιών και προφορική ανακοίνωση.

Ηχητικά Σήματα

Ένα ηχητικό σήμα πρέπει να έχει ηχητικό επίπεδο σαφώς ανώτερο των διάχυτων θορύβων του περιβάλλοντος, κατά τρόπο ώστε να είναι ακουστό χωρίς να είναι υπερβολικό ή οδυνηρό. Πρέπει, επίσης, να αναγνωρίζεται εύκολα λαμβάνοντας υπόψη κυρίως τη διάρκεια των παλμών, το διαχωρισμό μεταξύ παλμών και ομάδων παλμών και να διακρίνεται σαφώς αφενός από ένα άλλο ηχητικό σήμα και αφετέρου από τους διάχυτους θορύβους του περιβάλλοντος.

Εάν ένα σύστημα μπορεί να εκπέμπει ηχητικό σήμα σε κυμαινόμενη και σταθερή συχνότητα, θα χρησιμοποιείται η κυμαινόμενη συχνότητα για να υποδεικνύει, σε σχέση με τη σταθερή, υψηλότερο κίνδυνο ή επείγουσα ανάγκη επέμβασης ή ζητούμενης ή επιβαλλόμενης ενέργειας.

Δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ηχητικό σήμα αν στον περιβάλλοντα χώρο υπάρχει ιδιαίτερα δυνατός θόρυβος.

Ο ήχος σήματος εκκένωσης πρέπει να είναι συνεχής.

Φωτεινά Σήματα

Το φως που εκπέμπεται από ένα σήμα πρέπει να δημιουργεί κατάλληλη φωτεινή αντίθεση στο περιβάλλον του χωρίς να προκαλεί θάμπωμα λόγω υπερβολής ή κακή ορατότητα λόγω ανεπάρκειας.

Η φωτεινή επιφάνεια που εκπέμπει ένα σήμα μπορεί να είναι ενιαίου χρώματος, σύμφωνα με τον πίνακα σημασίας των σχημάτων και χρωμάτων, ή να περιέχει ένα εικονοσύμβολο

σε καθορισμένο φόντο σύμφωνα με τους κανόνες που το αφορούν.

Αν ένα σύστημα μπορεί να εκπέμπει συνεχές και διακεκομμένο φωτεινό σήμα, το διακεκομμένο σήμα θα χρησιμοποιηθεί για να υποδεικνύει, σε σχέση με το συνεχές, ένα υψηλότερο επίπεδο κινδύνου ή μια αυξημένη ανάγκη επέμβασης ή ζητούμενης ή επιβαλλόμενης δράσης.

Η διάρκεια κάθε λάμψης και η συχνότητα των λάμψεων ενός διακεκομμένου φωτεινού σήματος πρέπει να εξασφαλίζουν καλή κατανόηση του μηνύματος και να αποφεύγεται κάθε σύγχυση, είτε μεταξύ διαφόρων φωτεινών σημάτων, είτε με ένα συνεχές φωτεινό σήμα.

Αν ένα διακεκομμένο φωτεινό σήμα χρησιμοποιείται αντί ή ως συμπλήρωμα ηχητικού σήματος, πρέπει ο κώδικας του σήματος να είναι ταυτόσημος.

Ένα σύστημα εκπομπής φωτεινού σήματος το οποίο χρησιμοποιείται σε περίπτωση σοβαρού κινδύνου πρέπει να επιτηρείται ειδικά ή να διαθέτει βοηθητικό λαμπτήρα. Επιπλέον:

Δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται συγχρόνως δύο ηχητικά σήματα ή δύο φωτεινά σήματα τα οποία είναι δυνατόν να συγχέονται.

Για τις σημάσεις που απαιτούν πηγή ενέργειας για να λειτουργήσουν, θα πρέπει να εξασφαλίζεται επικουρική τροφοδοσία σε περίπτωση διακοπής της κανονικής τροφοδοσίας τους.

Η καλή λειτουργία και η αποτελεσματικότητα των φωτεινών και ηχητικών σημάτων πρέπει να ελέγχεται πριν τεθούν σε λειτουργία και στη συνέχεια αρκετά συχνά. Επίσης, πρέπει να τίθενται σε ετοιμότητα αμέσως μετά από κάθε χρήση τους.

Αν ένα διακεκομμένο φωτεινό σήμα χρησιμοποιείται αντί ή ως συμπλήρωμα ηχητικού σήματος, πρέπει ο κώδικας του σήματος να είναι ταυτόσημος.

Προφορική Ανακοίνωση

Η προφορική ανακοίνωση πραγματοποιείται μεταξύ ενός ομιλητή ή πομπού και ενός ή περισσότερων ακροατών, με τη μορφή σύντομων κειμένων, ομάδων λέξεων ή/και μεμονωμένων λέξεων, πιθανώς κωδικοποιημένων.

Τα προφορικά μηνύματα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο σύντομα, απλά και σαφή. Η προφορική ικανότητα του ομιλητή και οι ακουστικές δυνατότητές του ή των ακροατών πρέπει να είναι επαρκείς και για εξασφάλιση μιας ασφαλούς προφορικής ανακοίνωσης. Η προφορική ανακοίνωση πρέπει να είναι άμεση (χρησιμοποίηση της ανθρώπινης φωνής) ή έμμεση (ανθρώπινη ή συνθετική φωνή εκπαισμένη από ειδικό μέσο).

Τα άτομα στα οποία απευθύνεται το σήμα θα πρέπει να γνωρίζουν καλά τη χρησιμοποιούμενη γλώσσα, ώστε να μπορέσουν να προφέρουν και να κατανοήσουν ορθά το προφορικό μήνυμα και να υιοθετήσουν σύμφωνα με το μήνυμα, μια κατάλληλη συμπεριφορά στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας.

Αν η προφορική ανακοίνωση χρησιμοποιείται στη θέση ή ως συμπλήρωμα σημάτων με χειρονομίες, πρέπει να χρησιμοποιηθούν λέξεις-κωδικοί όπως π.χ.: έναρξη, στοπ, τέλος, βίρα, μάινα, προχώρησε, οπισθοχώρησε, δεξιά, αριστερά, κίνδυνος, γρήγορα.

Σήματα με Χειρονομίες

Ένα σήμα με χειρονομίες πρέπει να είναι ακριβές, απλό, ευρύ, να γίνεται και να κατανοείται εύκολα και να διακρίνεται σαφώς από άλλο σήμα με χειρονομίες.

Η ταυτόχρονη χρήση των δύο βραχιόνων πρέπει να γίνεται κατά τρόπο συμμετρικό και μόνο για ένα σήμα.

Οι χρησιμοποιούμενες χειρονομίες μπορεί να ποικίλουν ελαφρά ή να είναι αναλυτικότερες από αυτές που παρουσιάζονται παρακάτω με την προϋπόθεση ότι η σημασία τους και η κατανόησή τους θα είναι τουλάχιστον ισοδύναμες.

Το άτομο που δίνει τα σήματα καλείται σηματορός και ο παραλήπτης των σημάτων χειριστής.

Ο σηματορός πρέπει να ακολουθεί με τα μάτια το σύνολο των εκτελούμενων κινήσεων χωρίς να διατρέχει κίνδυνο από αυτές. Όταν αυτό δεν είναι δυνατόν πρέπει να προβλέπονται περισσότεροι σηματοροί. Ο σηματορός να ασχολείται αποκλειστικά με την καθοδήγηση του χειριστή και με την ασφάλεια των εργαζομένων που βρίσκονται πλησίον.

Ο χειριστής θα πρέπει να διακόπτει τον εκτελούμενο χειρισμό για να ζητήσει νέες οδηγίες, όταν δεν μπορεί να εκτελέσει τις λαμβανόμενες εντολές με τις αναγκαίες εγγυήσεις ασφάλειας.

Ο σηματορός πρέπει να φέρει ένα ή περισσότερα κατάλληλα στοιχεία αναγνώρισης (π.χ. σακάκι, κράνος, περιχειρίδες, περιβραχιόνια, ρακέτες) με έντονο και κατά προτίμηση ενιαίο χρώμα για να είναι εύκολα αναγνωρίσιμος από το χειριστή.

Α. Γενικές χειρονομίες			
A/A	Σημασία	Περιγραφή	Εικόνα
A1	ΕΝΑΡΞΗ Προσχή Ανάληψη καθοδήγησης	Οι δύο βραχίονες βρίσκονται σε έκταση και οι παλάμες είναι στραμμένες προς τα εμπρός.	
A2	ΣΤΟΠ Διακοπή Τέλος της κίνησης	Ο δεξιός βραχίονας τεντωμένος προς τα άνω, η δεξιά παλάμη στραμμένη προς τα εμπρός.	
A3	ΤΕΛΟΣ των ενεργειών	Τα δύο χέρια είναι ενωμένα στο ύψος του στήθους.	

Β. Κατακόρυφες κινήσεις			
A/A	Σημασία	Περιγραφή	Εικόνα
B1	ΑΝΥΨΩΣΗ	Ο δεξιός βραχίονας είναι τεντωμένος προς τα άνω και η δεξιά παλάμη στραμμένη προς τα εμπρός διαγράφει αργά έναν κύκλο.	
B2	ΚΑΘΟΔΟΣ	Ο δεξιός βραχίονας είναι τεντωμένος προς τα κάτω και η δεξιά παλάμη στραμμένη προς το εσωτερικό διαγράφει αργά έναν κύκλο.	
B3	ΚΑΘΕΤΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗ	Με τα χέρια καθορίζεται η απόσταση.	

Γ. Οριζόντιες κινήσεις			
A/A	Σημασία	Περιγραφή	Εικόνα
Γ1	ΠΡΟΧΩΡΗΣΕ	Με τους δύο βραχίονες διπλωμένους και τις παλάμες στραμμένες προς το εσωτερικό, το πρόσθιο μέρος των βραχιόνων εκτελεί κινήσεις αργές προς το σώμα.	
Γ2	ΟΠΙΣΘΩΡΗΣΕ	Με τους δύο βραχίονες διπλωμένους και τις παλάμες στραμμένες προς τα έξω, το πρόσθιο μέρος των βραχιόνων εκτελεί κινήσεις αργές απομακρυνόμενες από το σώμα.	
Γ3	ΔΕΞΙΑ ως προς τον σηματορρό	Με το δεξιό βραχίονα τεντωμένο περίπου οριζόντιως, η παλάμη του δεξιού χεριού βλέπει προς τα κάτω και εκτελούνται μικρές, αργές κινήσεις κατά τη διεύθυνση αυτή.	
Γ4	ΑΡΙΣΤΕΡΑ ως προς τον σηματορρό	Με τον αριστερό βραχίονα τεντωμένο περίπου οριζόντιως και την παλάμη του αριστερού χεριού στραμμένη προς τα κάτω εκτελούνται μικρές, αργές κινήσεις κατά τη διεύθυνση αυτή.	
Γ5	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΠΟΣΤΑΣΗ	Με τα χέρια καθορίζεται η απόσταση.	

Δ. Κίνδυνος			
A/A	Σημασία	Περιγραφή	Εικόνα
Δ1	ΚΙΝΔΥΝΟΣ επείγουσα διακοπή ή στάση	Οι δύο βραχίονες είναι τεντωμένοι προς τα άνω και οι παλάμες στραμμένες προς τα εμπρός	
Δ2	ΤΑΧΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗ	Οι κωδικοποιημένες χειρονομίες που καθοδηγούν τις κινήσεις εκτελούνται με ταχύτητα .	
Δ3	ΒΡΑΔΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗ	Οι κωδικοποιημένες χειρονομίες που καθοδηγούν τις κινήσεις εκτελούνται με βραδύτητα .	

Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Ασφάλειας και Υγείας Στην Εργασία (Γνωστοποίηση Επαγγελματικών Ασθενειών) (Κ.Δ.Π. 530/2007)

Βασικές Έννοιες

«επαγγελματική ασθένεια» σημαίνει ασθένεια η οποία προκαλείται από την έκθεση σε κινδύνους του εργασιακού περιβάλλοντος και περιλαμβάνεται στον κατάλογο του Παραρτήματος Ι, ή στον κατάλογο του Παραρτήματος ΙΙ, σε περίπτωση που αποδειχθεί η προέλευση και ο επαγγελματικός της χαρακτήρας.

Γνωστοποίηση Επαγγελματικών Ασθενειών ή Άλλων Ασθενειών από τον Εργοδότη

1. Κάθε εργοδότης ο οποίος πιστεύει ή υποπτεύεται ότι εργοδοτούμενος του έχει προσβληθεί από επαγγελματική ασθένεια, ή άλλη ασθένεια που αναφέρεται στο Παράρτημα ΙΙ, πρέπει άμεσα να γνωστοποιεί γραπτώς την περίπτωση αυτή, συμπληρώνοντας κατάλληλα το εγκεκριμένο έντυπο και αποστέλλοντας το στο Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας ή στον Επιθεωρητή της περιοχής εντός της οποίας βρίσκεται ο τόπος εργοδότησης του επηρεασθέντος εργοδοτούμενου προσώπου.

2. Κάθε εργοδότης ο οποίος πληροφορείται από ιατρό ότι πρόσωπο πάσχει ή έπασχε ή απεβίωσε από επαγγελματική ασθένεια, ή άλλη ασθένεια που αναφέρεται στο Παράρτημα ΙΙ, από την οποία προσβλήθηκε κατά τη διάρκεια απασχόλησης του σ' αυτόν, οφείλει άμεσα να γνωστοποιήσει γραπτώς την ασθένεια αυτή συμπληρώνοντας κατάλληλα το εγκεκριμένο έντυπο και αποστέλλοντας το στο Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας ή στον Επιθεωρητή της περιοχής εντός της οποίας βρίσκεται ο τόπος εργοδότησης του επηρεασθέντος εργοδοτούμενου προσώπου.

3. Κάθε εργοδότης πρέπει να διασφαλίζει, όσο είναι εύλογα εφικτό, σε κάθε περίπτωση επαγγελματικής ασθένειας, ή άλλης ασθένειας που αναφέρεται στο Παράρτημα ΙΙ, που συμβαίνει σε εργοδοτούμενο του πρόσωπο ή σε πρόσωπο που εργοδοτήθηκε από αυτόν, το ατομικό και ιατρικό απόρρητο.

Γνωστοποίηση Επαγγελματικών Ασθενειών ή Άλλων Ασθενειών από Αυτοεργοδοτούμενο Πρόσωπο

1. Κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο το οποίο πιστεύει ή υποπτεύεται, ότι έχει προσβληθεί

από επαγγελματική ασθένεια, ή άλλη ασθένεια που αναφέρεται στο Παράρτημα II, οφείλει άμεσα να γνωστοποιεί γραπτώς την περίπτωση αυτή, συμπληρώνοντας κατάλληλα το εγκεκριμένο έντυπο και αποστέλλοντας το στο Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας ή στον Επιθεωρητή της περιοχής εντός της οποίας βρίσκεται ο τόπος εργοδότησης του.

2. Κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο το οποίο πληροφορείται από εγγεγραμμένο ιατρό, ότι υποφέρει από επαγγελματική ασθένεια, ή άλλη ασθένεια που αναφέρεται στο Παράρτημα II, πρέπει άμεσα να γνωστοποιεί γραπτώς την ασθένεια αυτή, συμπληρώνοντας κατάλληλα το εγκεκριμένο έντυπο και αποστέλλοντας το στο Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας ή στον Επιθεωρητή της περιοχής εντός της οποίας βρίσκεται ο τόπος εργοδότησης του.

3. Επαγγελματική ασθένεια, ή άλλη ασθένεια που αναφέρεται στο Παράρτημα II, η οποία καθιστά το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο ανίκανο να τη γνωστοποιήσει άμεσα, πρέπει να γνωστοποιείται άμεσα από μέλος της οικογένειάς του, το οποίο συμπληρώνει κατάλληλα το εγκεκριμένο έντυπο και το αποστέλλει στο Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας ή στον Επιθεωρητή της περιοχής εντός της οποίας βρίσκεται ο τόπος εργοδότησης του αυτοεργοδοτούμενου προσώπου.

Τήρηση Αρχείου

1. Κάθε εργοδότης πρέπει να τηρεί αρχείο, στο οποίο θα φυλάσσονται όλα τα στοιχεία που αφορούν την κάθε περίπτωση εργοδοτούμενου του που έχει προσβληθεί ή πιστεύει ότι έχει προσβληθεί από επαγγελματική ασθένεια, ή άλλη ασθένεια που αναφέρεται στο Παράρτημα II.

2. Το αρχείο διατηρείται στον εργασιακό χώρο όπου εργοδοτείται ο επηρεαζόμενος εργοδοτούμενος ή αν αυτό δεν είναι πρακτικά εφικτό, στα κεντρικά γραφεία του εργοδότη που εργοδοτεί τον εργοδοτούμενο αυτό.

3. Τα στοιχεία του αρχείου, διατηρούνται για ελάχιστη περίοδο τριάντα (30) ετών από την ημερομηνία καταχώρησής τους.

4. Κάθε εργοδότης οφείλει να παρέχει αντίγραφο του αρχείου, στο Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, όταν του ζητηθεί.

5. Κάθε εργοδότης οφείλει, αν του ζητηθεί από εργοδοτούμενο του πρόσωπο ή από πρόσωπο που εργοδοτούσε στο παρελθόν, να παράσχει στο πρόσωπο αυτό αντίγραφο των στοιχείων που τηρούνται στο αρχείο και που αφορούν το συγκεκριμένο πρόσωπο.

6. Σε περίπτωση που ο εργοδότης διακόψει τις επαγγελματικές δραστηριότητες του πρέπει να διαβιβάζει το αρχείο στο Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας.

Γνωστοποίηση Επαγγελματικών Ασθενειών ή Άλλων Ασθενειών από Εγγεγραμμένο Ιατρό

1. Κάθε εξετάζων ιατρός ο οποίος διαγιγνώσκει, ή πιστεύει ότι πρόσωπο πάσχει από επαγγελματική ασθένεια, ή άλλη ασθένεια που αναφέρεται στο Παράρτημα II, πρέπει άμεσα να γνωστοποιεί γραπτώς την περίπτωση αυτή, συμπληρώνοντας κατάλληλα το εγκεκριμένο έντυπο και αποστέλλοντας το στο Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας ή στον Επιθεωρητή της περιοχής εντός της οποίας βρίσκεται ο τόπος εργοδότησης του επηρεασθέντος εργοδοτούμενου προσώπου ή βρισκόταν ο τελευταίος τόπος εργοδότησης του προσώπου αυτού στην περίπτωση που δεν εργοδοτείται πλέον.
2. Κάθε ιατρός, που νοσηλεύει, ή καλείται να επισκεφθεί πρόσωπο που πάσχει, ή υποπτεύεται ότι πάσχει από επαγγελματική ασθένεια, ή άλλη ασθένεια που αναφέρεται στο Παράρτημα II, πρέπει άμεσα να γνωστοποιεί γραπτώς την περίπτωση αυτή, συμπληρώνοντας κατάλληλα το εγκεκριμένο έντυπο και αποστέλλοντας το στο Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας ή στον Επιθεωρητή της περιοχής εντός της οποίας βρίσκεται ο τόπος εργοδότησης του επηρεασθέντος εργοδοτούμενου προσώπου ή βρισκόταν ο τελευταίος τόπος εργοδότησης του προσώπου που δεν εργοδοτείται πλέον.
3. Κάθε ιατρός, ο οποίος εκδίδει πιστοποιητικό θανάτου για πρόσωπο το οποίο έπασχε από επαγγελματική ασθένεια ή υποπτεύεται ότι έπασχε από επαγγελματική ασθένεια, ή άλλη ασθένεια που αναφέρεται στο Παράρτημα II, οφείλει άμεσα να γνωστοποιεί την περίπτωση αυτή, συμπληρώνοντας κατάλληλα το εγκεκριμένο έντυπο και αποστέλλοντας το στο Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας ή στον Επιθεωρητή της περιοχής εντός της οποίας βρίσκεται ο τόπος εργοδότησης του επηρεασθέντος εργοδοτούμενου προσώπου ή βρισκόταν ο τελευταίος τόπος εργοδότησης προσώπου που δεν εργοδοτείται πλέον.
4. Κάθε ιατρός ο οποίος γνωστοποιεί επαγγελματική ασθένεια, υποδεικνύει στο εγκεκριμένο έντυπο σε ποιο από τα Παραρτήματα I ή II κατατάσσεται η εν λόγω ασθένεια, όπου τούτο είναι εφικτό.

Παροχή Στοιχείων από Εργοδοτούμενα Πρόσωπα

1. Κάθε εργοδοτούμενο πρόσωπο το οποίο υποφέρει, ή για το οποίο υπάρχει υποψία ότι υποφέρει από επαγγελματική ασθένεια, ή άλλη ασθένεια που αναφέρεται στο Παράρτημα II, οφείλει να παρέχει οποιαδήποτε χρήσιμη πληροφορία που αφορά την επαγγελματική ασθένεια στο Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας και στον ιατρό που έχει συμβληθεί με τον εργοδότη του, εφόσον υπάρχει, όταν του ζητηθεί από οποιονδήποτε από αυτούς.
2. Κάθε εργοδοτούμενο πρόσωπο το οποίο υποφέρει, ή για το οποίο υπάρχει υποψία ότι υποφέρει από επαγγελματική ασθένεια, ή άλλη ασθένεια που αναφέρεται στο Παράρτημα II, οφείλει να παρέχει όλα τα αναγκαία στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο έντυπο, που πρέπει να συμπληρώνεται από τον εργοδότη του, από εξετάζοντα ιατρό, ή άλλο ιατρό, όταν του ζητηθεί από οποιονδήποτε από αυτούς.

Γνωστοποίηση Επαγγελματικών Ασθενειών από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Τα στοιχεία που είναι σχετικά με ατύχημα ή νόσο κάθε αίτησης που υποβάλλεται στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σύμφωνα με τον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο για παροχή επιδόματος σωματικής βλάβης, σύνταξης αναπηρίας, ή παροχών θανάτου θα γνωστοποιούνται από το Διευθυντή των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Διευθυντή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Γνωστοποίηση Επαγγελματικών Ασθενειών ή Άλλων Ασθενειών από Άλλες Αρμόδιες Αρχές

Οποιοσδήποτε δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός στα πλαίσια διεξαγωγής των δραστηριοτήτων του, συλλέγει στοιχεία για πρόσωπα που έχουν υποστεί επαγγελματικές ασθένειες ή έχει υποψία ότι υποφέρουν από τέτοιες ασθένειες ή άλλες ασθένειες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ, οφείλει να γνωστοποιεί τα στοιχεία αυτά στο Σύμβουλο Ιατρό Εργασίας ή στους Επιθεωρητές των περιοχών εντός των οποίων βρίσκεται ο τόπος εργοδότησης των επηρεασθέντων εργοδοτούμενων προσώπων ή βρισκόταν ο τελευταίος τόπος εργοδότησης των προσώπων αυτών, σε περίπτωση που δεν εργοδοτούνται πλέον.

Έναρξη Ισχύος

Ο Νόμος τέθηκε σε ισχύ στις 7 Δεκεμβρίου, 2012.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι **Ασθένειες**

Οι ασθένειες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα αυτό πρέπει να συνδέονται άμεσα με την επαγγελματική δραστηριότητα του επηρεαζόμενου προσώπου στην εργασία.

1. Ασθένειες που προκαλούνται από τους πιο κάτω χημικούς παράγοντες

100	Ακρυλονιτρίλιο
101	Αρσενικό ή οι ενώσεις του
102	Βηρύλλιο (γλυκίνιο) ή οι ενώσεις του
103.1	Μονοξείδιο του άνθρακα
103.2	Φωσγένιο
104.1	Υδροκυανικό οξύ
104.2	Κυανίδια και ενώσεις
104.3	Ισοκυανικά
105	Κάδμιο ή οι ενώσεις του
106	Χρώμιο ή οι ενώσεις του

- 107 Υδράργυρος ή οι ενώσεις του
- 108 Μαγγάνιο ή οι ενώσεις του
- 109.1 Νιτρικό οξύ
- 109.2 Οξειδία του αζώτου
- 109.3 Αμμωνία
- 110 Νικέλιο ή οι ενώσεις του
- 111 Φώσφορος ή οι ενώσεις του
- 112 Μόλυβδος ή οι ενώσεις του
- 113.1 Οξειδία του θείου
- 113.2 Θειικό οξύ
- 113.3 Διθειάνθρακας
- 114 Βανάδιο ή οι ενώσεις του
- 115.1 Χλώριο
- 115.2 Βρώμιο
- 115.4 Ιώδιο
- 115.5 Φθόριο ή οι ενώσεις του
- 116 Αλειφατικοί ή αλκυκυκλικοί υδρογονάνθρακες, συστατικά του πετρελαϊκού αιθέρα και της βενζίνης
- 117 Αλογονωμένα παράγωγα των αλειφατικών ή αλκυκυκλικών υδρογονανθράκων
- 118 Βουτυλική, μεθυλική και ισοπροπυλική αλκοόλη
- 119 Αιθυλενογλυκόλη, διαιθυλενογλυκόλη 1,4 - Βουτανοδιόλη καθώς και τα νιτροπαράγωγα των γλυκολών και της γλυκερόλης
- 120 Μεθυλαιθέρας, αιθυλαιθέρας, ισοπροπυλαιθέρας, βινυλαιθέρας, διχλωροίσοπροπυλαιθέρας, γουαϊακόλη, μεθυλαιθέρας και αιθυλαιθέρας της αιθυλενογλυκόλης
- 121 Ακετόνη, χλωροακετόνη, βρωμοακετόνη, εξαφθοροακετόνη, μεθυλαιθυλοκετόνη, μεθυλο-ν-βουτυλοκετόνη, μεθυλισοβουτυλοκετόνη, διακετοναλκοόλη, μεσιτυλοξειδίο, 2-μεθυλοκυκλοεξανόνη
- 122 Οργανοφωσφορικοί εστέρες
- 123 Οργανικά οξέα
- 124 Φορμαλδεΐδη
- 125 Αλειφατικά νιτροπαράγωγα
- 126.1 Βενζόλιο ή τα ομόλογό του (τα ομόλογα του βενζολίου προσδιορίζονται από τον τύπο: C_nH_{2n-6})
- 126.2 Ναφθαλίνιο ή τα ομόλογό του (τα ομόλογα του ναφθαλινίου προσδιορίζονται από τον τύπο: C_nH_{2n-12})
- 126.3 Βινυλοβενζόλιο και διβινυλοβενζόλιο
- 127 Αλογονωμένα παράγωγα των αρωματικών υδρογονανθράκων
- 128.1 Φαινόλες ή ομόλογα ή τα αλογονωμένα παράγωγά τους
- 128.2 Ναφθόλες ή ομόλογα ή τα αλογονωμένα παράγωγά τους
- 128.3 Αλογονωμένα παράγωγα των αλκυλαρυλοξειδίων
- 128.4 Αλογονωμένα παράγωγα των αλκυλαρυσουλφιδίων
- 128.5 Βενζοκινόνες
- 129.1 Αρωματικές αμίνες ή αρωματικές υδραζίνες ή τα αλογονωμένα, φαινολικά, νιτροδωμένα, νιτρωμένα ή σουλφονωμένα παράγωγά τους

- 129.2 Αλειφατικές αμίνες και τα αλογονωμένα παράγωγά τους
- 130.1 Νιτροπαράγωγα αρωματικών υδρογονανθράκων
- 130.2 Νιτροπαράγωγα φαινολών ή των ομολόγων τους
- 131 Αντιμόνιο και τα παράγωγά του
- 132 Εστέρες του νιτρικού οξέος
- 133 Υδροθειικό οξύ
- 135 Εγκεφαλοπάθειες από οργανικούς διαλύτες που δεν καταγράφονται σε άλλες θέσεις
- 136 Πολυνευροπάθειες από οργανικούς διαλύτες που δεν καταγράφονται σε άλλες θέσεις

Ασθένειες του δέρματος που προκαλούνται από ουσίες και παράγοντες που δεν περιλαμβάνονται σε άλλα σημεία του Παραρτήματος I

- 201 Δερματικές ασθένειες και καρκίνοι του δέρματος που οφείλονται:
 - 201.1 Στην αιθάλη
 - 201.3 Στην πίσσα
 - 201.2 Στην άσφαλτο
 - 201.4 Στην πισσάσφαλτο
 - 201.5 Στο ανθρακένιο ή τις ενώσεις του
 - 201.6 Στα ορυκτέλαια και στα ορυκτά λίπη
 - 201.7 Στην ακατέργαστη παραφίνη
 - 201.8 Στο καρβαζόλιο ή τις ενώσεις του
 - 201.9 Στα υποπροϊόντα της απόσταξης του λιθάνθρακα
- 202 Δερματικές παθήσεις που προκαλούνται στο εργασιακό περιβάλλον από επιστημονικά αναγνωρισμένες αλλεργιογόνες ή ερεθιστικές ουσίες που δεν καταγράφονται σε άλλες θέσεις

Ασθένειες που προκαλούνται από την εισπνοή ουσιών και παραγόντων που δεν καταγράφονται σε άλλα σημεία του Παραρτήματος I

- 301 Ασθένειες του αναπνευστικού συστήματος και καρκίνοι:
 - 301.11 Πυριτίωση
 - 301.12 Πυριτίωση συνδυασμένη με πνευμονική φυματίωση
 - 301.21 Αμιάντωση
 - 301.22 Μεσοθηλίωμα λόγω εισπνοής σκόνης αμιάντου
 - 301.31 Πνευμονοκονιάσεις οφειλόμενες σε σκόνες πυριτικών ορυκτών
- 302 Επιπλοκή της αμιάντωσης από τον καρκίνο των βρόγχων
- 303 Βρογχοπνευμονικές παθήσεις οφειλόμενες σε σκόνες περιτετηγμένων μετάλλων
- 304.1 Εξωγενείς αλλεργικές κυψελίτιδες
- 304.2 Πνευμονική πάθηση προκαλούμενη από την εισπνοή σκόνης ή ινών βαμβακιού, λίνου, καναβιού, γιούτας, σιζάλ και βαγάσσης
- 304.4 Αναπνευστικές ανωμαλίες προκαλούμενες από την εισπνοή σκόνης κοβαλτίου,

- 304.5 κασιτέρου, βαρίου και γραφίτη
- 304.5 Σιδήρωση
- 305.1 Νεοπλασματικές παθήσεις των ανώτερων αναπνευστικών οδών προκαλούμενες από σκόνη ξύλου
- 304.6 Αλλεργικό άσθμα προκαλούμενο από την εισπνοή αλλεργιογόνων ουσιών οι οποίες έχουν αναγνωριστεί ως τέτοιες και είναι εγγενείς στο είδος της εργασίας
- 306.7 Ρινίτιδες αλλεργικής φύσης προκαλούμενες από την εισπνοή αλλεργιογόνων ουσιών οι οποίες έχουν αναγνωριστεί ως τέτοιες και είναι εγγενείς στο είδος της εργασίας
- 306 Ινώσεις του υπεζωκότος, με περιορισμό της αναπνευστικής λειτουργίας, προκαλούμενες από τον αμίαντο
- 307 Χρόνια αποφρακτική βρογχίτιδα ή εμφύσημα των ανθρακωρύχων
- 308 Καρκίνος των πνευμόνων λόγω εισπνοής σκόνης αμιάντου
- 309 Βροχοπνευμονικές παθήσεις που οφείλονται σε σκόνες ή ατμούς αργιλίου ή των ενώσεών του
- 310 Βροχοπνευμονικές παθήσεις που προκαλούνται από σκόνη σκωριών Thomas

Λοιμώδεις και παρασιτικές ασθένειες

- 401 Λοιμώδεις ή παρασιτικές ασθένειες που μεταδίδονται στον άνθρωπο από ζώα ή από πτώματα ζώων
- 402 Τέτανος
- 403 Βρουκέλλωση
- 404 Ιογενής ηπατίτιδα
- 405 Φυματίωση
- 406 Αμοιβάδωση
- 407 Άλλες λοιμώδεις ασθένειες που προσβάλλουν το προσωπικό το οποίο ασχολείται με την πρόληψη, την περίθαλψη, την παροχή κατ' οίκον βοήθειας και άλλες ανάλογες δραστηριότητες από τις οποίες υπάρχει κίνδυνος μόλυνσης

Ασθένειες προκαλούμενες από τους εξής φυσικούς παράγοντες

- 502.1 Καταρράκτης προκαλούμενος από θερμική ακτινοβολία
- 502.2 Ερεθισμοί του επιπεφυκότος λόγω έκθεσης σε υπεριώδεις ακτινοβολίες
- 503 Βαρηκοΐα ή κώφωση λόγω βλαπτικού θορύβου
- 504 Ασθένεια λόγω ατμοσφαιρικής συμπίεσης ή αποσυμπίεσης
- 505.1 Οστεοαρθρικές ασθένειες των χεριών και των καρπών που προκαλούνται από μηχανικές δονήσεις
- 505.2 Αγγειονευρωτικές ασθένειες που προκαλούνται από μηχανικές δονήσεις
- 506.10 Ασθένειες των περιαρθρικών θυλάκων λόγω πίεσης
- 506.11 Προεπιγονατική και υποεπιγονατική θυλακίτιδα
- 506.12 Ωλεκρανική θυλακίτιδα
- 506.13 Θυλακίτιδα του ώμου

- 506.21 Ασθένειες που οφείλονται σε υπερένταση των τενόντιων ελύτρων
- 506.22 Ασθένειες που οφείλονται σε υπερένταση του ενδοτενοντίου
- 506.23 Ασθένειες που οφείλονται σε υπερένταση των μυϊκών και τενοντίων καταφύσεων
- 506.30 Βλάβες του μηνίσκου ύστερα από εκτεταμένες περιόδους εργασίες σε γονατιστή θέση ή ανακούρκουδα
- 506.40 Παράλυση των νεύρων λόγω πίεσης
- 506.45 Σύνδρομο του καρπιαίου σωλήνα
- 507 Νυσταγμός των μεταλλωρύχων
- 508 Ασθένειες προκαλούμενες από τις ιονίζουσες ακτινοβολίες

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Συμπληρωματικός Κατάλογος Ασθενειών

Συμπληρωματικός κατάλογος ασθενειών για τις οποίες υπάρχει υποψία ότι είναι επαγγελματικής προέλευσης, οι οποίες θα πρέπει να γνωστοποιούνται και των οποίων η εγγραφή στον κατάλογο του Παραρτήματος I ενδέχεται να εξεταστεί στο μέλλον.

2.1 Ασθένειες που προκαλούνται από τους πιο κάτω χημικούς παράγοντες

- 2.101 Όζον
- 2.102 Αλειφατικοί υδρογονάνθρακες, εκτός από εκείνους που αναφέρονται στο σημείο 1.116 του Παραρτήματος I
- 2.103 Διφαινύλιο
- 2.104 Δεκαλίνη
- 2.105 Αρωματικά οξέα - ανυδρίτες αρωματικών οξέων και τα αλογονωμένα παράγωγά τους
- 2.106 Οξείδιο του διφαινυλίου
- 2.107 Τετραϋδροφουράνιο
- 2.108 Θειοφαίνιο
- 2.109 Μεθακρυλονιτρίλιο Ακετονιτρίλιο
- 2.111 Θειοαλκοόλες
- 2.112 Μερκαπτάνες και θειοαιθέρες
- 2.113 Θάλλιο ή οι ενώσεις του
- 2.114 Αλκοόλες ή τα αλογονωμένα παράγωγά τους που δεν αναφέρονται στο σημείο 1.118 του Παραρτήματος I
- 2.115 Γλυκόλες ή τα αλογονωμένα παράγωγά τους που δεν αναφέρονται στο σημείο 1.119 του Παραρτήματος I
- 2.116 Αιθέρες ή τα αλογονωμένα παράγωγά τους που δεν αναφέρονται στο σημείο 1.120 του Παραρτήματος I
- 2.117 Κετόνες ή τα αλογονωμένα παράγωγά τους που δεν αναφέρονται στο σημείο 1.121 του Παραρτήματος I
- 2.118 Εστέρες ή τα αλογονωμένα παράγωγά τους που δεν αναφέρονται στο σημείο 1.122 του Παραρτήματος I

- 2.119 Φουρφουράλη
- 2.120 Θειοφαινόλες ή τα ομόλογα ή τα αλογονωμένα παράγωγά τους
- 2.121 Άργυρος
- 2.122 Σελήνιο
- 2.123 Χαλκός
- 2.124 Ψευδάργυρος
- 2.125 Μαγνήσιο
- 2.126 Λευκόχρυσος
- 2.127 Ταντάλιο
- 2.128 Τιτάνιο
- 2.129 Τερπένια
- 2.130 Βοράνια
- 2.140 Ασθένειες που προκαλούνται από την εισπνοή σκόνης μαργάρου
- 2.141 Ασθένειες που προκαλούνται από ορμονικές ουσίες
- 2.150 Τερηδόνα οδόντων που οφείλεται στην εργασία σε βιομηχανίες σοκολάτας, ζάχαρης και αλεύρων
- 2.160 Οξείδιο του πυριτίου
- 2.170 Πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες που δεν καταγράφονται σε άλλα σημεία
- 2.190 Διμεθυλοφορμαμίδιο

2.1 Ασθένειες του δέρματος που προκαλούνται από ουσίες και παράγοντες που δεν περιλαμβάνονται σε άλλα σημεία

- 2.201 Αλλεργικές και ορθοεργικές δερματικές παθήσεις που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I

2.1 Ασθένειες που προκαλούνται από την εισπνοή ουσιών που δεν περιλαμβάνονται σε άλλα σημεία

- 2.301 Πνευμονικές ινώσεις που οφείλονται σε μέταλλα που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I
- 2.303 Βρογχοπνευμονικές παθήσεις και βρογχοπνευμονικοί καρκίνοι μετά από έκθεση σε:
 - αιθάλη
 - πίσσα
 - άσφαλτο
 - πισσάσφαλτο
 - ανθρακένιο ή τις ενώσεις του
 - ορυκτέλαια και ορυκτά λίπη

- 2.304 Βρογχοπνευμονικές παθήσεις που οφείλονται σε τεχνητές ορυκτές ίνες
- 2.305 Βρογχοπνευμονικές παθήσεις που οφείλονται σε συνθετικές ίνες
- 2.307 Αναπνευστικές παθήσεις, ιδίως άσθμα, προκαλούμενες από ερεθιστικές ουσίες που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι
- 2.308 Καρκίνος του λάρυγγα από εισπνοή σκόνης αμιάντου

2.1 Λοιμώδεις και παρασιτικές ασθένειες που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι

- 2.401 Παρασιτικές ασθένειες
- 2.402 Τροπικές ασθένειες

2.2 Ασθένειες προκαλούμενες από φυσικούς παράγοντες

- 2.501 Αποκολλήσεις λόγω καταπόνησης των ακανθωδών αποφύσεων
- 2.502 Δισκοπάθειες της ραχιαίας και οσφυϊκής σπονδυλικής στήλης, προκαλούμενες από επανειλημμένες κατακόρυφες δονήσεις ολόκληρου του σώματος
- 2.503 Οζίδια των φωνητικών χορδών από παρατεταμένη καταπόνηση της φωνής για επαγγελματικούς λόγους

Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Ασφάλειας και Υγείας Στην Εργασία (Γνωστοποίηση Ατυχημάτων και Επικίνδυνων Συμβάντων) (Κ.Δ.Π. 531/2007)

Βασικές Έννοιες

«ατύχημα» σημαίνει ασυνεχές συμβάν το οποίο προκαλεί σωματική ή διανοητική βλάβη ή απώλεια ζωής σε:

(α) Εργοδοτούμενο ή αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο κατά τη διάρκεια της εργασίας του και περιλαμβάνει περιπτώσεις οξείας δηλητηρίασης και απωλειών ή βλαβών που προκλήθηκαν από ηθελημένες ενέργειες άλλων προσώπων, καθώς και ατυχήματα που συμβαίνουν κατά την εργασία, αλλά εκτός των εγκαταστάσεων, των υποστατικών, των χώρων εργασίας όπου συνήθως διεξάγονται οι δραστηριότητες, και επίσης αυτά που προκαλούνται από τρίτα πρόσωπα.

Νοείται ότι δεν περιλαμβάνει τους εσκεμμένους τραυματισμούς και ατυχήματα που έχουν παθολογικά αίτια όπως επίσης και τις επαγγελματικές ασθένειες.

(β) Εργοδοτούμενο ή αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο κατά τη διάρκεια της συνήθους διαδρομής μεταξύ της οικίας και του τόπου εργασίας του.

(γ) Άλλο πρόσωπο που βρίσκεται εκτός εργασίας κατά την ώρα του ατυχήματος που προέκυψε από ή σε σχέση με τη διεύθυνση ή τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων στην εργασία.

«επικίνδυνο συμβάν» σημαίνει οποιοδήποτε συμβάν το οποίο συμβαίνει σε οποιοδήποτε χώρο εργασίας και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι.

«θανατηφόρο ατύχημα» σημαίνει ατύχημα που οδηγεί στο θάνατο του θύματος μέσα στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία που το θύμα υπέστη το ατύχημα μέχρι και ένα έτος μετά από την ημερομηνία αυτή.

«κατά τη διάρκεια της εργασίας» σημαίνει τη χρονική διάρκεια κατά την οποία πρόσωπο στην εργασία εκτελεί επαγγελματική δραστηριότητα ή κατά τη διάρκεια του χρόνου εργασίας του.

«παθολογικά αίτια» περιλαμβάνουν καρδιακά ή εγκεφαλικά επεισόδια ή κάθε άλλο

αιφνίδιο ιατρικό πρόβλημα το οποίο παρουσιάζεται κατά τη διάρκεια της εργασίας, αλλά κατ' αρχήν δεν σχετίζεται με την επαγγελματική δραστηριότητα του θύματος του οποίου ο τραυματισμός, ή η βλάβη ή ο θάνατος σχετίζεται μόνο με ιατρικό πρόβλημα.

«υπεύθυνο πρόσωπο» σημαίνει στην περίπτωση:

(α) Ατυχήματος το οποίο θα πρέπει να γνωστοποιηθεί και αφορά:

(i) Εργοδοτούμενο πρόσωπο, τον εργοδότη του.

(ii) Αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο.

(Α) στην περίπτωση μη θανατηφόρου ατυχήματος, το ίδιο το αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο ή

(Β) στην περίπτωση θανατηφόρου ατυχήματος, τον πλησιέστερο συγγενή του αυτοεργοδοτούμενου προσώπου.

(iii) Άλλο πρόσωπο που βρίσκεται εκτός εργασίας, το πρόσωπο που έχει τον έλεγχο στο χώρο εργασίας όπου συνέβηκε το ατύχημα ή το πρόσωπο που διευθύνει ή διεξάγει τις δραστηριότητες στο χώρο αυτό.

(β) Επικίνδυνου συμβάντος το οποίο θα πρέπει να γνωστοποιηθεί, το πρόσωπο το οποίο έχει τον έλεγχο του χώρου εργασίας ή το πρόσωπο που διευθύνει ή διεξάγει τις δραστηριότητες στο χώρο αυτό.

Πεδίο Εφαρμογής

Οι Κανονισμοί εφαρμόζονται:

(α) Σε όλους τους χώρους εργασίας, υποστατικά, επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις και τομείς δραστηριοτήτων.

(β) Στις περιπτώσεις προσώπων που εργοδοτούνται ως οικιακοί βοηθοί σε ιδιωτικά νοικοκυριά.

(γ) Στις περιπτώσεις προσώπων που εργοδοτούνται σε πλοία και αεροσκάφη και γενικότερα σε εργασία στη θάλασσα ή στον αέρα.

Γνωστοποίηση Ατυχήματος

1. Όταν συμβεί οποιοδήποτε ατύχημα το οποίο προκαλεί απώλεια ζωής σε εργοδοτούμενο πρόσωπο ή βλάβη η οποία τον καθιστά ανάπηρο για εργασία για περισσότερες από τρεις ημερολογιακές ημέρες, εξαιρουμένης της ημέρας του ατυχήματος, τότε το υπεύθυνο πρόσωπο πρέπει:

(α) Να πληροφορήσει αμέσως το αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας της Επαρχίας όπου συνέβηκε το ατύχημα με τον πιο γρήγορο πρακτικό τρόπο, και

(β) Εντός δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία του ατυχήματος να αποστείλει στο αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας της Επαρχίας όπου συνέβηκε το ατύχημα, γραπτή γνωστοποίηση του ατυχήματος υποβάλλοντας κατάλληλα και πλήρως συμπληρωμένο το εγκεκριμένο έντυπο γνωστοποίησης ατυχήματος.

2. Όταν συμβεί οποιοδήποτε ατύχημα το οποίο προκαλεί απώλεια ζωής σε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο ή βλάβη η οποία τον καθιστά ανίκανο για εργασία για περισσότερες από τρεις ημερολογιακές ημέρες, τότε το υπεύθυνο πρόσωπο πρέπει:

(α) Να πληροφορήσει αμέσως το Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας της Επαρχίας όπου συνέβηκε το ατύχημα με τον πιο γρήγορο πρακτικό τρόπο, και

(β) Εντός δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία του ατυχήματος να αποστείλει στο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας της Επαρχίας όπου συνέβηκε το ατύχημα γραπτή γνωστοποίηση του ατυχήματος, υποβάλλοντας κατάλληλα και πλήρως συμπληρωμένο το εγκεκριμένο έντυπο γνωστοποίησης ατυχήματος:

Νοείται ότι η υποπαράγραφος (α) ανωτέρω δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση ατυχήματος που συμβαίνει σε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο.

Νοείται περαιτέρω ότι, η υποπαράγραφος (β) ανωτέρω εφαρμόζεται στην περίπτωση μη θανατηφόρου ατυχήματος που συμβαίνει σε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο και θεωρείται ικανοποιητική συμμόρφωση εάν το πρόσωπο αυτό προβεί σε διευθετήσεις για αποστολή της γραπτής γνωστοποίησης από άλλο πρόσωπο μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζονται.

3. Όταν συμβεί οποιοδήποτε ατύχημα το οποίο προκαλεί απώλεια ζωής σε τρίτο πρόσωπο ή βλάβη η οποία συνεπάγεται περίθαλψη του προσώπου αυτού από ιατρό ή περίθαλψη σε δημόσιο ή ιδιωτικό Νοσοκομείο τότε το υπεύθυνο πρόσωπο πρέπει:

(α) Να πληροφορήσει αμέσως το Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας της Επαρχίας όπου συνέβηκε το ατύχημα με τον πιο γρήγορο πρακτικό τρόπο, και

(β) Εντός δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία του ατυχήματος να αποστείλει στο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας της Επαρχίας όπου συνέβηκε το ατύχημα γραπτή γνωστοποίηση του ατυχήματος υποβάλλοντας κατάλληλα και πλήρως συμπληρωμένο το εγκεκριμένο έντυπο γνωστοποίησης ατυχήματος.

Γνωστοποίηση Επικίνδυνου Συμβάντος

Όταν συμβεί οποιοδήποτε επικίνδυνο συμβάν τότε το υπεύθυνο πρόσωπο πρέπει:

- (α) Να πληροφορήσει αμέσως το αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας όπου συνέβηκε το συμβάν με τον πιο γρήγορο πρακτικό τρόπο, και
- (β) Εντός δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία τού επικίνδυνου συμβάντος να αποστείλει στο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας της Επαρχίας όπου συνέβηκε το συμβάν γραπτή γνωστοποίηση του επικίνδυνου συμβάντος, υποβάλλοντας κατάλληλα και πλήρως συμπληρωμένο το εγκεκριμένο έντυπο γνωστοποίησης επικίνδυνου συμβάντος.

Γνωστοποίηση Θανατηφόρου Ατυχήματος που Επέρχεται Μετά από Παρέλευση Χρονικού Διαστήματος

Στην περίπτωση τραυματισμού εργοδοτούμενου ή αυτοεργοδοτούμενου προσώπου ή άλλου προσώπου, μετά από ατύχημά το οποίο είναι γνωστοποιήσιμο και το οποίο οδηγεί σε θάνατο του προσώπου αυτού μέσα σε ένα έτος από την ημέρα του ατυχήματος, το υπεύθυνο πρόσωπο πρέπει να ειδοποιήσει γραπτώς το Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας της Επαρχίας όπου συνέβηκε το ατύχημα μόλις ο θάνατος περιέλθει στην αντίληψή του, ανεξάρτητα αν το ατύχημα γνωστοποιήθηκε ήδη.

Αλλοίωση της Σκηνής του Ατυχήματος ή του Επικίνδυνου Συμβάντος

1. Για οποιοδήποτε ατύχημα ή επικίνδυνο συμβάν, το οποίο είναι γνωστοποιήσιμο, το υπεύθυνο πρόσωπο πρέπει να διασφαλίζει ότι δεν θα υπάρχει οποιαδήποτε αλλοίωση της σκηνής όπου συνέβηκε το ατύχημα ή το επικίνδυνο συμβάν, εκτός εάν:

- (α) Ο χώρος όπου συνέβη το ατύχημα ή το συμβάν έχει επιθεωρηθεί μετά το ατύχημα ή το συμβάν από τον Επιθεωρητή ή
- (β) Έχουν παρέλθει 24 ώρες μετά την πρώτη προφορική ή γραπτή ενημέρωση του Επαρχιακού Γραφείου Επιθεώρησης Εργασίας της Επαρχίας όπου συνέβηκε το ατύχημα ή το συμβάν σύμφωνα με τις πρόνοιες των πιο πάνω Κανονισμών.

Τα ανωτέρω δεν εφαρμόζονται για τα υπεύθυνα πρόσωπα των περιπτώσεων ατυχημάτων σε σχέση με τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα.

Τήρηση Αρχείου

Κάθε εργοδότης πρέπει να τηρεί αρχείο όλων των ατυχημάτων και επικινδυνών συμβάντων τα οποία είναι γνωστοποιήσιμα.

Το αρχείο πρέπει να περιέχει τις ίδιες πληροφορίες με εκείνες που καταχωρούνται στα εγκεκριμένα έντυπα γνωστοποίησης ατυχήματος ή επικίνδυνου συμβάντος.

Υποχρέωση Παροχής Πληροφοριών

1. Κάθε πρόσωπο στο οποίο συμβαίνει ατύχημα, έχει υποχρέωση όπως παρέχει στο υπεύθυνο πρόσωπο όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τη συμπλήρωση του εγκεκριμένου εντύπου γνωστοποίησης ατυχήματος, το οποίο πρέπει να αποστέλλεται στο αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας της Επαρχίας όπου συνέβηκε το ατύχημα.
2. Κάθε πρόσωπο που υπήρξε θύμα ατυχήματος ή/και κάθε άλλο πρόσωπο που είναι σε θέση να κατέχει πληροφορίες ή στοιχεία σχετικά με το ατύχημα αυτό ή με επικίνδυνο συμβάν έχει υποχρέωση να παρέχει όλες τις πληροφορίες και τα στοιχεία αυτά στον Επιθεωρητή που διερευνά το συγκεκριμένο ατύχημα ή το επικίνδυνο συμβάν όταν του ζητηθούν.
3. Η παράγραφος 1 ανωτέρω δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση ατυχήματος που συμβαίνει σε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο.

Παροχή Πληροφοριών σε Επηρεαζόμενα Πρόσωπα

Ο Επιθεωρητής, στα πλαίσια διερεύνησης οποιουδήποτε ατυχήματος, δύναται να παρέχει πληροφορίες σε μορφή έκθεσης σχετικά με το ατύχημα σε οποιοδήποτε πρόσωπο έχει επηρεαστεί ή σε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, νοουμένου ότι οι πληροφορίες ζητούνται εγγράφως από το πρόσωπο που έχει επηρεασθεί ή τον εξουσιοδοτούμενο αντιπρόσωπό του.

Αρχή της Εμπιστευτικότητας

1. Κάθε πρόσωπο το οποίο λαμβάνει οποιαδήποτε πληροφορία, υποχρεούται να μην την αποκαλύπτει, εκτός:
 - (α) Με την έγγραφη συγκατάθεση του προσώπου από το οποίο λήφθηκε η πληροφορία ή
 - (β) Για σκοπούς απόδειξης ή τεκμηρίωσης γεγονότων σε υπόθεση που εκκρεμεί ενώπιον δικαστηρίου ή
 - (γ) Για σκοπούς εφαρμογής των παρόντων Κανονισμών ή του Νόμου ή του διεθνούς δικαίου ή του κοινοτικού δικαίου ή
 - (δ) Για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος ή για άλλο υπηρεσιακό λόγο.

2. Πρόσωπο το οποίο παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με την παράγραφο 1 ανωτέρω, διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τα €1708 ή και στις δύο αυτές ποινές.

Έναρξη Ισχύος

Οι Κανονισμοί τέθηκαν σε ισχύ στις 7 Δεκεμβρίου, 2007.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κατάλογος Επικίνδυνων Συμβάντων

Ανυψωτικός και Άλλου Είδους Εξοπλισμός

Κατάρρευση ή ανατροπή ή αστοχία οποιουδήποτε μέρους ή ολόκληρου του ακόλουθου εξοπλισμού που υποβαστάζει φορτίο κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του ή των προπαρασκευαστικών εργασιών για εγκατάσταση ή τοποθέτησή του πριν από την έναρξη της λειτουργίας του:

- (α) Ανελκυστήρας, αναβατόριο, γερανός, κινούμενη ή σταθερή ανυψωτική εξέδρα, ανυψωτικός μηχανισμός ή
- (β) Εκσκαφέας ή
- (γ) Διατρητικό μηχάνημα

Κατάρρευση Ικριώματος

Η πλήρης ή μερική κατάρρευση οποιουδήποτε ικριώματος ύψους πέραν των πέντε μέτρων που οδηγεί στην πτώση ή ανατροπή ουσιαστικού μέρους του ικριώματος, περιλαμβανομένης, στην περίπτωση που το ικρίωμα είναι κρεμαστό ή ανυψούμενο ή καταβιβαζόμενο δια βαρούλκων, της πλήρους ή μερικής κατάρρευσης οποιωνδήποτε μέσων ανάρτησης, με αποτέλεσμα την πτώση της εξέδρας εργασίας από ύψος πέραν των πέντε μέτρων.

Κατάρρευση Κτιρίου ή Κατασκευής

Πλήρης ή μερική κατάρρευση:

- (i) Οποιοδήποτε κτιρίου ή κατασκευής πάνω ή κάτω από το επίπεδο του εδάφους, που βρίσκεται υπό κατασκευή, ανακατασκευή, μετατροπή συντήρηση ή κατεδάφιση και η οποία προκαλεί την πτώση ποσότητας υλικών πέραν των πέντε τόνων ή
- (ii) Οποιοδήποτε δαπέδου, τοίχου ή άλλου στοιχείου της κατασκευής, (είτε βρίσκεται πάνω ή κάτω από το επίπεδο του εδάφους) και χρησιμοποιείται ως χώρος εργασίας ή

(iii) Οποιασδήποτε προσωρινής κατασκευής.

Υποχώρηση Εδάφους

Οποιαδήποτε υποχώρηση του εδάφους, η οποία προκύπτει από έλλειψη ή αστοχία του συστήματος υποστήριξης και η οποία θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο οποιοδήποτε πρόσωπο.

Δοχεία Υπό Πίεση

Έκρηξη ή διάρρηξη οποιουδήποτε κλειστού δοχείου συμπεριλαμβανομένου λέβητα ατμού ή θερμού νερού ή των αυλών του λέβητα, εντός των οποίων η εσωτερική πίεση ήταν ψηλότερη ή χαμηλότερη της ατμοσφαιρικής πίεσης.

Ηλεκτρικό Βραχυκύκλωμα

Ηλεκτρονικό βραχυκύκλωμα ή υπερφόρτωση σε ηλεκτρικό εξοπλισμό, καλώδια ή συσκευή ή σε μηχάνημα, ακολουθούμενο από πυρκαγιά ή έκρηξη που είχε ως αποτέλεσμα τη διακοπή των εργασιών που σχετίζονται με αυτό τον εξοπλισμό, τα καλώδια, τη συσκευή ή το μηχάνημα για χρονική περίοδο πέραν των πέντε ωρών.

Έκρηξη ή Πυρκαγιά

Έκρηξη ή πυρκαγιά που είχε ως αποτέλεσμα τη διακοπή των εργασιών για χρονική περίοδο πέραν των είκοσι τεσσάρων ωρών.

Εναέριες Ηλεκτρικές Γραμμές

Οποιοδήποτε γεγονός όπου πρόσωπα, εγκαταστάσεις, υλικά ή εξοπλισμός:

- (i) Έρχονται σε επαφή με εναέρια ηλεκτρική γραμμή στην οποία η τάση υπερβαίνει τα 200 βολτ ή
- (ii) Προκαλούν ηλεκτρική εκκένωση από μια ηλεκτρική γραμμή όταν έρθουν σε κοντινή απόσταση προς αυτή.

Διαρροή Εύφλεκτων Ουσιών ή Παρασκευασμάτων

Η ξαφνική και ανεξέλεγκτη διαρροή:

(α) Εντός κτιρίου

(i) Ποσότητας ίσης ή μεγαλύτερης των 100 kg εύφλεκτης ή πολύ εύφλεκτης ουσίας ή παρασκευάσματος ή

(ii) Ποσότητας ίσης ή μεγαλύτερης των 10 kg εύφλεκτης ή πολύ εύφλεκτης ουσίας ή παρασκευάσματος, σε θερμοκρασία πάνω από το κανονικό σημείο βρασμού του ή

(iii) Ποσότητας ίσης ή μεγαλύτερης των 10 kg εξαιρετικά εύφλεκτης ουσίας ή παρασκευάσματος ή

(β) Σε ανοικτό χώρο, ποσότητας ίσης ή μεγαλύτερης των 500 kg οποιασδήποτε ουσίας ή παρασκευάσματος που αναφέρεται στ ην παράγραφο (α) ανωτέρω.

Οι ορισμοί «εύφλεκτη» ή «πολύ εύφλεκτη» ή «εξαιρετικά εύφλεκτη» ουσία ή παρασκεύασμα σημαίνει αντίστοιχα την ουσία ή παρασκεύασμα που ταξινομείται έτσι σύμφωνα με τους Περί Επικίνδυνων Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμούς.

Διαρροή Ουσιών

Η ξαφνική ή η ανεξέλεγκτη διαρροή ή η διαφυγή οποιοσδήποτε ουσίας, εκτός των αναφερόμενων στην παράγραφο 9 πιο πάνω, σε ποσότητα ικανή να προκαλέσει θάνατο, σοβαρό τραυματισμό ή οποιαδήποτε βλάβη στην υγεία οποιουδήποτε προσώπου.

Απελευθέρωση Βιολογικών Παραγόντων

Η ξαφνική ή ανεξέλεγκτη διαρροή ή διαφυγή οποιουδήποτε βιολογικού παράγοντα που θα μπορούσε να προκαλέσει σοβαρή μόλυνση ή ασθένεια σε οποιοδήποτε πρόσωπο.

Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Ασφάλειας και Υγείας Στην Εργασία (Προστασία των Νέων) (Κ.Δ.Π. 77/2012)

Βασικές Έννοιες

«έφηβος» σημαίνει κάθε νέο ηλικίας τουλάχιστον δεκαπέντε ετών και κάτω των δεκαοκτώ ετών, ο οποίος έχει παύσει να υπόκειται στην υποχρέωση της σχολικής υποχρέωσης πλήρους χρόνου την οποία επιβάλλει η εθνική νομοθεσία.

«νέος» σημαίνει κάθε πρόσωπο ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών που έχει σύμβαση εργασίας ή σχέση εργασίας οριζόμενη από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.

«παιδί» σημαίνει κάθε νέο ο οποίος δεν έχει φθάσει το 15ο έτος της ηλικίας ή υπόκειται ακόμη στη σχολική υποχρέωση πλήρους χρόνου την οποία επιβάλει η εθνική νομοθεσία.

Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής

1. Σκοπός των Κανονισμών είναι η διασφάλιση συνθηκών εργασίας προσαρμοσμένων στην ηλικία των νέων και η προστασία τους από την οικονομική εκμετάλλευση και από κάθε είδος εργασίας που ενδέχεται να βλάψει την ασφάλεια, την υγεία ή τη φυσική, την ψυχολογική, την ηθική ή την κοινωνική τους ανάπτυξη ή να θέσει σε κίνδυνο την εκπαίδευσή τους.
2. Οι Κανονισμοί εφαρμόζονται σε κάθε νέο, με εξαίρεση την περιστασιακή ή σύντομης διάρκειας εργοδότηση σε οικογενειακή επιχείρηση που θεωρείται ότι δεν βλάπτει, δεν ζημιώνει και δεν είναι επικίνδυνη για τους έφηβους.
3. Νέος που εργοδοτείται ως μαθητευόμενος θεωρείται εργοδοτούμενος.

Παρουσία Νέου στους Χώρους Επιχείρησης και Εργοδότηση

1. Νέος που εργοδοτείται από εργοδότη, είτε με ημερομίσθια είτε όχι, είτε στην παραγωγική διαδικασία ή στον καθαρισμό ή στη λίπανση οποιουδήποτε χώρου εργασίας ή στη μεταφορά, συγκέντρωση ή διανομή αγαθών ή στη μεταφορά μνηυμάτων ή στην εκτέλεση θελημάτων, ή στην εκτέλεση γραφειακής εργασίας ή οποιουδήποτε άλλου είδους εργασίας, παρεμπόπτουσας ή συναφούς με τις δραστηριότητες του εργοδότη,

θεωρείται, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στους Κανονισμούς, ότι εργοδοτείται από αυτόν τον εργοδότη.

2. Εάν νέος βρεθεί σε οποιοδήποτε χρόνο εντός υποστατικού όπου διεξάγεται εργασία ή όπου μηχανήμα ευρίσκεται σε κίνηση ή λειτουργία, περιλαμβανομένου του διαλείμματος για γεύμα ή ξεκούραση, θεωρείται ότι εργοδοτείται από τον εργοδότη που διεξάγει δραστηριότητες στο συγκεκριμένο υποστατικό μέχρις απόδειξης του αντίθετου.

Νοείται ότι τα βάρος της απόδειξης ότι ο νέος δεν εργοδοτείται το φέρει ο εργοδότης.

Γενικές Υποχρεώσεις Εργοδότη

1. Κάθε εργοδότης πρέπει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα που εξασφαλίζουν την ασφάλεια και υγεία των νέων κατά την εργασία, λαμβάνοντας επιπρόσθετα υπόψη τους ειδικούς κινδύνους και τις απαγορεύσεις σε σχέση με τις εργασίες.

2. Για κάθε δραστηριότητα στην οποία εργοδοτούνται νέοι, ο εργοδότης οφείλει να προβαίνει σε γραπτή εκτίμηση των κινδύνων στους οποίους δύνανται να εκτεθούν ειδικά οι νέοι και οι οποίοι συνδέονται με την εργασία τους.

3. Η εκτίμηση των κινδύνων πρέπει να γίνεται προτού αρχίσουν οι νέοι την εργασία τους, όπως επίσης και εάν έχουν σημειωθεί σημαντικές μεταβολές των συνθηκών εργασίας και πρέπει να καλύπτει τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) Τον εξοπλισμό και τη διαρρύθμιση του χώρου εργασίας και της θέσης εργασίας.

(β) Τη φύση, το βαθμό και τη διάρκεια της έκθεσης στους φυσικούς, βιολογικούς ή χημικούς παράγοντες, όπως αυτοί αναφέρονται στο Παράρτημα Ι.

(γ) Τη διαρρύθμιση, την επιλογή και τη χρήση εξοπλισμού εργασίας, ιδίως παραγόντων, μηχανών, συσκευών και μηχανημάτων, καθώς και το χειρισμό τους.

(δ) Τη διεύθυνση των εργασιακών διαδικασιών και χειρισμών και τον τρόπο με τον οποίο συνδυάζονται.

(ε) Το βαθμό κατάρτισης και πληροφόρησης των νέων.

4. (α) Εάν η γραπτή εκτίμηση του κινδύνου καταδείξει την ύπαρξη τέτοιων κινδύνων για την ασφάλεια, τη σωματική ή την πνευματική υγεία ή την ανάπτυξη των νέων, ώστε να απαιτείται επίβλεψη της υγείας τους, ο εργοδότης τους οφείλει να εξασφαλίζει τη δωρεάν αξιολόγηση και παρακολούθηση της υγείας τους, με τον κατάλληλο τρόπο, κατά τακτικά χρονικά διαστήματα.

(β) Κανένας νέος δεν εργοδοτείται χωρίς πιστοποιητικό κατάλληλου και προσοντούχου ιατρού που να επιτρέπει την εργοδότηση αυτή.

5. Η ανάθεση καθηκόντων στους νέους γίνεται με ιδιαίτερη προσοχή, λαμβάνοντας κυρίως υπόψη τις φυσικές ικανότητες που έχουν οι νέοι, την περιέργεια και το ριψοκίνδυνο της ηλικίας, τη διάθεση για παιγνίδι που μπορεί να επιδεικνύουν και την επιθυμία τους να κάνουν την εργασία των μεγαλύτερων.

6. Ο εργοδότης ενημερώνει τους νέους και τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους σχετικά με τους ενδεχόμενους κινδύνους και για όλα τα μέτρα που λαμβάνονται για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία τους.

Νοείται ότι, οι Αντιπρόσωποι Ασφαλείας πρέπει να ενημερώνονται από τον εργοδότη για τη θέση εργασίας και τα καθήκοντα τα οποία ανατίθενται στο νέο που προσλαμβάνεται ή ήδη εργοδοτείται.

7. Ο νέος εκπαιδεύεται από τον εργοδότη σε ασφαλείς τρόπους εκτέλεσης της εργασίας που του ανατίθεται.

Νοείται ότι, για ένα χρονικό διάστημα, το οποίο εξαρτάται από την εργασία που αναλαμβάνει ο νέος, αυτός ευρίσκεται κάτω από την καθοδήγηση και επίβλεψη κατάλληλο εκπαιδευμένου προσώπου.

8. Ο εργοδότης οφείλει να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης, στο σχεδιασμό, στην εφαρμογή και στην επιτήρηση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας που εφαρμόζονται στην εργασία των νέων.

Ειδικό Κίνδυνο για τους Νέους - Απαγορευμένες Εργασίες

1. Ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε οι νέοι που εργοδοτούνται από αυτόν να προστατεύονται από τους ειδικούς κινδύνους τους οποίους διατρέχει η ασφάλεια, η υγεία και η ανάπτυξή τους.

2. Ο εργοδότης πρέπει να λαμβάνει υπόψη του ότι, μεταξύ των εργασιών που είναι ικανές να προκαλέσουν ειδικούς κινδύνους για τους νέους, περιλαμβάνονται, οι εξής:

(α) Οι εργασίες που συνεπάγονται επιβλαβή έκθεση των νέων στους φυσικούς, βιολογικούς και χημικούς παράγοντες που αναφέρονται στο Μέρος Α του Παραρτήματος Ι,

(β) Οι διαδικασίες και εργασίες που αναφέρονται στο Μέρος Β του Παραρτήματος Ι.

3. Οι νέοι απαγορεύεται να εργοδοτούνται σε εργασίες που:

(α) Υπερβαίνουν αντικειμενικά τις φυσικές, πνευματικές, ψυχικές ή ψυχολογικές ικανότητές τους.

(β) Συνεπάγονται επιβλαβή έκθεσή τους σε παράγοντες τοξικούς ή καρκινογόνους ή που προκαλούν κληρονομικές γενετικές αλλοιώσεις ή που έχουν αρνητική επίδραση στο

έμβρυο κατά την κυοφορία ή άλλη χρόνια επιβλαβή επίπτωση στον άνθρωπο.

(γ) Συνεπάγονται επιβλαβή έκθεσή τους σε ακτινοβολίες.

(δ) Παρουσιάζουν κινδύνους ατυχήματος, τους οποίους πιθανολογείται ότι δεν μπορούν να εντοπίσουν ή να προλάβουν, λόγω έλλειψης της αίσθησης του κινδύνου ή λόγω έλλειψης πείρας ή έλλειψης κατάρτισης.

(ε) Θέτουν σε κίνδυνο την υγεία λόγω υπερβολικά χαμηλών ή υψηλών θερμοκρασιών ή λόγω θορύβου ή κραδασμών.

4. Στις ειδικότερες εργασίες, οι οποίες περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II και θεωρούνται επικίνδυνες, βαριές, ανθυγιεινές και γενικά εργασίες που βλάπτουν την ψυχική υγεία και εμποδίζουν την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, απαγορεύεται να εργοδοτούνται νέοι.

5. Με άδεια του Αρχιεπιθεωρητή, μετά από αίτηση του εργοδότη επί εγκεκριμένου εντύπου, επιτρέπονται παρεκκλίσεις για τους εφήβους που έχουν συμπληρώσει το 16ο έτος της ηλικίας τους, εφόσον είναι απαραίτητες για την επαγγελματική κατάρτισή τους, με τον όρο ότι οι εν λόγω εργασίες εκτελούνται υπό την επίβλεψη προσώπου το οποίο έχει οριστεί από τον εργοδότη και κατέχει τις απαραίτητες γνώσεις και πείρα σε σχέση με τους συνεπαγόμενους με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα κινδύνους και την πρόληψη τους, ώστε να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζεται η ασφάλεια και υγεία των εφήβων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Μη Εξαντλητικός Κατάλογος Παραγόντων, Διαδικασιών και Εργασιών

ΜΕΡΟΣ Α: Παράγοντες

1. Φυσικοί παράγοντες

1.1. Ιονίζουσες ακτινοβολίες.

1.2. Περιβάλλον με μεγάλη υπερπίεση, π.χ. θάλαμοι υπό πίεση, καταδύσεις.

2. Βιολογικοί παράγοντες

2.1. Βιολογικοί παράγοντες των ομάδων 3 και 4 κατά την έννοια της παραγράφου (2) του Κανονισμού 3 των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βιολογικοί Παράγοντες) Κανονισμών του 2001.

3. Χημικοί παράγοντες

3.1. Οι ουσίες και τα παρασκευάσματα, που με βάση τους περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Επισήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμούς του 2009 κατατάσσονται ως τοξικές (Τ), λίαν τοξικές (Τx), διαβρωτικές (C) ή εκρηκτικές (E).

3.2. Οι ουσίες και παρασκευάσματα, που με βάση τους περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Επισήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμούς του 2009 κατατάσσονται ως επιβλαβή (Χn)

και χαρακτηρίζονται από μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες φράσεις κινδύνου:

- (α) Κίνδυνος πολύ σοβαρών μονίμων επιδράσεων (R39).
- (β) Υποπτο καρκινογένεσης (R40).
- (γ) Μπορεί να προκαλέσει ευαισθητοποίηση όταν εισπνέεται (R42).
- (δ) Μπορεί να προκαλέσει ευαισθητοποίηση σε επαφή το δέρμα (R43).
- (ε) Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο (R45).
- (στ) Μπορεί να προκαλέσει κληρονομικές γενετικές αλλοιώσεις (R46).
- (ζ) Κίνδυνος σοβαρής βλάβης της υγείας μετά από παρατεταμένη έκθεση (R48).
- (η) Μπορεί να εξασθενίσει τη γονιμότητα (R60).
- (θ) Μπορεί να βλάψει το έμβρυο κατά τη διάρκεια της κύησης (R61).

3.3. Οι ουσίες και τα παρασκευάσματα, που σύμφωνα με τους περί Χημικών Ουσιών, Παρασκευασμάτων και Προϊόντων (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Επισήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμούς του 2009 κατατάσσονται ως ερεθιστικές (Χι) και χαρακτηρίζονται από μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες φράσεις κινδύνου:

- (α) Οι ουσίες και παρασκευάσματα που μπορούν να χαρακτηρισθούν ως καρκινογόνα.
- (β) Ο μόλυβδος και οι ενώσεις του, στο βαθμό που οι εν λόγω παράγοντες μπορούν να απορροφούνται από τον ανθρώπινο οργανισμό.
- (γ) Ο αμιάντος.

ΜΕΡΟΣ Β: Διαδικασίες και Εργασίες

1. Διαδικασίες και εργασίες που αναφέρονται στους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Καρκινογόνοι και Μεταλαξιαγόνοι Παράγοντες) Κανονισμούς.
2. Μέθοδος ισχυρού οξέος στην παρασκευή ισοπροπυλικής αλκοόλης.
3. Εργασίες κατασκευής και χειρισμού μηχανημάτων, πυροτεχνουργημάτων ή διαφόρων αντικειμένων που περιέχουν εκρηκτικά.
4. Εργασίες με άγρια ή δηλητηριώδη ζώα.
5. Εργασίες βιομηχανικής σφαγής ζώων.
6. Εργασίες που συνεπάγονται το χειρισμό εξοπλισμού παραγωγής, αποθήκευσης ή χρήσης συμπεπιεσμένων, υγροποιημένων ή διαλελυμένων αερίων.
7. Εργασίες που σχετίζονται με κάδους, δεξαμενές, δοχείο ή φιάλες που περιέχουν τους χημικούς παράγοντες οι οποίοι αναφέρονται στο σημείο Α.3. του Παραρτήματος.
8. Εργασίες που ενέχουν τον κίνδυνο κατάρρευσης.
9. Εργασίες που ενέχουν κινδύνους από τον ηλεκτρισμό υψηλής τάσης.
10. Εργασίες που ο ρυθμός εκτέλεσής τους καθορίζεται από μηχανήματα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Μη Εξαντλητικός Κατάλογος Εργασιών και Διαδικασιών που Απαγορεύεται να Εργοδοτούνται Νέοι

1. Καθαρισμός οποιουδήποτε μέρους κινητήριας μηχανής ή οποιουδήποτε μηχανισμού μετάδοσης κίνησης ενώ η κινητήρια μηχανή ή ο μηχανισμός μετάδοσης κίνησης ευρίσκεται σε κίνηση. Καθαρισμός οποιουδήποτε μέρους οποιασδήποτε μηχανής εάν ο καθαρισμός της θα εξέθετε το παιδί ή το νεαρό πρόσωπο σε κίνδυνο βλάβης από οποιοδήποτε κινούμενο μέρος είτε αυτής της μηχανής ή οποιασδήποτε παρακείμενης μηχανής.
2. Απασχόληση στο να δίδει σήματα σε οδηγό γερανού σε κτίριο κατά τη διάρκεια οικοδομικών εργασιών.
3. Απασχόληση σε υπόγειο χώρο σε οποιοδήποτε μεταλλείο, λατομείο ή σήραγγα.
4. Απασχόληση σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες εργασίες:
 - (α) Εργασία σε κλίβανο όπου διεξάγεται αναγωγή ή κατεργασία ψευδαργυρούχου ή μολυβδούχου μεταλλεύματος.
 - (β) Χειρισμό, κατεργασία ή αναγωγή υπολειμμάτων θερμικής επεξεργασίας ορυκτού που περιέχει μόλυβδο, την απαργύρωση μολύβδου, ή την τήξη ακρήστων καταλοίπων μολύβδου ή ψευδαργύρου.
 - (γ) Παρασκευή υλικού συγκόλλησης ή κραμάτων που περιέχουν περισσότερο από δέκα τοις εκατό βάρους σε μόλυβδο.
 - (δ) Παρασκευή οποιουδήποτε οξειδίου, ανθρακικού άλατος, θειικού άλατος, χρωμικού άλατος, οξικού άλατος, νιτρικού άλατος ή πυριτικού μολύβδου.
 - (ε) Παρασκευή ή επάλειψη πόστας οξειδίων του μολύβδου σε σχέση με παρασκευή ή επισκευή ηλεκτρικών συσσωρευτών.
 - (στ) Καθαρισμός των εργαστηρίων όπου διεξάγεται οποιαδήποτε από τις εργασίες που αναφέρθηκαν πια πάνω.
5. Χειρισμός μολυβδούχων ενώσεων στην κατασκευή μπογιάδων και χρωμάτων.
6. Βάψιμο οποιουδήποτε μέρους κτιρίου με μολυβδούχα βαφή. Επίσης οι εργασίες καθαρισμού επιφανειών βαμμένων με αυτές τις ουσίες εκτός αν τα τεχνικά μέτρα που λαμβάνονται αποτρέπουν τη δυνατότητα εισπνοής σκόνης.
7. Απασχόληση σε οποιαδήποτε κατεργασία μολύβδου στην κατασκευή ή διακόσμηση αγγειοπλαστικής.
8. Απασχόληση στην παρασκευή ή στην ενσωμάτωση ελάστρων, στην κατεργασία ενσωμάτωσης ξηρών ενώσεων μολύβδου με καουτσιούκ, στην κατασκευή ελαστικών ή αντικειμένων ή αγαθών που γίνονται εξ' ολοκλήρου ή μερικώς από ελαστικό.

9. Απασχόληση στην κατασκευή ή επισκευή ηλεκτρικών συσσωρευτών ή τεμαχίων αυτών όσον αφορά:

(α) Την τήξη του μολύβδου ή οποιουδήποτε υλικού που περιέχει μόλυβδο, χύτευση μολυβδοσυγκόλληση ή οποιαδήποτε άλλη εργασία, που περιλαμβάνει καθαρισμό, ή οποιαδήποτε άλλη απόξεση ή τεμαχισμό επαλειμμένων πλοκών που αφορούν τη χρήση, κίνηση ή χειρισμό ή σε επαφή με οποιοδήποτε οξείδια του μολύβδου και

(β) Οποιοδήποτε χώρο στον οποίο διεξάγεται η μεταποίηση ή επάλειψη ακατέργαστου οξειδίου του μολύβδου.

10. Απασχόληση στην κατασκευή χρωμικού ή διχρωμικού άλατος καλλίου ή νατρίου, ή στο χειρισμό, κίνηση ή άλλη μεταχείριση ή κατεργασία των ουσιών αυτών σε σχέση με την παρασκευή τους.

11. Απασχόληση σε οποιοδήποτε δοχείο που χρησιμοποιείται για ηλεκτρολυτική επιμετάλλωση ή οξείδωση μεταλλικών αντικειμένων με τη χρήση ηλεκτρολύτη που περιέχει χρωμικό οξύ ή άλλες χρωμιούχες ενώσεις ή για οποιαδήποτε κατεργασία μεταγενέστερη αυτής.

12. Απασχόληση στην κατασκευή νιτρικών ή αμιδιακών παραγώγων φαινόλης και βενζολίου ή των ομολόγων του και η κατασκευή εκρηκτικών υλών με τη χρήση οποιοσδήποτε από τις ουσίες αυτές.

13. Απασχόληση σε ή σε σχέση με την κατασκευή μονωτικών στρωμάτων, σε μίξη ή μίγμα αμιάντου με το χέρι, σε καθαρισμό σάκων, σε δωμάτια ή συσκευές για καθορισμό σκόνης ή φιλτράρισμα σε δωμάτια που περιέχουν χαλαρό αμίαντο. Απασχόληση σε αποφλοίωση ή λείανση των κυλίνδρων περιλαμβανόμενων των κενών κυλίνδρων ή άλλων τεμαχίων, ή άλλων εξαρτημάτων μηχανής τοξεύματος ινών.

14. Απασχόληση στη μεταφορά αχρήστων καταλοίπων αργίλλου κατά την κατασκευή ή διακόσμηση αγγειοπλαστικής.

15. Η παρασκευή, η ανάμειξη ή η χρησιμοποίηση ουσιών και παρασκευασμάτων, που χαρακτηρίζονται ως ουσίες εκρηκτικές, εύφλεκτα αέρια, πολύ τοξικές, ισχυρά διαβρωτικές, καρκινογόνες, τερατογόνες, μεταλλαξιαγόνες ή τοξικές στην αναπαραγωγή.

16. Οι εργασίες αρρένων ηλικίας μικρότερης των δεκαπέντε ετών που σ υ ν ε π ά γ ο ν τ α ι απασχόληση σε οποιαδήποτε κατεργασία επισμάλτωσης για σκοπούς επικάλυψης με υαλώδες υλικά και διακόσμησης μετάλλου ή ύαλου.

17. Οι εργασίες αρρένων ηλικίας μικρότερης των δεκαπέντε ετών που σ υ ν ε π ά γ ο ν τ α ι απασχόληση σε οποιαδήποτε κατεργασία μολύβδου στην κατασκευή καουτσιούκ.

18. Οι εργασίες θηλέων ηλικίας μικρότερης των δεκαοκτώ ετών που συνεπάγονται

απασχόληση σε οποιοδήποτε τμήμα του υποστατικού, της εγκατάστασης ή της επιχείρησης όπου διεξάγεται οποιαδήποτε από τις ακόλουθες κατεργασίες:

- (α) Η κατεργασία της τήξης ή εμφύσησης ύαλοι/ άλλης από τήξη υάλου με λυχνία συγκόλλησης.
- (β) Η κατεργασία της ανόπτησης υάλου άλλου από πλάκα ή από υαλοπίνακα.
- (γ) Η εξάτμιση άλμης σε ανοικτά δοχεία ή ο κλιβανισμός άλατος.
- (δ) Εργασία σε οποιαδήποτε κατεργασία σε οποιοδήποτε χώρο χύτευσης ορείχαλκου.

19. Εργασίες κατά τις οποίες ο νέος εκτίθεται:

- (α) Σε επίδραση ιονιζουσών ακτινοβολιών
- (β) Σε θόρυβο στάθμης μεγαλύτερης των 87 dB(A). Η τιμή των 87 dB(A) νοείται ως μέση ισοδύναμη τιμή (για 40 ώρες απασχόληση την εβδομάδα). Επίσης σε θόρυβο στάθμης μεγαλύτερης των 140 dB έστω και στιγμιαίως.
- (γ) Σε πολύ υψηλές ή πολύ χαμηλές θερμοκρασίες (για ικανό χρονικό διάστημα) ή σε εντόνως ακτινοβολούμενη θερμότητα·
- (δ) Σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες κατά την εκτέλεση υπαιθρίων εργασιών.

20. Εργασίες που ανατίθενται ως σύνθετες έργο και υποχρεώνουν τον εργοδοτούμενο να παίρνει αφύσικη στάση (π.χ. σιδερωτής) ή να διατηρεί μέλη του σώματός του ικανό χρονικό διάστημα σε μη φυσική θέση (π.χ. τα χέρια σε επίπεδο ψηλότερο των ώμων).

21. Εργασίες που συνεπάγονται την χρήση ατομικών αναπνευστικών προστατευτικών μέτρων ή ωτασπίδων εκτός εάν αυτό επιβάλλεται για την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών ή την εκτέλεση καθήκοντος μικρής χρονικής διάρκειας.

22. Η εξαγωγή, χρησιμοποίηση, ή ανάμειξη υλικών που περιέχουν ελεύθερο διοξείδιο του πυριτίου ή σύμπλοκα άλατα πυριτίου ή αμίαντο.

23. Η χρησιμοποίηση υδραργύρου (και υπό μορφή φυράματος) και υδραργυρικών αμαλγαμάτων.

24. Η χρησιμοποίηση ή ανάμειξη οργανικών ουσιών που υπόκεινται σε σήψη.

25. Η διαλογή ή χρησιμοποίηση ρακών ή παλιοϋφασμάτων και η διαλογή μεταχειρισμένων ρούχων που δεν έχουν απολυμανθεί.

26. Η αποκομιδή απορριμμάτων και το θάψιμό τους σε χωματερές.

27. Η εργασία σε εργοστάσια παρασκευής ζωικής κόλλας και οστεόκολλας, σε βυρσοδεψεία και σε αποθήκες ακατέργαστων δερμάτων.

28. Το κοπάνισμα, το ξύσιμο και τα ξεχώρισμα λιναριού, μπαμπακιού, τριχών ή μαλλιών.

29. Η εργασία σε στοιχειαθετήρια, σε στερεοτυπεία, στις λιντοτυπικές μηχανές, στα κυτήρια μονοτυπίας και στη τσιγκογραφία.

30. Η συστηματική εργασία σε χώρους φορτίσεως συσσωρευτών,

31. Η εργασία και παραμονή σε χώρους υαλουργείων στους οποίους κατεργάζεται η πρώτη ύλη, καθαρίζονται οι κλίβανοι, εμψυσούνται οι ύαλοι, κόβονται, τροχίζονται ή λειαίνονται.

32. Η κασσιτέρωση ή χρωμίωση ή επιμετάλλωση, το βάψιμο με πιστολέτο ως συστηματική εργασία, η βαφή και η εμβάπτιση μεταλλικών αντικειμένων.

33. Η εργασία σε εργοστάσια ή εργαστήρια:

- (α) Παρασκευής θειικού οξέως, θειώδους οξέως και θειωδών ενώσεων.
- (β) Νιτρικού και υδροχλωρικού οξέως.
- (γ) χλωρίου, χλωριούχου ασβεστίου, υποχλωριωδίων αλκαλίων και χλωριούχου θείου.
- (δ) Χλωρικών αλάτων.
- (ε) Επεξεργασίας αρσενικού και παρασκευής αρσενικούχων ενώσεων.
- (ζ) Παρασκευής ανιλίνης και χρωμάτων ανιλίνης και αζαχρωμάτων.
- (η) Παρασκευής κυανιούχων ενώσεων και χρήσης ισοκυανιούχων.
- (θ) Παρασκευής οξαλικού οξέως.
- (ι) Παρασκευής αιθυλικού, οξικού και προπυλικού αιθυλεστέρα.
- (ια) Παρασκευής κολλοδίου και κυτταροειδούς.
- (ιβ) Παραγωγής αμμωνίας.
- (ιγ) Φωσφόρου.
- (ιδ) Χημικών λιπασμάτων.

34. Η εργασία λεύκανσης ή διάλυσης χόρτου, άχυρου ή ρακών.

35. Η εργασία σε βασικές μεταλλουργικές βιομηχανίες.

36. Η εργασία στα τμήματα των αλευρόμυλων που αναπτύσσονται σκόνες.

37. Η εργασία σε εργοστάσια ή εργαστήρια ή τμήματα εργοστασίων στα οποία ή παράγονται ή αποστέλλονται:

- (α) Εκρηκτικές ύλες.
- (β) Πυροτεχνήματα.
- (γ) Φωτιστικό αέριο, πεπιεσμένα αέριο, εύφλεκτα υλικά.
- (δ) Εύφλεκτα προϊόντα, επίσης και γενικότερα στα εργοστάσια στα οποία αναπτύσσονται σκόνες που δημιουργούν κίνδυνο έκρηξης.

38. Η συγκόλληση ή κοπή με αέριο ή ηλεκτρισμό, εκτός αν εκτελείται σύμφωνα με πρόγραμμα των σχολών μαθητείας.

39. Η επίβλεψη κινητηρίων μηχανών.

40. Η επίβλεψη της λειτουργίας και η τροφοδοσία των θεριστικών και των αλωνιστικών μηχανών και των πρεσών άχυρου.
41. Η επίβλεψη ατμολεβήτων καθώς και λεβήτων ή δοχείων με αέριο υπό πίεση και η επίβλεψη και συντήρηση λεβήτων και δικτύου υγραερίου ή φυσικού αερίου.
42. Ο χειρισμός γερανών, γερανογεφυρών και βαρούλκων ή άλλων παρομοίων μηχανών και μηχανημάτων.
43. Η απασχόληση με την ιδιότητα του οδηγού τροχαλίων φορτώσεως κατά την εξόρυξη μεταλλευμάτων από μεταλλείο, λίθων από λατομεία κλπ
44. Η εργασία με εσκαπτικά φορτωτικά ή ανάλογα μηχανήματα.
45. Ο χειρισμός και οδήγηση περionoφόρων ανυψωτικών μηχανημάτων (από νέους μικρότερους των δεκαεπτά ετών συμπληρωμένων) και ο χειρισμός περionoφόρων οχημάτων μεταφερόντων πυρακτωμένα ρευστά υλικά.
46. Χειρισμός και οδήγηση γεωργικού ελκυστήρα (τρακτέρ), (από νέους μικρότερους των δεκαεπτά ετών συμπληρωμένων).
47. Χειρισμός των πρεσών με έκκεντρο ή παρομοίων πρεσών.
48. Χειρισμός υδραυλικών πρεσών.
49. Χειρισμός θερμοπλαστικών πρεσών, χυτοπρεσών αλουμινίου και άλλων παρομοίων πρεσών.
50. Ο χειρισμός μηχανών κατασκευής παπουτσιών.
51. Οι εργασίες με μηχανήματα που φέρουν κοπτικά εργαλεία που κινούνται με μηχανική δύναμη και κυρίως οι ακόλουθες:
- (α) Η εργασία σε κυκλικά πριόνια, πριονοκορδέλλες, μηχανές λείανσης, διαμόρφωσης (σβούρες) ή ροκανίσματος ξύλων.
- (β) Η εργασία σε ψαλίδια, σε μηχανήματα τεμαχισμού, σε μηχανήματα κοπής (κοπτικά δεσμίδων χαρτιού, κυκλικά πριόνια, πριονοκορδέλλες επεξεργασίας άλλου υλικού εκτός του ξύλου) και σε θραυστήρες.
- (γ) Η εργασία σε μηχανήματα ελασματοποιίας και γενικά σε μηχανήματα στα οποία το υλικό ή το επεξεργαζόμενο αντικείμενο περνά μεταξύ κυλίνδρων δημιουργώντας τον κίνδυνο πιασίματος μέλους του σώματος του εργαζομένου.
- (δ) Η εργασία σε μηχανήματα ζύμωσης-σύνθλιψης.

(ε) Η εργασία σε φυγοκεντρικές μηχανές.

(στ) Η εργασία με μηχανικά πριόνια, με αλυσοπρίονα, καταρράκτες, σε μηχανήματα αποφλοίωσης, κλάδευσης, και παρόμοια.

52. Ο καθορισμός μεταλλικών επιφανειών με ψηγματοβολή (αμμοβολή).

53. Η εργασία σε ατμοκρουούς.

54. Η λίπανση, ο καθαρισμός, η επισκευή και η αναζήτηση βλάβης σε μηχανές, εργαλεία και συσκευές που βρίσκονται σε λειτουργία, η απόδοση μηχανήματος σε ομαλή λειτουργία μετά από βλάβη, η ρύθμιση του μηχανήματος.

55. Η σύνδεση-αποσύνδεση ιμάντων ή στοιχείων μεταδόσεως κινήσεως με το μηχάνημα σε λειτουργία.

56. Η εργασία του συντηρητού βάρδιας μηχανολογικών ή ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και του συντηρητού κτιρίων.

57. Η εκκίνηση μηχανών στις οποίες απασχολούνται ταυτόχρονα δύο ή περισσότεροι εργοδοτούμενοι.

58. Η εκκίνηση μηχανών που αποτελούν τμήμα αλυσίδας αυτοματισμού.

59. Η εργασία που απαιτεί για την διατήρηση της ασφάλειας της εργασίας, την συνεννόηση και την συνεργασία του εργαζομένου που την εκτελεί, με εργαζόμενους που εκτελούν άλλη εργασία.

60. Μεταφορά ή έλξη με την χρησιμοποίηση δύο ή περισσότερων μηχανών.

61. Εργασίες κατεδαφίσεως.

62. Εργασίες σε κεκλιμένη στέγη, εργασίες συναρμολογήσεως και αποσυναρμολογήσεως στεγών.

63. Εργασίες κατασκευής και αποσυναρμολογήσεως καλουπωμάτων.

64. Εργασίες συναρμολογήσεως και αποσυναρμολογήσεως αρθρωτών κλιμάκων και εργασίες πάνω σ' αυτές.

65. Εργασία συναρμολογήσεως και αποσυναρμολογήσεως ικριωμάτων καθώς και εργασία επί ικριωμάτων.

66. Χειρισμός εργοταξιακών μηχανημάτων.

67. Χειρισμός μηχανημάτων οικοδομών.
68. Καλουπώματα και τοιχοποιία μέσα σε νερό, ξήλωμα καλουπιών.
69. Συναρμολόγηση και εγκατάσταση μεγάλων μεταλλικών αιλό και ανάλογες συγγενείς εργασίες,
70. Η εργασία σε τάφρους βάθους μεγαλύτερου των 2m και εργασίες εκσκαφών.
71. Ο χειρισμός ηλεκτρικών εγκαταστάσεων υψηλής τάσεως και η εργασία σε στοιχεία υπό τάση μεγαλύτερη των 50V.
72. Η εργασία σε εναέρια και υπόγεια δίκτυο.
73. Υποβρύχιες εργασίες που εκτελούνται με σκάφανδρα ή αναπνευστική συσκευή.
74. Σε εργασίες που αμείβονται κατ' αποκοπή και σε άλλες στις οποίες η αύξηση του ρυθμού εργασίας επιτρέπει τη λήψη ενός υψηλότερου μισθού.
75. Σε μια ομάδα η οποία περιλαμβάνει ενήλικες εργοδοτούμενους που απασχολούνται με εργασίες, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.
76. Οι εργασίες που συνεπάγονται την ανύψωση φορτίου μεγαλύτερου από το αναγραφόμενο στον παρακάτω Πίνακα Α .

ΠΙΝΑΚΑΣ Α		
Φορτίο που ανυψούται ευκαιριακά σε Kg		
Ηλικία	Άρρενες	Θήλειες
14-16	10	5
16-18	15	10

Οι εργασίες αρρένων ηλικίας μικρότερης των δεκαέξι ετών και θηλέων μικρότερης των δεκαοκτώ ετών που συνεπάγονται την εκτέλεση του έργου το οποίο αναφέρεται στον πιο κάτω Πίνακα Β ανύψωσης ή μεταφοράς φορτίου, ως συνήθους έργου.

Η ανύψωση και μεταφορά φορτίου μεγαλύτερου από το αναγραφόμενο στον πίνακα Β που αποτελεί σύνηθες έργο ακόμα και αν εκτελείται από άρρενες ηλικίας 16-18 ετών.

ΠΙΝΑΚΑΣ Β

Απόσταση στην οποία μεταφέρεται το φορτίο σε μέτρα	Ανώτατο επιτρεπτό όριο φορτίου σε Kg
Μέχρι 2 μέτρα	10
Από 2 έως 10 μέτρα	8
Από 10 έως 30 μέτρα	6
Από 30 μέτρα και πάνω	5

77. Η εργασία ως σύνηθες έργο ώθησης φορτίου επί σιδηροτροχιών ή δια χειραμαξίων για άρρενες κάτω των 16 ετών και θήλεις κάτω των 18.

78. Η εργασία ως σύνηθες έργο που συνεπάγεται ώθηση σε σιδηροτροχιές φορτίου μεγαλύτερου των 300 Kg ή ώθηση δια χειραμαξίων δύο τροχών φορτίου μεγαλύτερου των 100 Kg ή ώθηση δια χειραμαξίων τριών ή τεσσάρων τροχών φορτίου μεγαλύτερου των 50 Kg ή τέλος ώθηση δια χειραμαξίων ενός τροχού φορτίου μεγαλύτερου των 30 Kg και για άρρενες δεκαέξι έως δεκαοκτώ ετών.

79. Η εργασία για φόρτωση ή εκφόρτωση πλοίου εκτός των μικρών σκαφών, που έχουν μήκος μικρότερο των 12m ή πλάτος μικρότερο των 4 m.

80. Η εργασία σε χώρους με κίνδυνο πτώσης από ύψος τριών μέτρων ακόμη και εάν έχει γίνει πρόληψη με σωσίβιο σκοινί ή άλλα παρόμοιο μέσο. Η απαγόρευση δεν ισχύει αν υπάρχει ασφαλές προστατευτικό περίφραγμα σε κάθε θέση, στην οποία διαφορετικά θα συνέτρεχε κίνδυνος πτώσης.

81. Οι εργασίες αρρένων ηλικίας μικρότερης των δεκαπέντε ετών που συνεπάγονται απασχόληση σε ναυπήγηση πάνω σε πλοίο μέχρις ότου τα καταστροφώματα επιστρωθούν ή πάνω σε σκαλωσιά πάνω από το επίπεδο του εδάφους.

82. Η εργασία που ενέχει κίνδυνο πτώσης αντικειμένων στον χώρο που κινείται ο ανήλικος κατά την εργασία του.

83. Η εργασία με μηχανικό γεωτρύπανο.

84. Τα κάρφωμα με πιστόλι καρφώματος ή πιστόλι μπουλονιών.

85. Η χρήση μάσκας ή όπλου σφαγείου.

86. Η κοπή δένδρων με υλοτομικές μηχανές και η χρήση αυτών των μηχανών για κοπή ξυλείας.

87. Η εργασία σε διακλαδώσεις γραμμών τραίνων συμπεριλαμβανομένης της σύνδεσης βαγονιών.

88. Ο καθαρισμός ή βαφή με πίεση μεγαλύτερη των 2,5 ατμοσφαιρών.
89. Το φούσκωμα ελαστικών τροχών λεωφορείων και αεροπλάνων με πίεση μεγαλύτερη των τριών ατμοσφαιρών.
90. Το φούσκωμα ελαστικών γεωργικών ελκυστήρων ή άλλων αναλογών οχημάτων με πίεση μεγαλύτερη της 1,5 ατμοσφαιρών.
91. Η εργασία σε ανοικτό κύλινδρο ή κοχλία.
92. Οι εργασίες σε αναμείκτες (μίξερ βιομηχανικά) σε λειαντικές μηχανές, σε μηχανές τεμαχισμού, σε μηχανές ζεματίσματος (σφαγείων) και σε φυγοκεντρικές μηχανές.
93. Η εργασία σε διατρητικές μηχανές, σε καμπτικές μηχανές, σε μηχανές παραγωγής προϊόντων σκυροδέματος και σε μηχανές προτύπων χυτηρίων.
94. Η εργασία φύλακα, η μεταφορά χρημάτων από και προς τράπεζες, δημόσια ταμεία, πιστωτικά ή νομισματικά ιδρύματα ή τόπους φύλαξης.
95. Οι εργασίες σε εγκαταστάσεις αποχέτευσης και σε αυτοκίνητα εκκένωσης βόθρων.
96. Η εργασία σε έρευνες για καρκίνο ή λοιμώδεις νόσους.
97. Η εργασία που συνεπάγεται προφανή κίνδυνο για την επαφή με το ανθρώπινο αίμα που μπορεί κατά μεγάλη πιθανότητα να θεωρηθεί φορέας μικροβίων.
98. Η συστηματική εργασία σε τμήμα εντατικής νοσηλείας, σε τμήμα λοιμωδών και επειγόντων περιστατικών ή τμήματα ψυχιατρικής περίθαλψης και περίθαλψης τοξικομανών.
99. Η φροντίδα, ταρίχευση και μεταφορά νεκρών εκτός της εργασίας που γίνεται στα πλαίσια των καθηκόντων νοσοκόμας.
100. Η εργασία σε χώρους στους οποίους είναι πιθανή η έλλειψη οξυγόνου ή η ύπαρξη επικίνδυνης ατμόσφαιρας (δηλητηριώδη ή εκρηκτικά μίγματα).
101. Η χρήση γεωργικών φαρμάκων και βιοκτόνων.
102. Κλάδεμα και συγκομιδή καρπών σε υψηλά δέντρα.
103. Διαχείριση επιβητόρων (ίππων, ταύρων βουβαλοταύρων, κάπρων κλπ) είτε σε συστηματικές εκτροφές είτε για ζώα ελευθέρας βοσκής.
104. Στην μελισσοκομία γενικά εφόσον πρόκειται για αλλεργικά άτομα.

105. Τοκετός ζώων.
106. Εργασίες εκδοράς γουναφόρων.
107. Ιχθυόσκαλες.
108. Κέντρα τεχνητής σπερματέγχυσης και οχείας ζώων.
109. Μονάδες αξιοποίησης ζωικών αποβλήτων.
110. Χρήση αυτοκινούμενων γεωργικών μηχανημάτων εκτός των περιπτώσεων που έχουν άδεια οδήγησης.
111. Υλατομικές και συγκομιστικές εργασίες δασών.
112. Εργασίες κατασβέσεως πυρκαγιών.
113. Εργασίες δασοτεχνικών έργων εκτός φυτοκομικών εργασιών.
114. Εγκαταστάσεις επεξεργασίας-διαχείρισης λυμάτων κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.
115. Χρήση μηχανολογικού μη αυτοκινούμενου εξοπλισμού (μηχανικά συστήματα άρδευσης χορτοκοπτικά μηχανήματα, ψεκαστήρες κ.λπ.).

Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί της Προστασίας της Μητρότητας (Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία) (Κ.Δ.Π. 255/2002)

Βασικές Έννοιες

«γαλουχούσα» σημαίνει εργοδοτούμενη η οποία θηλάζει το παιδί της για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες από την ημερομηνία του τοκετού και η οποία ενημέρωσε γραπτώς τον εργοδότη της γι' αυτό.

«έγκυος» σημαίνει έγκυο εργοδοτούμενη η οποία πληροφόρησε τον εργοδότη της για την εγκυμοσύνη.

«λεχώνα» σημαίνει εργοδοτούμενη η οποία είχε πρόσφατα τοκετό, μέσα στους προηγούμενους δύο μήνες, και έχει πληροφορήσει τον εργοδότη της γι' αυτό προσκομίζοντας πιστοποιητικό εγγεγραμμένου ιατρού.

Εκτίμηση των Κινδύνων και Μέτρα Προστασίας

1. Όταν στα εργοδοτούμενα πρόσωπα περιλαμβάνονται γυναίκες που βρίσκονται σε ηλικία που μπορεί να καταστούν έγκυες και η φύση της εκτελούμενης εργασίας μπορεί να δημιουργεί κινδύνους για την ασφάλεια και υγεία εγκύου, λεχώνας ή γαλουχούσας εργοδοτούμενης ή του παιδιού της που προέρχονται από οποιεσδήποτε διεργασίες, συνθήκες εργασίας ή οποιουσδήποτε φυσικούς, βιολογικούς, χημικούς ή εργονομικούς παράγοντες, περιλαμβανομένων αυτών που αναφέρονται στον Πρώτο και στο Δεύτερο Πίνακα, ο εργοδότης προβαίνει σε εκτίμηση των κινδύνων και καθορίζει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.
2. Σε περίπτωση που η λήψη των μέτρων δεν μπορεί να οδηγήσει στην αποφυγή των κινδύνων για την ασφάλεια και υγεία, ο εργοδότης λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα προς αποφυγή των κινδύνων, με διαφοροποίηση των συνθηκών εργασίας ή των ωρών εργασίας.
3. Σε περίπτωση που η αποφυγή των κινδύνων δεν είναι πρακτικώς εφικτή, ο εργοδότης πρέπει να απαλλάξει την εργοδοτούμενη του από την εργασία αυτή και να τη μεταθέσει σε άλλη εργασία που δεν εγκυμονεί κινδύνους για την ασφάλεια και υγεία της, για όσο χρόνο αυτό είναι αναγκαίο, για την αποφυγή τέτοιου κινδύνου και χωρίς να επηρεάζονται οποιαδήποτε άλλα δικαιώματά της.

4. Εάν η αλλαγή θέσης, είναι τεχνικά ή/και αντικειμενικά αδύνατη, ή αν για λόγους δεόντως αιτιολογημένους δεν είναι εύλογο να απαιτηθεί, η εν λόγω εργοδοτούμενη απαλλάσσεται από την εργασία επί όλο το διάστημα που απαιτείται για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας της και χωρίς να επηρεάζονται οποιαδήποτε άλλα δικαιώματά της.

Νοείται ότι σε τέτοια περίπτωση ο εργοδότης θα συνεχίσει να καταβάλλει σ' αυτή τις απολαβές της για όλο το χρονικό διάστημα της απουσίας της από την εργασία.

5. Οποιαδήποτε εκτίμηση κινδύνων πρέπει να αναθεωρείται από τον εργοδότη εάν υπάρχει λόγος να υποπτεύεται ότι αυτή δεν ισχύει πλέον ή/και υπήρξε σημαντική διαφοροποίηση στα θέματα με τα οποία σχετίζεται.

Εάν κατόπιν αναθεώρησης, καταδεικνύεται ότι απαιτούνται αλλαγές στην εκτίμηση των κινδύνων, ο εργοδότης πρέπει να προβεί στις σχετικές αλλαγές.

6. Κάθε εργοδότης που προβαίνει σε εκτίμηση ή επανεκτίμηση του κινδύνου, πρέπει να ενημερώνει τις εργοδοτούμενες του ή τους εκπροσώπους τους για τα αποτελέσματα της εκτίμησης, καθώς και για τα μέτρα που λαμβάνονται για την ασφάλεια και την υγεία τους.

7. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στην περίπτωση κατά την οποία η εργοδοτούμενη μείνει έγκυος ή αρχίζει να θηλάζει και πληροφορήσει σχετικά τον εργοδότη της.

Νυκτερινή Εργασία

1. Όταν έγκυος, λεχώνα ή γαλουχούσα εργάζεται τη νύκτα και κατέχει πιστοποιητικό εγγεγραμμένου ιατρού το οποίο πιστοποιεί ότι είναι αναγκαίο για την ασφάλεια και την υγεία της να αποφεύγει τέτοια εργασία, η οποία αναφέρεται στο πιστοποιητικό, ο εργοδότης πρέπει να απαλλάξει την εργοδοτούμενη από την εργασία αυτή για όσο χρόνο αυτό είναι αναγκαίο για την ασφάλεια και την υγεία της χωρίς να επηρεάζονται οποιαδήποτε άλλα δικαιώματά της.

2. Εάν η μετακίνηση σε εργασία ημέρας είναι τεχνικά ή/και αντικειμενικά αδύνατη, η εάν για λόγους δεόντως αιτιολογημένους δεν είναι εύλογο να απαιτηθεί, η έγκυος, λεχώνα ή γαλουχούσα απαλλάσσεται από την εργασία επί όλο το διάστημα που απαιτείται για την προστασία της ασφάλειας και την υγείας της χωρίς να επηρεάζονται οποιαδήποτε άλλα δικαιώματά της.

Νοείται ότι σε τέτοια περίπτωση ο εργοδότης θα συνεχίσει να καταβάλλει σ' αυτή τις απολαβές της για όλο το χρονικό διάστημα της απουσίας της από την εργασία.

Απαγόρευση Έκθεσης σε Επικίνδυνους Παράγοντες

1. Κανένας εργοδότης δεν μπορεί να υποχρεώσει έγκυο να εκτελεί δραστηριότητα για την οποία η εκτίμηση του κινδύνου έχει δείξει ότι συνεπάγεται κίνδυνο έκθεσης

επικίνδυνης για την ασφάλειας ή την υγεία στους παράγοντες ή τις συνθήκες εργασίας που περιλαμβάνονται στο Μέρος Α του Δεύτερου Πίνακα.

2. Κανένας εργοδότης δεν μπορεί να υποχρεώσει γαλουχούσα να εκτελεί δραστηριότητα για την οποία η εκτίμηση του κινδύνου έχει δείξει ότι συνεπάγεται κίνδυνο έκθεσης επικίνδυνης για την ασφάλειας ή την υγεία στους παράγοντες ή τις συνθήκες εργασίας που περιλαμβάνονται στο Μέρος Β του Δεύτερου Πίνακα.

ΠΡΩΤΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Μη Εξαντλητικός Κατάλογος Παραγόντων, Μεθόδων Παραγωγής και Συνθηκών Εργασιών

ΜΕΡΟΣ Α: Παράγοντες

Φυσικοί ή εργονομικοί παράγοντες

Εφόσον οι παράγοντες αυτοί θεωρούνται ως παράγοντες που συνεπάγονται οργανικές βλάβες εμβρύου ή/και υπάρχει φόβος να προκαλέσουν αποκόλληση του πλακούντα, ειδικά:

- (α) Προσκρούσεις, δονήσεις ή κινήσεις.
- (β) Χειρωνακτική μετακίνηση βαρέων φορτίων που συνεπάγεται κινδύνους, ιδίως οσφυοσπονδυλικούς.
- (γ) Θόρυβος.
- (δ) Ιοντίζουσες ακτινοβολίες.
- (ε) Μη ιοντίζουσες ακτινοβολίες.
- (στ) Ακραίες συνθήκες ψύχους ή ζέστης.
- (ζ) Κινήσεις και θέσεις του σώματος, μετακινήσεις - είτε εντός είτε εκτός των υποστατικών του εργοδότη - ψυχική και φυσική κόπωση και άλλες φυσικές καταπονήσεις συνδεδεμένες με την δραστηριότητα της εργοδοτούμενης.

Βιολογικοί παράγοντες

Βιολογικοί παράγοντες των ομάδων 2 έως 4 όπως αναφέρονται στην παράγραφο (2) του Κανονισμού 3 των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βιολογικοί Παράγοντες) Κανονισμούς του 2001, στο βαθμό που είναι γνωστό ότι οι παράγοντες θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των εγκύων και του κυοφορούμενου εμβρύου και εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Δεύτερο Πίνακα.

Χημικοί Παράγοντες

Οι ακόλουθοι χημικοί παράγοντες, στο βαθμό που είναι γνωστό ότι θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των εγκύων και του κυοφορούμενου εμβρύου και εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Δεύτερο Πίνακα.

- (α) Οι ουσίες που συνεπάγονται με τις πιο κάτω φράσεις:
 - Πιθανοί κίνδυνοι μόνιμων επιδράσεων.
 - Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο.
 - Μπορεί να προκαλέσει κληρονομικές γενετικές βλάβες.
 - Μπορεί να προκαλέσει εκ γενετής παραμορφώσεις.
- (β) Χημικοί παράγοντες που περιλαμβάνονται στον Τρίτο Πίνακα.
- (γ) Υδράργυρος και τα παράγωγα του.
- (δ) Αντιμιτωτικά φάρμακα.
- (ε) Μονοξειδίο του άνθρακα.
- (ζ) Επικίνδυνοι χημικοί παράγοντες με αποδεδειγμένη εκ γενετής παραμορφώσεις.

ΜΕΡΟΣ Β: Μέθοδοι Παραγωγής

Βιομηχανικές μέθοδοι παραγωγής που περιλαμβάνονται στον Τρίτο Πίνακα.

ΜΕΡΟΣ Γ: Συνθήκες Εργασίας

Υπόγειες εργασίες σε ορυχεία.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Μη Εξαντλητικός Κατάλογος Παραγόντων, Μεθόδων Παραγωγής και Συνθηκών Εργασιών

ΜΕΡΟΣ Α: Έγκυες Εργοδοτούμενες

Παράγοντες

(α) Φυσικοί παράγοντες

Εργασία σε περιβάλλον υπερπίεσης, παραδείγματος χάριν σε θαλάμους πίεσης, καταδύσεις.

(β) Βιολογικοί παράγοντες

Οι ακόλουθοι βιολογικοί παράγοντες:

- Τοξόπλασμα
- Ιός της ερυθράς,

Εκτός εάν υπάρχει απόδειξη του ότι η εργοδοτούμενη έγκυος είναι επαρκώς προστατευμένη έναντι αυτών των παραγόντων από την κατάσταση του ανοσοποιητικού της συστήματος.

(γ) Χημικοί παράγοντες

Μόλυβδος και τα παράγωγα του, στο βαθμό που οι παράγοντες αυτοί υπάρχει κίνδυνος να απορροφώνται από τον ανθρώπινο οργανισμό.

Συνθήκες εργασίας

Υπόγειες εργασίες σε ορυχεία.

ΜΕΡΟΣ Β: Γαλουχούσες Εργοδοτούμενες

Παράγοντες

Χημικοί παράγοντες

Μόλυβδος και τα παράγωγα του, στο βαθμό που οι παράγοντες αυτοί υπάρχει κίνδυνος να απορροφώνται από τον ανθρώπινο οργανισμό.

Συνθήκες εργασίας

Υπόγειες εργασίες σε ορυχεία.

ΤΡΙΤΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Χημικοί Παράγοντες και Βιομηχανικοί Μέθοδοι Παραγωγής

1. Παραγωγή αουραμίνης (auramine).
2. Εργασία που έχει ως αποτέλεσμα έκθεση σε πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες που μπορεί να απαντώνται σε αιθαλές άνθρακα, ανθρακόπισσα, πισσάσφαλτο, καπνιές και σκόνες.
3. Εργασία που έχει ως αποτέλεσμα έκθεση σε σκόνες, αναθυμιάσεις, καπνιά και σταγονίδια που παράγονται κατά την διάρκεια της πύρωσης ηλεκτροκάθαρσης κραμάτων ή υλικών χαλκού-νικελίου.
4. Διεργασία ισχυρών οξέων στην παραγωγή ισοπροπυλικής αλκοόλης.

Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας (Κ.Δ.Π. 174/2002)

Βασικές Έννοιες

“Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία” σημαίνει τη θερμοκρασία υπό την οποία ακίνητη μάζα αέρα κεκορεσμένη υδρατμών θα επέφερε το ίδιο αίσθημα θερμότητας το οποίο επιφέρει ο συνδυασμός των επικρατουσών τιμών θερμοκρασίας θερμομέτρου μελάνης σφαίρας, θερμομέτρου υγρού δοχείου και ταχύτητας διακίνησης του αέρα εντός του χώρου εργασίας.

“χώρος εργασίας” σημαίνει το χώρο που προορίζεται να περιλάβει θέσεις εργασίας μέσα στα κτίρια της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης, περιλαμβανομένου και κάθε άλλου μέρους στην περιοχή της επιχείρησης ή/ και της εγκατάστασης όπου έχουν πρόσβαση πρόσωπα στην εργασία ή και άλλα πρόσωπα.

Πεδίο Εφαρμογής

Οι Κανονισμοί καθορίζουν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας και εφαρμόζονται σε όλους τους χώρους εργασίας, στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

Εξαιρέσεις

Οι Κανονισμοί δεν εφαρμόζονται στις παρακάτω περιπτώσεις:

- α) Στα μέσα μεταφορών που χρησιμοποιούνται εκτός της επιχείρησης ή/ και της εγκατάστασης καθώς και στους χώρους εργασίας εντός των μέσων μεταφοράς.
- (β) Στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια.
- (γ) Στις εξορυκτικές βιομηχανίες.
- (δ) Στα αλιευτικά σκάφη.
- (ε) Στους αγρούς, στα δάση και σε άλλες εκτάσεις που αποτελούν μέρος γεωργικής ή

δασικής επιχείρησης αλλά τα οποία βρίσκονται εκτός της οικοδομημένης ζώνης της επιχείρησης αυτής.

Χώροι Εργασίας

1. Οι χώροι εργασίας που χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά μετά την έναρξη ισχύος των Κανονισμών πρέπει να ικανοποιούν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας που περιέχονται στο Παράρτημα Ι.
2. Οι χώροι εργασίας που έχουν χρησιμοποιηθεί πριν από την έναρξη ισχύος των Κανονισμών πρέπει να πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας που περιέχονται στο Παράρτημα ΙΙ.
3. Σε περίπτωση που οι χώροι εργασίας υφίστανται, μετά την έναρξη ισχύος των Κανονισμών, μεταβολές, επεκτάσεις ή/και μετατροπές, θα πρέπει να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα από το εργοδότη ώστε να είναι σύμφωνες με τις ελάχιστες προδιαγραφές του Παραρτήματος Ι.

Γενικές Υποχρεώσεις Εργοδοτών

Για την διαφύλαξη της ασφάλειας και υγείας των εργοδοτούμενων ή και άλλων προσώπων ο εργοδότης πρέπει να φροντίζει:

- (α) Να διατηρούνται ελεύθεροι τόσο οι διάδρομοι κυκλοφορίας που οδηγούν στις κανονικές εξόδους και στις εξόδους κινδύνου, όσο και οι ίδιες οι εξοδοί και οι εξοδοί κινδύνου, για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανά πάσα στιγμή.
- (β) Για την τεχνική συντήρηση των χώρων εργασίας και των εγκαταστάσεων και συστημάτων, και ιδίως όσων αναφέρονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ των Κανονισμών, και για την αποκατάσταση, το συντομότερο δυνατό, των ελαττωμάτων που διαπιστώνονται και που ενδέχεται να βλάψουν την υγεία και την ασφάλεια των εργοδοτούμενων ή και άλλων προσώπων.
- (γ) Για τον τακτικό καθαρισμό των χώρων εργασίας και των εγκαταστάσεων και συστημάτων, και ιδίως όσων αναφέρονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ, των Κανονισμών, προκειμένου να εξασφαλίζονται ικανοποιητικές συνθήκες υγιεινής.
- (δ) Για την τακτική συντήρηση και τον έλεγχο λειτουργίας των εγκαταστάσεων και συστημάτων ασφαλείας, που έχουν προορισμό την πρόληψη ή την εξάλειψη κινδύνων, και ιδίως όσων αναφέρονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ.

Ενημέρωση, Διαβούλευση και Συμμετοχή των Εργοδοτούμενων

(1) Ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε οι εργοδοτούμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση να έχουν στη διάθεσή τους τις κατάλληλες πληροφορίες όσον αφορά όλα τα ληπτέα μέτρα για την ασφάλεια και την υγεία στους χώρους εργασίας.

(2) Στα πλαίσια της ενημέρωσης των εργοδοτούμενων, ο εργοδότης διασφαλίζει ότι όλα τα πρόσωπα στην εργασία είναι ενήμερα για τα μέσα διαφυγής σε περίπτωση κινδύνου και για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί στην περίπτωση αυτή.

(3) Ο εργοδότης διαβουλεύεται με τους εργοδοτούμενους ή/και τους εκπροσώπους τους και προωθεί την συμμετοχή των εργοδοτούμενων στα θέματα που καλύπτουν οι Κανονισμοί.

Υποχρεώσεις Αυτοεργοδοτούμενων

Οι υποχρεώσεις των εργοδοτών που προβλέπονται στους Κανονισμούς, ισχύουν κατ' αναλογία και για τους αυτοεργοδοτούμενους.

Έναρξη Ισχύος

Οι Κανονισμοί τέθηκαν σε ισχύ στις 5 Απριλίου, 2002.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ελάχιστες Προδιαγραφές Ασφάλειας και Υγείας για τους Χώρους Εργασίας που Χρησιμοποιούνται για Πρώτη Φορά ή Υφίστανται Μεταβολές, Επεκτάσεις ή/και Μετατροπές Μετά την Έναρξη Ισχύος των Κανονισμών.

Προκαταρκτική Παρατήρηση

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν Παράρτημα εφαρμόζονται κάθε φορά που το απαιτούν τα χαρακτηριστικά του χώρου εργασίας ή της δραστηριότητας, οι περιστάσεις ή ο κίνδυνος.

Σταθερότητας και Στερεότητας

Τα κτίρια που στεγάζουν χώρους εργασίας πρέπει να έχουν δομή και στερεότητα ανάλογες με το είδος της χρήσης τους.

Ηλεκτρική Εγκατάσταση

1. Η ηλεκτρική εγκατάσταση πρέπει να έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί έτσι ώστε να μη δημιουργεί κίνδυνο πυρκαγιάς ή έκρηξης και τα πρόσωπα να είναι επαρκώς προστατευμένα έναντι των κινδύνων ατυχήματος που μπορεί να προκύψουν από την άμεση ή έμμεση επαφή με τον ηλεκτρισμό.
2. Κατά το σχεδιασμό, την κατασκευή και την επιλογή του υλικού και των συστημάτων προστασίας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η τάση του ρεύματος, η επίδραση εξωτερικών παραγόντων και η καταλληλότητα των προσώπων που έχουν πρόσβαση σε τμήματα της εγκατάστασης.
3. Όλα τα ηλεκτρικά κυκλώματα που τροφοδοτούν ρευματοδότες, φορητές ή κινητές συσκευές ή και εξοπλισμό εργασίας πρέπει να εφοδιάζονται με αυτόματους διακόπτες διαρροής (Residual Current Devices R.C.D.s) ψηλής ευαισθησίας, τουλάχιστον 30mA ή και μικρότερης, ανάλογα με τις ιδιάζουσες περιστάσεις, ή να εφοδιάζονται με άλλες κατάλληλες συσκευές για προστασία από ηλεκτροπληξία των προσώπων στην εργασία ή άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν.

Οδοί και Έξοδοι Κίνδυνου

1. Οι οδοί και έξοδοι κινδύνου πρέπει να διατηρούνται ελεύθερες και να οδηγούν από το συντομότερο δυνατό δρόμο στο ύπαιθρο ή σε ασφαλή περιοχή.

2. Σε περίπτωση κινδύνου, όλες οι θέσεις εργασίας πρέπει να μπορούν να εκκενώνονται από τα πρόσωπα στην εργασία γρήγορα και με συνθήκες πλήρους ασφάλειας.
3. Οι αποθήκες με εύφλεκτα υλικά δεν πρέπει να είναι σε τέτοια θέση που να θέτουν σε κίνδυνο τις οδούς ή τις εξόδους κινδύνου από τους χώρους εργασίας σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς.
4. Ο αριθμός, η κατανομή και οι διαστάσεις των οδών και εξόδων κινδύνου εξαρτώνται από τη χρήση, τον εξοπλισμό και τις διαστάσεις των χώρων εργασίας καθώς και από το μέγιστο αριθμό των προσώπων που μπορούν να βρίσκονται στους χώρους αυτούς.
5. Οι θύρες κινδύνου πρέπει να ανοίγουν προς τα έξω και να συντηρούνται κατάλληλα.
6. Οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να είναι κλειστές ή στερεωμένες με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να μην μπορεί να τις ανοίξει, εύκολα και αμέσως, από την εσωτερική πλευρά κάθε πρόσωπο που θα χρειαστεί τυχόν να τις χρησιμοποιήσει σε περίπτωση ανάγκης.
7. Οι συρόμενες και οι περιστρεφόμενες θύρες που προορίζονται ειδικά για θύρες κινδύνου απαγορεύονται.
8. Οι ειδικές οδοί και εξοδοί κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000. Η σήμανση αυτή πρέπει να τοποθετείται σε κατάλληλα σημεία και να είναι διαρκής.
9. Οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να κλειδώνονται. Οι οδοί και οι εξοδοί κινδύνου, όπως και οι διάδρομοι κυκλοφορίας και οι θύρες πρόσβασης σε αυτούς, δεν πρέπει να φράσσονται από αντικείμενα ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεμπόδιστα ανά πάσα στιγμή.
10. Σε περίπτωση βλάβης του φωτισμού, οι οδοί και οι εξοδοί κινδύνου που χρειάζονται φωτισμό πρέπει να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό επαρκούς έντασης.

Πυρανίχνευση και Κατάσβεση Πυρκαγιάς

1. Ανάλογα με τις διαστάσεις και τη χρήση των κτιρίων, τον υπάρχοντα εξοπλισμό, τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά των χρησιμοποιούμενων ουσιών καθώς και το μέγιστο αριθμό των προσώπων που μπορούν να βρίσκονται εκεί, οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλο εξοπλισμό κατάσβεσης της πυρκαγιάς και, εφόσον χρειάζεται, με πυρανιχνευτές και συστήματα συναγερμού.
2. Ο μη αυτόματος εξοπλισμός κατάσβεσης της πυρκαγιάς πρέπει να είναι ευπρόσιτος και εύχρηστος και οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργοποιεί το σύστημα συναγερμού δεν πρέπει να εκτίθεται σε κίνδυνο. Ο εξοπλισμός αυτός και το σύστημα συναγερμού πρέπει επίσης να επισημαίνονται σύμφωνα με τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση

Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000. Η σήμανση αυτή πρέπει να τίθεται σε κατάλληλα σημεία και να είναι διαρκής.

3. Ο εξοπλισμός κατάσβεσης της πυρκαγιάς και τα συστήματα πυρανίχνευσης και συναγερμού πρέπει να συντηρούνται και να δοκιμάζονται από αρμόδιο πρόσωπο σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητά τους κατά τη χρήση τους.

Εξαερισμός Κλειστών Χώρων Εργασίας

1. Στους κλειστούς χώρους εργασίας πρέπει να υπάρχει επαρκής νωπός αέρας, λαμβανομένων υπόψη των μεθόδων εργασίας και της σωματικής προσπάθειας την οποία καταβάλλουν οι εργοδοτούμενοι.

2. Στον Πίνακα 1 του παρόντος Παραρτήματος αναγράφεται ο ελάχιστος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα ανάλογα με τον τύπο του χώρου εργασίας και τη φύση της δραστηριότητας η οποία αναλαμβάνεται εντός αυτού.

3. Όπου ο καθοριζόμενος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα δε δύναται να επιτευχθεί με φυσικό αερισμό ή όπου είναι δυσχερής η παροχή και συντήρηση επαρκούς νωπού αέρα σε όλο το χώρο εργασίας άνευ της δημιουργίας ενοχλητικών ρευμάτων πρέπει να χρησιμοποιούνται τεχνητά μέσα ή συστήματα.

4. Εάν χρησιμοποιείται εγκατάσταση τεχνητού εξαερισμού, πρέπει να διατηρείται σε κατάσταση καλής λειτουργίας και να υπάρχει σύστημα ελέγχου που θα προειδοποιεί σε ενδεχόμενη περίπτωση βλάβης, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την υγεία των εργοδοτουμένων.

5. Εάν χρησιμοποιούνται εγκαταστάσεις κλιματισμού ή μηχανικού εξαερισμού, πρέπει να λειτουργούν κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η έκθεση των εργοδοτουμένων σε ενοχλητικά ρεύματα αέρα.

6. Αποθέσεις και ρύποι που ενδέχεται να επιφέρουν άμεσο κίνδυνο για την υγεία των εργοδοτουμένων, λόγω μόλυνσεως της ατμόσφαιρας των χώρων εργασίας, πρέπει να καθαρίζονται ταχέως.

7. Κάθε χώρος εργασίας στον οποίο ο αερισμός γίνεται μόνο με φυσικά μέσα πρέπει να έχει θύρες ή παράθυρα που να ανοίγουν κατευθείαν στο ύπαιθρο. Οι θύρες και τα παράθυρα πρέπει να έχουν εμβαδόν όχι μικρότερο από το ένα δέκατο (1/10) του εμβαδού του χώρου εργασίας και να είναι έτσι κατασκευασμένα που να ανοίγουν τουλάχιστο κατά το μισό εμβαδόν τους.

8. Οι σκόνης, καπνοί, ατμοί και τα αέρια που δημιουργούνται στους χώρους εργασίας πρέπει κατά περίπτωση να παρακρατούνται ή να απάγονται στο σημείο παραγωγής τους με τα κατάλληλα προς τούτο μέσα, συστήματα και εγκαταστάσεις, τα οποία πρέπει να διατηρούνται σε καλή κατάσταση λειτουργίας.

Θερμοκρασία των Χώρων

1. Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού κατά το χρόνο εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εργασίας και τη σωματική προσπάθεια που καταβάλλουν οι εργοδοτούμενοι.
2. Η θερμοκρασία των χώρων ανάπαυσης, των χώρων διαμονής του προσωπικού επιφυλακής, των εγκαταστάσεων υγιεινής, των εστιατορίων καθώς και των χώρων παροχής πρώτων βοηθειών, πρέπει να ανταποκρίνεται στον ειδικό προορισμό των χώρων αυτών.
3. Τα παράθυρα, οι φεγγίτες και τα γυάλινα τοιχώματα πρέπει να επιτρέπουν την αποφυγή υπερβολικού ηλιασμοί των χώρων εργασίας, λαμβανομένων υπόψη του είδους της εργασίας και της φύσης του χώρου εργασίας.
4. Στους χώρους εργασίας που εκτελείται συνεχής εργασία πρέπει:
 - (α) Η Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία να μην υπερβαίνει τα Ανώτατα Όρια Ασφαλούς Εκθέσεως σε Θερμότητα όπως αυτά καθορίζονται στο Πίνακα 2 του παρόντος Παραρτήματος.
 - (β) Να λαμβάνονται μέτρα, όσο αυτό είναι πρακτικά δυνατό, για την επίτευξη και διατήρηση της Διορθωμένης Ενεργού Θερμοκρασίας εντός των Ορίων Ανέσεως όπως αυτά καθορίζονται στον Πίνακα 2 του παρόντος Παραρτήματος.
5. Κοντά σε περιοχές θέσεων εργασίας που βρίσκονται υπό την επίδραση πολύ υψηλών ή χαμηλών θερμοκρασιών πρέπει να υπάρχουν ειδικοί χώροι τηρούμενοι σε τέτοια θερμοκρασία ώστε οι εργοδοτούμενοι να μπορούν να προσαρμόζονται σταδιακά προς την επικρατούσα εξωτερική θερμοκρασία.
6. Στους χώρους εργασίας που η Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία υπερβαίνει τα Ανώτατα Όρια Ασφαλούς Εκθέσεως σε Θερμότητα όπως αυτά καθορίζονται στο Πίνακα 2 του παρόντος Παραρτήματος ή όπου σημαντικό μέρος της θερμότητας προέρχεται από ακτινοβολούσες πηγές θερμότητας πρέπει να λαμβάνονται όλα τα πρακτικώς εφικτά μέτρα για την προστασία των εργοδοτουμένων είτε με τη χρήση παραπετάσματος από πυρίμαχο υλικό για την κάλυψη των πηγών ακτινοβολίας της θερμότητας, είτε με τη διατήρηση επαρκούς ταχύτητας αέρα πέριξ του εργοδοτουμένου, είτε με τη χρήση οιασδήποτε άλλης αποτελεσματικής μεθόδου.
7. Τα συστήματα ή οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την εξασφάλιση και διατήρηση ικανοποιητικών κλιματικών συνθηκών πρέπει να λειτουργούν με τέτοιο τρόπο ώστε να μην προκαλούν τη διαφυγή μέσα στην ατμόσφαιρα του χώρου εργασίας οποιωνδήποτε ουσιών ή μικροοργανισμών τέτοιας φύσης ή συγκέντρωσης που πιθανόν να καθίστανται βλαβερές ή ενοχλητικές για τα πρόσωπα στην εργασία.

8. Στους εργοδοτούμενους που εισέρχονται σε χώρους εργασίας με θερμοκρασία χαμηλότερη των -5° Κελσίου πρέπει να χορηγείται ο κατάλληλος προστατευτικός ιματισμός και ο αναγκαίος προστατευτικός εξοπλισμός. Ο κατάλληλος προστατευτικός ιματισμός περιλαμβάνει μεταξύ άλλων προστατευτικά μέσα των ποδιών, προστατευτικά μέσα των χεριών και προστατευτικά μέσα κεφαλίου.

Φυσικός και Τεχνητός Φωτισμός των Χώρων

1. Οι χώροι εργασίας πρέπει στο μέτρο του δυνατού, να διαθέτουν αρκετό φυσικό φωτισμό και να είναι εφοδιασμένοι με εγκατάσταση που να επιτρέπει επαρκή τεχνητό φωτισμό ώστε να προστατεύεται η ασφάλεια και η υγεία των εργοδοτούμενων
2. Οι εγκαταστάσεις φωτισμού των χώρων εργασίας και των διαδρόμων επικοινωνίας πρέπει να είναι τοποθετημένες κατά τρόπο ώστε ο προβλεπόμενος τύπος φωτισμού να μην ενέχει κίνδυνο ατυχήματος για οποιοδήποτε πρόσωπο.
3. Οι χώροι εργασίας, στους οποίους πρόσωπα στην εργασία είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα σε κινδύνους σε περίπτωση βλάβης του τεχνητού φωτισμού, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με εφεδρικό φωτισμό ικανοποιητικής έντασης.
4. Στον Πίνακα 3 του παρόντος Παραρτήματος καθορίζεται η ελάχιστη ένταση φωτισμού σε LUX μετρούμενη στο οριζόντιο επίπεδο το ευρισκόμενο ένα μέτρο υπεράνω του εδάφους ή του δαπέδου, ανάλογα με τον τύπο του χώρου εργασίας και την απαιτούμενη διακριτικότητα.
5. Ειδικότερα ο τεχνητός φωτισμός πρέπει-
 - (α) Να είναι ανάλογος με το είδος και τη φύση της εργασίας.
 - (β) Να ελαχιστοποιεί τη θάμβωση.
 - (γ) Να μη δημιουργεί υπερβολικές αντιθέσεις και εναλλαγές φωτεινότητας.
 - (δ) Να διαχέεται, κατευθύνεται και κατανέμεται σωστά.

Δάπεδα, Τοίχοι, Οροφές και Στέγες των Χώρων

1. Οι χώροι εργασίας πρέπει να διαθέτουν επαρκή θερμομόνωση ανάλογα με τον τύπο της επιχείρησης και την σωματική δραστηριότητα των εργοδοτούμενων.
2. Οι επιφάνειες των δαπέδων, των τοίχων και των οροφών στους χώρους πρέπει να μπορούν να υφίστανται συνήθη και εις βάθος καθαρισμό προκειμένου να επιτυγχάνονται κατάλληλες συνθήκες υγιεινής, να είναι από υλικά τα οποία δεν αναδίδουν αναθυμιάσεις και να συντηρούνται κατάλληλα.
3. Τα δάπεδα των χώρων εργασίας πρέπει να πληρούν τους παρακάτω γενικούς όρους:
 - (α) Να είναι ανθεκτικά, σταθερά και στέρεα
 - (β) Να μην παρουσιάζουν επικίνδυνες κλίσεις

- (γ) Να μην παρουσιάζουν κινδύνους ολισθήματος
- (δ) Να είναι ομαλά και ελεύθερα προσκρούσεων
- (ε) Να έχουν τη δυνατότητα συντήρησης.

4. Ανάλογα με τους επί μέρους κινδύνους που παρουσιάζονται από την παραγωγική διαδικασία, τις εγκαταστάσεις και τη χρήση τους και την αποθήκευση υλικών, τα δάπεδα των χώρων εργασίας πρέπει να πληρούν και τους παρακάτω όρους:

- (α) Να διαθέτουν κατάλληλο σύστημα αποχέτευσης (π.χ. κλίση, φρεάτια, κανάλια κλπ.), εφόσον πρέπει να πλένονται με άφθονο νερό ή υπάρχουν υγρά λόγω της παραγωγικής διαδικασίας
- (β) Να είναι αδιαπόσιστα όπου το απαιτούν λόγοι υγιεινής
- (γ) Να είναι κατασκευασμένα από υλικά που δεν επιτρέπουν τη δημιουργία σπινθήρων (αντιστατικά) στους χώρους αποθήκευσης εκρηκτικών υλών ή σε αυτούς που είναι δυνατό να δημιουργηθεί εκρηκτική ατμόσφαιρα λόγω συγκέντρωσης σκόνης, ατμών, αερίων κλπ.
- (δ) Να είναι ηλεκτρομονωτικά σε μεμονωμένες θέσεις με αυξημένο κίνδυνο ηλεκτροπληξίας.

5. Σε χώρους εργασίας όπου χρησιμοποιούνται, αποθηκεύονται ή παράγονται ή αναδίδονται εύφλεκτες ή οξειδωτικές ουσίες ή παράγεται ή αναδίδεται σκόνη με τέτοια χαρακτηριστικά και σε τέτοια συγκέντρωση που πιθανόν να προκαλεί έκρηξη ή ανάφλεξη καθώς και σε οποιοδήποτε εργοστάσιο, όλο το κτίριο, τα σκαλιά, οι σκάλες, τα περάσματα, τα δάπεδα και οι διάδρομοι πρέπει να είναι πυράντοχης κατασκευής.

6. Όλα τα αποθέματα εύφλεκτων, πολύ εύφλεκτων ή εύφλεκτων ουσιών πρέπει να φυλάσσονται είτε μέσα σε πυράντοχες αποθήκες είτε σε ασφαλή μέρη εκτός οποιουδήποτε υποστατικού ή εγκατάστασης όπου υπάρχουν πρόσωπα.

7. Το μέγιστο επιτρεπόμενο φορτίο στα δάπεδα των χώρων εργασίας κάτω από τους οποίους υπάρχουν άλλοι χώροι και όπου πρέπει να τοποθετούνται εμπορεύματα ή άλλα βάρη πρέπει να αναγράφεται ευκρινώς σε πίνακες στις εισόδους και σε άλλα εμφανή και προσιτά σημεία των υπόψη χώρων.

8. Τα ανοίγματα στα δάπεδα (κανάλια, φρεάτια, λάκκοι κλπ.) πρέπει να καλύπτονται αποτελεσματικά. Τα καλύμματα των ανοιγμάτων των δαπέδων πρέπει να είναι επαρκούς αντοχής και να μην παρουσιάζουν κινδύνους ολισθήματος ή πρόσκρουσης.

9. Όταν τα καλύμματα ανοιγμάτων των δαπέδων αφαιρούνται προσωρινά για την εκτέλεση εργασιών συντήρησης ή επισκευής πρέπει να διασφαλίζονται οποιαδήποτε πρόσωπα από κίνδυνο πτώσης.

10. Τα δάπεδα των χώρων εργασίας πρέπει να διατηρούνται καθαρά και ελεύθερα εμποδίων. Ζημιές, ανωμαλίες, παραμορφώσεις, ρυπάνσεις, ακάλυπτα ανοίγματα πρέπει να αποκαθίστανται χωρίς καθυστέρηση.

11. Τα διαφανή ή διαφώτιστα τοιχώματα και ιδιαίτερα τα εντελώς υαλωτά τοιχώματα. εφόσον βρίσκονται μέσα σε χώρους ή κοντά σε θέσεις εργασίας και σε διαδρόμους κυκλοφορίας. πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς και να είναι κατασκευασμένα από υλικά ασφαλείας ή να χωρίζονται από τις εν λόγω θέσεις εργασίας και τους διαδρόμους κυκλοφορίας ούτως ώστε οποιαδήποτε πρόσωπα να μην έρχονται σε επαφή με τα τοιχώματα αυτά, ούτε να τραυματίζονται από τυχόν θραύσματά τους.

12. Οι τοίχοι πρέπει να είναι λείοι και αδιαπότιστοι μέχρι ύψους τουλάχιστον 1,50 μέτρα από το δάπεδο, όπου το απαιτούν λόγοι υγιεινής (π.χ. αποχωρητήρια, λουτρά) ή όπου λόγω της χρήσης τους πρέπει να πλένονται (π.χ. κατεργασία ζωικών υλών).

13. Οι στέγες και οι οροφές πρέπει να εξασφαλίζουν στεγανότητα και επαρκή αντοχή σε στατικά και δυναμικά φορτία (π.χ. χιόνι, ανεμοπίεση, μηχανήματα, ανηρτημένα φορτία, κλπ.)

14. Η ανάρτηση φορτίων από στοιχεία της στέγης των ορόφων επιτρέπεται μόνο εφόσον τα στοιχεία αυτά είναι υπολογισμένα στα προβλεπόμενα φορτία. Σε περίπτωση ανάρτησης φορτίων από ξύλινα στοιχεία αυτά πρέπει να ελέγχονται συχνά ως προς την επάρκεια της αντοχής τους και να αντικαθίστανται αν τυχόν η αντοχή τους έχει μειωθεί, άλλως απαγορεύεται η ανάρτηση.

15. Η πρόσβαση σε στέγες κατασκευασμένες από υλικά ανεπαρκούς αντοχής επιτρέπεται μόνο εφόσον υφίστανται εγκαταστάσεις ή παρέχεται εξοπλισμός που προστατεύουν τα πρόσωπα στην εργασία από τον κίνδυνο πτώσης.

16. Εφόσον υφίστανται ιδιαίτερα προβλήματα από την ηλιακή θερμότητα ή το ψύχος που ευνοούνται από την κατασκευή και τα υλικά επικάλυψης της στέγης, οι στέγες πρέπει να θερμομονώνονται.

17. Τα υαλόφρακτα τμήματα των στεγών πρέπει να είναι έτσι κατασκευασμένα ώστε να προστατεύουν από την άμεση ηλιακή ακτινοβολία.

Παράθυρα και Φεγγίτες των Χώρων

1. Οι εργοδοτούμενοι πρέπει να μπορούν να ανοίγουν, να κλείνουν, να ρυθμίζουν και να στερεώνουν τα παράθυρα, τους φεγγίτες και τα συστήματα αερισμού με ασφάλεια. Όταν τα εν λόγω παράθυρα, φεγγίτες και συστήματα είναι ανοικτά, δεν πρέπει να αποτελούν κίνδυνο για οποιοδήποτε πρόσωπο.

2. Τα παράθυρα και οι φεγγίτες πρέπει να είναι σχεδιασμένα σε σχέση με τον εξοπλισμό ή εφοδιασμένα με κατάλληλα συστήματα έτσι ώστε να καθαρίζονται χωρίς κινδύνους για πρόσωπα που εκτελούν την εργασία αυτή καθώς και για πρόσωπα που ευρίσκονται στα κτίρια και γύρω από αυτά.

Θύρες και Πύλες

1. Η θέση, ο αριθμός, τα υλικά κατασκευής και οι διαστάσεις των θυρών και των πυλών καθορίζονται με βάση τη φύση και τη χρήση των εσωτερικών ή εξωτερικών χώρων.
2. Πρέπει να τοποθετείται επισήμανση, σε ύψος οφθαλμών, στις θύρες που είναι διαφανείς.
3. Οι θύρες και πύλες που ανοίγουν και προς τις δύο κατευθύνσεις πρέπει να είναι διαφανείς ή να έχουν διαφανή φατνώματα.
4. Εφόσον οι διαφανείς ή διαφώτιστες επιφάνειες των θυρών και πυλών δεν είναι κατασκευασμένες από υλικά ασφαλείας και υπάρχει κίνδυνος τραυματισμού οποιουδήποτε προσώπου από θραύσματα, οι παραπάνω επιφάνειες πρέπει να προστατεύονται από τις κρούσεις.
5. Οι συρόμενες πόρτες πρέπει να διαθέτουν σύστημα ασφαλείας, το οποίο να τις εμποδίζει να βγαίνουν από τις τροχιές τους και να πέφτουν.
6. Οι θύρες και οι πύλες που ανοίγουν προς τα πάνω πρέπει να είναι εφοδιασμένες με σύστημα ασφαλείας, το οποίο να τις εμποδίζει να πέφτουν.
7. Οι θύρες που βρίσκονται στις οδούς διαφυγής πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000. Πρέπει να μπορούν να ανοιχτούν κάθε στιγμή από το εσωτερικό χωρίς ειδική βοήθεια. Όταν στους χώρους εργασίας βρίσκονται άνθρωποι, οι θύρες πρέπει να μπορούν να ανοίγουν.
8. Πολύ κοντά στις πύλες που προορίζονται, κυρίως, για την κυκλοφορία οχημάτων πρέπει να υπάρχουν, όταν η διέλευση των πεζών δεν είναι ασφαλής, θύρες κυκλοφορίας των πεζών, που πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000 ευκρινώς και να είναι διαρκώς ελεύθερες.
9. Οι μηχανοκίνητες θύρες και πύλες πρέπει να λειτουργούν χωρίς κίνδυνο ατυχημάτων για οποιοδήποτε πρόσωπο. Πρέπει να είναι εφοδιασμένες με συστήματα επείγουσας ακινητοποίησης, τα οποία να εντοπίζονται εύκολα, να είναι εύκολα προσιτά και να μπορούν επίσης να ανοίγουν με το χέρι, εκτός εάν ανοίγουν αυτόματα σε περίπτωση διακοπής του ηλεκτρικού ρεύματος.

Διάδρομοι Κυκλοφορίας, Ζώνες Κινδύνου, Προστασία από Πτώσεις και Πτώση Αντικειμένων

1. Οι διάδρομοι κυκλοφορίας, στους οποίους περιλαμβάνονται και τα κλιμακοστάσια, οι μόνιμες σκάλες και οι αποβάθρες και εξέδρες φόρτωσης, πρέπει να σχεδιάζονται και να τοποθετούνται έτσι ώστε οι πεζοί ή τα οχήματα να μπορούν να τις χρησιμοποιούν εύκολα, με πλήρη ασφάλεια και σύμφωνα με τον προορισμό τους, χωρίς να διατρέχουν κίνδυνο πρόσωπα που απασχολούνται κοντά σ' αυτούς τους διαδρόμους κυκλοφορίας.
2. Οι διάδρομοι κυκλοφορίας, τα κλιμακοστάσια, οι μόνιμες σκάλες και τα περάσματα πρέπει να είναι ανθεκτικής κατασκευής, να συντηρούνται κατάλληλα και να τηρούνται ελεύθερα από οποιαδήποτε εμπόδια και από οποιεσδήποτε ουσίες ή υλικά που τα καθιστούν ολισθηρά.
3. Ο υπολογισμός των διαστάσεων των διαδρόμων κυκλοφορίας προσώπων ή/και εμπορευμάτων πρέπει να γίνεται με βάση τον αναμενόμενο αριθμό χρηστών και το είδος της επιχείρησης.
4. Εφόσον χρησιμοποιούνται μεταφορικά μέσα σ' αυτούς τους διαδρόμους κυκλοφορίας, πρέπει να προβλέπεται επαρκής χώρος ασφάλειας για τους πεζούς.
5. Οι οδοί κυκλοφορίας που προορίζονται για οχήματα πρέπει να βρίσκονται σε αρκετή απόσταση από θύρες, πύλες, διαβάσεις πεζών, διαδρόμους και κλιμακοστάσια.
6. Εφόσον η χρήση και ο εξοπλισμός των χώρων το απαιτούν, για την εξασφάλιση της προστασίας προσώπων, πρέπει να τοποθετείται, σε εμφανές σημείο, το σχεδιάγραμμα των διαδρόμων κυκλοφορίας.
7. Εφόσον οι χώροι εργασίας περιέχουν επικίνδυνες ζώνες, που οφείλονται στη φύση της εργασίας και παρουσιάζουν κίνδυνο πτώσης προσώπων ή κίνδυνο από την πτώση αντικειμένων, οι χώροι αυτοί πρέπει να είναι εφοδιασμένοι, στο μέτρο του δυνατού, με σύστημα που να εμποδίζει την είσοδο των μη εξουσιοδοτημένων προσώπων στις ζώνες αυτές.
8. Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένα να εισέρχονται στις επικίνδυνες ζώνες.
9. Οι ζώνες κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000 ευκρινώς.
10. Θέσεις εργασίας, διάδρομοι, εξέδρες, πλατύσκαλα, πεζογέφυρες, κεκλιμένα επίπεδα και κάθε άλλο δάπεδο που έχουν πρόσβαση πρόσωπα και που βρίσκεται σε ύψος μεγαλύτερο των 2,00 μέτρων πρέπει να έχει σε κάθε ελεύθερη πλευρά προστατευτικό έναντι πτώσης προπέτασμα ή άλλη ισοδύναμη διάταξη προστασίας. Το προστατευτικό

προπέτασμα πρέπει να έχει ύψος τουλάχιστο 1,10 μέτρα από το δάπεδο, να είναι συμπαγές στηθαίο ή κιγκλίδωμα με χειρολισθήρα (κουπαστή), θωράκιο (παραπέτο) ύψους τουλάχιστο 0,20 μέτρα και ράβδο μεσοδιαστήματος ή αντ' αυτής να έχει πλέγμα ή άλλη κατάλληλη κατασκευή που να μην επιτρέπει τη διαμέσου χειρολισθήρα και θωρακίου πτώση προσώπου. Το διάστημα μεταξύ θωρακίου και ράβδου μεσοδιαστήματος και ράβδου μεσοδιαστήματος και χειρολισθήρα να μην υπερβαίνει τα 0,45 μέτρα.

11. Προστατευτικό προπέτασμα με τις απαιτήσεις που περιγράφονται στην υποπαράγραφο (10) της παρούσας παραγράφου απαιτείται επίσης και στις παρακάτω περιπτώσεις:

(α) Σε ανοίγματα δαπέδων και οριζόντιων γενικά επιφανειών (τάφροι, καταπακτές, κανάλια κλπ.) όταν δε διαθέτουν κάλυμμα ή άλλο σύστημα που να αποκλείει την πτώση προσώπων μέσα σε αυτά.

(β) Σε δοχεία ή δεξαμενές με θερμά, καυστικά, διαβρωτικά ή δηλητηριώδη υγρά, καθώς και σε δοχεία, κάδους ή δεξαμενές με μηχανισμό ανάμιξης ή ανάδευσης όταν τα χείλη τους βρίσκονται στο δάπεδο ή σε ύψος μικρότερο από 1,00 μέτρο από το δάπεδο και δε διαθέτουν κάλυμμα ή άλλο σύστημα που να αποκλείει την πτώση προσώπων σε αυτά.

(γ) Σε ανοίγματα τοίχων και κατακόρυφων γενικά επιφανειών.

(δ) Σε διαβάσεις πάνω από επικίνδυνες ζώνες (μεταφορικές ταινίες, κινούμενα μέρη μηχανημάτων, δεξαμενές κλπ).

12. Στις περιπτώσεις που υπάρχει κίνδυνος πτώσης αντικειμένων (π.χ. από υπερκείμενες θέσεις εργασίας, στοιβαγμένα υλικά κλπ.) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα προστατευτικά μέτρα για την αποτροπή του κινδύνου τραυματισμοί οποιουδήποτε προσώπου.

13. Κάθε εσωτερική ή εξωτερική σκάλα υποστατικού ή εγκατάστασης πρέπει να διαθέτει έναν τουλάχιστο χειρολισθήρα ο οποίος πρέπει να συντηρείται κατάλληλα.

14. Οποιαδήποτε ανοικτή πλευρά σκάλας πρέπει να περιφράσσεται με την τοποθέτηση και συντήρηση στερεού και κατάλληλου κιγκλιδώματος επαρκούς ύψους ή με άλλα αποτελεσματικά μέτρα.

Κυλιόμενες Σκάλες και Κυλιόμενοι Διάδρομοι

Οι κυλιόμενες σκάλες και οι κυλιόμενοι διάδρομοι πρέπει να λειτουργούν με ασφάλεια και να εξοπλίζονται με τα απαραίτητα συστήματα ασφαλείας και με συστήματα επείγουσας ακινητοποίησης, τα οποία να αναγνωρίζονται εύκολα και να είναι ευπρόσιτα.

Αποβάθρες και Εξέδρες Φόρτωσης

1. Οι αποβάθρες και οι εξέδρες φόρτωσης πρέπει να είναι κατάλληλες για τις διαστάσεις των μεταφερόμενων φορτίων.

2. Οι αποβάθρες φόρτωσης πρέπει να διαθέτουν μία τουλάχιστον έξοδο.
3. Εφόσον είναι τεχνικά δυνατό, οι αποβάθρες φόρτωσης που υπερβαίνουν τα 15 μέτρα πρέπει να έχουν μία έξοδο σε κάθε άκρο. Οι έξοδοι αυτές μπορεί να είναι μόνιμες κλίμακες ή κεκλιμένα επίπεδα.
4. Οι εξέδρες φόρτωσης πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να παρέχουν ασφάλεια τέτοια που να καθιστά αδύνατη την πτώση προσώπων στην εργασία.

Διαστάσεις και Όγκος Αέρα των Χώρων, Χώρος για την Ελευθερία Κινήσεων στη Θέση Εργασίας

1. Οι χώροι εργασίας πρέπει να έχουν επιφάνεια, ύψος και όγκο αέρα που να επιτρέπουν στους εργοδοτούμενους να εκτελούν την εργασία τους χωρίς κίνδυνο για την ασφάλεια, την υγεία ή την ευεξία τους.
2. Οι διαστάσεις των χώρων εργασίας πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εργασιών κανονικής λειτουργίας, ρύθμισης, λίπανσης, συντήρησης, επισκευής, εγκατάστασης, συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης των μηχανημάτων και των εγκαταστάσεων, καθώς και στις ανάγκες κυκλοφορίας προσώπων και μηχανικών μέσων, διακίνησης των υλικών και συντήρησης και καθαρισμού των ίδιων χώρων.
3. Οι διαστάσεις της ελεύθερης μη κατειλημμένης από έπιπλα ή εξοπλισμό επιφάνειας θέσης εργασίας πρέπει να υπολογίζονται έτσι ώστε οι εργοδοτούμενοι να έχουν αρκετή ελευθερία κίνησης για τις δραστηριότητές τους. Αν αυτός ο κανόνας δεν μπορεί να τηρηθεί, για λόγους που αφορούν τη συγκεκριμένη θέση εργασίας, ο εργοδοτούμενος πρέπει να μπορεί να διαθέτει κοντά στη θέση εργασίας του άλλο επαρκή ελεύθερο χώρο.
4. Η ελάχιστη επιτρεπόμενη ελεύθερη επιφάνεια κίνησης στη θέση εργασίας πρέπει να είναι 1,50 τετραγωνικά μέτρα. Το πλάτος της ελεύθερης αυτής επιφάνειας δεν πρέπει σε κανένα σημείο να είναι μικρότερο του 0,70 μέτρου.
5. Στους χώρους εργασίας πρέπει για κάθε διαρκώς παρευρισκόμενο εργοδοτούμενο να υπάρχει ελάχιστος χώρος, ως εξής:
 - (α) 12 κυβικά μέτρα για ως επί το πλείστον καθιστική απασχόληση.
 - (β) 15 κυβικά μέτρα για ως επί το πλείστον ελαφριά σωματική απασχόληση.
 - (γ) 18 κυβικά μέτρα για ως επί το πλείστον βαριά σωματική απασχόληση.

Ο παραπάνω όγκος προσαυξάνεται ανάλογα στις περιπτώσεις που παράλληλα με τους μόνιμα απασχολούμενους παραμένουν και άλλα πρόσωπα. Στην εκτίμηση του κυβισμού αυτού δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το διάστημα το ευρισκόμενο σε ύψος άνω των 4,00 μέτρων.

6. Όπου οποιοδήποτε πρόσωπο στην εργασία έχει κατά τη διάρκεια της απασχόλησής του εύλογη δυνατότητα να κάθεται χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς η εργασία του, πρέπει να παρέχονται και συντηρούνται για χρήση κατάλληλα καθίσματα που να το διευκολύνουν να εκμεταλλεύεται αυτές τις δυνατότητες.

7. Το ελάχιστο ύψος οποιουδήποτε στεγασμένου χώρου είναι αυτό που καθορίζεται στον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο και οιοσδήποτε Κανονισμούς εκδίδονται με βάση το Νόμο αυτό.

8. Εφόσον το προσωπικό εντός του ίδιου υποστατικού ή εγκατάστασης υπερβαίνει τους 10 εργοδοτούμενους ή αν η ασφάλεια ή η υγεία των εργοδοτούμενων, ιδίως λόγω του είδους της ασκούμενης δραστηριότητας, το επιβάλλουν, οι εργοδοτούμενοι πρέπει να μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους ένα χώρο ανάπαυσης εύκολα προσπελάσιμο. Αυτή η διάταξη δεν εφαρμόζεται εφόσον το προσωπικό εργάζεται σε γραφεία ή σε παρόμοιους χώρους εργασίας, οι οποίοι προσφέρουν τις ίδιες δυνατότητες ανάπαυσης στη διάρκεια του διαλείμματος.

9. Οι χώροι ανάπαυσης πρέπει να έχουν επαρκείς διαστάσεις και να είναι εφοδιασμένοι με τραπέζια και καθίσματα με ράχη σε αριθμό ανάλογο με τον αριθμό των εργοδοτούμενων.

10. Στους χώρους ανάπαυσης πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των μη καπνιστών από την ενόχληση που προκαλεί ο καπνός.

11. Εφόσον προβλέπονται τακτικές και συχνές διακοπές της εργασίας και δεν υπάρχουν χώροι ανάπαυσης, πρέπει να τίθενται στη διάθεση του προσωπικού άλλοι χώροι παραμονής κατά τη διάρκεια της διακοπής της εργασίας, εκεί όπου το επιβάλλουν η ασφάλεια ή η υγεία των εργοδοτούμενων. Στους χώρους αυτούς πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των μη καπνιστών από την ενόχληση που προκαλεί ο καπνός.

12. Όπου λόγω της φύσεως της εκτελούμενης διεργασίας ή των χρησιμοποιούμενων ουσιών, η λήψη γεύματος και γενικά η κατανάλωση τροφής εντός του χώρου εργασίας είναι επικίνδυνη για την υγεία των εργοδοτούμενων, οι εργοδοτούμενοι πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους μία αίθουσα γεύματος χρησιμοποιούμενη αποκλειστικά για γεύματα και τοποθετημένη εκτός του χώρου Εργασίας. Η αίθουσα γευμάτων πρέπει:

- (α) Να έχει εμβαδόν δαπέδου τουλάχιστο δεκαοκτώ τετραγωνικά μέτρα ανά είκοσι άτομα ή λιγότερα που διακόπτουν την εργασία ταυτόχρονα.
- (β) Να έχει λείο δάπεδο και τοίχους με λείες επιφάνειες.
- (γ) Να εξαερίζεται με πέντε τουλάχιστον αλλαγές αέρα ανά ώρα.
- (δ) Να έχει φωτισμό έντασης τουλάχιστον εκατό LUX.
- (ε) Να συντηρείται τακτικά και να καθαρίζεται μια τουλάχιστον φορά ανά εργάσιμη ημέρα.
- (στ) Να έχει τραπεζαρία τέτοιου μεγέθους ώστε να παρέχεται εμβαδόν τουλάχιστον ενός τετάρτου το τετραγωνικού μέτρου για κάθε πρόσωπο
- (ζ) Να έχει καθίσματα με ράχη ή έδρανα με ράχη παρέχοντα χώρο πλάτους τουλάχιστο μισού μέτρου για κάθε καθήμενο πρόσωπο.

13. Ο χώρος ανάπαυσης μπορεί να θεωρηθεί ως αίθουσα γευμάτων.

14. Πρέπει να παρέχεται και να διατηρείται σε κατάλληλα σημεία, ευκόλως προσιτά σε όλα τα πρόσωπα στην εργασία, επαρκής παροχή καθαρού και κατάλληλου για πόση νερού.

Έγκυες και Θηλάζουσες Μητέρες

Οι έγκυες γυναίκες και οι θηλάζουσες μητέρες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να κατακλίνονται προς ανάπαυση σε κατάλληλες συνθήκες.

Αποδυτήρια και Ερμάρια για τα Ενδύματα.

1. Πρέπει να τίθενται στη διάθεση των εργοδοτούμενων κατάλληλα αποδυτήρια εφόσον αυτοί πρέπει να φορούν ειδικά ρούχα εργασίας και δεν είναι δυνατό να ζητηθεί από αυτούς, για λόγους υγιεινής ή ευπρέπειας, να αλλάζουν σε άλλο χώρο. Εφόσον δεν απαιτούνται αποδυτήρια κάθε εργοδοτούμενος πρέπει να έχει στη διάθεση του ένα κατάλληλα διασκευασμένο χώρο για την εναπόθεση των ενδυμάτων του.

2. Τα αποδυτήρια πρέπει να είναι παρακείμενα των χώρων διευκόλυνσης καθαρισμού, να συντηρούνται κανονικά και να καθαρίζονται τακτικά.

3. Η πρόσβαση στα αποδυτήρια πρέπει να είναι ευχερής και να είναι ο χώρος τους επαρκής και εφοδιασμένος με καθίσματα.

4. Τα αποδυτήρια και οι χώροι εναπόθεσης των ενδυμάτων, πρέπει να διαθέτουν ατομικά ερμάρια χωρητικότητας ενός τουλάχιστον τετάρτου του κυβικού μέτρου και επαρκώς αεριζόμενα, τα οποία να επιτρέπουν σε κάθε εργοδοτούμενο να κλειδώνει τα ενδύματα του κατά τη διάρκεια της εργασίας.

5. Εάν οι συνθήκες εργασίας το απαιτούν (επικίνδυνες ουσίες, υγρασία, ρύποι) πρέπει να υπάρχουν ξεχωριστά ερμάρια για τον ιματισμό εργασίας και για την ιδιωτική περιβολή των εργοδοτούμενων.

Χώροι Διευκολύνσεων Καθαρισμού (Λουτρά, Νιπτήρες)

1. Κοντά στις θέσεις εργασίας και στο χώρο υγειονομικών διευκολύνσεων όπου αυτό είναι δυνατό, πρέπει να τοποθετείται επαρκής αριθμός κατάλληλων νιπτήρων ή αυλακοειδών νιπτήρων με τρεχούμενο ζεστό και κρύο νερό. νοείται ότι πλάτος αύλακος 0,60 μέτρα ισοδυναμεί με ένα νιπτήρα.

2. Οι νιπτήρες πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με κατάλληλο σύστημα αποχέτευσης και υδροπαγίδες.

3. Ο ελάχιστος αριθμός νιπτήρων ανάλογα με τον αριθμό των εργοδοτούμενων που διακόπτουν την εργασία τους ταυτόχρονα φαίνεται στον Πίνακα 4 του Παραρτήματος.
4. Πρέπει να υπάρχουν χωριστοί νιπτήρες για άνδρες και γυναίκες.
5. Εφόσον επιβάλλεται από το είδος της δραστηριότητας ή από την υγιεινή (όπως έκθεση σε υψηλές θερμοκρασίες, μίανση του δέρματος από επικίνδυνες, ερεθιστικές ή ρυπαντικές ουσίες) πρέπει να υπάρχουν επαρκή και κατάλληλα λουτρά (ντους) στη διάθεση των εργοδοτούμενων με τρεχούμενο ζεστό και κρύο νερό.
6. Κατ' ελάχιστο πρέπει να διατίθεται ένα λουτρό ανά 6 εργοδοτούμενους που διακόπτουν την εργασία τους ταυτόχρονα.
7. Πρέπει να υπάρχουν χωριστές αίθουσες λουτρών για άνδρες και γυναίκες.
8. Τα λουτρά μπορεί να είναι τύπου καταιωνιστήρα (ντους) ή τύπου σκάφης τοποθετημένα σε ιδιαίτερο θάλαμο, με επαρκείς διαστάσεις ώστε κάθε εργοδοτούμενος να μπορεί να πλένεται ανενόχλητος κάτω από κατάλληλες συνθήκες υγιεινής (εμβαδού τουλάχιστον 1 τετραγωνικού μέτρου) και με την είσοδό του καλυπτόμενη με θύρα ή κατάλληλο παραπέτασμα.
9. Ο χώρος των διευκολύνσεων καθαρισμού πρέπει να καθαρίζεται με 5 τουλάχιστον αλλαγές αέρα ανά ώρα, να φωτίζεται πλήρως (τουλάχιστον 100 LUX) να συντηρείται κανονικά και να καθαρίζεται τουλάχιστο μια φορά την ημέρα.
10. Στο χώρο διευκολύνσεων καθαρισμού πρέπει να είναι άμεσα διαθέσιμα:
 - (α) Σαπούνι ή άλλο απορρυπαντικό υλικό καθαρισμού ή άλλα κατάλληλα μέσα ξηράνσεως.
 - (β) Προσόψια και ατομικά χειρόμακτρα μιας χρήσης ή άλλα κατάλληλα μέσα ξηράνσεως ή συσκευές στέγνωσης των χεριών με θερμό αέρα (μια ανά 4 ή λιγότερα πρόσωπα διακόπτοντα την εργασία ταυτόχρονα).
11. Στο χώρο διευκολύνσεων καθαρισμού πρέπει να υπάρχουν ειδικά δοχεία για την απόρριψη των μεταχειρισμένων χειρόμακτρων.
12. Οι χώροι διευκολύνσεων καθαρισμού και τα αποδυτήρια πρέπει να επικοινωνούν ευχερώς μεταξύ τους.

Χώροι Υγειονομικών Διευκολύνσεων (Αποχωρητήρια, Ουρητήρια και Νιπτήρες)

1. Οι εργοδοτούμενοι πρέπει να έχουν στη διάθεση τους κοντά στις θέσεις εργασίας, τους χώρους ανάπαυσης, τα αποδυτήρια και τα λουτρά ή τους νιπτήρες ξεχωριστούς χώρους εφοδιασμένους με επαρκή αριθμό αποχωρητηρίων και ουρητηρίων.

2. Ο ελάχιστος αριθμός αποχωρητηρίων και ουρητηρίων ανάλογα με τον αριθμό των εργοδοτουμένων φαίνεται στον Πίνακα 5 του Παραρτήματος.
3. Πρέπει να υπάρχουν χωριστά αποχωρητήρια για άνδρες και γυναίκες με κατάλληλη σήμανση.
4. Οι υγιεινολογικές διευκολύνσεις πρέπει να συντηρούνται κανονικά και να καθαρίζονται τουλάχιστο μία φορά την ημέρα.
5. Κάθε ουρητήριο πρέπει να είναι εξοπλισμένο με σιφώνιο και υδροπαγίδα και μπορεί να είναι τύπου ατομικής λεκάνης με αποχέτευση και με πλάγια διαφράγματα ή κατακόρυφου εντοιχισμένου τύπου πολλαπλών στοιχείων με κοινή ή χωριστή αποχέτευση ή τύπου εντοιχισμένης πλάκας όταν η μεταξύ των διαφραγμάτων απόσταση θα είναι τουλάχιστον 60 εκ. του μέτρου και θα ισοδυναμεί με ένα ουρητήριο.
6. Κάθε λεκάνη αποχωρητηρίου πρέπει να εγκαθίσταται σε χωριστό θαλαμίσκο αποχωρητηρίων μέσα στο χώρο των υγιεινολογικών διευκολύνσεων, ο οποίος πρέπει να είναι καλυμμένος.
7. Οι λεκάνες των αποχωρητηρίων πρέπει να είναι υψηλού τύπου (βαθρωτές) ή στις περιπτώσεις που ενδείκνυται μπορεί να είναι χαμηλού τύπου.
8. Οι λεκάνες των αποχωρητηρίων πρέπει να συνδέονται με υδραυλική εγκατάσταση που να εξασφαλίζει την πλύση του βόλου συστήματος με πίεση, απαγορευμένης της απλής υδραυλικής εγκατάστασης με κοινό κρουνό.
9. Οι λεκάνες πρέπει να απομονώνονται με χρήση σιφωνίων, κατάλληλα αεριζόμενων για την αποφυγή σιφωνισμού αερίων και να είναι εξοπλισμένες με υδροπαγίδες.
10. Κάθε θαλαμίσκος αποχωρητηρίου πρέπει να είναι καλυμμένος και να έχει:
 - (α) Τοιχώματα ή διαφράγματα ύψους τουλάχιστον 1,80 μέτρα που μπορούν να αφήνουν κενό στο κάτω μέρος όχι όμως μεγαλύτερο από 0,20 μέτρα.
 - (β) Ιδιαίτερη θύρα ώστε ο χώρος του θαλαμίσκου να μην είναι ορατός απέξω. Από την εσωτερική πλευρά στη θύρα τοποθετείται διάταξη μανδάλωσης (π.χ. συρτής ή κλειδαριά).
 - (γ) Εμβαδόν δαπέδου τουλάχιστον 1,50 τετραγωνικά μέτρα με πλάτος όχι μικρότερο από 1,10 μέτρα.
 - (δ) Επαρκή ποσότητα χαρτιού υγείας.
11. Κάθε χώρος υγιεινολογικών διευκολύνσεων πρέπει να έχει:
 - (α) Δάπεδα και τοίχους από αδιαπότιστα υλικά με επιφάνεια τέτοια ώστε να καθαρίζεται εύκολα.

(β) Αποχέτευση δαπέδου με υδροπαγίδα για διευκόλυνση του καθαρισμού.

(γ) Θύρα εφοδιασμένη με σύστημα αυτόματης επαναφοράς (η οποία κλείνει αυτόματα με ειδικό μηχανισμό).

(δ) Παράθυρα που να ανοίγουν απευθείας προς το ύπαιθρο και επαρκή εξαερισμό τουλάχιστον πέντε εναλλαγών αέρα την ώρα. Σε περίπτωση που είναι πρακτικώς αδύνατο να υπάρχουν παράθυρα πρέπει να διασφαλίζεται ο ίδιος αριθμός εναλλαγών αέρα με τεχνητό εξαερισμό.

(ε) Φωτισμό έντασης τουλάχιστο 100 LUX.

12. Όταν ο αριθμός των θαλαμίσκων αποχωρητηρίων γυναικών είναι μεγαλύτερος από 3, ένας τουλάχιστον από αυτούς πρέπει να έχει νιπτήρα με παροχή θερμού και ψυχρού νερού.

13. Απαγορεύεται η απευθείας επικοινωνία των χώρων υγειονομικών διευκολύνσεων με οποιαδήποτε αίθουσα εργασίας. η επικοινωνία αυτή πρέπει να γίνεται μόνο μέσω διαδρόμων, προθαλάμων ή αυλών.

Χώροι Πρώτων Βοηθειών

1. Όταν ο αριθμός των εργοδοτούμενων υπερβαίνει τους 100 ή ο τύπος της δραστηριότητας που αναπτύσσεται εκεί και η συχνότητα των ατυχημάτων το απαιτούν, πρέπει να προβλέπονται ένας ή περισσότεροι χώροι πρώτων βοηθειών.

2. Οι χώροι που προορίζονται για την παροχή πρώτων βοηθειών πρέπει έχουν την ειδική σήμανση, να είναι εξοπλισμένοι με τις απαραίτητες εγκαταστάσεις και υλικά πρώτων βοηθειών και να επιτρέπουν την άνετη είσοδο τραυματιοφορέων και φορέων.

3. Υλικό πρώτων βοηθειών πρέπει να διατίθεται επίσης σε όλους τους χώρους όπου αυτό απαιτείται λόγω των συνθηκών εργασίας. Το υλικό πρέπει να φέρει την κατάλληλη σήμανση και η πρόσβαση σε αυτό να είναι ευχερής.

Μειονεκτούντα Πρόσωπα στην Εργασία

Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι διαρρυθμισμένοι έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, οι ειδικές ανάγκες των μειονεκτούντων προσώπων στην εργασία, ειδικά σε σχέση με τις θύρες, τους διαδρόμους επικοινωνίας, τα κλιμακοστάσια, τα λουτρά (ντους), τους νιπτήρες, τα αποχωρητήρια.

22. Εξωτερικοί Χώροι Εργασίας

1. Οι θέσεις εργασία, οι διάδρομοι κυκλοφορίας και άλλες θέσεις ή εγκαταστάσεις στο ύπαιθρο, που χρησιμοποιούνται ή καταλαμβάνονται από πρόσωπα στην εργασία κατά τη διάρκεια της άσκησης των δραστηριοτήτων τους, πρέπει να σχεδιάζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η κυκλοφορία των πεζών και οχημάτων να μπορεί να γίνεται με ασφαλή τρόπο.
2. Οι χώροι εργασίας που βρίσκονται στο ύπαιθρο πρέπει να φωτίζονται ικανοποιητικά με τεχνητό φωτισμό εφόσον το φως της ημέρας δεν αρκεί.
3. Εφόσον τα πρόσωπα στην εργασία απασχολούνται σε εξωτερικές θέσεις εργασίας, αυτές οι θέσεις πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διευθετούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε τα πρόσωπα αυτά:
 - (α) Να προστατεύονται από τις ατμοσφαιρικές επιρροές και, εάν χρειάζεται, από την πτώση αντικειμένων.
 - (β) Να μην εκτεθειμένα σε επιβλαβή ηχητικά επίπεδα ούτε σε επιβλαβή εξωτερική επίδραση (π.χ. αέρα, ατμούς, σκόνη).
 - (γ) Να μπορούν να απομακρυνθούν γρήγορα από τη θέση εργασίας τους σε περίπτωση κινδύνου ή να μπορούν να λάβουν γρήγορα βοήθειας.
 - (δ) Να μην κινδυνεύουν να γλιστρήσουν ή να πέσουν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 - Εξαερισμός

Τύπος Χώρου Εργασίας	Ελάχιστος Αριθμός Αλλαγών Αέρος Ανά Ώρα
Μεγάλος (περιλαμβανομένων αποθηκών, διαδρόμων, δωματίων με ύψος εσωτερικής οροφής μεγαλύτερο των πέντε μέτρων).	1-2
Ανοικτός (περιλαμβανομένων εργαστηρίων επιδιορθώσεως χώρων αποθηκεύσεως, αποδυτηρίων).	3-5
Κλειστός (περιλαμβανομένων μηχανουργείων, δωματίων λεβήτων και μηχανοστασίων, δωματίων καθαρισμού και αποχωρητηρίων, κυτηρίων, μαγειρείων, εστιατορίων).	5-8
Ειδικός (περιλαμβανομένων πλυντηρίων, στεγνοκαθαριστηρίων, αρτοποιείων, εσωτερικών δωματίων όπου εκτελούνται βαριές εργασίες).	10-15

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 - Θερμοκρασία

Α. Ανώτατα όρια Ασφαλούς Εκθέσεως σε Θερμότητα

Φόρτος Εργασίας	Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία (OC)
Καθιστική Εργασία - (2.6 Kcal/Kg/h)	30.0
Ελαφρός - Ενδιάμεσος - (4.3 Kcal/Kg/h)	28.0
Βαρύς - (6.0 Kcal/Kg/h)	26.5

Β . Όρια Ανέσεως

Όρια Ανέσεως	Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία (OC)
Κάτω όριο	15.5
Άνω όριο	26.7

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 - Φωτισμός

Απαιτούμενη Διακριτικότητα	Τύπος Χώρου Εργασίας	Ελάχιστη Ένταση Φωτισμού σε LUX
Ανεπαίσθητος	Εξωτερικός (περιλαμβανομένων δρόμων, αυλών ή χώρων με εφεδρικό φωτισμό εκτάκτου ανάγκης).	20
Πολύ μικρή	Μεγάλος και ανοικτός (περιλαμβανομένων αποθηκών, διαδρόμων και κλιμάκων).	50
Μικρή	Μικρός και ανοικτός (περιλαμβανομένων χώρων συσκευασίας, δωματίων λεβήτων και δωματίων καθαρισμού).	100
Μέτρια	Ενδιάμεσος (περιλαμβανομένων αρτοποιείων, μηχανουργείων και καταστημάτων).	200
Μεγάλη	Ειδικός (περιλαμβανομένων εργαστηρίων, δωματίων ελέγχου και γραφείων).	500
Πολύ μεγάλη	Ιδιάζων (περιλαμβανομένων σχεδιαστηρίων, χώρων κατασκευής και επιδιορθώσεως ωρολογίων και ραφείων όπου εκτελούνται λεπτής φύσεως συρραφές).	1000

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 - Διευκολύνσεις Καθαρισμού

Αριθμός Εργοδοτούμενων που Διακόπτουν την Εργασία Ταυτόχρονα	Ελάχιστος Αριθμός Νιπτήρων
Έως 7	1
Έως 14	2
Ανά 10 επιπλέον	1

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 - Υγειονομικές Διευκολύνσεις

Αρρένων		
Αριθμός Αρρένων, Εργοδοτούμενων Κατά τον Αυτό Χρόνο	Ελάχιστος Αριθμός Υγειονομικών Διευκολύνσεων	
	Αποχωρητήρια	Ουρητήρια
Έως 15	1	1
Έως 25	1	2
Έως 50	2	3
Έως 75	3	4
Ανά 35 επιπλέον	1	1
Θηλέων		
Αριθμός Θηλέων, Εργοδοτούμενων Κατά τον Αυτό Χρόνο	Ελάχιστος Αριθμός Αποχωρητηρίων	
	Αποχωρητήρια	
Έως 15	1	
Έως 30	2	
Έως 50	3	
Έως 70	4	
Ανά 30 επιπλέον	1	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΗΔΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΟΝΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ. (Κανονισμοί 5 και 7)

Προκαταρκτική Παρατήρηση

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν Παράρτημα εφαρμόζονται κάθε φορά που το απαιτούν τα χαρακτηριστικά του χώρου εργασίας ή της δραστηριότητας, οι περιστάσεις ή ο κίνδυνος.

Σταθερότητα και Στερεότητα

Τα κτίρια που στεγάζουν χώρους εργασίας πρέπει να έχουν δομή και στερεότητα ανάλογες με το είδος της χρήσης τους.

Ηλεκτρική Εγκατάσταση

1. Η ηλεκτρική εγκατάσταση πρέπει να έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί έτσι ώστε να μη δημιουργεί κίνδυνο πυρκαγιάς ούτε έκρηξης και τα πρόσωπα να είναι επαρκώς προστατευμένα έναντι των κινδύνων ατυχήματος που μπορεί να προκύψουν από την άμεση ή έμμεση επαφή με τον ηλεκτρισμό.
2. Η ηλεκτρική εγκατάσταση και τα συστήματα προστασίας πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την τάση του ρεύματος, την επίδραση εξωτερικών παραγόντων και τις τεχνικές γνώσεις των προσώπων που έχουν πρόσβαση σε τμήματα της εγκατάστασης.
3. Όλα τα ηλεκτρικά κυκλώματα που τροφοδοτούν ρευματοδότες, φορητές ή κινητές συσκευές ή εξοπλισμό εργασίας πρέπει να εφοδιάζονται με διακόπτες διαρροής (Residual Current Devices RCDs) ψηλής ευαισθησίας, τουλάχιστον 30mA ή και μικρότερης ανάλογα με τις ιδιάζουσες περιστάσεις, ή να εφοδιάζονται με άλλες κατάλληλες συσκευές για προστασία από ηλεκτροπληξία των προσώπων στην εργασία ή και άλλων επηρεαζόμενων προσώπων.

Οδοί και Έξοδοι Κινδύνου

1. Οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου πρέπει να διατηρούνται ελεύθερες και να οδηγούν από το συντομότερο δυνατό δρόμο στο ύπαιθρο ή σε ασφαλή περιοχή.
2. Σε περίπτωση κινδύνου, όλες οι θέσεις εργασίας πρέπει να μπορούν να εκκενώνονται

από τα πρόσωπα στην εργασία γρήγορα και με συνθήκες πλήρους ασφάλειας.

3. Οι αποθήκες με εύφλεκτα υλικά δεν πρέπει να είναι σε τέτοια θέση που να θέτουν σε κίνδυνο τις οδούς ή τις εξόδους κινδύνου από τους χώρους εργασίας σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς.
4. Ο αριθμός, η κατανομή και οι διαστάσεις των οδών και εξόδων κινδύνου εξαρτώνται από τη χρήση, τον εξοπλισμό και τις διαστάσεις των χώρων εργασίας καθώς και από το μέγιστο αριθμό των προσώπων που μπορούν να βρίσκονται στους χώρους αυτούς.
5. Οι θύρες κινδύνου πρέπει να ανοίγουν προς τα έξω και να συντηρούνται κατάλληλα.
6. Οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να είναι κλειστές ή στερεωμένες με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να μην μπορεί να τις ανοίξει εύκολα και αμέσως, από την εσωτερική πλευρά κάθε πρόσωπο που θα χρειαστεί τυχόν να τις χρησιμοποιήσει σε περίπτωση ανάγκης.
7. Οι συρόμενες και οι περιστρεφόμενες θύρες που προορίζονται ειδικά για θύρες κινδύνου απαγορεύονται.
8. Οι ειδικές οδοί και έξοδοι κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται σύμφωνα με τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000. Η σήμανση αυτή πρέπει να τοποθετείται σε κατάλληλα σημεία και να είναι διαρκής.
9. Οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να κλειδώνονται. Οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου, όπως και οι διάδρομοι κυκλοφορίας και οι θύρες πρόσβασης σε αυτούς, δεν πρέπει να φράσσονται από αντικείμενα ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεμπόδιστα ανά πάσα στιγμή.
10. Σε περίπτωση βλάβης του φωτισμού, οι οδοί και οι έξοδοι κινδύνου που χρειάζονται φωτισμό πρέπει να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό επαρκούς έντασης.

Πυρανίχνευση και κατάσβεση πυρκαγιάς

1. Ανάλογα με τις διαστάσεις και τη χρήση των κτιρίων, τον υπάρχοντα εξοπλισμό, τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά των χρησιμοποιούμενων ουσιών καθώς και το μέγιστο αριθμό των προσώπων που μπορούν να βρίσκονται εκεί, οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλο εξοπλισμό κατάσβεσης της πυρκαγιάς και, εφόσον χρειάζεται, με ανιχνευτές πυρκαγιάς και συστήματα συναγερμού.
2. Ο μη αυτόματος εξοπλισμός κατάσβεσης της πυρκαγιάς πρέπει να είναι ευπρόσιτος και εύχρηστος και οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργοποιεί το σύστημα συναγερμού δεν πρέπει να εκτίθεται σε κίνδυνο. Ο εξοπλισμός αυτός και το σύστημα συναγερμού πρέπει επίσης να επισημαίνονται σύμφωνα με τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση

Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000. Η σήμανση αυτή πρέπει να τίθεται σε κατάλληλα σημεία και να είναι διαρκής.

3. Ο εξοπλισμός κατάσβεσης της πυρκαγιάς και τα συστήματα πυρανίχνευσης και συναγερμού πρέπει να συντηρούνται και να δοκιμάζονται από αρμόδιο πρόσωπο σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητά τους κατά τη χρήση τους.

Εξαερισμός Κλειστών Χώρων Εργασίας

1. Στους κλειστούς χώρους εργασίας πρέπει να υπάρχει επαρκής νωπός αέρας, λαμβανόμενων υπόψη των μεθόδων εργασίας και της σωματικής προσπάθειας την οποία καταβάλλουν οι εργοδοτούμενοι.

2. Στον Πίνακα 1 του Παραρτήματος Ι των παρόντων Κανονισμών αναγράφεται ο ελάχιστος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα ανάλογα με τον τύπο του χώρου εργασίας και τη φύση της δραστηριότητας η οποία αναλαμβάνεται εντός αυτού.

3. Όπου ο καθοριζόμενος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα δε δύναται να επιτευχθεί με φυσικό αερισμό ή όπου είναι δυσχερής η παροχή και συντήρηση επαρκούς νωπού αέρα σε όλο το χώρο εργασίας άνευ της δημιουργίας ενοχλητικών ρευμάτων πρέπει να χρησιμοποιούνται τεχνητά μέσα ή συστήματα.

4. Εάν χρησιμοποιείται εγκατάσταση τεχνητού εξαερισμού, πρέπει να διατηρείται σε κατάσταση καλής λειτουργίας και να υπάρχει σύστημα ελέγχου που θα προειδοποιεί σε ενδεχόμενη περίπτωση βλάβης, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την υγεία των εργοδοτουμένων.

5. Κάθε χώρος εργασίας στον οποίο ο αερισμός γίνεται μόνο με φυσικά μέσα πρέπει να έχει θύρες ή παράθυρα που να ανοίγουν κατευθείαν στο ύπαιθρο. Οι θύρες και τα παράθυρα πρέπει να έχουν εμβαδόν όχι μικρότερο από το ένα δέκατο (1/10) του εμβαδού του χώρου εργασίας και να είναι έτσι κατασκευασμένα που να ανοίγουν τουλάχιστο κατά το μισό εμβαδόν τους.

6. Οι σκόνες, καπνοί, ατμοί και τα αέρια που δημιουργούνται στους χώρους εργασίας πρέπει κατά περίπτωση να παρακρατούνται ή να απάγονται στο σημείο παραγωγής τους με τα κατάλληλα προς τούτο μέσα, συστήματα και εγκαταστάσεις, τα οποία πρέπει να διατηρούνται σε καλή κατάσταση λειτουργίας.

Θερμοκρασία των Χώρων

1. Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού κατά το χρόνο εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες

μεθόδους εργασίας και τη σωματική προσπάθεια που καταβάλλουν οι εργοδοτούμενοι.

2. Η θερμοκρασία των χώρων ανάπαυσης, των χώρων διαμονής του προσωπικού επιφυλακής, των εγκαταστάσεων υγιεινής, των εστιατορίων καθώς και των χώρων παροχής πρώτων βοηθειών, πρέπει να ανταποκρίνεται στον ειδικό προορισμό των χώρων αυτών.

3. Στους χώρους εργασίας που εκτελείται συνεχής εργασία πρέπει:

(α) Η Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία να μην υπερβαίνει τα ανώτατα Όρια Ασφαλούς Εκθέσεως σε Θερμότητα όπως αυτά καθορίζονται στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος Ι των παρόντων Κανονισμών.

(β) Να λαμβάνονται μέτρα, όσο αυτό είναι πρακτικά δυνατό, για την επίτευξη και διατήρηση της Διορθωμένης Ενεργού Θερμοκρασίας εντός των ορίων Ανέσεως όπως αυτά καθορίζονται στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος Ι των παρόντων Κανονισμών.

4. Κοντά σε περιοχές θέσεων εργασίας που βρίσκονται υπό την επίδραση πολύ υψηλών ή χαμηλών θερμοκρασιών πρέπει να υπάρχουν ειδικοί χώροι τηρούμενοι σε τέτοια θερμοκρασία ώστε οι εργοδοτούμενοι να μπορούν να προσαρμόζονται σταδιακά προς την επικρατούσα εξωτερική θερμοκρασία.

5. Στους χώρους εργασίας που η Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία υπερβαίνει τα Ανώτατα Όρια Ασφαλούς Εκθέσεως σε Θερμότητα όπως αυτά καθορίζονται στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος Ι των παρόντων Κανονισμών ή όπου σημαντικό μέρος της θερμότητας προέρχεται από ακτινοβολούσες πηγές θερμότητας πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την προστασία των εργοδοτουμένων είτε με τη χρήση παραπετάσματος από πυρίμαχο υλικό για την κάλυψη των πηγών ακτινοβολίας της θερμότητας, είτε με τη διατήρηση επαρκούς ταχύτητας αέρα πέριξ του εργοδοτουμένου, είτε με τη χρήση οιασδήποτε άλλης αποτελεσματικής μεθόδου.

6. Τα συστήματα ή οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την εξασφάλιση και διατήρηση ικανοποιητικών κλιματικών συνθηκών πρέπει να λειτουργούν με τέτοιο τρόπο ώστε να μην προκαλούν τη διαφυγή μέσα στην ατμόσφαιρα του χώρου εργασίας οποιωνδήποτε ουσιών ή μικροοργανισμών τέτοιας φύσης ή συγκέντρωσης που πιθανόν να καθίστανται βλαβερές ή ενοχλητικές για τα πρόσωπα στην εργασία.

7. Στους εργοδοτουμένους που εισέρχονται σε χώρους εργασίας με θερμοκρασία χαμηλότερη των -50ο Κελσίου πρέπει να χορηγείται ο κατάλληλος προστατευτικός ιματισμός και ο αναγκαίος προστατευτικός εξοπλισμός. Ο κατάλληλος προστατευτικός ιματισμός περιλαμβάνει μεταξύ άλλων προστατευτικά μέσα των ποδιών, προστατευτικά μέσα των χεριών και προστατευτικά μέσα κεφαλής.

8. Οι χώροι εργασίας πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διαθέτουν αρκετό φυσικό φωτισμό και να είναι εφοδιασμένοι με εγκατάσταση που να επιτρέπει επαρκή τεχνητό

φωτισμό ώστε να προστατεύεται η ασφάλεια και η υγεία των εργοδοτούμενων.

9. Οι χώροι εργασίας, στους οποίους πρόσωπα στην εργασία είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα σε κινδύνους σε περίπτωση βλάβης του τεχνητού φωτισμού, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με εφεδρικό φωτισμό ικανοποιητικής έντασης.

10. Στον Πίνακα 3 του Παραρτήματος Ι των παρόντων Κανονισμών καθορίζεται η ελάχιστη ένταση φωτισμού σε LUX μετρούμενη στο οριζόντιο επίπεδο το ευρισκόμενο ένα μέτρο υπεράνω του εδάφους ή του δαπέδου, ανάλογα με τον τύπο του χώρου εργασίας και την απαιτούμενη διακριτικότητα.

11. Ειδικότερα ο τεχνητός φωτισμός πρέπει:

- (α) Να είναι ανάλογος με το είδος και τη φύση της εργασίας
- (β) να έχει χαρακτηριστικά φάσματος παραπλήσια με του φυσικού φωτισμού
- (γ) να ελαχιστοποιεί τη θάμβωση
- (δ) να μη δημιουργεί υπερβολικές αντιθέσεις και εναλλαγές φωτεινότητας
- (ε) να διαχέεται, κατευθύνεται και κατανέμεται σωστά.

Θύρες και Πύλες

1. Πρέπει να τοποθετείται επισήμανση σε ύψος οφθαλμών στις θύρες που είναι διαφανείς.

2. Οι θύρες και πύλες που ανοίγουν και προς τις δύο κατευθύνσεις πρέπει να είναι διαφανείς ή να έχουν διαφανή φατνώματα.

Ζώνες Κινδύνου - Ασφαλείας Χώροι Εργασίας και Μέσα Πρόσβασης - Δάπεδα - Περβάσματα

1. Εφόσον οι χώροι εργασίας περιέχουν επικίνδυνες ζώνες, που οφείλονται στη φύση της εργασίας και παρουσιάζουν κίνδυνο πτώσης προσώπων ή κίνδυνο από την πτώση αντικειμένων, οι χώροι αυτοί πρέπει να είναι εφοδιασμένοι, στο μέτρο του δυνατού, με σύστημα που να εμποδίζει την είσοδο των μη εξουσιοδοτημένων προσώπων στις ζώνες αυτές.

2. Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένα να εισέρχονται στις επικίνδυνες ζώνες.

3. Οι ζώνες κινδύνου πρέπει να επισημαίνονται ευκρινώς, σύμφωνα με τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000.

4. Πρέπει να διατηρείται επαρκής, καθαρός και χωρίς εμπόδια χώρος γύρω από κάθε

μηχάνημα όταν τούτο βρίσκεται σε λειτουργία ή όταν εκτελείται πάνω σ' αυτό ή γύρω από αυτό οποιαδήποτε εργασία ώστε η εργασία να εκτελείται χωρίς κίνδυνο.

5. Σε περίπτωση που οποιοδήποτε πρόσωπο βρίσκεται στην εργασία σε τόπο από όπου είναι δυνατό να πέσει από ύψος πέραν των δύο μέτρων πρέπει να παρέχονται μέσα για την προστασία του έναντι πτώσεως, με την τοποθέτηση περίφραξης ή με άλλο κατάλληλο τρόπο, εφόσον η περίφραξη δεν είναι πρακτικώς εφικτή.

6. Όλα τα κτίρια, δάπεδα, σκαλιά, σκάλες, περάσματα και διάδρομοι πρέπει να είναι ανθεκτικής κατασκευής, από υλικά τα οποία δεν αναδίδουν επικίνδυνες αναθυμιάσεις και πρέπει να συντηρούνται κατάλληλα. Επιπλέον τα δάπεδα, σκαλιά, σκάλες, περάσματα και διάδρομοι πρέπει να τηρούνται ελεύθερα από οποιαδήποτε εμπόδια και από οποιεσδήποτε ουσίες ή υλικά που τα καθιστούν ολισθηρά.

7. Σε χώρους εργασίας όπου χρησιμοποιούνται, αποθηκεύονται ή παράγονται ή αναδίδονται εύφλεκτες ή οξειδωτικές ουσίες ή παράγεται ή αναδίδεται σκόνη με τέτοια χαρακτηριστικά και σε τέτοια συγκέντρωση που πιθανόν να προκαλεί έκρηξη ή ανάφλεξη καθώς και σε οποιοδήποτε εργοστάσιο, όλο το κτίριο, τα σκαλιά, οι σκάλες, τα περάσματα, τα δάπεδα και οι διάδρομοι πρέπει να είναι πυράντοχης κατασκευής.

8. Όλα τα αποθέματα εύφλεκτων, πολύ εύφλεκτων ή εύφλεκτων ουσιών πρέπει να φυλάσσονται είτε μέσα σε πυράντοχες αποθήκες είτε σε ασφαλή μέρη εκτός οποιουδήποτε κτιρίου, υποστατικού ή εγκατάστασης όπου υπάρχουν πρόσωπα.

9. Κάθε εσωτερική ή εξωτερική σκάλα υποστατικού ή εγκατάστασης πρέπει να διαθέτει ένα τουλάχιστο χειρολισθήρα ο οποίος πρέπει να συντηρείται κατάλληλα.

10. Οποιαδήποτε ανοικτή πλευρά σκάλας πρέπει να περιφράσσεται με την τοποθέτηση και συντήρηση στερεού και κατάλληλου κιγκλιδώματος επαρκούς ύψους ή με άλλα αποτελεσματικά μέτρα.

11. Όλα τα ανοίγματα στα δάπεδα πρέπει να περιφράσσονται αποτελεσματικά ή να καλύπτονται αποτελεσματικά για την παρεμπόδιση πτώσεως προσώπων.

12. Όλα τα δάπεδα των χώρων εργασίας μέσα στα οποία εκτελείται εργασία και των διαδρόμων κυκλοφορίας πρέπει να είναι κατασκευασμένα από μη υδροπερατά υλικά, τοποθετημένα με κατάλληλο τρόπο.

13. Όπου διεξάγεται οποιαδήποτε διεργασία η οποία μπορεί να προκαλέσει συσσώρευση στο δάπεδο τέτοιας ποσότητας υγρού ώστε να μπορεί να αφαιρεθεί μέσω αποχέτευσης, πρέπει, να παρέχονται και να συντηρούνται αποτελεσματικά μέσα αποχέτευσης.

Συνωστισμός-Καθίσματα

1. Σε κάθε χώρο εργασίας, δεν πρέπει να υπάρχει τέτοιος συνωστισμός ώστε να δημιουργείται κίνδυνος βλάβης της υγείας των προσώπων που εκτελούν εργασία. Για τους σκοπούς της διάταξης αυτής, κατά τον καθορισμό του κατά πόσο σε οποιοδήποτε χώρο εργασίας υπάρχει συνωστισμός πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνο ο αριθμός των προσώπων που αναμένεται να εργάζονται σ' αυτόν, αλλά επίσης και ο χώρος που καταλαμβάνεται από εγκαταστάσεις, έπιπλα, εξοπλισμό, σκεύη και οποιαδήποτε άλλα αντικείμενα παρόμοια ή όχι με οποιαδήποτε από αυτά που έχουν προαναφερθεί.
2. Κάθε πρόσωπο πρέπει να έχει στη διάθεσή του ελάχιστο χώρο 11 κυβικών μέτρων. Στον υπολογισμό του όγκου αυτού, δε λαμβάνεται υπόψη ο χώρος που ευρίσκεται σε ύψος πάνω από 4 μέτρα.
3. Το χαμηλότερο σημείο της οροφής δωματίου, διαδρόμου, προθαλάμου ή κοινόχρηστου χώρου εργασίας δεν πρέπει να ευρίσκεται από το δάπεδο ή πάτωμα σε ύψος μικρότερο από 2,40 μέτρα.
4. Όπου οποιοδήποτε πρόσωπο στην εργασία έχει κατά τη διάρκεια της απασχόλησής του εύλογη δυνατότητα να κάθεται χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς η εργασία του, πρέπει να παρέχονται και συντηρούνται για χρήση κατάλληλα καθίσματα που να το διευκολύνουν να εκμεταλλεύεται αυτές τις δυνατότητες.

Χώροι και Θέσεις Ανάπαυσης - Χώρος Γευμάτων - Πόσιμο Νερό

1. Εφόσον το προσωπικό υπερβαίνει τους 20 εργοδοτούμενους ή αν η ασφάλεια ή η υγεία των εργοδοτούμενων, ιδίως λόγω του είδους της ασκούμενης δραστηριότητας το επιβάλλουν, οι εργοδοτούμενοι πρέπει να μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους ένα χώρο ή κατάλληλες θέσεις ανάπαυσης όπου η πρόσβαση να είναι ευχερής. Αυτή η διάταξη δεν εφαρμόζεται εφόσον το προσωπικό εργάζεται σε γραφεία ή σε παρόμοιους χώρους εργασίας, οι οποίοι προσφέρουν τις ίδιες δυνατότητες ανάπαυσης στη διάρκεια του διαλείμματος.
2. Οι χώροι και οι θέσεις ανάπαυσης πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με τραπέζια και καθίσματα με ράχη.
3. Στους χώρους και τις θέσεις ανάπαυσης πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των μη καπνιστών από την ενόχληση που προκαλεί ο καπνός.
4. Όπου λόγω της φύσεως της εκτελούμενης διεργασίας ή των χρησιμοποιούμενων ουσιών η λήψη γεύματος και γενικά η κατανάλωση τροφής εντός του χώρου εργασίας είναι επικίνδυνη για την υγεία των εργοδοτούμενων, οι εργοδοτούμενοι πρέπει να έχουν στη διάθεση τους μία αίθουσα γευμάτων χρησιμοποιούμενη αποκλειστικά για γεύματα και τοποθετημένη εκτός του χώρου

εργασίας. Η αίθουσα γευμάτων πρέπει:

- (α) Να έχει εμβαδόν δαπέδου τουλάχιστο δεκαοκτώ τετραγωνικών μέτρων ανά είκοσι άτομα ή λιγότερα που διακόπτουν την εργασία ταυτόχρονα
- (β) Να έχει λείο δάπεδο και τοίχους με λείες επιφάνειες
- (γ) Να εξαερίζεται με πέντε τουλάχιστον αλλαγές αέρα ανά ώρα
- (δ) Να έχει φωτισμό έντασης τουλάχιστον εκατό LUX
- (ε) Να συντηρείται τακτικά και να καθαρίζεται μία τουλάχιστο φορά ανά εργάσιμη ημέρα
- (στ) Να έχει τραπέζια τέτοιου μεγέθους ώστε να παρέχεται εμβαδόν τουλάχιστον ενός τετάρτου του τετραγωνικού μέτρου για κάθε πρόσωπο
- (ζ) Να έχει καθίσματα με ράχη ή έδρανα με ράχη παρέχοντα χώρο πλάτους τουλάχιστο μισού μέτρου για κάθε καθήμενο πρόσωπο.

5. Ο χώρος ανάπαυσης μπορεί να θεωρηθεί και ως αίθουσα γευμάτων.

6. Πρέπει να παρέχεται και να διατηρείται σε κατάλληλα σημεία, ευκόλως προσιτά σε όλα τα πρόσωπα στην εργασία, επαρκής παροχή καθαρού και κατάλληλου για πόση νερού.

Έγκυες Γυναίκες και Θηλάζουσες Μητέρες

1. Οι έγκυες γυναίκες και οι θηλάζουσες μητέρες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να κατακλίνονται προς ανάπαυση σε κατάλληλες συνθήκες.

Αποδυτήρια και Ερμάρια για τα Ενδύματα

1. Πρέπει να τίθενται στη διάθεση των εργοδοτούμενων κατάλληλα αποδυτήρια εφόσον αυτοί πρέπει να φορούν ειδικά ρούχα εργασίας και δεν είναι δυνατό να ζητηθεί από αυτούς, για λόγους υγιεινής ή ευπρέπειας, να αλλάζουν σε άλλο χώρο. Εφόσον δεν απαιτούνται αποδυτήρια κάθε εργοδοτούμενος πρέπει να έχει στη διάθεσή του ένα κατάλληλα διασκευασμένο χώρο για την εναπόθεση των ενδυμάτων του.

2. Τα αποδυτήρια πρέπει να είναι παρακείμενα των χώρων διευκολύνσεων καθαρισμού, να συντηρούνται κανονικά και να καθαρίζονται τακτικά.

3. Η πρόσβαση στα αποδυτήρια πρέπει να είναι ευχερής και να είναι ο χώρος τους επαρκής και εφοδιασμένος με καθίσματα.

4. Τα αποδυτήρια και οι χώροι εναπόθεσης των ενδυμάτων, σύμφωνα με την υποπαράγραφο (1) ανωτέρω, πρέπει να διαθέτουν ατομικά ερμάρια, χωρητικότητας ενός τουλάχιστον τετάρτου του κυβικού μέτρου και επαρκώς αεριζόμενα, τα οποία να επιτρέπουν σε κάθε εργοδοτούμενο να κλειδώνει τα ενδύματά του κατά τη διάρκεια της εργασίας.

5. Εάν οι συνθήκες εργασίας το απαιτούν (επικίνδυνες ουσίες, υγρασία, ρύποι) πρέπει να υπάρχουν ξεχωριστά ερμάρια για τον ιματισμό εργασίας και για την ιδιωτική περιβολή

των εργοδοτούμενων.

6. Πρέπει να υπάρχουν χωριστά αποδυτήρια για άνδρες και γυναίκες.

Χώροι Διευκολύνσεων, Καθαρισμού (Λουτρά, Νιπτήρες)-Πόσιμο Νερό

1. Κοντά στις θέσεις εργασίας και στο χώρο υγειονομικών διευκολύνσεων, πρέπει να τοποθετείται επαρκής αριθμός κατάλληλων νιπτήρων ή αυλακοειδών νιπτήρων με τρεχούμενο ζεστό και κρύο νερό. Νοείται ότι πλάτος αύλακος 0,60 μέτρα ισοδυναμεί με ένα νιπτήρα

2. Οι νιπτήρες πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με κατάλληλο σύστημα αποχέτευσης και υδροπαγίδες.

3. Ο ελάχιστος αριθμός νιπτήρων ανάλογα με τον αριθμό των εργοδοτούμενων που διακόπτουν την εργασία τους ταυτόχρονα φαίνεται στον Πίνακα 4 του Παραρτήματος Ι των παρόντων Κανονισμών.

4. Πρέπει να υπάρχουν χωριστοί νιπτήρες για άνδρες και γυναίκες.

5. Εφόσον επιβάλλεται από το είδος της δραστηριότητας ή από την υγιεινή (όπως έκθεση σε υψηλές θερμοκρασίες, μίανση του δέρματος από επικίνδυνες, ερεθιστικές ή ρυπαντικές ουσίες) πρέπει να υπάρχουν επαρκή και κατάλληλα λουτρά (ντους) στη διάθεση των εργοδοτούμενων με τρεχούμενο ζεστό και κρύο νερό.

6. Κατ' ελάχιστο πρέπει να διατίθεται ένα λουτρό ανά 6 εργοδοτούμενους που διακόπτουν την εργασία τους ταυτόχρονα.

7. Πρέπει να υπάρχουν χωριστές αίθουσες λουτρών για χρήση τους από άνδρες και γυναίκες.

8. Τα λουτρά μπορεί να είναι τύπου καταιωνιστήρα (ντους) ή τύπου σκάφης τοποθετημένα σε ιδιαίτερο θάλαμο, με επαρκείς διαστάσεις ώστε κάθε εργοδοτούμενος να μπορεί να πλένεται ανενόχλητος κάτω από κατάλληλες συνθήκες υγιεινής (εμβαδού τουλάχιστον 1 τετραγωνικού μέτρου) και με την είσοδο του καλυπτόμενη με θύρα ή κατάλληλο παραπέτασμα.

9. Ο χώρος διευκολύνσεων καθαρισμού πρέπει να εξαερίζεται με 5 τουλάχιστον αλλαγές αέρα ανά ώρα, να φωτίζεται επαρκώς (τουλάχιστον 100 LUX), να συντηρείται κανονικά και να καθαρίζεται τουλάχιστον μία φορά ανά εργάσιμη ημέρα.

10. Στο χώρο διευκολύνσεων καθαρισμού πρέπει να είναι άμεσα διαθέσιμα:

(α) Σαπούνι ή άλλο απορρυπαντικό υλικό καθαρισμού

(β) Προσόψια και ατομικά χειρόμακτρα μιας χρήσης ή άλλα κατάλληλα μέσα ξηράνσεως ή συσκευές στέγνωσης των χεριών με θερμό αέρα (μία ανά 4 ή λιγότερα πρόσωπα διακόποντα την εργασία ταυτόχρονα).

11. Στο χώρο διευκολύνσεων καθαρισμού πρέπει να υπάρχουν ειδικά δοχεία για την απόρριψη των μεταχειρισμένων χειρόμακτρων.

Χώροι Υγειονομικών Διευκολύνσεων (Αποχωρητήρια, Ουρητήρια και Νιπτήρες)

1. Οι εργοδοτούμενοι πρέπει να έχουν στη διάθεση τους κοντά στις θέσεις εργασίας, ξεχωριστούς χώρους εφοδιασμένους με επαρκή αριθμό αποχωρητηρίων και ουρητηρίων.

2. Ο ελάχιστος αριθμός αποχωρητηρίων και ουρητηρίων ανάλογα με τον αριθμό των εργοδοτουμένων φαίνεται στον Πίνακα 5 του Παραρτήματος Ι των παρόντων Κανονισμών.

3. Πρέπει να υπάρχουν χωριστά αποχωρητήρια για άνδρες και γυναίκες με κατάλληλη σήμανση.

4. Οι υγειονομικές διευκολύνσεις πρέπει να συντηρούνται κανονικά και να καθαρίζονται τουλάχιστον μια φορά ανά εργάσιμη ημέρα.

5. Κάθε ουρητήριο πρέπει να είναι εξοπλισμένο με σιφώνιο και υδροπαγίδα και μπορεί να είναι τύπου ατομικής λεκάνης με αποχέτευση και με πλάγια διαφράγματα ή κατακόρυφου εντοιχισμένου τύπου πολλαπλών στοιχείων από πορσελάνη με κοινή ή χωριστή αποχέτευση ή τύπου εντοιχισμένης πλάκας όταν η μεταξύ των διαφραγμάτων απόσταση θα είναι τουλάχιστον 0,60 μέτρα και θα ισοδυναμεί με ένα ουρητήριο.

6. Κάθε ουρητήριο που βρίσκεται εκτός του κτιρίου πρέπει να καθίσταται αθέατο με την τοποθέτηση κατάλληλου διαφράγματος.

7. Κάθε λεκάνη αποχωρητηρίου πρέπει να εγκαθίσταται σε χωριστό θαλαμίσκο αποχωρητηρίων μέσα στο χώρο των υγειονομικών διευκολύνσεων.

8. Οι λεκάνες των αποχωρητηρίων πρέπει να είναι υψηλού τύπου (βαθρωτές) ή στις περιπτώσεις που ενδείκνυται μπορεί να είναι χαμηλού τύπου.

9. Οι λεκάνες των αποχωρητηρίων πρέπει να συνδέονται με υδραυλική εγκατάσταση που να εξασφαλίζει την πλήση του όλου συστήματος με πίεση απαγορευμένης της απλής υδραυλικής εγκατάστασης με κοινό κρουνό.

10. Οι λεκάνες πρέπει να απομονώνονται με χρήση σιφωνίων, κατάλληλα αεριζόμενων για την αποφυγή σιφωνισμού αερίων και να είναι εφοδιασμένες με υδροπαγίδες.

11. Κάθε θαλαμίσκος αποχωρητηρίου πρέπει να είναι καλυμμένος και να έχει:

(α) Τοιχώματα ή διαφράγματα ύψους τουλάχιστον 1,80 μέτρα που μπορούν να αφήνουν κενό στο κάτω μέρος όχι όμως μεγαλύτερο από 0,20 μέτρα.

(β) Ιδιαίτερη θύρα ώστε ο χώρος του θαλαμίσκου να μην είναι ορατός απέξω. Από την εσωτερική πλευρά στη θύρα τοποθετείται διάταξη μανδάλωσης (π.χ. σύρτης ή κλειδαριά).

(γ) Εμβαδόν δαπέδου τουλάχιστον 1,50 μέτρα με πλάτος όχι μικρότερο από 1,10 μέτρα.

(δ) Επαρκή ποσότητα χαρτιού υγείας.

12. Κάθε χώρος υγειονομικών διευκολύνσεων πρέπει να έχει:

(α) Δάπεδα και τοίχους από αδιαπότιστα υλικά με επιφάνεια τέτοια ώστε να καθαρίζεται εύκολα.

(β) Αποχέτευση δαπέδου με υδροπαγίδα για διευκόλυνση του καθαρισμού

(γ) Θύρα εφοδιασμένη με σύστημα αυτόματης επαναφοράς (η οποία κλείνει αυτόματα με ειδικό μηχανισμό).

(δ) Παράθυρα που να ανοίγουν απευθείας προς το ύπαιθρο και επαρκή εξαερισμό τουλάχιστον πέντε εναλλαγών αέρα την ώρα. Σε περίπτωση που είναι πρακτικώς αδύνατο να υπάρχουν παράθυρα πρέπει να διασφαλίζεται ο ίδιος αριθμός εναλλαγών αέρα με τεχνητό εξαερισμό.

(ε) Φωτισμό έντασης τουλάχιστον 100 LUX.

13. Όταν ο αριθμός των θαλαμίσκων αποχωρητηρίων γυναικών είναι μεγαλύτερος από 3, ένας τουλάχιστον από αυτούς πρέπει να έχει νιπτήρα με παροχή θερμού και ψυχρού νερού.

14. Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 13 ανωτέρω, μέσα στο χώρο των υγειονομικών διευκολύνσεων πρέπει να υπάρχουν διευκολύνσεις καθαρισμού (νιπτήρες) ο αριθμός των οποίων καθορίζεται στον Πίνακα 4 του Παραρτήματος Ι, εκτός εάν οι διευκολύνσεις αυτές ευρίσκονται σε δωμάτιο άμεσα παρακείμενο του χώρου αυτού.

15. Κάθε θαλαμίσκος αποχωρητηρίου πρέπει να εφοδιάζεται με καλυπτόμενο δοχείο απορριμμάτων.

16. Απαγορεύεται η απευθείας επικοινωνία των χώρων υγειονομικών διευκολύνσεων με οποιαδήποτε αίθουσα εργασίας. Η επικοινωνία αυτή πρέπει να γίνεται μόνο μέσω διαδρόμων, προθαλάμων ή αυλών.

Υλικό Πρώτων Βοηθειών

1. Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένο με τέτοιο εξοπλισμό, υλικό πρώτων βοηθειών και διευκολύνσεις και άλλα μέσα, επαρκή και κατάλληλα αναλόγως των περιστάσεων, ώστε να υπάρχει δυνατότητα παροχής πρώτων βοηθειών στα εργοδοτούμενα πρόσωπα αν τραυματιστούν ή ασθενήσουν στην εργασία.
2. Το υλικό πρώτων βοηθειών πρέπει να φέρει κατάλληλη σήμανση σύμφωνα με τους περί Ελάχιστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000 και η πρόσβαση σε αυτό να είναι ευχερής.

Μειονεκτούντα Πρόσωπα στην Εργασία

Οι χώροι εργασίας πρέπει να είναι διαρρυθμισμένοι έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, οι ειδικές ανάγκες των μειονεκτούντων προσώπων στην εργασία. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται, ιδίως, για τις θύρες, τους διαδρόμους επικοινωνίας, τα κλιμακοστάσια, τα λουτρά (ντους), τους νιπτήρες, τα αποχωρητήρια και τις θέσεις εργασίας που χρησιμοποιούνται ή καταλαμβάνονται απευθείας από τα μειονεκτούντα πρόσωπα στην εργασία.

Κυκλοφορία Πεζών και Οχημάτων

Οι εξωτερικοί και εσωτερικοί χώροι εργασίας πρέπει να διευθετούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η κυκλοφορία των πεζών και των οχημάτων να μπορεί να γίνεται κατά ασφαλή τρόπο.

Εξωτερικοί Χώροι Εργασίας (Ιδιαίτερες Διατάξεις)

Εφόσον πρόσωπα στην εργασία απασχολούνται σε θέσεις εργασίας στο ύπαιθρο, αυτές οι θέσεις εργασίας πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να διευθετούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε τα πρόσωπα αυτά:

- (α) Να προστατεύονται από τις ατμοσφαιρικές επιρροές και, εάν χρειάζεται, από την πτώση αντικειμένων
- (β) Να μην είναι εκτεθειμένα με επιβλαβή ηχητικά επίπεδα ούτε σε επιβλαβή εξωτερική επίδραση (π.χ. αέρια, ατμούς, σκόνη)
- (γ) Να μπορούν να απομακρυνθούν γρήγορα από τη θέση εργασίας του σε περίπτωση κινδύνου ή να μπορούν να λάβουν γρήγορα βοήθεια
- (δ) Να μην κινδυνεύουν να γλιστρήσουν ή να πέσουν.

Κυριότερες Πρόνοιες των Κανονισμών Περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας (Χρησιμοποίηση Κατά την Εργασία Εξοπλισμού Εργασίας) (Κ.Δ.Π. 444/2001)

Βασικές Έννοιες

«αρμόδιο πρόσωπο» σημαίνει κάθε πρόσωπο το οποίο κατέχει την απαιτούμενη πείρα και γνώσεις για την ασφαλή διεξαγωγή, έλεγχο και επιθεώρηση της υπό εκτέλεση εργασίας.

«εκτεθειμένος εργοδοτούμενος» σημαίνει κάθε εργοδοτούμενο που βρίσκεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει σε επικίνδυνη ζώνη.

«εξοπλισμός εργασίας» σημαίνει κάθε μηχανή, συσκευή, εργαλείο ή εγκατάσταση που χρησιμοποιείται κατά την εργασία.

«επικίνδυνη ζώνη» σημαίνει κάθε ζώνη εντός ή/και πέριξ του εξοπλισμού εργασίας στην οποία η παρουσία ενός εκτεθειμένου εργοδοτούμενου δημιουργεί, για το άτομο αυτό, κίνδυνο όσον αφορά την ασφάλεια ή την υγεία του.

«κατευθυνόμενο φορτίο» σημαίνει το φορτίο το οποίο κινείται σε καθορισμένη τροχιά.

«χειριστής» σημαίνει το εργοδοτούμενο που είναι επιφορτισμένος με τη χρήση εξοπλισμού εργασίας.

«χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας» σημαίνει κάθε δραστηριότητα σχετική με τον εξοπλισμό εργασίας, όπως η θέση σε λειτουργία ή εκτός λειτουργίας, η χρήση, η μεταφορά, η επισκευή, η μετατροπή, ο προληπτικός έλεγχος και η συντήρηση, συμπεριλαμβανομένου και του καθαρισμού.

Γενικές Υποχρεώσεις Εργοδοτών

1. Ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε ο εξοπλισμός εργασίας που τίθεται στη διάθεση των εργοδοτουμένων μέσα στην επιχείρηση ή/και στην εγκατάσταση, να είναι κατάλληλος για την προς εκτέλεση εργασία ή κατάλληλα προσαρμοσμένος προς το σκοπό αυτό, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των εργοδοτουμένων κατά τη χρησιμοποίησή του.
2. Κατά την επιλογή του εξοπλισμού εργασίας που πρόκειται να χρησιμοποιήσει, ο

εργοδότης λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες και τα ειδικά χαρακτηριστικά της εργασίας και τους κινδύνους που υπάρχουν στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση, ιδίως στις θέσεις εργασίας, για την ασφάλεια και την υγεία των εργοδοτούμενων καθώς και τους κινδύνους που ενδέχεται να προστεθούν λόγω της χρησιμοποίησης του εν λόγω εξοπλισμού εργασίας.

3. Όταν δεν είναι δυνατό να εξασφαλιστεί πλήρως, κατά τον τρόπο αυτό, η ασφάλεια και η υγεία των εργοδοτούμενων ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να περιορίσει τους κινδύνους στο ελάχιστο.

Κανόνες Σχετικά με τον Εξοπλισμό Εργασίας

1. Ο εργοδότης οφείλει να προμηθεύεται ή/και να χρησιμοποιεί εξοπλισμό εργασίας ο οποίος εάν τίθεται για πρώτη φορά στη διάθεση των εργοδοτούμενων μετά την έναρξη ισχύος των Κανονισμών πρέπει να ανταποκρίνεται:

(α) Στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

(β) Στις ελάχιστες προδιαγραφές που προβλέπονται στο Παράρτημα Ι.

2. Ο εργοδότης που προμηθεύτηκε ή/και χρησιμοποιεί εξοπλισμό εργασίας πριν την έναρξη ισχύος των Κανονισμών πρέπει να τον προσαρμόσει με τις ελάχιστες προδιαγραφές που προβλέπονται στο Παράρτημα Ι.

3. Ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε ο εξοπλισμός εργασίας, καθ' όλη τη διάρκεια χρησιμοποίησης του, με την κατάλληλη συντήρηση, να διατηρείται σε επίπεδο τέτοιο ώστε να ανταποκρίνεται στις διατάξεις των Κανονισμών.

4. Ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε κατά τη χρησιμοποίηση των εξοπλισμών εργασίας να επιτυγχάνεται βαθμός ασφάλειας αντίστοιχος προς τους στόχους που θέτουν οι διατάξεις του Παραρτήματος ΙΙ.

Έλεγχοι των Εξοπλισμών Εργασίας

1. Ο εργοδότης μεριμνά ώστε οι εξοπλισμοί εργασίας, των οποίων η ασφάλεια εξαρτάται από τις συνθήκες εγκατάστασης να υποβάλλονται:

(α) Σε αρχικό έλεγχο (μετά την εγκατάσταση και πριν τεθούν σε λειτουργία για πρώτη φορά), και

(β) Σε έλεγχο μετά από κάθε συναρμολόγησή τους σε άλλο τόπο ή σε νέα θέση,

ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή εγκατάσταση και η καλή λειτουργία αυτών των εξοπλισμών εργασίας. Ως συνθήκες εγκατάστασης από τις οποίες πιθανόν να εξαρτάται η ασφάλεια

νοούνται ενδεικτικά η έδραση, η συναρμολόγηση, η σύνδεση με πηγές ενέργειας, η συνεργασία με άλλους εξοπλισμούς εργασίας.

2. Ο εργοδότης μεριμνά ώστε στους εξοπλισμούς εργασίας τους υποκείμενους σε επιδράσεις που προξενούν φθορές ικανές να οδηγήσουν σε επικίνδυνες καταστάσεις, να διενεργούνται:

(α) Περιοδικοί έλεγχοι και, ενδεχομένως, περιοδικές δοκιμές, και

(β) έκτακτοι έλεγχοι, κάθε φορά που σημειώνονται έκτακτα γεγονότα που ενδέχεται να έχουν βλαβερές συνέπειες στην ασφάλεια του εξοπλισμού εργασίας, όπως μετατροπές, ατυχήματα, φυσικά φαινόμενα, μακρές περίοδοι αχρησίας,

ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση των προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας, καθώς και η έγκαιρη διάγνωση και αποκατάσταση των φθορών αυτών. Ως επιδράσεις οι οποίες είναι πιθανόν να προξενήσουν φθορές ικανές να οδηγήσουν σε επικίνδυνες καταστάσεις νοούνται ενδεικτικά οι υψηλές μηχανικές καταπονήσεις και οι καταπονήσεις εξαιτίας φυσικών ή χημικών παραγόντων.

3. Οι έλεγχοι και οι δοκιμές, πραγματοποιούνται από αρμόδια πρόσωπα και γίνονται, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή και τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης. Τα αρμόδια πρόσωπα μετά από κάθε έλεγχο ή/και δοκιμή εκδίδουν βεβαίωση στην οποία βεβαιώνουν ότι οι εξοπλισμοί αυτοί μπορούν να λειτουργήσουν με ασφάλεια ή εισηγούνται τα αναγκαία μέτρα για τη βελτίωση των επιπέδων ασφάλειας ή απαγορεύουν τη χρήση του εξοπλισμού εργασίας.

4. Τα αποτελέσματα των ελέγχων και δοκιμών:

(α) Καταχωρούνται με λεπτομέρειες στο αρχείο συντήρησης των εξοπλισμών εργασίας της επιχείρησης ή στο ειδικό βιβλίο συντήρησης εφόσον προβλέπεται

(β) Τίθενται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής

(γ) Φυλάσσονται επί 10 τουλάχιστον χρόνια.

5. Όταν οι εξοπλισμοί εργασίας χρησιμοποιούνται εκτός της επιχείρησης πρέπει να συνοδεύονται από υλική απόδειξη της διενέργειας του τελευταίου ελέγχου και εφόσον προβλέπεται, της τελευταίας δοκιμής.

Εξοπλισμός Εργασίας με Ειδικό Κίνδυνο

Όταν η χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας ενδέχεται να παρουσιάσει ειδικό κίνδυνο για την ασφάλεια ή την υγεία των εργοδοτούμενων, ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε:

(α) Ο εξοπλισμός εργασίας να χρησιμοποιείται μόνο από τους εργοδοτούμενους στους οποίους έχει ανατεθεί η χρήση αυτή.

(β) Οι εργασίες επισκευής, μετατροπής και συντήρησης (προληπτικής και συνήθους) του

εξοπλισμού, να εκτελούνται από εργοδοτούμενους που έχουν ειδική αρμοδιότητα για τον σκοπό αυτό.

Εργονομία και Υγεία Κατά την Εργασία

Η θέση εργασίας και η στάση των εργοδοτούμενων όταν χρησιμοποιούν τον εξοπλισμό εργασίας, καθώς και οι αρχές της εργονομίας, πρέπει να λαμβάνονται πλήρως υπόψη από τον εργοδότη.

Ενημέρωση των Εργοδοτούμενων

1. Ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε οι εργοδοτούμενοι στην επιχείρηση να έχουν στη διάθεσή τους τις κατάλληλες πληροφορίες και, ενδεχομένως, οδηγίες χρήσης σχετικά με τον εξοπλισμό εργασίας που χρησιμοποιείται κατά την εργασία.
2. Οι πληροφορίες και οι οδηγίες χρήσης πρέπει να περιέχουν τουλάχιστον ενδείξεις σε θέματα ασφάλειας και υγείας σχετικά με:
 - (α) Τις συνθήκες χρήσης του εξοπλισμού εργασίας,
 - (β) Τις προβλεπτέες έκτακτες καταστάσεις,
 - (γ) Τα συμπεράσματα που συνάγονται, ενδεχομένως, από την πείρα που έχει αποκτηθεί κατά τη χρήση του εξοπλισμού εργασίας.
3. Οι εργοδοτούμενοι πρέπει να καταστούν προσεκτικοί για τους κινδύνους που τους αφορούν, για τον εξοπλισμό εργασίας που υπάρχει στο άμεσο εργασιακό τους περιβάλλον και για τις τροποποιήσεις που τους αφορούν, στο μέτρο που οι τροποποιήσεις αυτές επιδρούν στον εξοπλισμό εργασίας που βρίσκεται στο άμεσο εργασιακό περιβάλλον των εργοδοτούμενων, έστω και αν δε χρησιμοποιείται άμεσα από αυτούς.
4. Οι πληροφορίες και οι οδηγίες χρήσης πρέπει να είναι κατανοητές για τους ενδιαφερόμενους εργοδοτούμενους.

Εκπαίδευση των Εργοδοτούμενων

Ο εργοδότης πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε οι εργοδοτούμενοι στους οποίους έχει ανατεθεί η χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας να λαμβάνουν επαρκή σχετική εκπαίδευση, ακόμη και για τους κινδύνους που ενέχει, ενδεχομένως, η χρησιμοποίησή του.

Διαβουλεύσεις και Συμμετοχή των Εργοδοτούμενων

Η διαβούλευση με τους εργοδοτούμενους ή/και τους εκπροσώπους τους και η συμμετοχή αυτών γίνονται στα πλαίσια των ζητημάτων που καλύπτουν οι Κανονισμοί και τα Παραρτήματα τους.

Υποχρεώσεις Αυτοεργοδοτούμενων

Οι υποχρεώσεις των εργοδοτών που προβλέπονται στους Κανονισμούς ισχύουν αναλογικά και για τους αυτοεργοδοτούμενους εφόσον υφίσταται ο αντίστοιχος κίνδυνος για το συγκεκριμένο εξοπλισμό εργασίας.

Έναρξη Ισχύος

Οι Κανονισμοί τέθηκαν σε ισχύ στις 10 Νοεμβρίου, 2001.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ελάχιστες Προδιαγραφές Ασφάλειας και Υγείας για τους Εξοπλισμούς Εργασίας

Προκαταρκτική παρατήρηση.

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν Παράρτημα ισχύουν στα πλαίσια της τήρησης των διατάξεων των παρόντων Κανονισμών και εφόσον υφίσταται ο αντίστοιχος κίνδυνος για το συγκεκριμένο εξοπλισμό εργασίας.

Γενικές ελάχιστες προδιαγραφές που ισχύουν για τον εξοπλισμό εργασίας.

1.(α) Τα συστήματα χειρισμού κάθε εξοπλισμού εργασίας που επηρεάζουν την ασφάλεια θα πρέπει να είναι σαφώς ορατά και αναγνωρίσιμα και ενδεχομένως, να φέρουν κατάλληλη σήμανση.

(β) Τα συστήματα χειρισμού πρέπει να είναι τοποθετημένα έξω από επικίνδυνες ζώνες εκτός από ορισμένα συστήματα χειρισμού, εφόσον απαιτείται, και με τρόπο ώστε ο χειρισμός τους να μην μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετους κινδύνους. Δεν πρέπει να δημιουργούν κινδύνους λόγω ακούσιων χειρισμών.

(γ) Εάν χρειάζεται, ο χειριστής θα πρέπει να μπορεί, από την κύρια θέση χειρισμού, να βεβαιώνεται ότι δεν υπάρχουν εκτεθειμένα άτομα στις επικίνδυνες ζώνες. Εάν αυτό είναι αδύνατο, κάθε φορά που ο εξοπλισμός τίθεται σε λειτουργία θα πρέπει να προηγείται αυτομάτως ένα ασφαλές σύστημα όπως ένα ηχητικό ή/και οπτικό προειδοποιητικό σήμα.

Ο εκτεθειμένος εργοδοτούμενος θα πρέπει να έχει το χρόνο ή/και τα μέσα να αποφύγει ταχέως τους κινδύνους που δημιουργεί η εκκίνηση ή/και η παύση λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας.

(δ) Τα συστήματα χειρισμού πρέπει να είναι ασφαλή και κατά την επιλογή τους να λαμβάνονται υπόψη οι βλάβες, οι διαταραχές και οι πιέσεις που είναι προβλεπτές στο πλαίσιο της σχεδιαζόμενης χρησιμοποίησής τους.

2. Η θέση σε λειτουργία εξοπλισμού εργασίας πρέπει να μπορεί να πραγματοποιείται μόνο με εκούσιο χειρισμό ενός συστήματος χειρισμού το οποίο προβλέπεται για το σκοπό αυτό.

Το ίδιο ισχύει:

(α) Για την εκ νέου θέση σε λειτουργία του εξοπλισμού μετά από διακοπή, για οποιοδήποτε λόγο,

(β) Για την εντολή μιας σημαντικής τροποποίησης των συνθηκών λειτουργίας (π.χ. ταχύτητα, πίεση κλπ.),

εκτός εάν αυτή η εκ νέου θέση σε λειτουργία ή η τροποποίηση δεν παρουσιάζει κανένα κίνδυνο για τους εκτεθειμένους εργοδοτούμενους. Αυτή η απαίτηση δεν αφορά την εκ νέου θέση σε λειτουργία ή την τροποποίηση των συνθηκών λειτουργίας που προκύπτουν από την κανονική πορεία ενός αυτόματου κύκλου.

3.(α) Κάθε εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένος με σύστημα χειρισμού που να επιτρέπει τη γενική διακοπή της λειτουργίας του υπό ασφαλείς συνθήκες.

(β) Κάθε θέση εργασίας πρέπει να είναι εξοπλισμένη με σύστημα χειρισμού που να επιτρέπει τη διακοπή της λειτουργίας, ανάλογα με τους υφισταμένους κινδύνους, είτε ολόκληρου του εξοπλισμού εργασίας είτε μόνο ενός μέρους του, έτσι ώστε ο εξοπλισμός να είναι σε ασφαλή κατάσταση. Η εντολή διακοπής της λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας πρέπει να έχει προτεραιότητα έναντι των εντολών της θέσης σε λειτουργία. Μετά τη διακοπή της λειτουργίας του εξοπλισμού ή των επικίνδυνων μερών του, πρέπει να διακόπτεται η παροχή ενέργειας των αντίστοιχων οργάνων θέσης σε λειτουργία.

4. Ο εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένος με διάταξη επείγουσας διακοπής της λειτουργίας, εάν αυτό ενδείκνυται, και αναλόγως των κινδύνων που δημιουργεί η λειτουργία του και του χρόνου που χρειάζεται κανονικά η διακοπή της.

5.(α) Ο εξοπλισμός εργασίας που δημιουργεί κινδύνους από αναθυμιάσεις ή εκτόξευση αντικειμένων πρέπει να είναι εφοδιασμένος με κατάλληλες διατάξεις ασφαλείας που αντιστοιχούν στους κινδύνους αυτούς.

(β) Ο εξοπλισμός εργασίας που δημιουργεί κινδύνους από αναθυμιάσεις αερίων, ατμών ή υγρών ή από εκπομπές σκόνης πρέπει να είναι εφοδιασμένος με κατάλληλες διατάξεις κατακράτησης ή/και απαγωγής κοντά στην πηγή των σχετικών κινδύνων.

6. Η ευστάθεια του εξοπλισμού εργασίας και των στοιχείων του πρέπει να εξασφαλίζεται με πάκτωση ή με άλλα μέσα εάν αυτό είναι αναγκαίο για την ασφάλεια ή την υγεία των εργοδοτούμενων.

7. Εφόσον υπάρχουν πιθανότητες διάρρηξης ή θραύσης στοιχείων εξοπλισμού εργασίας, που ενδέχεται να δημιουργήσουν σημαντικό κίνδυνο για την ασφάλεια ή την υγεία των εργοδοτούμενων, πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα.

8.(α) Εάν τα κινητά στοιχεία εξοπλισμού εργασίας παρουσιάζουν κινδύνους μηχανικής επαφής που μπορεί να προκαλέσουν ατυχήματα, πρέπει να είναι εφοδιασμένα με προφυλακτήρες ή συστήματα που να εμποδίζουν την πρόσβαση στις επικίνδυνες ζώνες ή να σταματούν τις κινήσεις επικίνδυνων στοιχείων πριν την πρόσβαση στις επικίνδυνες ζώνες.

(β) Οι προφυλακτήρες και τα συστήματα προστασίας:

(i) Πρέπει να είναι ανθεκτικής κατασκευής,

(ii) Δεν πρέπει να προκαλούν πρόσθετους κινδύνους,

(iii) Δεν πρέπει να μπορούν να παρακαμφθούν ή να αχρηστευθούν εύκολα,

(iv) Πρέπει να ευρίσκονται σε επαρκή απόσταση από την επικίνδυνη ζώνη,

(v) Δεν πρέπει να περιορίζουν περισσότερο από ότι χρειάζεται την παρατήρηση του κύκλου εργασίας,

(vi) Πρέπει να επιτρέπουν τις απαραίτητες επεμβάσεις για την τοποθέτηση ή/και την αντικατάσταση των στοιχείων καθώς και την εκτέλεση εργασιών συντήρησης.

Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να επιτρέπουν την πρόσβαση μόνο στον τομέα όπου πρέπει να εκτελεσθεί η εργασία και, εάν είναι δυνατό, χωρίς να χρειαστεί αποσυναρμολόγηση του προφυλακτήρα ή του συστήματος προστασίας.

9. Οι περιοχές και τα σημεία όπου γίνεται εργασία ή συντήρηση εξοπλισμού εργασίας, πρέπει να φωτίζονται κατάλληλα ανάλογα με τις προς τις εκτέλεση εργασίες.

10. Τα μέρη του εξοπλισμού εργασίας που βρίσκονται σε υψηλή ή πολύ χαμηλή θερμοκρασία πρέπει, εφόσον χρειάζεται να προστατεύονται ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος επαφής ή προσέγγισης των εργοδοτούμενων με αυτά.

11. Τα συστήματα συναγερμού του εξοπλισμού εργασίας πρέπει να είναι ευχερώς αισθητά και σαφώς κατανοητά.

12. Ο εξοπλισμός εργασίας δεν μπορεί να χρησιμοποιείται παρά μόνο για εργασίες και υπό συνθήκες για τις οποίες είναι κατάλληλος.

13.(α) Οι εργασίες συντήρησης πρέπει να μπορούν να εκτελούνται ενόσω έχει διακοπεί η λειτουργία του εξοπλισμού εργασίας. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, πρέπει να μπορούν να λαμβάνονται τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα για την εκτέλεση των εργασιών αυτών ή οι εργασίες αυτές πρέπει να μπορούν να γίνονται έξω από τις επικίνδυνες ζώνες.

(β) Το «βιβλιάριο συντήρησης» (προγραμματισμένης προληπτικής συντήρησης, συνήθους συντήρησης και επισκευών) κάθε εξοπλισμού που διαθέτει τέτοιο βιβλιάριο, πρέπει να τηρείται ενημερωμένο.

14.(α) Κάθε εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένος με σαφώς αναγνωρίσιμα συστήματα που να επιτρέπουν την απομόνωση από καθεμία από τις πηγές ενέργειας του.

(β) Η επανασύνδεση προϋποθέτει την ανυπαρξία κινδύνου για τους ενδιαφερόμενους εργοδοτούμενους.

15. Ο εξοπλισμός εργασίας πρέπει να φέρει τις απαραίτητες για την ασφάλεια των εργοδοτούμενων προειδοποιητικές ενδείξεις και σημάνσεις.

16. Για την εκτέλεση των εργασιών παραγωγής, ρύθμισης και συντήρησης του εξοπλισμού εργασίας, οι εργοδοτούμενοι πρέπει να έχουν ασφαλή πρόσβαση και παραμονή σε όλα τα σημεία όπου χρειάζεται.

17. Κάθε εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι κατάλληλος ώστε να προστατεύονται οι εργοδοτούμενοι από τους κινδύνους πυρκαγιάς ή υπερθέρμανσης του εξοπλισμού ή από τους κινδύνους εκπομπής αερίων, σκόνης, υγρών, ατμών ή άλλων ουσιών που παράγονται, χρησιμοποιούνται ή αποθηκεύονται μέσα στον εξοπλισμό αυτό.

18. Κάθε εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι κατάλληλος ώστε να προλαμβάνονται οι κίνδυνοι έκρηξης του εξοπλισμού ή ουσιών που παράγονται, χρησιμοποιούνται ή αποθηκεύονται μέσα στον εξοπλισμό αυτό.

19. Κάθε εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι κατάλληλος ώστε να προστατεύονται οι εκτεθειμένοι εργοδοτούμενοι από τους κινδύνους άμεσης ή έμμεσης επαφής με τον ηλεκτρισμό.

Συμπληρωματικές ελάχιστες προδιαγραφές που ισχύουν για ειδικούς εξοπλισμούς εργασίας.

A. Ελάχιστες προδιαγραφές για τους κινητούς εξοπλισμούς εργασίας, αυτοκινούμενους ή μη.

1. Οι εξοπλισμοί εργασίας σε φερόμενο εργοδοτούμενο πρέπει να είναι διαρρυθμισμένοι έτσι ώστε να μειώνονται οι κίνδυνοι για τον εργοδοτούμενο κατά τη μετακίνηση.

Στους κινδύνους αυτούς συμπεριλαμβάνεται ο κίνδυνος επαφής ή παγίδευσης του εργοδοτούμενου στους τροχούς ή στις ερπίστρες.

2. Όταν η αιφνίδια εμπλοκή των στοιχείων μετάδοσης της ενέργειας μεταξύ ενός κινητού εξοπλισμού εργασίας και των εξαρτημάτων ή/και των ρυμουλκούμενων του, ενδέχεται να δημιουργήσει συγκριμένους κινδύνους, αυτός ο εξοπλισμός εργασίας πρέπει να είναι εφοδιασμένος ή διευθετημένος κατά τρόπον ώστε να εμποδίζεται η εμπλοκή των στοιχείων μετάδοσης ενέργειας. Σε περίπτωση που είναι αδύνατη η αποφυγή μιας τέτοιας εμπλοκής, πρέπει να λαμβάνεται κάθε δυνατό μέτρο για την αποφυγή βλαβερών συνεπειών για τους εργοδοτούμενους.

3. Εάν τα στοιχεία μετάδοσης ενέργειας μεταξύ κινητών εξοπλισμών εργασίας κινδυνεύουν να ρυπανθούν και να φθαρούν συρόμενα το έδαφος ή στο δάπεδο, πρέπει να προβλέπονται θέσεις στερέωσης.

4. (α) Οι κινητοί εξοπλισμοί εργασίας με φερόμενο εργοδοτούμενο πρέπει, υπό πραγματικές συνθήκες χρησιμοποίησης να περιορίζουν τους κινδύνους που προέρχονται από ενδεχόμενη μερική ή ολική ανατροπή του εξοπλισμού εργασίας:

(i) Είτε χάρη σε ένα σύστημα προστασίας που εμποδίζει τον εξοπλισμό εργασίας να ανατραπεί περισσότερο από ένα τεταρτοκύκλιο.

(ii) Είτε χάρη σε ένα σύστημα που εξασφαλίζει επαρκή χώρο γύρω από το φερόμενο εργοδοτούμενο σε περίπτωση που η κίνηση συνεχιστεί πέρα από ένα τεταρτοκύκλιο.

(iii) Είτε χάρη σε οποιοδήποτε άλλο μηχανισμό ισοδύναμου αποτελέσματος.

(β) Τα προστατευτικά συστήματα μπορούν να αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του εξοπλισμού εργασίας.

(γ) Τα προστατευτικά συστήματα δεν απαιτούνται όταν ο εξοπλισμός εργασίας είναι σταθεροποιημένος κατά τη διάρκεια της χρήσης ή όταν η μερική ή ολική ανατροπή του εξοπλισμού εργασίας είναι ως εκ του σχεδιασμού του αδύνατη.

(δ) Εάν σε περίπτωση μερικής ή ολικής ανατροπής, υφίσταται κίνδυνος συνθλίβης του φερόμενου εργοδοτούμενου μεταξύ τμημάτων του εξοπλισμού εργασίας και του εδάφους, πρέπει να εγκαθίσταται σύστημα συγκράτησης του φερόμενου εργοδοτούμενου.

5. Τα περνοφόρα ανυψωτικά μηχανήματα που φέρουν έναν ή περισσότερους εργοδοτούμενους πρέπει να διευθετούνται ή εξοπλίζονται έτσι ώστε να περιορίζονται οι κίνδυνοι ανατροπής τους, παραδείγματος χάριν:

(i) Είτε με την εγκατάσταση θαλάμου για τον οδηγό.

(ii) Είτε με σύστημα που να εμποδίζει τυχόν ανατροπή του περνοφόρου ανυψωτικού μηχανήματος.

(iii) Είτε με σύστημα που να εγγυάται ότι σε περίπτωση ανατροπής του περνοφόρου ανυψωτικού μηχανήματος μεταξύ τους εδάφους και ορισμένων τμημάτων του μηχανήματος παραμένει επαρκής χώρος για το φερόμενο εργοδοτούμενο.

(iv) Είτε με σύστημα που να συγκρατεί τον εργοδοτούμενο στο κάθισμα του οδηγού, ώστε να μην αναρπαγεί από τμήματα του περνοφόρου ανυψωτικού μηχανήματος σε

περίπτωση ανατροπής του.

6. Οι αυτοκινούμενοι κινητοί εξοπλισμοί εργασίας, η μετακίνηση των οποίων μπορεί να συνεπάγεται κινδύνους για τους εργοδοτούμενους, πρέπει να πληρούν τους ακόλουθους όρους:

(α) Πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με μέσα που δεν επιτρέπουν να τίθενται σε κίνηση από μη εξουσιοδοτημένα άτομα.

(β) Πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλα μέσα που να μειώνουν τις συνέπειες μιας ενδεχόμενης σύγκρουσης σε περίπτωση ταυτόχρονης κίνησης πολλών εξοπλισμών εργασίας επί τροχιών.

(γ) Πρέπει να εφοδιασμένοι με διάταξη πέδησης και στάσης, και εφόσον απαιτείται για λόγους ασφάλειας η πέδηση και η στάση πρέπει να επιτυγχάνονται από εφεδρικό σύστημα με ενεργοποίηση από ευπρόσιτα χειριστήρια ή από αυτόματα συστήματα σε περίπτωση βλάβης του κύριου συστήματος.

(δ) Όταν το άμεσο οπτικό πεδίο του οδηγού είναι ανεπαρκές από άποψη ασφάλειας πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλες βοηθητικές διατάξεις που βελτιώνουν την ορατότητα.

(ε) Εάν προορίζονται για χρήση κατά τη διάρκεια της νύκτας ή σε σκοτεινούς χώρους, πρέπει να φέρουν σύστημα φωτισμού προσαρμοσμένο στην εργασία που πρόκειται να εκτελεσθεί, παράλληλα δε να εγγυώνται επαρκή ασφάλεια για τους εργοδοτούμενους.

(στ) Εάν συνεπάγονται αυτοί καθ' εαυτοί ή λόγω των ρυμουλκούμενων ή/και των φορτίων τους, κίνδυνο πυρκαγιάς που ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο τους εργοδοτούμενους, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλο πυροσβεστικό εξοπλισμό, εφόσον δεν υπάρχει ήδη τέτοιος εξοπλισμός αρκετά κοντά στο χώρο χρησιμοποίησης.

(ζ) Εάν λειτουργούν με τηλεχειρισμό, πρέπει να σταματούν αυτόματα μόλις εξέλθουν από το πεδίο ελέγχου.

(η) Εάν λειτουργούν με τηλεχειρισμό και ενδέχεται, υπό κανονικές συνθήκες χρήσης, να κτυπήσουν ή να παγιδεύσουν εργοδοτούμενους, πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με συστήματα προστασίας των εργοδοτούμενων από τους κινδύνους αυτούς, εκτός αν έχουν εγκατασταθεί άλλες κατάλληλες διατάξεις που ελέγχουν τον κίνδυνο πρόσκρουσης.

B. Ελάχιστες προδιαγραφές που ισχύουν για τους εξοπλισμούς εργασίας που χρησιμοποιούνται για ανύψωση φορτίων.

1. Εάν οι εξοπλισμοί εργασίας που χρησιμοποιούνται για ανύψωση φορτίων είναι εγκατεστημένοι μόνιμα, η στερεότητα και η σταθερότητα τους κατά τη χρήση πρέπει να εξασφαλίζονται, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των προς ανύψωση φορτίων και των πιέσεων που συνεπάγονται τα φορτία αυτά στα σημεία στήριξης ή στερέωσης στις δομές.

2.(α) Τα μηχανήματα ανύψωσης φορτίων πρέπει να φέρουν ευδιάκριτη ένδειξη του ονομαστικού τους φορτίου και ενδεχομένως, πινακίδα φορτίου στην οποία αναγράφεται το ονομαστικό φορτίο για κάθε συσχηματισμό του μηχανήματος.

(β) Τα εξαρτήματα ανύψωσης πρέπει να φέρουν σήμανση έτσι ώστε να είναι δυνατό να εντοπίζονται τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά για την ασφαλή χρησιμοποίησή τους.

(γ) Εάν ο εξοπλισμός εργασίας δεν προορίζεται για ανύψωση εργοδοτούμενων και υπάρχει πιθανότητα σύγχυσης, πρέπει να αναρτώνται εμφανώς κατάλληλα σήματα.

3. Οι μονίμως εγκατεστημένοι εξοπλισμοί εργασίας πρέπει να είναι εγκατεστημένου κατά τρόπο ώστε να περιορίζονται οι κίνδυνοι:

(α) Πρόσκρουσης των φορτίων σε εργοδοτούμενους.

(β) Μη ηθελημένης επικίνδυνης απόκλισης των φορτίων ή ελεύθερης πτώσης τους, ή

(γ) Μη ηθελημένης απαγκίστρωσης των φορτίων.

4.(α) Τα μηχανήματα ανύψωσης ή μετακίνησης εργοδοτούμενων πρέπει να είναι κατάλληλα ώστε:

(i) Να αποφεύγεται ο κίνδυνος πτώσης του θαλαμίσκου, εάν υπάρχει, μέσω κατάλληλων διατάξεων.

(ii) Να αποφεύγεται ο κίνδυνος πτώσης του χρήστη από το θαλαμίσκο, εάν υπάρχει, μέσω κατάλληλων διατάξεων.

(iii) Να αποφεύγεται ο κίνδυνος συνθλιβής, σφηνώματος ή πρόσκρουσης του χρήστη, ιδίως λόγω ακούσιας επαφής με αντικείμενα.

(iv) Να διασφαλίζεται η ασφάλεια των εργοδοτούμενων που σε περίπτωση ατυχήματος εγκλωβίζονται στο θαλαμίσκο και να είναι δυνατή η απελευθέρωσή τους.

(β) Εάν για λόγους εγγενείς της τοποθεσίας και της διαφοράς στάθμης, οι κίνδυνοι δεν είναι δυνατό να αποφευχθούν με χρήση οποιασδήποτε διάταξης ασφαλείας, πρέπει να εγκαθίσταται ένα συρματόσχοινο ανάρτησης υψηλού συντελεστή ασφαλείας και να ελέγχεται η καλή του κατάσταση καθημερινά, καθόλες τις εργάσιμες ημέρες

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Διατάξεις για την Χρησιμοποίηση των Εξοπλισμών Εργασίας

Προκαταρκτική παρατήρηση.

Οι διατάξεις του παρόντος Παραρτήματος εφαρμόζονται στα πλαίσια των διατάξεων των παρόντων Κανονισμών και εφόσον ο αντίστοιχος κίνδυνος υπάρχει για το συγκεκριμένο εξοπλισμό εργασίας.

Γενικές διατάξεις που ισχύουν για όλους τους εξοπλισμούς εργασίας.

1. Οι εξοπλισμοί εργασίας πρέπει να εγκαθίστανται, να διευθετούνται και να χρησιμοποιούνται κατά τρόπο ώστε να μειώνεται ο κίνδυνος για τους χρήστες του εξοπλισμού εργασίας και τους λοιπούς εργοδοτούμενους π.χ. φροντίζοντας να υπάρχει ελεύθερος χώρος μεταξύ των κινητών τους στοιχείων και των σταθερών ή κινητών στοιχείων που τα περιβάλλουν και όλες οι μορφές ενέργειας ή οι ουσίες που χρησιμοποιούνται ή παράγονται να μπορούν να διοχετεύονται ή/και να απομακρύνονται με ασφάλεια.
2. Η συναρμολόγηση και η αποσυναρμολόγηση των εξοπλισμών εργασίας πρέπει να πραγματοποιούνται με ασφάλεια, ιδίως με τήρηση των τυχόν οδηγιών του κατασκευαστή.
3. Οι εξοπλισμοί εργασίας που κατά την χρησιμοποίησή τους κινδυνεύουν να πληγούν από κεραυνό πρέπει να προστατεύονται με κατάλληλες διατάξεις ή μέτρα από τις συνέπειες της κεραυνοπληξίας.

Διατάξεις για τη χρησιμοποίηση κινητών εξοπλισμών εργασίας, αυτοκινούμενων ή μη.

1. Η οδήγηση αυτοκινούμενων εξοπλισμών εργασίας επιτρέπεται μόνο στους εργοδοτούμενους που έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα για την ασφαλή οδήγηση αυτών των εξοπλισμών εργασίας.
2. Εάν ένας εξοπλισμός εργασίας κινείται μέσα σε ζώνη εργασίας, πρέπει να θεσπίζονται και να εφαρμόζονται κατάλληλοι κανόνες κυκλοφορίας.
- 3.(α) Πρέπει να λαμβάνονται οργανωτικά μέτρα ώστε να αποφεύγεται η παρουσία πεζών εργοδοτούμενων στην ζώνη εργασίας αυτοκινούμενων εξοπλισμών εργασίας.

(β) Εάν επιβάλλεται η παρουσία πεζών εργοδοτούμενων για την καλή εκτέλεση των εργασιών, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή του τραυματισμού τους από τους εξοπλισμούς.
4. Η συνοδεία (μεταφορά ή παρουσία) εργοδοτούμενων πάνω σε κινητούς εξοπλισμούς εργασίας που κινούνται με μηχανικό τρόπο επιτρέπεται μόνο σε ασφαλείς θέσεις που έχουν διευθετηθεί για το σκοπό αυτό. Εάν κατά τη διάρκεια της μετακίνησης πρέπει να πραγματοποιηθούν εργασίες, η ταχύτητα θα πρέπει, εν ανάγκη, να προσαρμόζεται.
5. Οι κινητοί εξοπλισμοί εργασίας που είναι εφοδιασμένοι με κινητήρα εσωτερικής καύσης πρέπει να χρησιμοποιούνται στις ζώνες εργασίας μόνον εφόσον εξασφαλίζεται η ύπαρξη επαρκούς ποσότητας αέρα ώστε να μη δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια και την υγεία των εργοδοτούμενων.

Διατάξεις που ισχύουν για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμών εργασίας για την ανύψωση φορτίων.

Γενικά.

1. Οι αποσυναρμολογούμενοι ή κινητοί εξοπλισμοί εργασίας για την ανύψωση φορτίων πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η ευστάθεια του εξοπλισμού εργασίας κατά τη χρησιμοποίησή του υπό όλες τις προβλεπτές συνθήκες, ανάλογα με τη φύση του δαπέδου ή του εδάφους.

2. (α) Η ανύψωση εργοδοτούμενων επιτρέπεται μόνο με εξοπλισμούς εργασίας και εξαρτήματα που προβλέπονται για το σκοπό αυτό.

(β) Κατ' εξαίρεση, εξοπλισμοί εργασίας που δεν έχουν σχεδιαστεί για την ανύψωση εργοδοτούμενων μπορούν να χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτό, εφόσον έχουν ληφθεί κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζεται η ασφάλεια, σύμφωνα με τις υποδείξεις και υπό την επίβλεψη αρμόδιου προσώπου.

(γ) Κατά την παρουσία εργοδοτούμενων πάνω σε εξοπλισμό εργασίας σχεδιασμένο για ανύψωση φορτίων, ο χειριστής πρέπει να είναι μόνιμα στη θέση του χειριστηρίου. Οι εργοδοτούμενοι που ανυψώνονται πρέπει να διαθέτουν αξιόπιστα μέσα επικοινωνίας και, σε περίπτωση κινδύνου, πρέπει να έχουν προβλεφθεί μέτρα για την απομάκρυνσή τους με ασφάλεια.

3.(α) Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ώστε να μην υπάρχουν εργοδοτούμενοι κάτω από αναρτημένα φορτία, εκτός εάν αυτό επιβάλλεται για την καλή διεξαγωγή των εργασιών.

(β) Δεν επιτρέπεται η διέλευση αναρτημένων φορτίων πάνω από μη προστατευμένους χώρους εργασίας στους οποίους ευρίσκονται συνήθως εργοδοτούμενοι.

(γ) Στην περίπτωση που η καλή διεξαγωγή των εργασιών δεν μπορεί να εξασφαλιστεί διαφορετικά, πρέπει να καθορίζονται και να εφαρμόζονται κατάλληλες διαδικασίες.

4. Τα εξαρτήματα ανύψωσης πρέπει να επιλέγονται σε συνάρτηση με τα προς μετακίνηση φορτία, τα σημεία συγκράτησης, το σύστημα αγκίστρωσης, τις ατμοσφαιρικές συνθήκες και με συνεκτίμηση του τρόπου και της διάταξης περιόδου. Οι συναρθρώσεις εξαρτημάτων ανύψωσης πρέπει να φέρουν σαφή επισήμανση ώστε να επιτρέπουν στο χρήστη να γνωρίζει τα χαρακτηριστικά τους, εφόσον δε λύονται μετά τη χρήση.

5. Τα εξαρτήματα ανύψωσης πρέπει να αποθηκεύονται κατά τρόπο ώστε να προστατεύονται από ζημιές ή φθορές.

Εξοπλισμοί εργασίας που προορίζονται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων.

1. Εάν δυο ή περισσότεροι εξοπλισμοί εργασίας που προορίζονται για την ανύψωση μη

κατευθυνόμενων φορτίων είναι εγκατεστημένοι ή συναρμολογημένοι σε τόπο εργασίας κατά τρόπο ώστε οι ακτίνες δράσης τους να αλληλοκαλύπτονται, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για να αποφεύγονται οι συγκρούσεις μεταξύ των φορτίων ή/και των στοιχείων των ιδίων των εξοπλισμών εργασίας.

2. Κατά τη χρησιμοποίηση κινητού εξοπλισμού εργασίας που προορίζεται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την αποφυγή της ταλάντευσης, της ανατροπής και, ενδεχόμενα, της μετατόπισης και της ολίσθησής του. Πρέπει να ελέγχεται η ορθή εφαρμογή των μέτρων αυτών.

3. Εάν ο χειριστής εξοπλισμού εργασίας που προορίζεται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων δεν μπορεί να παρακολουθεί ολόκληρη την πορεία του φορτίου ούτε άμεσα ούτε μέσω βοηθητικών διατάξεων που παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες, πρέπει να ανατεθεί σε κάποιο άτομο να κάνει σήματα και να επικοινωνεί με το χειριστή για να τον καθοδηγεί, και επί πλέον πρέπει να λαμβάνονται οργανωτικά μέτρα ώστε να αποφεύγονται συγκρούσεις του φορτίου που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο εργοδοτούμενους.

4. Οι εργασίες πρέπει να οργανώνονται κατά τρόπο ώστε, όταν ο εργοδοτούμενος αγκιστρώνει ή απαγκιστρώνει ένα φορτίο με το χέρι, οι εργασίες αυτές να μπορούν να πραγματοποιούνται ασφαλώς, ιδίως δε ο εργοδοτούμενος αυτός να διατηρεί πάντοτε τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο.

5. Όλες οι εργασίες ανύψωσης πρέπει να προγραμματίζονται ορθά, να παρακολουθούνται κατάλληλα και να πραγματοποιούνται κατά τρόπο ώστε να προστατεύεται η ασφάλεια των εργοδοτούμενων. Συγκεκριμένα, εάν ένα φορτίο πρέπει να ανυψωθεί ταυτόχρονα από δύο ή περισσότερους εξοπλισμούς εργασίας που προορίζονται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων, πρέπει να καθορίζεται και να εφαρμόζεται μία διαδικασία για να εξασφαλίζεται ο ορθός συντονισμός των χειριστών.

6.(α) Εάν εξοπλισμοί εργασίας που προορίζονται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων δεν μπορούν να συγκρατήσουν τα φορτία σε περίπτωση μερικής ή ολικής βλάβης της τροφοδότησης σε ενέργεια, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή της έκθεσης των εργοδοτούμενων σε αντίστοιχους κινδύνους.

(β) Τα αναρτημένα φορτία δεν πρέπει να μένουν χωρίς επιτήρηση, εκτός εάν εμποδίζεται η πρόσβαση στην επικίνδυνη ζώνη και εάν το φορτίο έχει αγκιστρωθεί και διατηρείται ασφαλώς.

7. Η χρησιμοποίηση, στο ύπαιθρο, εξοπλισμών εργασίας που προορίζονται για την ανύψωση μη κατευθυνόμενων φορτίων πρέπει να διακόπτεται αμέσως μόλις οι μετεωρολογικές συνθήκες επιδεινώνονται σε βαθμό που να μειώνεται η ασφάλεια της λειτουργίας και, κατά συνέπεια, να εκτίθενται σε κίνδυνο οι εργοδοτούμενοι. Προκειμένου να αποφεύγονται τυχόν κίνδυνοι για τους εργοδοτούμενους, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα προστατευτικά μέτρα με σκοπό ιδίως την αποφυγή ανατροπής

του εξοπλισμού εργασίας.

5.1 Γενικές Διατάξεις

(α) Εάν οποιεσδήποτε προσωρινές εργασίες σε ύψος, δεν μπορούν να εκτελούνται με ασφάλεια και κάτω από κατάλληλες εργονομικές συνθήκες σε κατάλληλη επιφάνεια, τότε πρέπει να επιλέγεται ο πιο κατάλληλος εξοπλισμός εργασίας για τη διασφάλιση και τη διατήρηση ασφαλών συνθηκών εργασίας. Προτεραιότητα πρέπει να δίδεται στα μέτρα συλλογικής έναντι της ατομικής προστασίας. Οι διαστάσεις του εξοπλισμού εργασίας θα πρέπει να ανταποκρίνονται στην φύση των εργασιών και στις προβλεπτές καταπονήσεις και να επιτρέπουν την κυκλοφορία χωρίς κίνδυνο.

Η επιλογή του πιο κατάλληλου τύπου μέσω πρόσβασης στις προσωρινές θέσεις εργασίας σε ύψος γίνεται με βάση τη συχνότητα κυκλοφορίας, το ύψος και τη διάρκεια χρησιμοποίησης. Η επιλογή πρέπει να επιτρέπει την εκκένωση σε περίπτωση επικείμενου κινδύνου. Η διάβαση από ένα μέσο πρόσβασης σε εξέδρες, δάπεδα ή διόδους προσπέλασης και αντιστρόφως δεν επιτρέπεται να δημιουργεί πρόσθετους κινδύνους πτώσης.

(β) Η χρησιμοποίηση κλίμακας ως θέσης εργασίας σε ύψος πρέπει να επιτρέπεται μόνο όταν η χρησιμοποίηση άλλου ασφαλέστερου εξοπλισμού δεν δικαιολογείται λόγω του χαμηλού κινδύνου και λόγω είτε της σύντομης διάρκειας χρησιμοποίησης είτε των χαρακτηριστικών των χώρων τα οποία δεν μπορεί να μεταβάλει ο εργοδότης.

(γ) Η χρησιμοποίηση τεχνικών προδιαγραφών πρόσβασης και τοποθέτησης με την βοήθεια σχοινιών γίνεται μόνο όταν η εκτίμηση του κινδύνου δείχνει ότι η εργασία μπορεί να εκτελεσθεί με ασφάλεια και όταν η χρησιμοποίηση άλλου περισσότερου ασφαλούς εξοπλισμού εργασίας δεν θα ήταν δικαιολογημένη.

Λαμβάνοντας υπόψη την εκτίμηση κινδύνων και ιδίως τη διάρκεια των εργασιών και τους περιορισμούς εργονομικής φύσεως, πρέπει να προβλέπεται κάθισμα με τα κατάλληλα εξαρτήματα.

(δ) Ανάλογα με τον τύπο εξοπλισμού εργασίας, ο οποίος επιλέγεται με βάση τις προηγούμενες παραγράφους, θα πρέπει να προσδιορίζονται τα κατάλληλα μέτρα για την ελαχιστοποίηση των εγγενών κινδύνων του εξοπλισμού για τους εργοδοτούμενους. Εάν είναι αναγκαίο, πρέπει να προβλεφθεί η εγκατάσταση διατάξεων προστασίας έναντι των πτώσεων. Οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να έχουν κατάλληλα διαμόρφωση και αντοχή ώστε να αποτρέπουν ή να ανακόπτουν τις πτώσεις και να προλαμβάνουν, στο μέτρο του δυνατού, τους τραυματισμούς. Οι διατάξεις της συλλογικής προστασίας για πρόληψη των πτώσεων μπορεί να διακόπτονται μόνο στα σημεία πρόσβασης σε κλίμακα ή κλιμακοστάσιο.

(ε) Όταν η εκτέλεση μια εργασία απαιτεί την προσωρινή αφαίρεση μιας διάταξης συλλογικής προστασίας έναντι των πτώσεων, πρέπει να λαμβάνονται άλλα αποτελεσματικά μέτρα ασφάλειας. Η εργασία δεν μπορεί να εκτελεστεί εάν δεν ληφθούν προηγουμένως τα μέτρα αυτά. Μετά το πέρας της εργασίας αυτής, οι διατάξεις συλλογικής προστασίας

επανεγκαθίστανται.

(στ) Οι προσωρινές εργασίες σε ύψος εκτελούνται μόνο όταν οι καιρικές συνθήκες δεν θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και την υγεία των εργοδοτούμενων.

5.2 Ειδικές Διατάξεις για την Χρησιμοποίηση Κλιμάκων

(α) Οι κλίμακες πρέπει να τοποθετούνται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η σταθερότητα κατά τη χρήση, τα στηρίγματα των φορητών κλιμάκων πρέπει να εδράζονται σε σταθερό, ανθεκτικό και ακίνητο πέδιλο κατάλληλων διαστάσεων ούτως ώστε οι βαθμίδες να παραμένουν οριζόντιες. Οι αναρτημένες κλίμακες πρέπει να προσδένονται κατά τρόπο ασφαλή, ώστε να μην μετακινούνται ή αιωρούνται, εκτός κλιμάκων από σχοινί.

(β) Η ολίσθηση των ποδών φορητών κλιμάκων πρέπει να εμποδίζεται, κατά τη χρησιμοποίησή τους, είτε με στερέωση του ανώτερου ή του κατώτερου σημείου των ορθοστατών είτε με οποιαδήποτε αντιολισθητική διάταξη ή με οποιαδήποτε άλλη λύση ισοδύναμης αποτελεσματικότητας. Οι κλίμακες πρόσβασης πρέπει να υπερβαίνουν τη στάθμη πρόσβασης, εκτός εάν άλλες διατάξεις επιτρέπουν ασφαλή λαβή. Οι κλίμακες με περισσότερα συναρμολογούμενα τμήματα καθώς και οι πτυσσόμενες κλίμακες πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η μεταξύ των διαφόρων στοιχείων ακινητοποίηση οι κινητές πρέπει να ακινητοποιούνται πριν τη χρησιμοποίησή τους.

(γ) Οι κλίμακες πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τρόπο ώστε να υπάρχουν πάντοτε διαθέσιμες στον εργοδοτούμενο ασφαλής στήριξη και χειρολαβή. Ειδικότερα η μεταφορά φορτίων με το χέρι πάνω σε κλίμακα δεν θα πρέπει να εμποδίζει το ασφαλές κράτημα.

5.3 Ειδικές Διατάξεις για την Χρησιμοποίηση Ικριωμάτων

(α) Όταν το σημείωμα υπολογισμού του επιλεγέντος ικριώματος δεν είναι διαθέσιμο ή όταν δεν προβλέπει τη δομική του διαμόρφωση, πρέπει να γίνεται μελέτη υπολογισμού αντοχής και ευστάθειας, εκτός εάν το ικριώμα συναρμολογείται με τυποποιημένη διαμόρφωση γενικής παραδοχής.

(β) Ανάλογα με την πολυπλοκότητα του επιλεγέντος ικριώματος, πρέπει να καταρτίζεται από πρόσωπο με κατάλληλα προσόντα σχέδιο συναρμολόγησης, χρησιμοποίησης και αποσυναρμολόγησης. Το σχέδιο αυτό μπορεί να είναι γενικευμένης εφαρμογής και να συμπληρώνεται από επιμέρους σχέδια για τις λεπτομέρειες του ικριώματος.

(γ) Η ευστάθεια του ικριώματος πρέπει να διασφαλίζεται. Τα στοιχεία στήριξης του ικριώματος πρέπει να ασφαρίζονται έναντι του κινδύνου ολίσθησης είτε με στερέωση στην επιφάνεια στήριξης, είτε με αντιολισθητική διάταξη, είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο ισοδύναμης αποτελεσματικότητας ενώ η φέρουσα επιφάνεια πρέπει να έχει επαρκή αντοχή. Η τυχαία μετακίνηση των κυλιόμενων ικριωμάτων κατά την εκτέλεση των εργασιών σε ύψος πρέπει να εμποδίζεται με τις κατάλληλες διατάξεις.

(δ) Οι διαστάσεις, το σχήμα και η διάταξη των δαπέδων ικριώματος πρέπει να είναι κατάλληλες για τη φύση της εργασίας, προσαρμοσμένες στα φορτία που πρόκειται να φέρουν και να επιτρέπουν την ασφαλή εργασία και κυκλοφορίας. Τα δάπεδα των ικριωμάτων συναρμολογούνται κατά τρόπο ώστε τας συστατικά του μέρη νη μην κινούνται υπό κανονικές συνθήκες. Μεταξύ των στοιχείων των δαπέδων και των κατακόρυφων μέσων συλλογικής προστασίας έναντι των πτώσεων δεν πρέπει να μένει κανένα επικίνδυνο κενό.

(ε) Όταν ορισμένα μέρη του ικριώματος δεν είναι έτοιμα προς χρήση, ιδίως κατά τη φάση συναρμολόγησης, αποσυναρμολόγησης ή μετατροπών, τα μέρη αυτά πρέπει να σημαίνονται με προειδοποιητικά σήματα γενικού κινδύνου και οριοθετούνται κατάλληλα από υλικά στοιχεία τα οποία εμποδίζουν την πρόσβαση στη ζώνη κινδύνου.

(στ) Τα ικριώματα μπορούν να συναρμολογούνται, αποσυναρμολογούνται ή να υφίστανται σημαντικές μετατροπές μόνο υπό την επίβλεψη αρμόδιου προσώπου και από εργαζόμενους με επαρκή ειδική εκπαίδευση για τις προβλεπόμενες εργασίες, με αντικείμενο την αντιμετώπιση των ειδικών κινδύνων ιδίως:

- (i) Την κατανόηση του σχεδίου συναρμολόγησης, αποσυναρμολόγησης ή μετατροπής του εν λόγω ικριώματος.
- (ii) Την ασφάλεια κατά την συναρμολόγηση, την αποσυναρμολόγηση ή τη μετατροπή του συγκεκριμένου ικριώματος.
- (iii) Τα μέτρα για την αποφυγή πτώσης προσώπων ή αντικειμένων.
- (iv) Τα μέτρα ασφάλειας σε περίπτωση μεταβολής των καιρικών συνθηκών που θα μπορούσαν να περιορίσουν την ασφάλεια του ικριώματος.
- (v) Τα επιτρεπόμενα φορτία
- (vi) Οποιονδήποτε άλλο κίνδυνο είναι δυνατό να περικλείουν οι προαναφερόμενες εργασίες συναρμολόγησης, αποσυναρμολόγησης και μετατροπής.

Ο επιβλέπων τις εργασίες και οι εργοδοτούμενοι έχουν το σχέδιο συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης καθώς και οποιεσδήποτε τυχόν οδηγίες περιέχει αυτό.

5.4 Ειδικές Διατάξεις όσον αφορά τη Χρησιμοποίηση Τεχνικών Πρόσβασης και Τοποθέτησης με τη Βοήθεια Σχοινιών

(α) Κατά τη χρησιμοποίηση τεχνικών πρόσβασης και τοποθέτησης με τη βοήθεια σχοινιών πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- (i) Το σύστημα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον δυο χωριστά αγκυρωμένα σχοινιά, το ένα ως μέσο προσπέλασης, καθόδου και υποστήριξης (σχοινί εργασίας) και το άλλο ως μέσο ασφάλειας (σχοινί ασφάλειας).
- (ii) Οι εργοδοτούμενοι χρησιμοποιούν κατάλληλη ζώνη ασφάλειας, με την οποία και συνδέονται με το σχοινί ασφάλειας.
- (iii) Το σχοινί εργασίας έχει ασφαλή μηχανισμό ανόδου και καθόδου και αυτόματο ανασχετικό μηχανισμό που εμποδίζει την πτώση του χρήστη σε περίπτωση που αυτός

απολέσει τον έλεγχο της κίνησης του. Το σχοινί ασφαλείας πρέπει να έχει αυτόματη κινητή διάταξη προστασίας έναντι των πτώσεων ή οποία ακολουθεί τον εργοδοτούμενο στην κίνηση του.

(iv) Τα εργαλεία και άλλα εξαρτήματα που θα χρησιμοποιήσει ο εργοδοτούμενος πρέπει να είναι συνδεδεμένα με τη ζώνη ασφαλείας ή με το κάθισμα του εργοδοτούμενου ή να είναι προσδεδεμένα με άλλο κατάλληλο μέσο.

(v) Η εργασία πρέπει να προγραμματίζεται και επιβλέπεται κατάλληλα, ώστε να είναι δυνατό να παρασχεθεί αμέσως βοήθεια στον εργοδοτούμενο σε περίπτωση ανάγκης.

(vi) Στους εργοδοτούμενους πρέπει να παρέχεται εκπαίδευση κατάλληλη και ειδική για τις προβλεπόμενες εργασίες και ιδίως όσον αφορά τις διαδικασίες διάσωσης.

(β) Νοείται ότι σε εξαιρετικές περιστάσεις, όταν ενόψει του κινδύνου η χρησιμοποίηση δεύτερου σχοινιού θα καθιστούσε την εργασία περισσότερο επικίνδυνη, μπορεί να επιτραπεί η χρησιμοποίηση ενός και μόνου σχοινιού, εφόσον έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τα παραδείγματα καλής πρακτικής αποτελούν λύσεις - όχι θεωρητικές ή υποθετικές - αλλά πρακτικά μέτρα, που εφαρμόζονται για την πρόληψη και αποτελεσματική διαχείριση της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας.

Ενδεικτικά, η καλή πρακτική πρέπει να έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

- Αποτελεί παρέμβαση με στόχο τον χώρο εργασίας.
- Βελτιώνει τις συνθήκες εργασίας εν γένει.
- Προάγει μια αποτελεσματική, δομημένη προσέγγιση της διαχείρισης του κινδύνου στους χώρους εργασίας.
- Προάγει αποτελεσματικά την υγεία, την ασφάλεια και την αποδοτικότητα των εργαζομένων.
- Επικεντρώνεται στην πρόληψη ή εξάλειψη των κινδύνων στην πηγή.
- Έχει επιτυχή εφαρμογή και επιφέρει ένα ευδιάκριτο και μόνιμο όφελος στην βελτίωση της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων.
- Συνυπολογίζει την ποικιλομορφία (διαφορετικότητα) των εργαζομένων.
- Πληροί τουλάχιστον τις σχετικές νομοθετικές απαιτήσεις του κράτους-μέλους στο οποίο έχει εφαρμοστεί και πρέπει, κατά προτίμηση, να εκτείνεται και πέρα από τις ελάχιστες προδιαγραφές.
- Περιλαμβάνει συμμετοχική προσέγγιση ανάμεσα σε εργοδότες και εργαζομένους, έχοντας την πλήρη υποστήριξη της ανώτερης διοίκησης.
- Διακρίνεται εύκολα ως η ενέργεια που προκάλεσε τη μείωση της επικινδυνότητας.
- Προσφέρει την δυνατότητα εφαρμογής των ίδιων μέτρων (μεταβιβασιμότητα) και σε άλλους χώρους εργασίας, περιλαμβανομένων των χώρων εργασίας μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Στις επόμενες σελίδες, παραθέτονται πρακτικά παραδείγματα Καλών Πρακτικών που έχουν εφαρμοστεί από κυπριακές επιχειρήσεις, στα πλαίσια των Ετήσιων Βραβείων Καλών Πρακτικών στον τομέα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, που διοργανώνεται από τα Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε συνεργασία με τις οργανώσεις των κοινωνικών εταίρων.

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ 2009

1^ο Βραβείο 2009: Πρόγραμμα Πρόληψης και Διαχείρισης του Κινδύνου Τρυπήματος από Αιχμηρό Αντικείμενο

Επιχείρηση/Οργανισμός: ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Πρόβλημα

Το καθήκον των επαγγελματιών υγείας (νοσηλευτές, νοσηλεύτριες και ιατροί) είναι να παρέχουν φροντίδα υγείας στους ασθενείς του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου (καρκινοπαθείς). Στα πλαίσια αυτά, ένας μεγάλος αριθμός ασθενών χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του Ογκολογικού Κέντρου σε καθημερινή βάση ως εξωτερικοί ασθενείς (περίπου 300 ασθενείς), ενώ, επιπλέον ασθενείς χρησιμοποιούν το ακτινολογικό και ακτινοθεραπευτικό τμήμα ή νοσηλεύονται στους θαλάμους εσωτερικών ασθενών που διαθέτει το Κέντρο (32 κρεβάτια εσωτερικών ασθενών και 12 ημερήσιας νοσηλείας).

Το Ογκολογικό Κέντρο επισκέπτονται καθημερινά πέραν των 400 ασθενών για να λάβουν φροντίδα υγείας (εξετάσεις, θεραπεία). Από τους πιο πάνω ασθενείς, ένας μεγάλος αριθμός υποβάλλονται σε αιματολογικές εξετάσεις με αποτέλεσμα να απαιτείται να γίνει αιμοληψία ή λαμβάνουν ενδοφλέβια θεραπεία. Για τους πιο πάνω λόγους γίνονται αιμοληψίες τόσο στα εξωτερικά ιατρεία όσο και στους θαλάμους των εσωτερικών ασθενών ή χορηγούνται ενδοφλέβιες θεραπείες σε καθημερινή βάση. Επιπλέον, γίνονται κλινικές και απεικονιστικές εξετάσεις στους ασθενείς που επίσης δυνατό να απαιτούν τη χορήγηση ενδοφλέβιων ουσιών ή τη χρήση αιχμηρών ιατρικών εργαλείων.

Ο κίνδυνος που σχετίζεται με τα πιο πάνω περιγραφόμενα καθήκοντα αφορά στον κίνδυνο τραυματισμού ή τρυπήματος ενός νοσηλευτή, ενός ιατρού ή κάποιου άλλου εργαζόμενου από το παραϊατρικό προσωπικό του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου από τις βελόνες ή/και τα άλλα αιχμηρά αντικείμενα που χρησιμοποιούνται για τις αιμοληψίες και τις άλλες δραστηριότητες παροχής φροντίδας υγείας στο Ογκολογικό Κέντρο. Ο κίνδυνος αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός λόγω του μεγάλου αριθμού εξωτερικών και εσωτερικών ασθενών που χρησιμοποιούν καθημερινά τις υπηρεσίες του Ογκολογικού Κέντρου. Ο κίνδυνος τρυπήματος από οποιοδήποτε αιχμηρό αντικείμενο ή ιατρικό εργαλείο μπορεί να έχει τραγικές συνέπειες για τον

εργαζόμενο, σε περίπτωση που η βελόνα ή το αιχμηρό αντικείμενο είναι μολυσμένο με κάποιο επικίνδυνο ιό όπως είναι ο ιός της Ηπατίτιδας Β, ο ιός της Ηπατίτιδας C, ή ο ιός της Ανθρώπινης Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας (HIV) που προκαλεί το σύνδρομο AIDS. Όλοι οι πιο πάνω βιολογικοί παράγοντες (ιοί), είναι εξαιρετικά επικίνδυνοι αφού και οι τρεις ιοί μπορούν να οδηγήσουν στην ανάπτυξη ανιάτων ασθενειών και να οδηγήσουν είτε σε σοβαρές χρόνιες παθήσεις είτε ακόμα και στο θάνατο.

Λύση

Ο κίνδυνος που σχετίζεται με τα πιο πάνω περιγραφόμενα καθήκοντα αφορά στον κίνδυνο τραυματισμού ή τρυπήματος ενός νοσηλευτή, ενός ιατρού ή κάποιου άλλου εργαζόμενου από το παραϊατρικό προσωπικό του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου από τις βελόνες ή/και τα άλλα αιχμηρά αντικείμενα που χρησιμοποιούνται για τις αιμοληψίες και τις άλλες δραστηριότητες παροχής φροντίδας υγείας στο Ογκολογικό Κέντρο. Ο κίνδυνος αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός λόγω του μεγάλου αριθμού εξωτερικών και εσωτερικών ασθενών που χρησιμοποιούν καθημερινά τις υπηρεσίες του Ογκολογικού Κέντρου. Ο κίνδυνος τρυπήματος από οποιοδήποτε αιχμηρό αντικείμενο ή ιατρικό εργαλείο μπορεί να έχει τραγικές συνέπειες για τον εργαζόμενο, σε περίπτωση που η βελόνα ή το αιχμηρό αντικείμενο είναι μολυσμένο με κάποιο επικίνδυνο ιό όπως είναι ο ιός της Ηπατίτιδας Β, ο ιός της Ηπατίτιδας C, ή ο ιός της Ανθρώπινης Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας (HIV) που προκαλεί το σύνδρομο AIDS. Όλοι οι πιο πάνω βιολογικοί παράγοντες (ιοί), είναι εξαιρετικά επικίνδυνοι αφού και οι τρεις ιοί μπορούν να οδηγήσουν στην ανάπτυξη ανιάτων ασθενειών και να οδηγήσουν είτε σε σοβαρές χρόνιες παθήσεις είτε ακόμα και στο θάνατο.

Αποδοτικότητα των αποτελεσμάτων

Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την πρόληψη και την προστασία των εργαζομένων από τυχόν τραυματισμό από αιχμηρά αντικείμενα στο Ογκολογικό Κέντρο έχει αποδώσει σημαντικά οφέλη για όλους αφού τα περιστατικά τρυπήματος που αναφέρονται στο Κέντρο δεν υπερβαίνουν τα πέντε περιστατικά το χρόνο. Αν υπολογίσουμε τις χιλιάδες αιμοληψίες και άλλες ιατρικές και νοσηλευτικές πράξεις που γίνονται κάθε χρόνο στο Κέντρο, τότε ο αριθμός των τραυματισμών είναι πολύ μικρός. Επιπλέον, μέχρι σήμερα και για τα τελευταία τρία χρόνια που εφαρμόζεται το συγκεκριμένο πρόγραμμα στο Κέντρο, δεν έχει παρατηρηθεί οποιαδήποτε αρνητική συνέπεια στους εργαζομένους, ενώ οι εργαζόμενοι έχουν εξοικειωθεί με το συγκεκριμένο πρόγραμμα και είναι πρόθυμοι να αναφέρουν κάθε περιστατικό τραυματισμού και συνεργάζονται με το Τμήμα Επαγγελματικής Υγείας για τη διερεύνηση που γίνεται σε κάθε τέτοιο περιστατικό.

Κόστος

Το κόστος εφαρμογής του πιο πάνω προγράμματος περιλαμβάνει το κόστος εκπαίδευσης του προσωπικού για το πρόγραμμα πρόληψης και διαχείρισης του κινδύνου τρυπήματος από αιχμηρά αντικείμενα δεδομένου ότι γίνεται εκπαίδευση και επανεκπαίδευση του προσωπικού κάθε χρόνο (μία ώρα απασχόλησης του προσωπικού κάθε χρόνο (περίπου 1000 ευρώ). Επιπλέον, υπάρχει το κόστος χρήσης γαντιών σε κάθε ιατρική πράξη που προωθείται από όλους, καθώς επίσης και το κόστος ελέγχου του κινδύνου σε περίπτωση τρυπήματος ενός επαγγελματία υγείας αφού στέλνονται άμεσα αιματολογικές εξετάσεις τόσο για τον ασθενή από τον οποίο προήλθε η βελόνα όσο και για τον επαγγελματία υγείας που τρυπήθηκε (το κόστος για κάθε περιστατικό ανέρχεται στο ποσό των 204 ευρώ). Τέλος, στο κόστος του προγράμματος περιλαμβάνεται και το κόστος εμβολιασμού και ελέγχου του προσωπικού για τον ιό της Ηπατίτιδας Β και του ελέγχου για την ανοσολογική απάντηση (26 ευρώ για κάθε εργαζόμενο. Το συνολικό κόστος του προγράμματος πρόληψης και διαχείρισης του κινδύνου στο Ογκολογικό Κέντρο εκτιμάται ότι ανέρχεται στο ποσό των 2.500 ευρώ κάθε χρόνο.

Όφελος

Το όφελος για το ανθρώπινο δυναμικό του Ογκολογικού Κέντρου είναι ανεκτίμητο αφού το πρόγραμμα προστατεύει, όσο είναι ανθρωπίνως δυνατό, τους εργαζόμενους από τους θανάσιμους κινδύνους του εργασιακού περιβάλλοντος που σχετίζονται με τα αιχμηρά αντικείμενα του νοσοκομειακού χώρου. Επίσης, το όφελος δεν προέρχεται μόνο από την προστασία της ανθρώπινης ζωής αλλά και από την παροχή στους εργαζόμενους ενός εργασιακού περιβάλλοντος με μειωμένους κινδύνους και με την εμπιστοσύνη που έχουν οι εργαζόμενοι ότι το Ογκολογικό Κέντρο φροντίζει ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι ακόμα και μετά από ένα τρύπημα ή ατύχημα με αιχμηρό αντικείμενο. Έτσι οι εργαζόμενοι μπορούν να ασκούν τα καθήκοντά τους σε ένα ασφαλές περιβάλλον απαλλαγμένο σε μεγάλο βαθμό από το επαγγελματικό άγχος του τρυπήματος από ένα αιχμηρό αντικείμενο.

2^ο Βραβείο 2009: Βυτία Μεταφοράς Οινικών Προϊόντων Εγκατεστημένα σε Καρότσα

Επιχείρηση/Οργανισμός: ΚΕΟ PLC

Πρόβλημα

Βυτία μεταφοράς stainless steel των 12 τόνων, χρησιμοποιούνται για την μεταφορά σταφυλοχυμού ή έτοιμων οινικών προϊόντων. Μεταφέρονται, από το εργοστάσιο που βρίσκεται στη Μαλλιά προς το κεντρικό εργοστάσιο στη Λεμεσό και από το κεντρικό εργοστάσιο προς το Λιμάνι Λεμεσού, όταν πρόκειται να πραγματοποιήσουμε εξαγωγή.

1. Κατά το γέμισμα, οι εργαζόμενοι χρειάζονταν να ανεβαίνουν στο πάνω μέρος του ντεπόζιτου (στην ανθρωποθυρίδα), να κρατούν τον ελαστικοσωλήνα 50 χιλιοστών που μετέφερε το προϊόν και να ελέγχουν τη ροή του προϊόντος για να μην υπερχειλίσει. Το ίδιο συνέβαινε και κατά το άδειασμα. Υπήρχε κίνδυνος πτώσης του εργαζομένου, λόγω της κυλινδρικής κατασκευής και του ύψους του ντεπόζιτου, με πιθανόν αποτέλεσμα κατάγματα ή θάνατο, ανάλογα με την πτώση.

2. Κατά το πλύσιμο, ο εργαζόμενος έπρεπε να μπει στο ντεπόζιτο να το πλύνει με λάστιχο και βούρτσα. Δεύτερος εργαζόμενος, βρισκόταν έξω από το ντεπόζιτο και παρακολουθούσε την κατάσταση της υγείας, του συναδέλφου που ήταν μέσα στο ντεπόζιτο. Τα ντεπόζιτα είναι διαχωρισμένα σε τρία διαμερίσματα, τα οποία συγκοινωνούν μεταξύ τους με τρύπα 50 εκατοστών στο κέντρο κάθε διαχωριστικής λαμαρίνας.

- Υπήρχε κίνδυνος μυοσκελετικών προβλημάτων για τον εργαζόμενο, που προσπαθούσε να εισέλθει από την ανθρωποθυρίδα και από τα διαχωρίσματα των ντεπόζιτων, διαμέτρου 50 εκατοστών.
- Αναπνευστικά προβλήματα λόγω περιορισμένου κλειστού χώρου, ειδικά όταν έπρεπε να χρησιμοποιηθούν ειδικά χημικά.
- Υλικές ζημιές, συνήθως στο άδειασμα, λόγω δημιουργίας κενού μετά από παράλειψη του εργαζομένου να ανοίξει την ανθρωποθυρίδα (παραμόρφωση ντεπόζιτου) και χύσιμο κρασιού.

Ο εργαζόμενος αποφεύγει να ανεβαίνει στο πάνω μέρος του ντεπόζιτου για έλεγχο, καθώς και μέσα στο ντεπόζιτο όταν χρειάζεται πλύσιμο. Αυτά, επιτεύχθηκαν τοποθετώντας:

1. Ειδικό δείκτη με διαφανή ελαστικοσωλήνα (έλεγχος στο γέμισμα).
2. Για το πλύσιμο, έγινε τοποθέτηση σωλήνων stainless steel στο κάθε διαμέρισμα (με ειδικά sprinklers, στο πάνω μέρος του κάθε διαμερίσματος). Οι σωλήνες καταλήγουν στη βάση της trailer, με ξεχωριστό διακόπτη ή κάθε μία, έτσι ώστε, ο εργαζόμενος να τα χειρίζεται όλα από έξω χωρίς να χρειάζεται να εισέλθει μέσα στο ντεπόζιτο και, χωρίς τους κινδύνους που υπήρχαν προηγουμένως.
3. Τοποθέτηση ειδικών air vents για να μην γίνεται το βούλωμα των ντεπόζιτων.

4. Χρήση ειδικής αντλίας για το πλύσιμο, αφού γίνουν οι κατάλληλες ενώσεις με τις σωλήνες που τοποθετήθηκαν γι' αυτόν τον σκοπό.

Αποδοτικότητα των αποτελεσμάτων

Όλες οι εργασίες που πρέπει να γίνονται, τώρα γίνονται πολύ πιο εύκολα και γρήγορα, χωρίς τις διαμαρτυρίες των χειριστών και χωρίς τους κινδύνους που υπήρχαν προηγουμένως.

Κόστος

Το κόστος για τις τροποποιήσεις σε κάθε βυτίο ανέρχεται περίπου στις € 2000

Όφελος

Εξάλειψη των κινδύνων.

3^ο Βραβείο 2009: Μείωση της Χειρωνακτικής Διακίνησης Φορτίων, Μείωση των Μυοσκελετικών Παθήσεων

Επιχείρηση/Οργανισμός: PILACOURIS TRADING COMPANY

Πρόβλημα

Η εταιρεία PILACOURIS TRADING COMPANY LTD βρίσκεται στη Βιομηχανική Περιοχή Ύψωνα και έχει ως κύρια δραστηριότητα την παραγωγή προϊόντων καθαρισμού.

Η διεύθυνση της εταιρείας διαπίστωσε ότι η μείωση / πρόληψη της ΧΔΦ έχει ευεργετικά αποτελέσματα τόσο στην ασφάλεια και υγεία όσο και στην παραγωγικότητα.

Η θεωρία αυτή στηρίζεται σε παρατηρήσεις / διαπιστώσεις της διεύθυνσης ότι σκακαιρούς πίεσης λόγω φόρτου εργασίας και χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων και συγκεκριμένα βαρελιών με υγρό περιεχόμενο, ήταν αναπόφευκτη η μείωση της παραγωγής ή της ποιότητας του προϊόντος ενώ η απώλεια πρώτης ύλης λόγω διαρροών ήταν συχνό φαινόμενο. Επιπλέον οι άδειες ασθένειας λόγω υπερκόπωσης αυξάνονταν.

Λύση

Προς τούτο αναζητήθηκαν τρόποι μείωσης της ΧΔΦ με τον σχεδιασμό και τελικά την υλοποίηση της ιδέας (μέσω εταιρείας κατασκευής ανυψωτικών συσκευών), συστήματος συγκράτησης/ανύψωσης και μεταφοράς βαρελιών βάρους 200Kg, για σκοπούς μετάγγισης, σε δοχεία μικρότερου περιεχομένου.

Πρόκειται για υγρές πρώτες ύλες για την παρασκευή ειδών καθαρισμού. Συγκεκριμένα πρόκειται για μια απλή συσκευή η οποία συνδυάζει συγκράτηση/ανύψωση και μεταφορά βαρελιών με απλές κινήσεις από ένα μόνο εργαζόμενο χωρίς σωματική καταπόνηση.

Αποδοτικότητα των αποτελεσμάτων

Με την εφαρμογή του μέτρου αυτού, τους τελευταίους 12 μήνες, διαπιστώθηκε ότι:

Έχει αυξηθεί η παραγωγικότητα, η ποιότητα των προϊόντων, μειώθηκαν οι απώλειες υλικών ενώ παρατηρήθηκε ότι οι απουσίες από το χώρο εργασίας και τα προβλήματα ασφάλειας και υγείας έχουν περιοριστεί στο ελάχιστο.

Επιπλέον προληπτικά περιορίστηκε ο κίνδυνος διαρροής και πρόκλησης ατυχημάτων αφού πρόκειται για υγρές επικίνδυνες χημικές ουσίες και παρασκευάσματα όπου ο κίνδυνος ατυχημάτων και βλάβης της υγείας είναι αυξημένος.

Κόστος

Το συνολικό κόστος είναι πολύ χαμηλό.

Όφελος

Το όφελος από την πρακτική αυτή είναι ανυπολόγιστο αφού η πιθανότητα προβλημάτων υγείας, συνεπεία της ΧΔΦ έχει περιοριστεί στο ελάχιστο.

Το πιο πάνω παράδειγμα Καλής Πρακτικής μπορεί εύκολα να εφαρμοστεί σε παρόμοιους χώρους εργασίας με σκοπό τη μείωση της ΧΔΦ.

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ 2010

1^ο Βραβείο 2010: Ενημέρωση του Κοινού για τις εγκαταστάσεις SEVESO και τα ατυχήματα μεγάλης κλίμακας.

**Επιχείρηση/Όργανισμός: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ
EXXON MOBIL CYPRUS LTD
INTERGAZ LTD
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ ΛΤΔ
PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD
ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΝΕΡΤΓΚΑΖ ΛΤΔ**

Πρόβλημα

Πιθανότητα ανάπτυξης ατυχήματος μεγάλης κλίμακας.

Αντιμετώπιση από πλευράς κοινού ενδεχόμενου, ατυχήματος μεγάλης κλίμακας σχετιζομένων, με επικίνδυνες ουσίες, που επηρεάζει μεγάλη ομάδα πληθυσμού.

Λύση

Ενημέρωση του κοινού:

1. Προσωπικά από πόρτα σε πόρτα.
2. Μέσω εντύπου, το οποίο περιγραφεί οδηγίες.
3. Μαγνήτης ψυγείου με τις βασικές οδηγίες ασφαλείας.
4. Εφοδιασμός κάθε κατοικίας με το κίτρινο κουτί το οποίο περιλαμβάνει:
 - Ραδιόφωνο φανάρι, με ενσωματωμένο δυναμό, το οποίο φορτίζει μέσω μανιβέλας για συνεχή λειτουργία σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού.
 - Κουτί Α' Βοηθειών για τις βασικές Α' Βοήθειες σε περίπτωση που θα χρειαστεί οποιοδήποτε πρόσωπο.
 - Μονωτική ταινία για σφράγισμα τυχόν ανοιγμάτων στα κουφώματα της κατοικίας.

- Τέσσερις απλές προσωπίδες.

5. Επίσης έγινε συμφωνία με ραδιοσταθμό της πόλης για να χρησιμοποιηθεί ο σταθμός σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, για να δίνονται οδηγίες προς το κοινό.

6. Δόθηκαν οδηγίες στο κοινό μέσω του εντύπου και του κουτιού για συντονισμό του ραδιόφωνου τους, με τη συγκεκριμένη συχνότητα για περαιτέρω πληροφόρηση και οδηγίες από τις αρμόδιες αρχές, σε περίπτωση εκτάκτου περιστατικού.

Παράγοντες επιτυχίας

Η συνεργασία όλων των εταιρειών για την επίτευξη της καλύτερης ενημέρωσης του κοινού.

Η συνεργασία της Πολιτικής Άμυνας με τις εν λόγω εταιρείες για την επίτευξη του πιο πάνω στόχου.

Κόστος

Οικονομικό €47.000

Όφελος

- Ορθότερη /πληρέστερη αντιμετώπιση ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας, για αποφυγή δυσμενών συνεπειών.
- Καλύτερη ενημέρωση κοινού για ατύχημα μεγάλης κλίμακας.

2^ο Βραβείο 2010: Άμεση Λήψη Μέτρων και Μείωση/Εξάλειψη των Κινδύνων στους Χώρους Εργασίας με την Χρήση Ηλεκτρονικού αχυδρομείου - Monthly Hazards' Check List

Επιχείρηση/Οργανισμός: COLUMBIA HOTELS & RESORTS

Πρόβλημα

Η Λειτουργός Υ&Α κατά τις επιθεωρήσεις των χώρων του Ξενοδοχείου εντοπίζει πιθανούς κινδύνους (hazards) τους οποίους και φωτογραφίζει. Οι κίνδυνοι αφορούν είτε εργασιακούς χώρους είτε χώρους φιλοξενίας των πελατών. Οι επιθεωρήσεις εκτελούνται σε μηνιαία βάση.

Λύση

Σχεδιάστηκε μια βάση δεδομένων στην excel κατά την οποία απαριθμούνται πιθανοί κίνδυνοι, συσχετιζόμενα ρίσκα (associated Risks) και έπειτα όλοι οι χώροι των Ξενοδοχείων μας. Ο εκάστοτε κωδικός φωτογραφίας φωτογραφία την βρίσκει κανείς σε κοινόχρηστο file το οποίο δεν επιδέχεται τροποποιήσεις από κανένα εκτός εμού της ίδιας) τοποθετείται στην κατάλληλη στήλη και ορίζεται ο Υπεύθυνος επίλυσης του προβλήματος.

Το χρονοδιάγραμμα δράσης ορίζεται με χρώματα. Η μέθοδος κοινοποίησης είναι το task assignment μέσω outlook όπου και δίνεται η δυνατότητα ελέγχου παραλαβής αλλά και ολοκλήρωσης του assign task. Βέβαια η ολοκλήρωση του κάθε μέτρου- λύσης ελέγχεται και κατά τις επιθεωρήσεις του Λειτουργού Υ&Α.

Όλοι οι τμηματάρχες έχουν πρόσβαση σε μία κοινή βάση δεδομένων όπου τοποθετούνται οι φωτογραφίες (hazards) και ακολουθώντας hyperlink μπορούν να τις δουν κάθε φορά. Η λίστα αποστέλλεται όταν χρήζει ανάγκη άμεσης δράσης αλλά και σε τακτική μηνιαία βάση. Οι υπεύθυνοι λειτουργούν ευκολότερα αφού κινητοποιούνται εντονότερα από την φωτογραφία σε ότι αφορά την επικινδυνότητα παρά από μια απλή περιγραφή.

Παράγοντες επιτυχίας

Εξοικονόμηση χρόνου σ'ένα χώρο αχανή όπως ο δικός μας, αφού δεν απαιτείται υπόδειξη του κινδύνου, οι φωτογραφίες και τα σχόλια είναι αυτοεπεξηγηματικά.

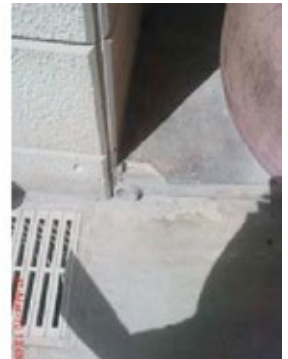
- Καλύτερος έλεγχος του συστήματος Υγείας και Ασφάλειας

- Ευκολότερο follow up στην επίλυση κινδύνων.
- Εφαρμογή ενός σύγχρονου εργαλείου, αποφεύγεται η χαρτούρα.

Κόστος / Όφελος

Εξοικονόμηση χρόνου υπαλλήλων, αποτελεσματικό εργαλείο και πιο αποτελεσματικός έλεγχος, ταχύτερη επίλυση προβλημάτων, καλύτερη οργάνωση των εργασιών συντήρησης.

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ 2011

1^ο Βραβείο 2011: Διαφημιστικές Πινακίδες στους Μεταλλικούς Πυλώνες Οδικού Φωτισμού-Μετατροπή από Σταθερές σε Κινητές Πινακίδες

Επιχείρηση/Οργανισμός: ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Πρόβλημα

Στο παραλιακό δρόμο της Λεμεσού, στη περιοχή της επίκωσης, υπάρχουν ψηλοί μεταλλικοί πυλώνες οδικού φωτισμού στη κεντρική νησίδα του δρόμου. Στους πυλώνες αυτούς εγκαταστάθηκαν στο παρελθόν πινακίδες ανακοινώσεων / διαφημίσεων. Κατά καιρούς παρίσταται ανάγκη αλλαγής ή και τοποθέτησης νέων ανακοινώσεων στις πινακίδες, οπότε διαφάνηκαν σοβαρά προβλήματα, όπως:

1. Λόγω ύψους, αναγκαστικά χρησιμοποιείται ανυψωτικό μηχάνημα για τους εργαζομένους.
2. Το μηχάνημα δημιουργεί σοβαρό κίνδυνο και παρακώλυση της τροχαίας. (ήδη σημειώθηκαν ατυχήματα)
3. Οι εργαζόμενοι εκτίθενται σε σοβαρούς κινδύνους, τόσο από τις εργασίες σε ύψος, όσο και από τα διερχόμενα αυτοκίνητα.
4. Διαπιστώθηκαν ζημιές στο γρασίδι και στις εγκαταστάσεις άρδευσης των νησίδων. Αξιολογώντας τα πιο πάνω, ο Δήμαρχος αποφάσισε ότι η κατάσταση δεν ήταν αποδεκτή και κάτι έπρεπε να γίνει.

Λύση

Έπειτα από διαβουλεύσεις που είχε ο Δήμαρχος με τον Λάμπρο Χριστοδούλου, αυτοεργοδοτούμενο торναδόρο / εφαρμοστή, η λύση που προτάθηκε και τελικά υλοποιήθηκε ήταν αντί να ανεβαίνουν οι εργαζόμενοι στις πινακίδες να κατεβαίνουν οι πινακίδες στους εργαζομένους.

Προς τούτο, σχεδιάστηκαν και κατασκευάστηκαν μεταλλικά πλαίσια αναρτημένα με συρματόσχοινο και με τη χρήση σταθερών μηχανισμών και τροχαλιών επιτυγχάνεται το ανεβοκατέβασμα της πινακίδας από άτομο στο έδαφος. Η αντικατάσταση της διαφήμισης / ανακοίνωσης γίνεται επί του εδάφους, και στο τέλος η πινακίδα ανυψώνεται ξανά

στη θέση της. Αποδοτικότητα των αποτελεσμάτων. Η μέχρι τώρα εμπειρία, είναι άκρως ενθαρρυντική, αφού, φαίνεται να εξέλειπαν - αντιμετωπίσθηκαν όλα τα προβλήματα και οι κίνδυνοι που υπήρχαν προηγουμένως.

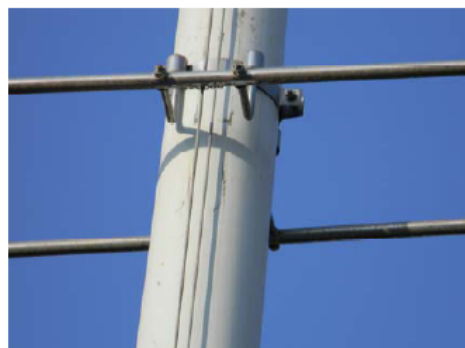
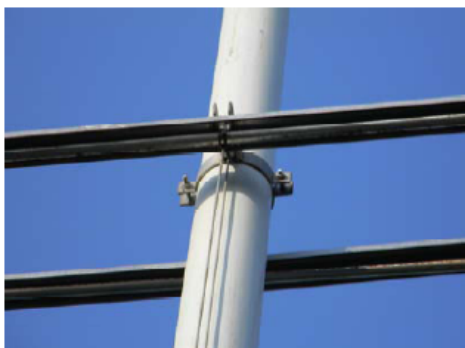
Τώρα δεν υπάρχει ανάγκη χρήσης ανυψωτικού μηχανήματος, ούτε γίνονται εργασίες σε ύψος, ούτε δημιουργείται κίνδυνος ή παρακώλυση της τροχαίας, ούτε ζημιές στις νησίδες.

Κόστος

Το αρχικό κόστος για τη κατασκευή και εγκατάσταση κάθε πινακίδας είναι σχετικά ψηλό, λόγω χρήσης ανοξείδωτων υλικών και εξαρτημάτων για τις κατασκευές. Όμως αναμένεται σύντομη απόσβεση λόγω ελάχιστου κόστους αλλαγής των διαφημίσεων.

Όφελος

Το όφελος όμως, αναφορικά με τους κινδύνους, είναι τεράστιο, αφού έχει επιτευχθεί η πλήρης σχεδόν αντιμετώπιση - απόλεια όλων των κινδύνων που υπήρχαν προηγουμένως, τόσο για τους εργαζόμενους όσο και για το κοινό. Παράλληλα δεν πρέπει να υποτιμάται και το οικονομικό όφελος που αναμένεται να προκύψει από την ελαχιστοποίηση των ζημιών στις νησίδες και του ελάχιστου κόστους αντικατάστασης των διαφημίσεων στο μέλλον.

2^ο Βραβείο 2011: Ασφάλεια και Υγεία στα Εργοτάξια - Δημιουργία Άπειρων Επιθεωρητών Ασφάλειας

Επιχείρηση/Οργανισμός: LOIS BUILDERS LTD

Πρόβλημα

Η εφαρμογή των μέτρων Ασφάλειας και Υγείας από όλους τους εργαζομένους στην Οικοδομική Βιομηχανία. Τα εργατικά ατυχήματα που συμβαίνουν κάθε χρόνο στην οικοδομική βιομηχανία, είναι τα πιο σοβαρά και η προσπάθεια μείωσης αυτών, αφορά όλους τους συμβαλλόμενους σε ένα έργο. Η ευαισθητοποίηση όλων των εργαζομένων στα εργοτάξια και του κοινού γενικότερα στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για μείωση των ατυχημάτων.

Λύση

Η εταιρεία LOIS Builders έχει αναρτήσει σε έργα που εκτελεί σε κεντρικούς δρόμους της Λευκωσίας και Λεμεσού, ταμπέλα στην οποία καλούνται οι γείτονες και περαστικοί από το έργο αν δουν κάτι επικίνδυνο κατά την εκτέλεση της εργασίας στο εργοτάξιο, να τηλεφωνήσουν στα κεντρικά γραφεία της εταιρείας και να το αναφέρουν. Επιπρόσθετα έχουν ενημερωθεί οι γείτονες των έργων μέσω επιστολής για το στόχο της εταιρείας, προσβλέποντας στην ενεργό συμμετοχή τους για εφαρμογή βελτιωτικών ενεργειών για θέματα που οι ίδιοι επισήμαναν.

Συγκεκριμένα η διαδικασία είναι:

1. Με την έναρξη του εργοταξίου τοποθετείται η ταμπέλα στην περίφραξη σε περίοπτη θέση.
2. Γίνετε ενημέρωση των κατοίκων της περιοχής του έργου με επιστολή στην οποία επεξηγούνται οι βασικές αρχές της ιδέας όπως επίσης και η διαδικασία.
3. Η τηλεφωνική γραμμή η οποία δίνεται για επικοινωνία, είναι ενωμένη με τηλεφωνητή στα κεντρικά γραφεία της εταιρείας. Στο μήνυμα του τηλεφωνητή περιγράφεται η διαδικασία και ο σκοπός της ιδέας, και δίδονται οδηγίες πώς να καταγράφει το μήνυμα με τις εισηγήσεις / παρατηρήσεις.
4. Το μήνυμα μεταφέρεται στον:
 - α) Διευθυντή της εταιρείας για ενημέρωση
 - β) Υπεύθυνο Ασφάλειας και Υγείας της εταιρείας
 - γ) Διευθυντή Έργου, για το οποίο γίνεται η αναφορά
5. Ο Υπεύθυνος Ασφάλειας και Υγείας μαζί με τον Διευθυντή Έργου εξετάζουν κατά πόσο η εισήγηση / παρατήρηση χρήζει άμεσων βελτιωτικών ενεργειών.
6. Στην συνέχεια προχωρούν σε βελτιωτικές ενέργειες στο έργο, αν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Η εταιρεία LOIS Builders με την εφαρμογή της ιδέας έχει δημιουργήσει άπειρους επιθεωρητές με στόχο να βοηθήσουν την εταιρεία να μειώσει τις εργασίες που

εκτελούνται με επικινδυνότητα. Επίσης να βοηθήσουν στην ενημέρωση της εταιρείας για τα επικίνδυνα περιστατικά που συμβαίνουν στα εργοτάξια της και τα οποία είναι εμφανή σε περαστικούς. Έχει δημιουργηθεί ανοικτή γραμμή επικοινωνίας με τους πολίτες ώστε να μπορούν να αναφέρουν κάποιες παρατηρήσεις / εισηγήσεις τους για την δημιουργία πιο ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος.

Στην εταιρεία LOIS Builders η εφαρμογή των μέτρων Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία είναι βασική λειτουργική αρχή της. Κατά συνέπεια όλοι οι άνθρωποι της, γνωρίζουν και εφαρμόζουν τα μέτρα Ασφάλειας και Υγείας στα εργοτάξια που εργάζονται. Με την εφαρμογή της πρακτικής αυτής, οι εργαζόμενοι στα έργα της εταιρείας LOIS Builders, έχουν πλέον ευαισθητοποιηθεί, όχι μόνο για την εφαρμογή και διατήρηση των μέτρων Ασφάλειας και Υγείας στα εργοτάξια, αλλά και για την εφαρμογή μικρών βελτιώσεων, αναβαθμίζοντας έτσι το εργασιακό περιβάλλον.

Η εφαρμογή της πρακτικής έχει ευαισθητοποιήσει το κοινό για να ασχοληθεί με τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία. Ταυτόχρονα δημιουργείται στον πολίτη η αναμονή να έχει γραμμή επικοινωνία σε όλα τα έργα της οικοδομικής βιομηχανίας για να μπορεί να αναφέρει τις ιδέες / εισηγήσεις / παρατηρήσεις για βελτιώσεις. Επιτρέπει επίσης στο κοινό να διαμορφώσει και ταυτόχρονα να εκφράσει απόψεις για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία.

Στόχος της πρακτικής αυτής είναι όχι η άμεση κερδοφορία της εταιρείας, αλλά η άμεση πρόληψη ατυχημάτων στα εργοτάξια. Η ιδέα έχει στόχο να καλλιεργήσει την κουλτούρα των εργαζομένων γιατί δικαιούνται να εργάζονται ασφαλισμένα σε ένα υγιές περιβάλλον, και ότι η Ασφάλεια και Υγεία τους προέχει για τις εταιρείες που τους εργοδοτούν.

Η ιδέα έχει στόχο να βελτιώσει την εφαρμογή των μέτρων Ασφάλειας και Υγείας των εργαζομένων στην εργασίας τους, από όλους τους εργοδότες.

Επιπρόσθετα αναμένεται η ευαισθητοποίηση όλων των κατασκευαστικών εταιρειών για να υιοθετήσουν την ιδέα αυτή, η οποία θα συμβάλει στην δημιουργία πολλών επιθεωρητών στα έργα τους στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας.

Κόστος

Το άμεσο κόστος εφαρμογής της ιδέας είναι γύρω στα €800 για κάθε εργοτάξιο. Επιπρόσθετα υπάρχει το έμμεσο κόστος το οποίο περιλαμβάνει τα διοικητικά έξοδα για χειρισμό των εισηγήσεων και το κόστος εφαρμογής των μέτρων, για τα οποία γίνεται η εισήγηση, τα οποία δεν έχουν κοστολογηθεί.

Όφελος

Με την εφαρμογή της ιδέας η εταιρεία δεν αναμένει άμεσα αποτελέσματα στην κερδοφορία της, αναμένει όμως μακροχρόνια μείωση στα μικροατυχήματα που μπορούν να συμβούν στα έργα της και κατά συνέπεια την μείωση στα κόστη που προέρχονται

από απουσία προσωπικού. Το μεγαλύτερο κέρδος που αναμένεται να προκύψει, είναι η ευαισθητοποίηση του κοινού γενικά και των εργαζομένων στα εργοτάξια για την αξία που έχει η ελάττωση των ατυχημάτων μέσω της εφαρμογής των μέτρων Ασφάλειας και Υγείας.

Συγκεκριμένα στην εταιρεία την τελευταία χρονιά έχουν συμβεί 10 μικρά / ελαφριά ατυχήματα. Υποθέτοντας ότι τα ατυχήματα μετά την εφαρμογή της ιδέας στην εταιρεία, θα μειωθούν τουλάχιστον στο ήμισυ, και λαμβάνοντας υπόψη την μελέτη που έγινε από το Πανεπιστήμιο Κύπρου (το 1998) για το κόστος ατυχημάτων στην Οικοδομική Βιομηχανία, το οποίο ανέρχεται σε συνολικό κόστος €14.778,00 για κάθε ατύχημα (περιλαμβάνει κόστος εργαζόμενου, κόστος εταιρείας και κόστος κυβέρνησης) το οικονομικό κέρδος που αναμένεται να προκύψει από την πρόληψη ατυχημάτων στην εταιρεία υπολογίζεται να είναι €73.890,00 τον χρόνο.

Με τον ίδιο τρόπο αν ληφθεί υπόψη ο μέσος αριθμός ατυχημάτων στην Κυπριακή Οικοδομική Βιομηχανία, ο οποίος ανέρχεται σε 1275 ατυχήματα κατά το 1998 (έρευνα 1998) το συνολικό κέρδος αν υποθέσουμε και πάλι ότι τα ατυχήματα θα μειωθούν στο ήμισυ θα είναι γύρω στα €9.500.000,00. Είναι εμφανές η μείωση στο κόστος της εταιρείας και της Οικοδομικής Βιομηχανίας γενικότερα αν εφαρμοστεί η ιδέα αυτή.

ΣΤΟΧΟΣ
Μηδέν ατυχήματα

Αγαπητέ / Αγαπητή,

Η εταιρεία **Lois Builders** μαζί από τις ημεδαφές εταιρείες στην ομάδα των κατασκευαστών στην Κύπρο, έχει πλέον καθιερωθεί στην εταιρεία που χαράζει πορεία στο θέμα **Ασφάλειας και Υγείας**.

Συνεχίζοντας την πρωτοβουλία της πορεία στο θέμα Ασφάλειας και υγείας σε μια συνεχή προσπάθεια ασφαλισμού των θεμάτων ασφαλείας στα εργοτάξια, έχει προχωρήσει σε μια **κατασκευαστική αντιμετώπιση του θέματος**.

Καλούμε όλους τους που βρίσκεστε κοντά στα έργα που κινούνται στην **Λευκωσία (Αγία Σοφία St. Poulas Ayia Sofia St. Αποστολίου, Λευκωσία**, να μας βοηθήσετε στην εφαρμογή της προσπάθειας μας για ευαισθητοποίηση όλων των εργαζομένων στα εργοτάξια, και του κοινού γενικότερα στο θέμα Ασφάλειας και Υγείας.

Σας παρακαλούμε όπως όταν αντίκριθείτε κάποιο σημείο ή εργαλείο στα εργοτάξια μας, το οποίο χρήζει βελτίωσης σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας, επικοινωνήσετε μαζί μας και ενημερώστε μας. Μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας στο τηλέφωνο **80004999** - δωρεάν κλήση - είτε να αναρτήσετε το σημείο ή εργαλείο που είδατε και προσέχετε έτοιμοι να βελτιωθεί.

Το μήνυμά σας θα καταγραφεί στον αυτόματο τηλεφωνικό της εταιρείας μας, και θα προχωρήσουμε άμεσα σε βελτιωτικές ενέργειες για όσα μας αναφέρτε.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τον ενάρετο συναγερμό σας στη προσπάθειά μας.

15, ΠΟΛΙΣ ΣΤΑΥΡΟΥ, 1070 ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 8000 4999, FAX: 22577711, E-MAIL: info@loisbuilders.com.cy, info@oeb.com.cy

3^ο Βραβείο 2011: Αφαίρεση Ξυλότυπου Πλακών Οροφής - Χρήση Ανυψωτικής Συσκευής για την Αφαίρεση Ξυλότυπου Τύπου Πλακάζ (Μοριοσανίδων) από Πλάκα Οροφής

Επιχείρηση/Οργανισμός: Κ. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD

Πρόβλημα

Κατά τη διαδικασία αφαίρεσης ξυλότυπου τύπου πλακάζ (μοριοσανίδων) από πλάκα οροφής έπρεπε να συναρμολογηθούν ικριώματα και να εργαστούν ταυτόχρονα 4 άτομα για διεκπεραιώσουν την εργασία δηλαδή να ξεκαλουπώσουν και να κατεβάσουν τα πλακάζ. Κίνδυνος πτώσης από ικριώματα καθώς και καταπόνηση μυοσκελετικού συστήματος λόγω του βάρους των πλακάζ (διαστάσεις 244 x 122cm, βάρος: 30kg περίπου). Για τους πιο πάνω λόγους οι εργαζόμενοι ήταν απρόθυμοι να διεξάγουν τη συγκεκριμένη εργασία.

Λύση

Εντοπίστηκε η συσκευή ανύψωσης από τον επιστάτη Δημήτρη Δημοφάνους, αφού χρησιμοποιείτο παρόμοια συσκευή για την ανύψωση γυψοσανίδων. Έγινε έρευνα αγοράς και συζητήθηκε το θέμα με το Διευθυντή της εταιρείας Μιχάλη Αθηναίτη καθώς και με μέλη της επιτροπής ασφάλειας (Βασίλη Σπανό, Γιάννη Παπαδόπουλο).

Αποδοτικότητα των αποτελεσμάτων

Διαπιστώθηκε βελτίωση τόσο στα θέματα υγείας των εργαζομένων (εργονομία) όσο και στο κόστος εκτέλεσης των εργασιών. Συγκεκριμένα πριν την αγορά του μηχανήματος, έπρεπε να εργαστούν 3 συνεργεία από 4 άτομα για να ξεκαλουπώσουν μια πλάκα 1300m². Τώρα χρειάζονται μόνο 2 άτομα, ενώ η εργασία γίνεται με πιο ταχείς ρυθμούς. Επίσης μειώθηκαν οι περιπτώσεις κατά τις οποίες σπάζουν πλακάζ λόγω πτώσης από ύψος.

Κόστος

Η αγορά της συσκευής κόστισε €1100.

Όφελος

Το γεγονός ότι για το ξεκαλούπωμα χρησιμοποιείται μικρότερος αριθμός ατόμων και η εργασία γίνεται με πιο ταχείς ρυθμούς μειώνει τα εργατικά κόστη και επιπρόσθετα η εργασία διεκπεραιώνεται με πιο ασφαλή τρόπο.

ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ 2012

Σημείωση: Κατά το 2012 δεν πραγματοποιήθηκε ο Εθνικός Διαγωνισμός Καλής Πρακτικής στα Θέματα Ασφάλειας και Υγείας, αλλά επιλέχθηκε μια συμμετοχή για τον Διαγωνισμό που διοργανώνει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA). Η πιο κάτω συμμετοχή της Κύπρου επιλέχθηκε ως μια από τις δέκα βραβευθέντες πρακτικές σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Βραβείο 2012: H&S Management Systems at Atlantica Hotels & Resorts- Good Practices of Implementation

Επιχείρηση/Οργανισμός: ATLANTICA LASER GROUP

Task

Ensure that all occupational safety and health legal requirements are fully complied, train employees on major work related and comply with OSHAS requirements.

Protecting everyone whose health and safety may be affected by an organisation's activities has long been recognised as a legal and unavoidable responsibility of the hotels management teams. The Company has acknowledged the fact that integrating OHSAS into its management system would ensure that all personnel implement procedures and instructions into its day-to-day arrangements and job tasks.

The Company has established an OHSAS management system, which adopted a proactive and structured approach to identifying hazards in the workplace and evaluates and controls work-related risks on regular basis (every 3 months). The system itself ensures that legislative and regulatory directives are fulfilled and the organisation's OHSAS policy is continuously maintained.

Another mission was that all H&S procedures and legal requirements are continuously followed up and improved which has been achieved by implementing and getting certification OSHAS(ISO 18001:2007). System implementation and furthermore certification has been achieved by the top management commitment and full system implementation by all employees.

Problems/Challenges

Lack of staff awareness on the H&S risks at work place.

As a big organization, our main objective was to ensure that all industry known risks are reduced to the minimum and in many cases eliminated in order to ensure the reduction/elimination of the employees and visitors accidents/incidents or near misses.

All that is because in the hospitality industry any serious employees or customer accident would bring bad reputation to the company which would have a negative impact on the whole business both in terms of reduced sales of accommodation and having high costs involved in case of any serious accident.

The company could have in such cases many direct and indirect costs such as sick pay, loss of man power(working days) of injured employees, medical insurance pay, bad psychology for the other employees, bad reputation for any new work force, customer claims, insurance premium increase. All that would negatively affect the company image and overall profit.

Solutions

1. The main objective for risk reduction and preventive measures was proactive approach and identification of all risks and preparation of constructive risk assessments in all hotel areas & departments. The main idea was to carry out risk assessment per risk category (biological, chemical, physical, psychological, etc) and per department in order to ensure that all risk categories were fully checked and identified in each hotel area/department. During the risk assessments front staff line was fully involved in order to make all employees aware of risk all areas as well as to take their feedback on the work places and have their say on any difficulties or possible hidden risks in their day-to-day work.

2. Furthermore, all OSH procedures related to hotel departments (administration, food and beverage (kitchens, bars, restaurants), maintenance, housekeeping, central stores) were fully introduced through the training sessions in order to make all employees and management aware of the system procedures and work instructions.

3. Introduction of accidents/near miss reporting and investigation procedure. It is ensured that procedure is fully implemented through the record of all staff accidents in specified forms which clearly indicate all details of accident as well as days/hours lost from work and to whom this has been communicated(all accident where staff is absent from work more than 3 days are also reported to the Labour inspection which may visit the work place to investigate the accident).All staff was fully trained on accident reporting which is crucial in our effort to minimise the accidents at work place. Top management recognises the importance of workforce safety and invests to fully support OSH implementation.

4. Measurement of light levels, level of floor slipperiness and noise level-are carried out. IN case those were not as per legal requirements immediate actions are implemented in order to bring those within the legal requirements level. However, due to the nature of the industry all above risk areas are fully complied with.
5. Implement the OSH corporate policy with all its requirements and with the highest priority of having the top management commitment towards full H&S management system implementation and continuous improvement of the work place safety culture.
6. The top management commitment is also demonstrated through the OSH targets which are set annually and evaluated every 3 months in order to ensure that those targets will be met as per time frame set.
7. Carry out 3 monthly OSH team meetings (with staff representative participation) in order to identify all issues related to OSH at work place and raise the staff awareness and/or any grievances related to OSH issues
8. In order to ensure that all safety measures as well as legal requirements are fully implemented within the organisation, trained team of internal H&S auditors carry out 3 monthly departmental audits in order to ensure that all procedures are fully followed and that no new hazard areas have been developed from various hotel services/departments. Furthermore if any findings have been identified, a non-conformity is issued by the H&S team leader, corrective and preventive actions are suggested and recorded and furthermore those have been followed up in order not to have the same issue arising. The consultation with all employees is carried out (per department) in order to highlight the issue identified and to inform once again all employees on the importance of risk minimisation and elimination if applicable for their own safety.
9. Carry out staff trainings on main H&S risks in the hotel industry and evidence all trainings in the staff training records, training subjects: fire drill exercises, chemicals handling, use of PPE, manual handling, use of lifting equipment, use of various machinery, trainings on emergency plans in case of flood, fire, earthquake, chemicals spillage, first aid trainings, AED trainings, life guard, use of electric and electronic equipment(electricity risks-staff trainings and awareness of electricity hazard),handling of waste(staff training on awareness of biological risks).
10. The implementation of the OSHAS management system (ISO 18001:2007) which requires continuous improvement and it is kept alive due to the dynamic OSH legislation and strict requirements. The OSHAS is the system which can be easily be implemented over the time and our company is a good example where we had successful implementation for 3 years and in the past 3 years all 4 hotels got certifications which clearly shows the continuation in OSH implementation. This is one more indicator that over the time our OSH system has been improved and has been brought to such a high level where 3rd party certification body as well as other 3rd party auditors (tour operators, labour inspection officers, etc) have checked the system implementation many times and there were no observations raised.

Costs / Benefits

1. As a large organisation and chain of hotels, the main benefit from the OSHAS (ISO 18001:2007) implementation is excellent employees' knowledge and awareness on OSH. Another great benefit is awareness on the risks at their work place with a result to eliminate or reduce to the minimum employees' accidents, be prepared in case of any emergency for self-safety as well as to provide safety to all our guests staying in the hotels and visitors visiting the hotels.
2. Another crucial benefit is interaction of the TOP management and employees for the common benefit, employees' safety, good company reputation and elimination of any unpredicted costs.
3. Continuous follow up of legislation through the various mechanisms (the legislation evaluation on the 3 monthly meetings) which are part of the ISO 18001:2007.
4. Change of safety culture in the work place.
5. Reduction of accidents to the minimum or elimination of those, reduction of staff sick leaves, increase of employees' productivity at well organised and safe work areas.
6. Employees have been encouraged and trained to take part in the implementation of the OSH in all hotel departments according to the organisation OSHAS management system procedures.
7. They have also been encouraged to work closely with employers towards best OSH implementation, to freely report all risk areas and encourage their colleagues to do the same and all that towards common objective "O"staff accidents in all hotels working areas.

Success Factors

1. Continuous follow up, control of operational and health and safety procedures, management and staff meetings towards continuous improvement and full implementation of the H&S System.
2. The involvement of front line staff in the OSH implementation improved significantly the overall H&S culture of the organisation as colleagues who were part of the H&S team and took part in decision making and in the improvement of the OSH implementation, assured other staff members how important is to implement the OSH in their day-to day work. They reminded them that OSH is for their own benefit and furthermore for the benefit of the company which need to have safe work place for all their staff and visitors.
3. The improvement of the organization profile as safe working environment for its staff

members, contractors, subcontractors, customers, visitors and partners who visit and spend significant time in our hotels premises.

4. Reduction to the minimum of staff accidents which furthermore eliminate any costs related to it.

5. During 2011& 2012 our organization did not have any record of serious accident and our main aim is to remain such way and keep the OSH as a top priority and on the highest possible level.

Cost vs. Benefit (economic, social, personnel)

1. The cost related to our project was approximately €50,000 which included risk assessment preparations, staff trainings, system creation and implementation(consultancy cost and cost of company managers to implement the H&S system within various hotels),measurements of noise, lighting and slippery floor levels; improvements of Fire alarm systems in 3 hotels. The whole project (full H&S system implementation) lasted 1 year and all 4 hotels successfully passed ISO 18001:2007 certification/re-certification (in one hotel).

2. Benefits are significant reduction of staff accidents as well as customer accidents which significantly contributed to the reduction of customer claims. The hotels of the Atlantica Leisure group did not pay any claims (0 cost) in the last year related to employees and customers health and safety issues.

3. Another benefit was the significant improvement of our company image among employees and guests and staff education on occupational health and safety in order to ensure safe working environment and reduce/eliminate accidents.

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ 2013

1^ο Βραβείο 2013: Σκόνη Κατά την Συντήρηση - Κατασκευή Συστήματος Δέσμευσης Σκόνης

Επιχείρηση/Οργανισμός: ΣΚΥΡΑ ΛΙΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ

Πρόβλημα

Το θέμα της σκόνης είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η εταιρεία, και καταβάλλονται τεράστιες προσπάθειες προς όλες τις κατευθύνσεις με σκοπό τη μείωση της, στις πηγές δημιουργίας της. Το εργασιακό περιβάλλον στα λατομεία είναι από τη φύση του επιβαρυμένο με σκόνη, και η έκθεση των εργαζομένων στα αιωρούμενα σωματίδια, είναι ο καθοριστικός παράγοντας που διαμορφώνει το τελικό βαθμό επικινδυνότητας της εργασίας.

Η εταιρεία διαθέτει μεγάλο στόλο μηχανημάτων τα οποία απασχολούνται σε πολύ δύσκολες συνθήκες, και η καθημερινή συντήρηση τους, είναι επιβεβλημένη. Μία από τις καθημερινές συντηρήσεις είναι και ο καθαρισμός των φίλτρων αέρα της μηχανής όλων των μηχανημάτων. Η συγκεκριμένη συντήρηση είναι υποχρεωτική και πρέπει να εφαρμόζεται από τους ίδιους τους χειριστές του κάθε μηχανήματος, και διαρκεί περίπου 20 με 25 λεπτά.

Ο χειριστής αφαιρεί τα φίλτρα από το μηχανήμα, και χρησιμοποιεί πεπιεσμένο αέρα με τη χρήση του οποίου αφαιρεί από τις κυψέλες του φίλτρου την κατακρατημένη σκόνη. Το πρόβλημα εστιάζεται στην καθημερινή έκθεση του εργαζόμενου στη λεπτόκοκκη σκόνη που αφαιρείται από το φίλτρο, κατά την συντήρηση του μηχανήματος.

Λύση

Η εκτίμηση κινδύνου έδειξε ότι η εταιρεία έπρεπε να λάβει μέτρα. Έκρινε σκόπιμο να λύσει το πρόβλημα στην πηγή, γι' αυτό και προχώρησε σε συζητήσεις με το προσωπικό και κατέληξε μετά από εισήγηση των εργαζομένων σε μια ολοκληρωμένη κατασκευή απορρόφησης και διοχέτευσης της σκόνης, σε δεξαμενή με νερό.

Ο εργαζόμενος αφού αφαιρέσει τα φίλτρα του μηχανήματος που χρησιμοποιεί, τα τοποθετεί στην ειδική θέση προς καθαρισμό. Αφού ενεργοποιήσει τον απορροφητή χρησιμοποιεί το λάστιχο από τη μονάδα πεπιεσμένου αέρα και με την μεγάλη ταχύτητα εξόδου του αέρα, αποκολλάται η κατακρατημένη λεπτόκοκκη σκόνη από το φίλτρο. Εν συνεχεία διοχετεύεται στη δεξαμενή με νερό και όχι προς την κατεύθυνση του εργαζομένου.

Η κατασκευή αποτελείται από τρία κύρια μέρη:

- Από το σκέπαστρο με τον ειδικό χώρο τοποθέτησης του φίλτρου που θα καθαριστεί.
- Από τη μονάδα πεπιεσμένου αέρα (air compressor), με την χρήση του αέρα που παράγει, καθαρίζεται η κατακρατημένη σκόνη του φίλτρου.
- Τη μεταλλική δεξαμενή με νερό, που διοχετεύεται η σκόνη.

Αναλυτικά το σκέπαστρο έχει διαστάσεις 2,4x1,5x2,0 m, και σκοπό έχει, να προστατεύει τον εργαζόμενο από τις καιρικές συνθήκες, να οριοθετεί το χώρο συντήρησης, ενώ έχουν τοποθετηθεί στα τοιχώματα, ο μικρός ηλεκτρικός πίνακας, το λάστιχο του πεπιεσμένου αέρα και η ειδική θήκη με τον ανεμιστήρα απορρόφησης.

Η μονάδα πεπιεσμένου αέρα (air compressor) υπήρχε και απλά τοποθετήθηκε πίσω από το σκέπαστρο.

Έπειτα με κυκλικό φουγάρο από την πίσω πλευρά της θήκης τοποθέτησης του φίλτρου, ενώθηκε με μεταλλική ορθογώνια δεξαμενή 2,0x1,0x1,0 m, με νερό στο εσωτερικό της. Η στάθμη του νερού είναι στο μισό του ύψους της δεξαμενής, και το υπόλοιπο πάνω μέρος της δεξαμενής χωρίζεται στα δύο, με κάθετη λαμαρίνα. Στην πίσω και πάνω πλευρά υπάρχει κυκλικό άνοιγμα ακτίνας 30 cm. Κατά τη διοχέτευση της σκόνης από την μπροστινή πλευρά της δεξαμενής, η σκόνη παγιδεύεται και κατά την έξοδο διαφυγής της, υποχρεούται να περάσει μέσα από το νερό για και να διοχετευτεί προς την ατμόσφαιρα μέσω της κυκλικής διατομής στην πίσω πλευρά, δεσμευμένη με σταγονίδια νερού.

Αποδοτικότητα των αποτελεσμάτων

Η αποτελεσματικότητα της κατασκευής μετά από ένα χρόνο λειτουργίας της, είναι εκπληκτική και έχει εξαλείψει την έκθεση των εργαζομένων σε σκόνη κατά την διαδικασία της συγκεκριμένης συντήρησης. Έχει βελτιώσει τις συνθήκες εργασίας εν γένει, και προάγει αποτελεσματικά την υγεία, την ασφάλεια και την αποδοτικότητα. Άξιο λόγου είναι το γεγονός ότι πελάτες του λατομείου μας, καθαρίζουν τα φίλτρα των φορτηγών τους στη συγκεκριμένη κατασκευή και παίρνουμε πληθώρα θετικών σχολίων.

Κόστος

Η μονάδα πεπιεσμένου αέρα (air compressor) προϋπήρχε, άρα δεν επιβάρυνε περαιτέρω

την όλη κατασκευή, αλλά το κόστος αγοράς της ανέρχεται στις €3500.

- Κόστος φτερωτής και μοτέρ (απορροφητής): €1300
- Κόστος πρώτων υλών σκέπαστρου και δεξαμενής: €1400
- Κόστος εργατικών: €900
- Κόστος ηλεκτρολόγου: €500
- Λοιπά έξοδα: €400
- Συνολικό Κόστος: €4500 χωρίς τη μονάδα πεπιεσμένου αέρα.

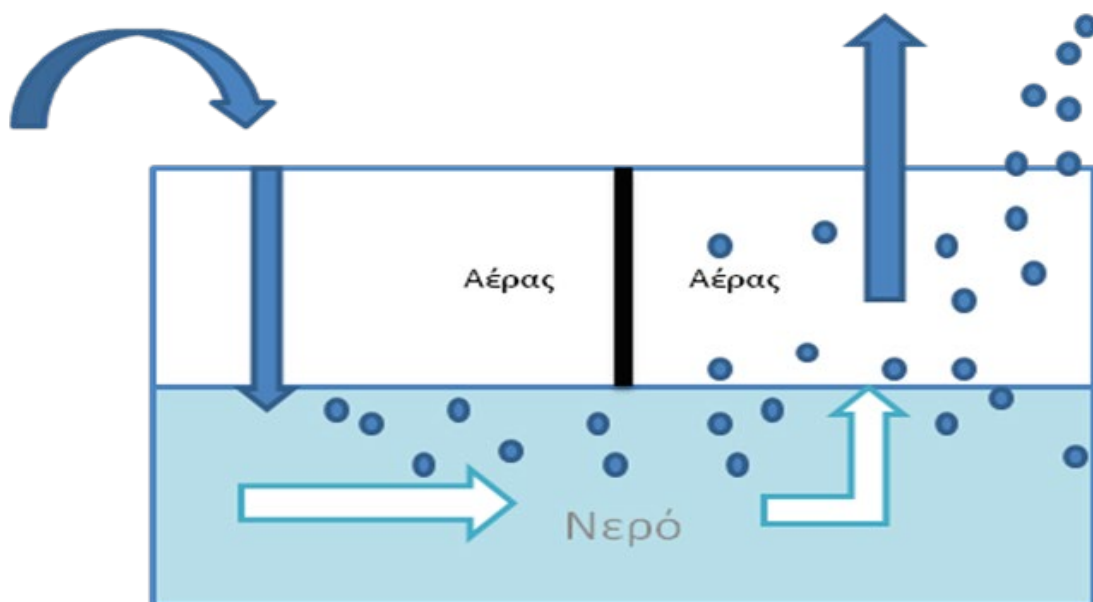
Όφελος

Η κατασκευή έγινε με την συνεργασία του προσωπικού και της διεύθυνσης: η διεύθυνση εντόπισε τον κίνδυνο και μετά από διαβουλεύσεις και εισηγήσεις του προσωπικού κατασκευάστηκε το εν λόγω σύστημα. Με αυτό τον τρόπο ενισχύθηκαν περαιτέρω οι σχέσεις διεύθυνσης και προσωπικού.

Ως αποτέλεσμα, το προληπτικό μέτρο που έχει ληφθεί, έχει επιλύσει το πρόβλημα στην πηγή του (έκθεση των εργαζομένων σε σκόνη κατά την διαδικασία της συγκεκριμένης συντήρησης) και έχει εξαλείψει τον κίνδυνο πρόκλησης επαγγελματικής ασθένειας.

Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι συνθήκες εργασίας του προσωπικού, προάγοντας αποτελεσματικά υγεία, την ασφάλεια και την αποδοτικότητα.

Άξιο λόγου είναι το γεγονός ότι πελάτες του λατομείου μας, καθαρίζουν τα φίλτρα των φορτηγών τους στη συγκεκριμένη κατασκευή και παίρνουμε πληθώρα θετικών σχολίων.

2^ο Βραβείο 2013: Προαγωγή της Υγείας και Ασφάλειας του Προσωπικού - Δημιουργία Πρότυπου Ιατρείου Επαγγελματικής Υγείας

Επιχείρηση/Οργανισμός: ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (CΥΤΑ)

Πρόβλημα

Η υγεία του προσωπικού κατέχει εξέχουσα θέση στις προτεραιότητες του Οργανισμού, καθώς το προσωπικό θεωρείται αναμφισβήτητα ο σημαντικότερος πόρος μας. Για το λόγο αυτό, η διατήρηση καλού επιπέδου υγείας στον Οργανισμό, με έμφαση στην πρόληψη, είναι στους κύριους στόχους μας.

Στη Cyta δραστηριοποιούνται καθημερινά περί τα 190 συνεργεία, τα οποία ασχολούνται με τη συντήρηση και επέκταση του Χάλκινου και Οπτικού Δικτύου, την Τεχνική Εξυπηρέτηση Πελατών, τις Ηλεκτρομηχανολογικές Υπηρεσίες κλπ. Μέρος των καθηκόντων τους είναι η αναρρίχηση σε πασσάλους και κεραίες και η κατάβαση σε φρεάτια.

Επιπρόσθετα, στη Cyta υπάρχουν περίπου 2000 άτομα που εργάζονται σε γραφεία, περιλαμβανομένου του προσωπικού που εργάζεται στα κέντρα τηλεξυπηρέτησης, Cytashop, συστήματα πληροφορικής, υποστήριξης κτλ.

Οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει το προσωπικό είναι μεταξύ άλλων οι ακόλουθοι:

1. Μυοσκελετικά προβλήματα
2. Ατυχήματα
3. Επηρεασμός της ακοής
4. Επηρεασμός της όρασης
5. Επηρεασμός του αναπνευστικού συστήματος
6. Εργασιακό Άγχος
7. Μαγνητικά πεδία
8. Καρδιολογικά προβλήματα
9. Μεταδοτικές ασθένειες κ.α
10. Οι συνέπειες από τυχόν ατυχήματα ή επαγγελματικές ασθένειες είναι η αύξηση των αδειών ασθενείας και η μείωση της απόδοσης και ικανοποίησης του προσωπικού από την εργασία του, με συνεπαγόμενο κόστος για τον Οργανισμό ή ακόμα και δημιουργία κακής εταιρικής εικόνας.

Λύση

Προληπτικά προγράμματα υγείας/ εξέταση ομάδων προσωπικού υψηλού κινδύνου

Στο πλαίσιο της προσπάθειας μας για ουσιαστική αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών για προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας του προσωπικού μας, έχει

δημιουργηθεί πρότυπο Ιατρείο Επαγγελματικής Υγείας (ΙΕΥ) και έχει γίνει εκμίσθωση υπηρεσιών εξωτερικών συνεργατών Ιατρού Εργασίας και Νοσηλεύτριας για τη στελέχωσή του.

Το ΙΕΥ είναι πλήρως εξοπλισμένο και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Καρδιογράφο
- Θάλαμο ακοομέτρησης
- Σπιρόμετρο
- Όργανο για μέτρηση της οξύτητας της όρασης
- Οξύμετρο
- Αυτόματο Εξωτερικό Απινιδωτή
- Μετρητή έντασης θορύβου
- Μετρητή ποιότητας του αέρα
- Πιεσόμετρα, κτλ.

Η λειτουργία του ΙΕΥ βασίζεται σε δύο πυλώνες. Ο πρώτος είναι η παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας και συμβουλευτικών υπηρεσιών υγείας στο προσωπικό και ο δεύτερος είναι η πραγματοποίηση προγραμμάτων προληπτικής Ιατρικής (ορισμένα εκ των οποίων λόγω νομοθετικής υποχρέωσης), τα οποία απευθύνονται είτε σε στοχευόμενες ομάδες υπαλλήλων είτε σε ολόκληρο το προσωπικό. Παραδείγματα στοχευόμενων προγραμμάτων είναι ο προληπτικός έλεγχος της υγείας των αναρριχητών, των εργαζομένων στη φακελλωτική, των εργαζομένων στα αεροδρόμια κτλ, ενώ προγράμματα που απευθύνονται σε όλο το προσωπικό είναι για παράδειγμα ο αντιγριπικός εμβολιασμός, η πρόληψη αρτηριακής υπέρτασης, η πρόληψη σακχαρώδους διαβήτη κ.α.

Επιπρόσθετα, το προσωπικό ευαισθητοποιείται για ιατρικά θέματα γενικού ενδιαφέροντος μέσω σχετικών αναρτήσεων στον ενδοδίκτυο του Οργανισμού, όπως για παράδειγμα για το κάπνισμα και για τις βλαβερές για την υγεία επιπτώσεις του, τα μελανώματα και την προστασία από την ηλιακή ακτινοβολία κ.α

Αποδοτικότητα των αποτελεσμάτων

Τα προγράμματα υγείας αξιολογούνται με την ολοκλήρωσή τους από τους συμμετέχοντες με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων. Δεν είναι λίγες οι φορές που εντοπίζονται ιατρικά προβλήματα την ύπαρξη των οποίων το προσωπικό αγνοεί.

Στα γενικότερα οφέλη συνυπολογίζονται βεβαίως η βελτίωση της υγείας του προσωπικού, η συγκράτηση των αδειών ασθενείας και των δαπανών για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η πρόληψη των ατυχημάτων, η βελτίωση της παραγωγικότητας και ικανοποίησης του προσωπικού από την εργοδότηση του κα.

Κόστος / Όφελος

Τα κυριότερα οφέλη από τη λειτουργία του ΙΕΥ στη Cyta είναι τα ακόλουθα:

1. Διευκολύνει το προσωπικό που δεν αισθάνεται καλά το πρωί να προσέρχεται στην εργασία του γνωρίζοντας ότι μπορεί να επισκεφθεί τον Ιατρό Εργασίας. Χωρίς τον Ιατρό Εργασίας το προσωπικό θα επισκεπτόταν το δικό του προσωπικό ιατρό, με σχεδόν βέβαιη τη λήψη άδειας ασθενείας και με πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση για το Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης (ΤΙΠ) της Cyta. Επίσης, η παρουσία Ιατρού Εργασίας μας ωθεί να εξετάζουμε συμπτώματα ή μικροασθένειες που πολλές φορές αμελούμε ή δεν δίνουμε σημασία, τα οποία όμως μπορούν να εξελιχθούν σε ασθένειες με δυσάρεστα για την υγεία αποτελέσματα.
2. Παρέχει κατά την ώρα εργασίας άμεση ιατρική φροντίδα και πρώτες βοήθειες σε περιπτώσεις αδιαθεσίας ή επειγόντων περιστατικών, όπως λιποθυμικά επεισόδια, καρδιακές προσβολές κτλ. και εκδίδει συνταγές για λήψη φαρμάκων.
3. Στις περιπτώσεις που συνάδελφοι εξετάζονται από τον Ιατρό Εργασίας, διασφαλίζεται ότι η έκδοση αδειών ασθενείας γίνεται με φειδώ.
4. Ο Ιατρός Εργασίας ενεργεί ως σύμβουλος της Cyta για τις άδειες ασθενείας που εκδίδονται από άλλους ιατρούς, με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους για ιατρούς συμβούλους και τη συγκράτηση των αδειών ασθενείας.
5. Συνεργάζεται με το Λειτουργό Ασφάλειας & Υγείας και τις Κοινωνικές Λειτουργούς του Οργανισμού σε θέματα της αρμοδιότητάς τους, όπως ψυχοσωματικά προβλήματα, επιδημιολογικές έρευνες, μολυσματικές ασθένειες, κλπ.
6. Τηρεί ιατρικό αρχείο για το προσωπικό τόσο από στοιχεία που λαμβάνονται κατά την πρόσληψη των υπαλλήλων όσο και από στοιχεία που λαμβάνονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων προληπτικής ιατρικής ή επί μέρους εξετάσεων. Με αυτό τον τρόπο παρακολουθούνται περιπτώσεις που χρήζουν ιδιαίτερης φροντίδας και παραπομπής.
7. Πέραν των προαναφερθέντων, έχει βελτιωθεί σημαντικά η εικόνα της Cyta ως Εργοδότη, αφού είναι ο πρώτος Οργανισμός στην Κύπρο που έχει εισαγάγει το θεσμό της Ιατρικής της Εργασίας.

3^ο Βραβείο 2013: Βελτίωση της Μεθόδου Ψεκασμού - Εγκατάσταση Μόνιμου Βελτιωμένου Συστήματος Εφαρμογής Εντομοκτόνου σε Φοινικιές

Επιχείρηση/Οργανισμός: ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Πρόβλημα

Κατά την εκτέλεση της εν λόγω εργασίας, απαιτείται η εργασία σε ύψος που εγκυμονεί κινδύνους πτώσης, καθώς και η ενδεχόμενη επαφή ή/και εισπνοή του γεωργικού φαρμάκου. Ο βαθμός δυσκολίας και επικινδυνότητας της εργασίας αυξάνεται βάσει των καιρικών συνθηκών.

Λύση

Προκειμένου να αποφευχθούν οποιαδήποτε αντικείμενα, έχουν ληφθεί μέτρα για πρόληψη του κινδύνου τα οποία υλοποιούνται με την αναθεώρηση του τρόπου εφαρμογής του εντομοκτόνου από τους εργαζόμενους ώστε να αποφεύγεται η εργασία σε ύψος και η επαφή ή/και εισπνοή του γεωργικού φαρμάκου.

Αποδοτικότητα των αποτελεσμάτων

Η εφαρμογή της νέας μεθόδου ψεκασμού εξαλείφει τον κίνδυνο πτώσης από ύψος αλλά και πιθανές επαγγελματικές ασθένειες από ενδεχόμενη επαφή ή/και εισπνοή του γεωργικού φαρμάκου.

Κόστος / Όφελος

- Εξάλειψη των επαγγελματικών κινδύνων.
- Μείωση του αριθμού του εργατικού δυναμικού αλλά και του χρόνου που χρειάζεται για εκτέλεση της εν λόγω εργασίας.
- Μείωση του συνολικού κόστους για εκτέλεση της εν λόγω εργασίας.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue lines, similar to standard notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ΟΕΒ

**Ομοσπονδία Εργοδοτών
και Βιομηχάνων (ΟΕΒ)**

Οδός Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχάνων Κύπρου 4, Στρόβολος, 2000 Λευκωσία, Τ.Θ. 21657, 1511 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ.: 22 643 000, Φαξ: 22 666 661, Email: slr@oeb.org.cy, Website: www.slr.com.cy

ISBN 978-9963-9210-7-2

Έτος Έκδοσης: 2015